

INSETE

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ

Ετήσια έκθεση ανταγωνιστικότητας και διαρθρωτικής προσαρμογής στον τομέα του τουρισμού για το έτος 2018

Δεκέμβριος 2019

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΟΡΙΣΜΟΙ	7
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	9
1 ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	12
1.1 Γεωμορφολογία της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης	12
1.2 Διοικητικά Στοιχεία	15
1.3 Μεταφορικές Υποδομές	18
1.3.1 Αεροδρόμια	18
1.3.2 Λιμένες	20
1.3.3 Οδικοί άξονες	21
1.3.4 Μεθωριακοί σταθμοί	22
1.4 Δημογραφικά Χαρακτηριστικά, 2013 και 2018	24
1.4.1 Δημογραφικά χαρακτηριστικά στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	24
1.4.2 Δημογραφικά χαρακτηριστικά στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Περιφερειακή Ενότητα	26
1.5 Ηλικιακή Κατανομή, 2013 και 2018	27
1.5.1 Ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Ελλάδας	27
1.5.2 Ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης	28
1.6 Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός στην Ελλάδα ανα Περιφέρεια, 2013 και 2018	29
1.6.1 Οικονομικά ενεργός πληθυσμός της Ελλάδας ανά Περιφέρεια	29
1.7 Μακροοικονομικά Στοιχεία, 2010 - 2016	31
1.7.1 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της Ελλάδας ανά Περιφέρεια .	31
1.7.2 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης	33
1.7.3 Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας ανά Περιφέρεια	35
1.7.4 Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης	36
1.7.5 Περιφερειακή κατανομή και συμβολή του τουρισμού ανά Περιφέρεια, 2018	38
1.8 Απασχόληση στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης, 2013 – 2018	39
1.8.1 Αριθμός απασχολούμενων στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης ανά Περιφέρεια	40
1.8.2 Αριθμός απασχολούμενων στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά κατηγορία απασχόλησης	42

1.8.3	Τύπος απασχόλησης στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης ανά Περιφέρεια.....	43
1.8.4	Τύπος απασχόλησης και ανά κατηγορία απασχόλησης στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης.....	46
1.8.5	Φύλο απασχολούμενων στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης ανά Περιφέρεια.....	48
1.8.6	Φύλο απασχολούμενων ανά κατηγορία απασχόλησης στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης.....	51
1.8.7	Ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης ανά Περιφέρεια.....	53
1.8.8	Ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά κατηγορία απασχόλησης.....	56
1.8.9	Εξέλιξη της ανεργίας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2013 και 2018.....	59
2	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ.....	61
2.1	Ξενοδοχειακό Δυναμικό 2018.....	61
2.1.1	Ξενοδοχειακό δυναμικό Ελλάδας ανά Περιφέρεια.....	61
2.1.2	Ξενοδοχειακό δυναμικό Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Περιφερειακή Ενότητα.....	64
2.2	Δυναμικό Ενοικιαζόμενων Δωματίων, 2018.....	67
2.2.1	Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια.....	67
2.2.2	Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Περιφερειακή Ενότητα.....	70
2.3	Δυναμικό Τουριστικών Επιπλωμένων Κατοικιών και Επαύλεων, 2018.....	73
2.3.1	Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια.....	73
2.3.2	Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Περιφερειακή Ενότητα.....	75
2.4	Κύριες και Δευτερεύουσες Κατοικίες, 2001 - 2011.....	77
2.5	Δυναμικό Κάμπινγκ, 2018.....	80
2.5.1	Δυναμικό κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια.....	80
2.5.2	Δυναμικό κάμπινγκ στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Περιφερειακή Ενότητα.....	84
3	ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ.....	86
3.1	Παραδοσιακοί Οικισμοί.....	86
3.2	Αρχαιολογικοί Χώροι και Μουσεία.....	87
3.2.1	Αρχαιολογικοί χώροι της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Περιφερειακή Ενότητα.....	87
3.2.2	Μουσεία της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Ενότητα.....	89

3.3	Γαλάζιες Σημαιές, 2018	91
3.4	Μαρίνες, 2018	92
3.5	Ιαματικοί φυσικοί πόροι	93
3.6	χιονοδρομικά κέντρα	94
3.7	Πεζοπορία - TREKKING.....	95
3.8	Ορειβατικός καταφύγια	97
3.9	Αναρριχητικά πεδία	98
3.10	ΚΑΥΑΚ - RAFTING	100
3.11	Καζίνο	100
4	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ	101
4.1	Διεθνείς Αεροπορικές Αφίξεις, 2013 - 2018	101
4.1.1	Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	101
4.1.2	Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης	103
4.2	Αεροπορική Κίνηση Εσωτερικού, 2013 - 2018	104
4.2.1	Αεροπορική κίνηση εσωτερικού στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	104
4.2.2	Αεροπορική κίνηση εσωτερικού στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης	106
4.3	Οδικές αφίξεις, 2014 - 2018	107
4.3.1	Οδικός τουρισμός της Ελλάδας ανά Περιφέρεια	107
4.3.2	Οδικός τουρισμός της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά μεθοριακό σταθμό	108
4.4	Ακτοπλοϊκή Κίνηση Εσωτερικού, 2013 - 2018	110
4.4.1	Ακτοπλοϊκή κίνηση εσωτερικού στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	110
4.4.2	Ακτοπλοϊκή κίνηση εσωτερικού στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης	112
4.5	Ακτοπλοϊκή Κίνηση Εξωτερικού, 2013 - 2018	113
4.6	Στοιχεία Κρουαζιέρας, 2013 - 2018	114
4.6.1	Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	114
4.6.2	Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης	116
4.6.3	Αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	117
4.6.4	Αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης	119
4.7	Επισκέπτες σε Μουσεία, 2013 - 2018	120
4.7.1	Επισκέπτες σε μουσεία στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	120
4.7.2	Επισκέπτες σε μουσεία στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Περιφερειακή Ενότητα	122

4.8	Επισκέπτες σε Αρχαιολογικούς Χώρους 2013 - 2018	124
4.8.1	Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	124
4.8.2	Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Ενότητα	126
5	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ, 2016 - 2018	127
5.1	Βασικά Μεγέθη Εισερχόμενου Τουρισμού, 2016 - 2018	127
5.1.1	Επισκέψεις στην Ελλάδα	127
5.1.2	Επισκέψεις στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά χώρα προέλευσης	129
5.1.3	Διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	131
5.1.4	Διανυκτερεύσεις στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά χώρα προέλευσης	133
5.1.5	Εισπράξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	135
5.1.6	Εισπράξεις στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά χώρα προέλευσης	137
5.2	Βασικοί Δείκτες Εισερχόμενου Τουρισμού, 2016 - 2018	139
5.2.1	Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα	139
5.2.2	Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης	141
5.2.3	Μέση Ημερήσια Δαπάνη στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	143
5.2.4	Μέση Ημερήσια Δαπάνη ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης	145
5.2.5	Μέση Διάρκεια Παραμονής στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια ..	147
5.2.6	Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Επίσκεψη και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης	149
5.3	Κύριες και Δυνητικές Αγορές	151
5.3.1	Κύριες αγορές	151
5.3.2	Δυνητικές αγορές	153
5.4	Στοιχεία Αφίξεων – Διανυκτερεύσεων – Πληρότητας σε Ξενοδοχειακά Καταλύματα, 2013 - 2018	155
5.4.1	Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	155
5.4.2	Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Ενότητα	157
5.4.3	Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	159
5.4.4	Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Περιφερειακή Ενότητα	161
5.4.5	Πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια	163

5.4.6	Πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Περιφερειακή Ενότητα	164
5.5	Αφίξεις και Διανυκτερεύσεις σε Καταλύματα Σύντομης Διαμονής, 2014 - 2018	165
5.5.1	Αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής	165
5.5.2	Διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής	167
5.6	Τιμές Δωματίων, 2017 - 2018	169
5.6.1	Τιμές ξενοδοχειακών δωματίων στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης	169
6	ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ	171
6.1	Οικονομικοί Δείκτες Απόδοσης Ξενοδοχείων, 2017	171
6.1.1	Οικονομικοί δείκτες απόδοσης ξενοδοχείων στην Ελλάδα	172
6.1.2	Οικονομικοί δείκτες απόδοσης ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης	174
6.2	Δείκτες Ποιότητας Ξενοδοχείων, 2017-2018	176
6.2.1	Δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	177
6.2.2	Δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά κατηγορία αστεριού	178
7	ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ	179

ΟΡΙΣΜΟΙ

- **ΑΕΠ:** Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
- **Αεροπορικές αφίξεις εσωτερικού:** στις αεροπορικές αφίξεις εσωτερικού καταγράφονται και αλλοδαποί.
- **Αφίξεις:** ορίζονται ως οι διεθνείς αφίξεις που καταγράφονται στα κατά τόπους σημεία εισόδου (αεροδρόμια, μεθοριακοί σταθμοί, λιμάνια) της χώρας.
- **Αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής:** είναι οι αφίξεις (Κατοίκων και Μη κατοίκων) σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια).
- **Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα:** το σύνολο των αφίξεων (Κατοίκων και Μη Κατοίκων) σε ξενοδοχειακά καταλύματα ανά Περιφέρεια.
- **Απασχολούμενοι:** ορίζονται τα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω, τα οποία την εβδομάδα αναφοράς είτε εργάστηκαν έστω και μια ώρα με σκοπό την αμοιβή ή το κέρδος, είτε εργάστηκαν στην οικογενειακή επιχείρηση, είτε δεν εργάστηκαν αλλά είχαν μια εργασία ή επιχείρηση από την οποίαν απουσίαζαν προσωρινά.
- **Διανυκτερεύσεις:** το σύνολο των διανυκτερεύσεων (Μη κατοίκων) ανά Περιφέρεια στα επιμέρους καταλύματα.
- **Διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής:** είναι οι διανυκτερεύσεις (Κατοίκων και Μη Κατοίκων) σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια).
- **Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα:** το σύνολο των διανυκτερεύσεων (Κατοίκων και Μη Κατοίκων) σε ξενοδοχειακά καταλύματα ανά Περιφέρεια.
- **Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις:** οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις δεν καταγράφουν εθνικότητα αλλά χώρα προέλευσης.
- **Εισπράξεις:** το σύνολο των τουριστικών εισπράξεων (Μη κατοίκων) ανά Περιφέρεια. Στο σύνολο των εισπράξεων δεν **περιλαμβάνεται το μεταφορικό κόστος (αεροπορικό, θαλάσσιο και σιδηροδρομικό) ακόμα και αν η εταιρεία είναι Ελληνική.**
- **Επισκέψεις:** ορίζονται ως οι επισκέψεις (Μη κατοίκων) που κάνει ένας τουρίστας στις επιμέρους Περιφέρειες της χώρας. Για παράδειγμα ένας τουρίστας που ταξιδεύει στην Ελλάδα και επισκέπτεται 2 Περιφέρειες (π.χ. Αττικής και Νοτίου Αιγαίου) στην Έρευνα Συνόρων καταγράφεται ως μια άφιξη και δύο επισκέψεις.

- **Ίδια Κεφάλαια:** περιλαμβάνει τα κεφάλαια που έχουν συνεισφέρει οι μέτοχοι στην εταιρεία είτε άμεσα είτε έμμεσα.
- **Καθαρά Πάγια:** στα καθαρά πάγια περιλαμβάνονται τα πάγια περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας (ακίνητα, εξοπλισμός κλπ.) και τυχόν έξοδα ιδρύσεως μετά την αφαίρεση των αποσβέσεων.
- **ΚΠΦ:** Κέρδος προ Φόρων.
- **ΚΠΦΤΑ:** Κέρδος προ Φόρων Τόκων και Αποσβέσεων.
- **Κύκλος Εργασιών:** είναι ο τζίρος που κάνει ένα ξενοδοχείο κατά την διάρκεια ενός έτους.
- **Μακροπρόθεσμα Δάνεια:** μακροπρόθεσμα ονομάζονται τα δάνεια με χρονική διάρκεια αποπληρωμής μεγαλύτερη του ενός έτους.
- **Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη:** ορίζεται ως η Μέση Δαπάνη που κάνει ένας επισκέπτης (Μη κάτοικος) ανά Περιφέρεια. Αντίθετα, η Μέση κατά Κεφαλήν Δαπάνη αντιπροσωπεύει το σύνολο της δαπάνης που κάνει ο τουρίστας στην χώρα (που μπορεί να επισκέπτεται δύο ή περισσότερες Περιφέρειες).
- **Μέση Διάρκεια Παραμονής:** ορίζεται ως η Μέση Διάρκεια παραμονής των επισκεπτών (Μη κατοίκων) ανά Περιφέρεια.
- **Μέση Ημερήσια Δαπάνη:** ορίζεται ως η Μέση Ημερήσια Δαπάνη που κάνει ένας επισκέπτης (Μη κάτοικος) ανά Περιφέρεια.
- **Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός:** αποτελεί το εργατικό δυναμικό της οικονομίας και περιλαμβάνει τα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω τα οποία είναι ικανά προς εργασία και ταυτόχρονα θέλουν να εργαστούν.
- **Πληρότητα Ξενοδοχειακών καταλυμάτων:** η ετήσια πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων ανά Περιφέρεια.
- **GRI:** Γενικός Δείκτης Ικανοποίησης πελατών ξενοδοχείων, ο οποίος υπολογίζεται για κάθε ξενοδοχείο, μέσω ανάλυσης των μεταβλητών που συνδέονται με τις αναρτήσεις σχολίων πελατών σε εκατοντάδες πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης, ιστοσελίδες σχολιασμού ξενοδοχείων και ιστοσελίδες ΟΤAs (online travel agents – διαδικτυακά ταξιδιωτικά γραφεία).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα έκθεση με τίτλο: Ετήσια έκθεση ανταγωνιστικότητας και διαρθρωτικής προσαρμογής στον τομέα του Τουρισμού για το έτος 2018 – Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης υλοποιείται στο πλαίσιο της Πράξης «Δράσεις πρόγνωσης και παρακολούθησης μεταβολών του Τουριστικού Τομέα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του» με κωδικό ΟΠΣ (MIS)

5003333¹. Η μελέτη αποσκοπεί στην τεκμηρίωση του τομέα και μέσω αυτής στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Το περιεχόμενο του παρόντος Παραδοτέου αφορά στην διαγνωστική ανάλυση και στις κατευθύνσεις του τουριστικού κλάδου στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης και ειδικότερα περιλαμβάνει:

- ανάλυση των δημογραφικών χαρακτηριστικών (πληθυσμός, ηλικιακή διάρθρωση),
- ανάλυση των βασικών μακροοικονομικών στοιχείων (ΑΕΠ, κατά Κεφαλήν ΑΕΠ),
- ανάλυση των τουριστικών υποδομών (ξενοδοχεία, ενοικιαζόμενα δωμάτια, τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες και επαύλεις, κύριες & δευτερεύουσες κατοικίες, κάμπινγκ),
- ανάλυση των βασικών μεγεθών του εισερχόμενου τουρισμού στην Ελλάδα (αφίξεις, διανυκτερεύσεις, έσοδα),
- ανάλυση των βασικών δεικτών του εισερχόμενου τουρισμού στην Ελλάδα (Μέση κατά Κεφαλήν Δαπάνη, Μέση Ημερήσια Δαπάνη, Μέση Διάρκεια Παραμονής),
- ανάλυση της απασχόλησης (αριθμός απασχολούμενων, φύλο, ηλικία και τύπος απασχόλησης ανά κλάδο δραστηριότητας), της εξέλιξης της ανεργίας και του οικονομικά ενεργού πληθυσμού,
- ανάλυση της αεροπορικής κίνησης (διεθνείς αφίξεις και αφίξεις εσωτερικού),
- ανάλυση της ακτοπλοϊκής κίνησης (διακινηθέντες κατά την επιβίβαση και την αποβίβαση),
- ανάλυση της οδικής κίνησης στους μεθοριακούς σταθμούς (αφίξεις Μη – Κατοίκων),

¹ Η παρούσα έκθεση αποτελεί το παραδοτέο Π.2.2.1.1 του Υποέργου 3: Δράσεις παρακολούθησης της δυναμικότητας των τουριστικών προορισμών και των επιχειρήσεων του τουριστικού κλάδου, Δράσεις Διάχυσης/προβολής της Πράξης & Δράσεις Συντονισμού και Επιστημονικής υποστήριξης της υλοποίησης της Πράξης: Δράσεις πρόγνωσης και παρακολούθησης μεταβολών του Τουριστικού τομέα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του (MIS 5003333).

- ανάλυση της κρουαζιέρας (κίνηση κρουαζιερόπλοιων και αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας),
- ανάλυση της επισκεψιμότητας σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους,
- καταγραφή αφίξεων – διανυκτερεύσεων – πληρότητας σε ξενοδοχειακά καταλύματα,
- καταγραφή αφίξεων – διανυκτερεύσεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής,
- καταγραφή των τιμών σε ξενοδοχειακά δωμάτια,
- ανάλυση βασικών δεικτών απόδοσης (Οικονομικοί και Ποιοτικοί δείκτες απόδοσης).

Για την ανάλυση του τουριστικού κλάδου της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης συλλέχθηκαν τα ακόλουθα στοιχεία:

- μακροοικονομικά στοιχεία από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τις τουριστικές υποδομές από το ΞΕΕ (Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδας), το ΜΗΤΕ (Μητρώο Τουριστικών Επιχειρήσεων) και την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τα βασικά μεγέθη και τους βασικούς δείκτες του ελληνικού τουρισμού από την Τράπεζα της Ελλάδας,
- στοιχεία για την απασχόληση, τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό και την ανεργία από την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού (ΕΕΔ) της ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τις διεθνείς αεροπορικές αφίξεις και την κίνηση εσωτερικού από την FRAPORT, την ΥΠΑ (Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας) και τον ΔΑΑ (Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών),
- στοιχεία για την οδική κίνηση από τους Μεθοριακούς Σταθμούς,
- στοιχεία ακτοπλοϊκής κίνησης από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία κρουαζιέρας από την Ένωση Λιμένων Ελλάδος,
- στοιχεία αφίξεων, διανυκτερεύσεων και πληρότητας σε ξενοδοχειακά καταλύματα από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία αφίξεων και διανυκτερεύσεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία επισκέψεων σε Μουσεία και Αρχαιολογικούς Χώρους από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τα δημογραφικά χαρακτηριστικά από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τους Παραδοσιακούς Οικισμούς από το Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας,
- στοιχεία για τους αρχαιολογικούς χώρους και τα μουσεία από το Υπουργείο Πολιτισμού,
- στοιχεία για τους δείκτες απόδοσης των ξενοδοχείων από την ICAP,

- στοιχεία για τις τιμές των ξενοδοχειακών δωματίων από την Trivago,
- στοιχεία για τους δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων από την ReviewPro,
- στοιχεία για τις μαρίνες και τους ιαματικούς φυσικούς πόρους από το Υπουργείο Τουρισμού.

1 ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ

1.1 ΓΕΩΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ

Χάρτης 1: Γεωγραφική αποτύπωση της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης

Η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης βρίσκεται στο βορειοανατολικό άκρο της χώρας. Ανατολικά συνορεύει με την Τουρκία, βόρεια με τη Βουλγαρία, δυτικά με την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, νοτιοδυτικά βρέχεται από το Αιγαίο Πέλαγος και νοτιοανατολικά από το Θρακικό Πέλαγος. Η συνολική έκταση της φτάνει τα 14.157km², αριθμός που αντιστοιχεί στο 10,7% της συνολικής έκτασης της Ελλάδας.

Η **γεωμορφολογία** της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης χαρακτηρίζεται από έντονη ετερογένεια με πλήθος ορεινών όγκων αλλά και ποταμών, υγροτόπων και πεδιάδων. Στα βόρεια, στα σύνορα με τη Βουλγαρία, δεσπόζει η οροσειρά της Ροδόπης, με ψηλότερη κορυφή τη Δελημπόσκα, στον ορεινό όγκο του Φρακτού. Άλλα βουνά με μεγάλο υψόμετρο είναι το Φαλακρό, ο Όρβηλος, το Μενοίκιο, το Παγγαίο καθώς και το Φεγγάρι-Σάος στη Σαμοθράκη. Στα νότια, μετά το ορεινό φράγμα της Ροδόπης, ποτάμια και ρέματα εκβάλλουν στη θάλασσα, δημιουργώντας εκτεταμένους υγροτόπους και τυπικά μεσογειακά δέλτα, όπως αυτά των ποταμών Έβρου και Νέστου, που χαρακτηρίζονται επίσης και ως υγράτοποι διεθνούς σημασίας (Ramsar). Η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης χαρακτηρίζεται από πλούτο υδατικών πόρων, αν και το 75-80% των επιφανειακών υδάτων προέρχεται από τους διασυνοριακούς ποταμούς Νέστο, Στρυμόνα και Έβρο. Ανάμεσα στις λίμνες Βιστωνίδα και Ισμαρίδα, το σύμπλεγμα των υγροτόπων της Θράκης περιλαμβάνει εννέα κύριες λιμνοθάλασσες,

καταλαμβάνοντας έκταση 244 km². Ανατολικά το τοπίο γίνεται πεδινό με πεδιάδες στην Ξάνθη, στην Κομοτηνή και στην Ορεστιάδα-Διδυμότειχο.

Το **κλίμα** της Περιφέρειας στην παράκτια ζώνη χαρακτηρίζεται ως μεσογειακό, ενώ στην υπόλοιπη περιοχή ως μεσευρωπαϊκό. Το θερμοκρασιακό εύρος είναι μεγάλο μεταξύ χειμώνα και καλοκαιριού (μέγιστη θερμοκρασία 38°C και ελάχιστη -5,8°C), όπως και το εύρος των βροχοπτώσεων με 10,4 χιλιοστά μέση μηνιαία βροχόπτωση το Σεπτέμβριο και 67,4 χιλιοστά το Νοέμβριο. Η μέση ετήσια θερμοκρασία κυμαίνεται μεταξύ 14°C και 16°C, με ομοιόμορφη κατανομή των μηνιαίων τιμών μεταξύ των Ενοτήτων της Περιφέρειας. Στην παράκτια περιοχή της Περιφέρειας το κλίμα είναι αίθριο (περίπου 120 ημέρες), ενώ στα βόρεια ορεινά ο χειμώνας είναι δριμύς, το ύψος των βροχοπτώσεων μεγάλο και οι χιονοπτώσεις συχνές.

Η συνύπαρξη πλήθους σημαντικών **οικοσυστημάτων** σε σχετικά περιορισμένη γεωγραφική έκταση καθιστά την Περιφέρεια μια περιοχή εξαιρετικής οικολογικής αξίας. Εδώ συναντάει κανείς την πιο δασοσκεπή και ξυλοπαραγωγική περιοχή της χώρας (Δράμα), μια μοναδική περιοχή όπου απαντώνται διαδοχικά όλες οι Ευρωπαϊκές ζώνες βλάστησης (οροσειρά Κεντρικής Ροδόπης), τη μοναδική περιοχή εξάπλωσης της δασικής και βαλκανικής Πεύκης στην Ελλάδα, το μοναδικό αμιγές δάσος σημύδας της χώρας (Ελατιά), το μοναδικό παρθένο δάσος της Ελλάδας (Φρακτός), αλλά και το μεγαλύτερο σε έκταση φυσικό παρόχθιο δάσος της Ελλάδας (Κοτζά Ορμάν).

Η **χλωρίδα** σε επίπεδο Περιφέρειας, είναι πλούσια, καθώς συνδυάζει στοιχεία διαφόρων περιοχών, έτσι ώστε τυπικά μεσογειακά είδη όπως η χνοώδης δρυς να συνυπάρχουν με είδη της Βόρειας Ευρώπης. Ειδικά η περιοχή της Ροδόπης θεωρείται ένας βοτανικός παράδεισος κυρίως επειδή δεν πάγωσε κατά την περίοδο των παγετώνων του Πλειστόκαινου. Σχεδόν το 60% των ειδών της χλωρίδας της Ευρώπης απαντάται στη Ροδόπη, που αποτελεί καταφύγιο για 211 σπάνια και απειλούμενα είδη. Δεκαπέντε από αυτά είναι υπολείμματα της εποχής των παγετώνων και 50 από αυτά αποτελούν ενδημικά είδη της Ροδόπης. Ένας επιπλέον παράγοντας που έχει ευνοήσει τη δημιουργία μιας ξεχωριστής ενδημικής χλωρίδας στη Ροδόπη, είναι η παρουσία κρυσταλλικών πετρωμάτων, διαφορετικών από τους ασβεστόλιθους που συναντάμε στην υπόλοιπη Ελλάδα. Στη Σαμοθράκη έχουν καταγραφεί 1.186 είδη φυτών και στη Θάσο 1.270, ένα ενδιαφέρον μείγμα ηπειρωτικών και αιγαιικών στοιχείων.

Σε ότι αφορά την **πανίδα**, ξεχωρίζει η τεράστια σημασία της Περιφέρειας για τα είδη της ορνιθοπανίδας. Οι υγρότοποι της Περιφέρειας αποτελούν σημαντικότετους

σταθμούς ανάπαυσης κατά τη διάρκεια της μετανάστευσης, ενώ φιλοξενούν μια σπάνια ποικιλότητα πουλιών, μεταξύ των οποίων κρισίμως κυνδυνεύοντα είδη, όπως η λεπτομούτα και το κεφαλούδι. Στο **Δέλτα του Έβρου** έχουν καταγραφεί 317 είδη πουλιών, που είτε διαχειμάζουν στην περιοχή είτε παρατηρούνται κατά την περίοδο της εαρινής μετανάστευσης, καθώς λίγα είναι τα είδη που αναπαράγονται στην περιοχή. Το **Δάσος Δαδιάς – Λευκίμης - Σουφλίου** φιλοξενεί 36 από τα 38 είδη ημερόβιων αρπακτικών πουλιών της Ευρώπης. Η **πανίδα** της Περιφέρειας χαρακτηρίζεται επίσης από την παρουσία μεγάλων σαρκοφάγων θηλαστικών όπως λύκων και αρκούδων. Στη Ροδόπη ζει ο μοναδικός φυσικός πληθυσμός του κόκκινου ελαφιού, ενώ το τσακάλι διατηρεί στο Δέλτα του Νέστου το μεγαλύτερο πληθυσμό του στην Ελλάδα. Στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη εντοπίζονται επίσης απειλούμενα και ενδημικά είδη χερσαίων γαστερόποδων, ενώ ιδιαίτερα στη Ροδόπη εντοπίζονται σπάνια και απειλούμενα είδη λεπιδόπτερων (πεταλούδες). Τέλος, αξιοσημείωτη είναι η παρουσία των ψαριών του γλυκού νερού. Μονάχα ο ποταμός Νέστος φιλοξενεί 21 είδη ψαριών, 14 αυτόχθονα και έξι ενδημικά της ευρύτερης περιοχής.

Στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης υπάρχει σημαντικός **αριθμός θεσμοθετημένων περιοχών προστασίας**. Ειδικότερα, με βάση την υφιστάμενη εθνική και διεθνή νομοθεσία στην Περιφέρεια οι θεσμοθετημένες προστατευόμενες περιοχές περιλαμβάνουν:

- 4 Εθνικά Πάρκα [Δάσους Δαδιάς – Λευκίμης – Σουφλίου, Δέλτα Έβρου, Αν. Μακεδονίας και Θράκης (Δέλτα Νέστου, Βιστωνίδας, Ισμαρίδας) και Οροσειρά Ροδόπης].
- 36 περιοχές οι οποίες εντάσσονται στο Ευρωπαϊκό Οικολογικό Δίκτυο Natura 2000 και καλύπτουν το 16% της συνολικής έκτασης του εν λόγω γεωγραφικού διαμερίσματος.
- 2 Αισθητικά Δάση (Στενά Νέστου Καβάλας - Ξάνθης και Δάση Αμυγδαλέων Καβάλας).
- 3 Βιογενετικά Αποθέματα (Παρθένο Δάσος Παρνεστίου, Παρθένο Δάσος Κεντρικής Ροδόπης, Δάσος οξιάς στην Τσίχλα – Χαιντού Ξάνθης). Τα δύο τελευταία έχουν χαρακτηριστεί και Διατηρητέα Μνημεία της Φύσης.
- 3 Υγρότοποι Διεθνούς Σημασίας (Ramsar) (Δέλτα Έβρου, Ισμαρίδας – Βιστωνίδας – Πόρτο Λάγους, Δέλτα Νέστου).
- 51 Καταφύγια Άγριας Ζωής και
- 20 Παραδοσιακούς οικισμούς.

1.2 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης αποτελείται από έξι Περιφερειακές Ενότητες: της Δράμας, της Καβάλας, της Θάσου, της Ξάνθης, της Ροδόπης και του Έβρου και έχει ως έδρα της την πόλη της Κομοτηνής.

Η **Π.Ε. Δράμας** καταλαμβάνει το βορειοανατολικό τμήμα της Μακεδονίας. Συνορεύει βόρεια με τη Βουλγαρία, νότια με την Ενότητα Καβάλας, ανατολικά με την Ενότητα Ροδόπης και δυτικά με την Ενότητα Σερρών. Η έκταση της είναι 3.468km² και αποτελεί το 24,5% του συνόλου της Περιφέρειας. Η πρωτεύουσα της Ενότητας είναι η πόλη της Δράμας.

Η **κατανομή των εδαφών** της ενότητας είναι κατά 70,3% ορεινή, 19,1% ημιορεινή και κατά 10,6% πεδινή. Οι κυριότεροι **ορεινοί όγκοι** της είναι το Φαλακρό με ψηλότερη κορυφή τον «Προφήτη Ηλία» (2.232μ.), η οροσειρά της Ροδόπης, το Φρακτό με μέγιστο υψόμετρο 1.953μ. (Δελημπόσκα), η οροσειρά Κούλα με ψηλότερη κορυφή το Γυφτόκαστρο (1.828μ.), το βουνό Ελατιά ή Καράντερε με μέγιστο υψόμετρο 1.826μ. (κορυφή Τσάκαλος), το βουνό Κορύλοβος με υψόμετρο 500μ., το βουνό Στάμνα ή Κουσλάρι με μέγιστο υψόμετρο 1.739μ. (κορυφή Ψήλωμα), το βουνό Μενοίκιο με υψόμετρο 1.963μ., ο Όρβηλος με μέγιστο υψόμετρο 2.212μ. και τα όρη Λεκάνης ή Τσαλ Νταγ με μέγιστο υψόμετρο 1.298μ.

Τα κυριότερα **ποτάμια** της είναι ο Νέστος ο οποίος πηγάζει από τα Βουλγαρικά όρη Τσαδάρ Τεπέ και ο Αγγίτης ο οποίος συγκεντρώνει τα νερά του από παλαιά έλη των Φιλιππων. Στο νότιο τμήμα της απλώνεται η μεγάλη και συνεχής **πεδιάδα** της Δράμας. Η έκταση της πεδιάδας είναι 432 km².

Η **Π.Ε. Καβάλας** βρίσκεται στο νοτιοανατολικό τμήμα της Περιφέρειας. Συνορεύει με τις Ενότητες Σερρών στα δυτικά, Δράμας στα νοτιοδυτικά, Ξάνθης στα βόρεια και νότια βρέχεται από το Αιγαίο Πέλαγος. Η έκταση της είναι 1.732km² και αποτελεί το 12,23% του συνολικού ποσοστού της Περιφέρειας. Η πρωτεύουσα της Ενότητας είναι η πόλη της Καβάλας.

Το **έδαφος** της κατανέμεται σε ορεινό 55%, ημιορεινό 24% και πεδινό 21%. Στο έδαφος της εκτείνονται οι απολήξεις των οροσειρών της Ανατολικής Μακεδονίας, όπως το Παγγαίο (1.956μ.), το Σύμβολο (694μ.) και τα όρη Λεκάνης (1.298μ.).

Η μεγαλύτερη **πεδιάδα** της Καβάλας είναι αυτή της Χρυσουπόλεως, που δημιουργήθηκε από τις προσχώσεις του ποταμού Νέστου. Πεδιάδα σχηματίζεται και

στα αποξηραμένα έλη των Φιλίππων. Τέλος, μικρές πεδιάδες σχηματίζονται στις κοιλάδες γύρω από το Σύμβολο.

Οι κυριότεροι **ποταμοί** της είναι ο Νέστος ο οποίος ρέει στα όρια της Ενότητας με την Ενότητα Ξάνθης και αρδεύει τη πεδιάδα της Χρυσούπολης. Ο Στρυμόνας μόλις που αγγίζει το νοτιοδυτικό άκρο της και ο Μαρμαράς ο οποίος εκβάλλει στον όρμο της Κεραμωτής.

Η **Π.Ε. Θάσου** αποτελείται από το νησί της Θάσου, αντίκρυ από τις ακτές της Ανατολικής Μακεδονίας. Το μήκος των ακτών της φτάνει τα 115km και η επιφάνεια του εδάφους της απλώνεται σε μήκος 379km² και αποτελεί το 2,67% του συνολικού ποσοστού της Περιφέρειας. Διοικητικά η Θάσος υπάγεται στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, ενώ εμπεριέχεται μαζί με τις νησίδες που την περιβάλλουν στην ομώνυμη Ενότητα. Η πρωτεύουσα της Ενότητας είναι ο Λιμένας. Ο κυριότερος ορεινός όγκος του νησιού είναι το όρος Υψάριο (1.127μ.).

Η **Π.Ε. Ξάνθης** ανήκει γεωγραφικά στην Θράκη. Συνορεύει βόρεια με την Βουλγαρία, ανατολικά με τις Ενότητες Δράμας και Καβάλας, δυτικά με την Ροδόπη και στα νότια βρέχεται από το Θρακικό Πέλαγος. Η έκταση της είναι 1.793km² και αποτελεί το 12,66% της συνολικής έκτασης της Περιφέρειας. Η πρωτεύουσα της Ενότητας είναι η πόλη της Ξάνθης.

Στο δυτικό άκρο της εκτείνεται ο ποταμός Νέστος. Το μήκος του φτάνει τα 138km. Ορισμένοι παραπόταμοί του είναι χείμαρροι. Υπάρχουν και χείμαρροι, οι οποίοι χύνονται στη Βιστωνίδα λίμνη (που η μεγαλύτερη έκταση της ανήκει στην Ενότητα Ροδόπης). Ένας άλλος ποταμός είναι ο Κόμψατος. Είναι μικρός και βρίσκεται βορειοανατολικά της Ενότητας και χύνεται και αυτός στη λίμνη Βιστωνίδα.

Στο νότιο τμήμα της υπάρχει η μεγάλη πεδιάδα της Ξάνθης. Αποτελεί και τμήμα του λεκανοειδούς βυθίσματος της Κομοτηνής και είναι μια από τις πλουσιότερες της Δυτικής Θράκης. Τέλος, στο νοτιοανατολικό άκρο της υπάρχει η **λίμνη** της Βιστωνίδας, η οποία είναι η μοναδική λίμνη της Ενότητας και σχεδόν ολόκληρης της Θράκης.

Η **Π.Ε. Ροδόπης** βρίσκεται στο κέντρο της Θράκης. Συνορεύει βόρεια με τη Βουλγαρία, ανατολικά με την Ενότητα Ξάνθης, δυτικά με την Ενότητα Έβρου και στα νότια βρέχεται από το Θρακικό Πέλαγος. Η έκταση της είναι 2.543km² και αποτελεί το 17,96% της συνολικής έκτασης της Περιφέρειας. Η πρωτεύουσα της Ενότητας είναι η πόλη της Κομοτηνής.

Το έδαφος στο βόρειο τμήμα της είναι ορεινό και ημιορεινό, ενώ στο νότιο πεδινό. Αναλυτικά η **κατανομή του εδάφους** έχει ως εξής: 35,6% πεδινό, 31,7% ημιορεινό και 32,7% ορεινό. Τα σπουδαιότερα **βουνά** της ενότητας Ροδόπης είναι: το Παπίκιο (1.483μ.), το Μεγάλο Λιβάδι (1.267μ.), τα όρη Σάπκα (1.044μ.) και η Καλλιθέα (944μ.).

Το νότιο τμήμα της είναι μια μεγάλη πεδιάδα, η πεδιάδα της Κομοτηνής, που θεωρείται από τις πιο εύφορες στη χώρα. Η Ροδόπη δεν έχει μεγάλους ποταμούς αλλά **μικρά ποτάμια**: το Φιλιουρί, τον Κόμψατο, το Ακμάρ και το Μπόστο. Σημαντικότερες **λίμνες** και **λιμνοθάλασσες** της είναι: η λίμνη Ισμαρίδα στα νότια της Ροδόπης, η λίμνη Βιστωνίδα στα σύνορα των Ενοτήτων Ροδόπης και Ξάνθης, η λιμνοθάλασσα Ξηρολίμνη στο ανατολικό άκρο του Φαναρίου, η λιμνοθάλασσα Καρατζά, οι λιμνοθάλασσες Πτελέα και Έλος και η λιμνοθάλασσα Αλυκή.

Η **Π.Ε. Έβρου** βρίσκεται στο βορειοανατολικό άκρο της Ελλάδας, φυσικό σύνορο της χώρας μας με τη Βουλγαρία στα βόρεια και την Τουρκία στα ανατολικά. Δυτικά συνορεύει με την Ενότητα Ροδόπης και νότια βρέχεται από το Θρακικό Πέλαγος. Η έκταση της είναι 4.242km² που αντιστοιχεί στο 29,98% της συνολικής έκτασης της Περιφέρειας. Η πρωτεύουσα της Ενότητας είναι η πόλη της Αλεξανδρούπολης.

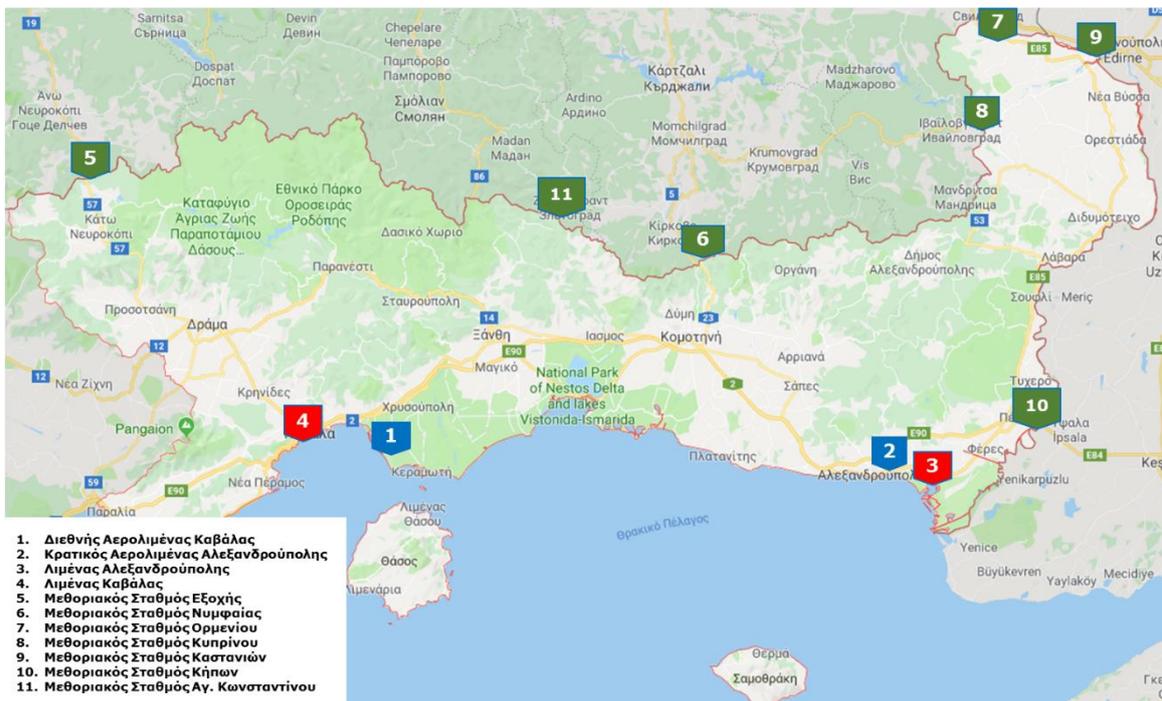
Στην Ενότητα δεν υπάρχουν ούτε πολλά ούτε ψηλά βουνά. Η **κατανομή των εδαφών** της έχει ως εξής: πεδινές εκτάσεις 62,4%, ορεινές 10,3% και ημιορεινές 27,3%. Τα βουνά της αποτελούνται από τις νότιες καταλήξεις του ορεινού όγκου της Ροδόπης. Ανάμεσα στις Ενότητες Ροδόπης και Έβρου υψώνονται τα **βουνά**: Σάππα (1.044μ.), Καλλιθέα (944μ.), Επτάδενδρος (874μ.), Μπουκατέ-Νταγ (826μ.), Κάψαλο (618μ.) και Αντάγ (654μ.).

Η Ενότητα είναι πλούσια σε **ποτάμια**. Ο κυριότερος ποταμός είναι ο Έβρος, ο οποίος πηγάζει από το όρος Σκόμιο της Βουλγαρίας και εκβάλλει στον κόλπο του Αίνου, όπου σχηματίζει Δέλτα. Άλλοι ποταμοί είναι ο Άρδας που πηγάζει από τη Βουλγαρία και χύνεται στον Έβρο και ο Ερυθροπόταμος ο οποίος πηγάζει από το βουνό Σίλο.

Δεν υπάρχουν λίμνες στην Ενότητα αλλά αρκετές λιμνοθάλασσες, οι οποίες είναι στις εκβολές του ποταμού Έβρου. Οι **λιμνοθάλασσες** αυτές είναι: του Δράκοντος, των Νυμφών, των Αβγάνων, των Παλουκιών κ.α.

1.3 ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Χάρτης 2: Μεταφορικές υποδομές της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης

1.3.1 Αεροδρόμια

Αναφορικά με τις αεροπορικές υποδομές, η Περιφέρεια διαθέτει 2 αεροδρόμια τον Διεθνή Αερολιμένα Αλεξανδρούπολης «Δημόκριτος» και τον Διεθνή Αεροδρόμιο Καβάλας «Μέγας Αλέξανδρος».

Ο Κρατικός Αερολιμένας Αλεξανδρούπολης βρίσκεται σε απόσταση 7χλμ. από το κέντρο της Αλεξανδρούπολης. Η πρόσβαση στο αεροδρόμιο γίνεται μέσω της Ευρωπαϊκής Οδού 90 (Ε90) που συνδέει την Ελλάδα με την Τουρκία. Οι κτιριακές του εγκαταστάσεις καλύπτουν επιφάνεια μεγαλύτερη των 8.500 τ.μ. Ο αερολιμένας διαθέτει επιβατικό αεροσταθμό, κτήριο διοικήσεως, πύργο ελέγχου καθώς και πυροσβεστικό σταθμό. Ο χώρος στάθμευσης των αεροσκαφών έχει χωρητικότητα τεσσάρων μεσαίου τύπου αεροσκαφών.

Το Διεθνή Αεροδρόμιο Καβάλας βρίσκεται σε απόσταση 31χλμ. ανατολικά από την πόλη της Καβάλας. Από το Δεκέμβριο του 2015, το αεροδρόμιο της Καβάλας πέρασε στην διαχείριση της εταιρίας Fraport. Στο πλαίσιο της εταιρείας για αναβάθμιση και εκμοντερνισμό των υφιστάμενων εγκαταστάσεων έχουν προγραμματιστεί έργα για την:

- Επέκταση του τερματικού σταθμού κατά 2.029 m²,
- Αναδιαμόρφωση του τερματικού σταθμού,
- Εγκατάσταση συστήματος «HBS inline screening» για τον έλεγχο των αποσκευών,
- Αναδιαμόρφωση και επέκταση του πυροσβεστικού σταθμού,
- Επέκταση της εγκατάστασης επεξεργασίας λυμάτων ή σύνδεση με το δημοτικό δίκτυο,
- Αναδιοργάνωση του χώρου στάθμευσης των αεροσκαφών,
- Ανακαίνιση του οδοστρώματος στους χώρους προσγείωσης-απογείωσης-στάθμευσης αεροσκαφών και
- 20% αύξηση των σταθμών check in (από 8 σε 10).

1.3.2 Λιμένες

Η Ανατολική Μακεδονία και Θράκη διαθέτει σήμερα 9 λιμάνια, τα οποία διακρίνονται σε εθνικής και τοπικής σημασίας. Εθνικής σημασίας έχουν χαρακτηριστεί τα νέα εμπορικά λιμάνια της Αλεξανδρούπολης και της Καβάλας, που περιλαμβάνονται στους 13 σημαντικότερους λιμένες της χώρας από πλευράς διακίνησης επιβατών και εμπορευμάτων, ενώ τοπικής σημασίας έχουν χαρακτηριστεί 2 στον ηπειρωτικό χώρο (Περιγιάλι Καβάλας, Νέας Ηρακλείτσας), 4 στη Θάσο (Θάσου, Λιμενάρια, Σκάλα Μαριών και Σκάλα Πρίνου) και 1 στη Σαμοθράκη.

Το λιμάνι της Αλεξανδρούπολης είναι τεχνητό και αναπτύσσεται κατά μήκος του ΝΑ ανοικτού θαλάσσιου μετώπου της πόλης σε δύο λειτουργικούς χώρους, το νέο εμπορικό-επιβατικό λιμάνι και το υπάρχον λιμάνι. Το νέο λιμάνι της Αλεξανδρούπολης σχεδιάστηκε και υλοποιείται με την προοπτική να έχει σημαντική διαμετακομιστική κίνηση, με απαραίτητη προϋπόθεση την εξασφάλιση οδικής και σιδηροδρομικής σύνδεσης με το Ορμένιο και κατ' επέκταση με τον διευρωπαϊκό αυτοκινητόδρομο που συνδέει την Κεντρική Ευρώπη με την Κωνσταντινούπολη.

Το κεντρικό λιμάνι της Καβάλας εξυπηρετεί μόνο την επιβατική κίνηση, ενώ το νέο λιμάνι είναι καθαρά εμπορικό και βρίσκεται στη περιοχή της Νέας Καρβάλης, το οποίο εξυπηρετεί με καθημερινά δρομολόγια τις ανάγκες, μεγαλύτερης συγκριτικά με της Αλεξανδρούπολης, εθνικής ενδοχώρας και παρουσιάζει αυξανόμενη κίνηση.

1.3.3 Οδικοί άξονες

Το θεσμοθετημένο κύριο οδικό δίκτυο της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης περιλαμβάνει τις εθνικές οδούς και το πυκνότερο επαρχιακό οδικό δίκτυο συνολικού μήκους 2.847km. Η κατάσταση του οδικού δικτύου της Περιφέρειας έχει βελτιωθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια. Από άποψη βατότητας και είδους οδοστρώματος η κατάσταση του Εθνικού οδικού δικτύου είναι σε γενικές γραμμές ικανοποιητική. Προβλήματα υπάρχουν σε τμήματα της Εθνικής οδού στις Ενότητες Καβάλας και Ξάνθης και στην Εθνική οδό Καβάλας - Δράμας, τα οποία διέρχονται μέσα από οικισμούς ή συνοδεύονται από την εκτός σχεδίου παρόδια δόμηση. Η Εγνατία Οδός εντάσσεται στα διευρωπαϊκά δίκτυα και στο συνολικό της μήκος καλύπτει τον άξονα Ηγουμενίτσα-Γέφυρα Κήπων Έβρου, μήκους 680χλμ. περίπου, ενώ τμήμα της διασχίζει την Περιφέρεια σε μήκος 258χλμ. περίπου.

Η Εγνατία Οδός επίσης συνδέεται με 8 κάθετους οδικούς άξονες που αποβλέπουν στην διασύνδεση της Ελλάδας με τους κυρίως διευρωπαϊκούς οδικούς άξονες, εκ των οποίων οι 4 κάθετοι άξονες προς Βουλγαρία βρίσκονται μέσα στα όρια της Περιφέρειας συνολικού μήκους 254χλμ.

1.3.4 Μεθοριακοί σταθμοί

Η Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης διαθέτει 7 μεθοριακούς σταθμούς που ενώνουν την Ελλάδα με την Βουλγαρία και την Τουρκία. Οι 4 μεθοριακοί σταθμοί βρίσκονται στην Ενότητα Έβρου (Ορμενίου, Κυπρίνου, Καστανιές και Κήπων), ένας στην Ενότητα Ροδόπης (Νυμφαίας), ένας στην Ενότητα Ξάνθης (Αγ. Κωνσταντίνος) και ένας στην Ενότητα Δράμας (Εξοχής).

Ο Μεθοριακός σταθμός **Ορμενίου** είναι ένα από τα μεθοριακά περάσματα μεταξύ της Ελλάδας και της Βουλγαρίας. Στην Βουλγαρική πλευρά βρίσκεται η πόλη του Σβίλενγκραντ ενώ στην Ελληνική βρίσκεται το χωριό Ορμένιο, που ανήκει στο Δήμο Ορεστιάδας.

Ο Μεθοριακός σταθμός **Κυπρίνου** είναι ένα από τα μεθοριακά περάσματα μεταξύ της Ελλάδας και της Βουλγαρίας. Στην Βουλγαρική πλευρά βρίσκεται το χωριό Slaveeno ενώ στην Ελληνική βρίσκεται το χωριό Κυπρίνος, που ανήκει στο Δήμο Ορεστιάδας.

Ο Μεθοριακός σταθμός **Καστανιών** είναι ένα από τα μεθοριακά περάσματα μεταξύ της Ελλάδας και της Τουρκίας. Ο συνοριακός σταθμός βρίσκεται στο βορειοανατολικό άκρο της Περιφέρειας του Έβρου στα σύνορα με την Τουρκία. Είναι το μοναδικό σημείο όπου τα σύνορα δεν ταυτίζονται με τον ποταμό Έβρο. Στην Τουρκική πλευρά σε απόσταση 10 χλμ. βρίσκεται η Αδριανούπολη ενώ στην Ελληνική βρίσκεται ο οικισμός Καστανιές, που ανήκει στο Δήμο Ορεστιάδας.

Ο Μεθοριακός σταθμός **Κήπων** αποτελεί το κύριο μεθοριακό πέρασμα μεταξύ της Ελλάδας και της Τουρκίας. Οι επισκέπτες διασχίζουν το ποτάμι, διαμέσου της ονομαστής Γέφυρας των Κήπων. Στην Τουρκική πλευρά βρίσκεται η πόλη Υψάλα ενώ στην Ελληνική βρίσκεται το χωριό Κήποι, που ανήκει στο Δήμο Αλεξανδρούπολης.

Ο Μεθοριακός σταθμός **Εξοχής** είναι ένα από τα μεθοριακά περάσματα μεταξύ της Ελλάδας και της Βουλγαρίας. Στην Βουλγαρική πλευρά βρίσκεται η πόλη του Ίλιντεν ενώ στην Ελληνική βρίσκεται ο οικισμός Εξοχή, που ανήκει στο Δήμο Νευροκοπίου.

Ο Μεθοριακός σταθμός **Αγ. Κωνσταντίνου** είναι ένα από τα μεθοριακά περάσματα μεταξύ της Ελλάδας και της Βουλγαρίας. Στην Βουλγαρική πλευρά βρίσκεται η πόλη του Ζλάτογκραντ ενώ στην Ελληνική βρίσκεται ο οικισμός Θέρμες, που ανήκει στο Δήμο Μύκης.

Ο Μεθοριακός σταθμός **Νυμφαίας** αποτελεί το κύριο μεθοριακό πέρασμα μεταξύ της Ελλάδας και της Βουλγαρίας. Ο σταθμός βρίσκεται 22χλμ. βόρεια της Κομοτηνής, στο τέλος του κάθετου άξονα Κομοτηνής – Νυμφαίας, του αυτοκινητοδρόμου Α2 της Εγνατίας Οδού. Στην Βουλγαρική πλευρά βρίσκεται η πόλη του Κάρτζαλι ενώ στην Ελληνική βρίσκεται το χωριό Νυμφαία, που ανήκει στο Δήμο Κομοτηνής.

1.4 ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ, 2013 ΚΑΙ 2018

1.4.1 Δημογραφικά χαρακτηριστικά στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Σύμφωνα με τα στοιχεία που ανακοινώνει η ΕΛΣΤΑΤ, ο υπολογιζόμενος πληθυσμός της Ελλάδας την περίοδο 2013 – 2018 σημείωσε μείωση κατά -2% (από 11,0 εκατ. το 2013 σε 10,7 εκατ. το 2018). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες εμφάνισαν μείωση την περίοδο 2013 – 2018, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Κρήτης (+1%, από 630 χιλ. το 2013 σε 634 χιλ. το 2018), Νοτίου Αιγαίου (+2%, από 335 χιλ. το 2013 σε 341 χιλ. το 2018) και Βορείου Αιγαίου (+6%, από 199 χιλ. το 2013 σε 211 χιλ. το 2018).

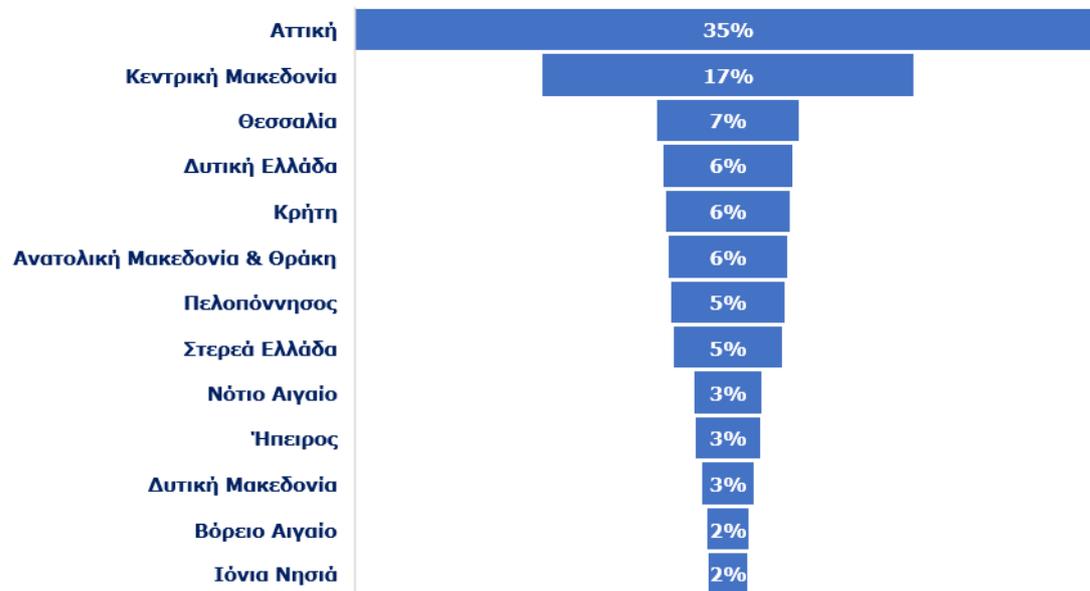
Πίνακας 1: Εξέλιξη του πληθυσμού της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2013 και 2018

Περιφέρεια	2013	2018	%Δ 2013 - 2018
Αττική	3.912.849	3.756.453	-4%
Κεντρική Μακεδονία	1.912.624	1.875.996	-2%
Θεσσαλία	741.593	722.065	-3%
Δυτική Ελλάδα	682.583	659.470	-3%
Κρήτη	630.085	633.506	1%
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	610.102	601.175	-1%
Πελοπόννησος	586.863	576.749	-2%
Στερεά Ελλάδα	560.093	555.623	-1%
Νότιο Αιγαίο	334.652	340.870	2%
Ήπειρος	343.128	334.337	-3%
Δυτική Μακεδονία	281.324	269.222	-4%
Βόρειο Αιγαίο	199.478	211.137	6%
Ιόνια Νησιά	208.241	204.562	-2%
Ελλάδα	11.003.615	10.741.165	-2%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Υπολογιζόμενος Πληθυσμός - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού στις 13 Περιφέρειες της χώρας για το 2018, παρατηρούμε ότι το 52% του συνόλου είναι συγκεντρωμένο στις Περιφέρειες Αττικής (35%) και Κεντρικής Μακεδονίας (17%), στις οποίες ανήκουν και τα 2 μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας (Αθήνα και Θεσσαλονίκη). Η Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης αντιπροσωπεύει το 6% του συνολικού πληθυσμού της Ελλάδας.

Διάγραμμα 1: Ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2018

1.4.2 Δημογραφικά χαρακτηριστικά στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Περιφερειακή Ενότητα

Ο πληθυσμός της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης την περίοδο 2013 – 2018, σημείωσε μείωση κατά -1% (από 610 χιλ. το 2013 σε 601 χιλ. το 2018). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν μείωση: Έβρου (-0,3%, από 148 χιλ. το 2013 σε 147 χιλ. το 2018), Καβάλας (-3%, από 138 χιλ. το 2013 σε 134 χιλ. το 2018), Ξάνθης (-1%, από 113 χιλ. το 2013 σε 112 χιλ. το 2018), Ροδόπης (-2%, από 113 χιλ. το 2013 σε 111 χιλ. το 2018) και Δράμας (-1%, από 98 χιλ. το 2013 σε 97 χιλ. το 2018).

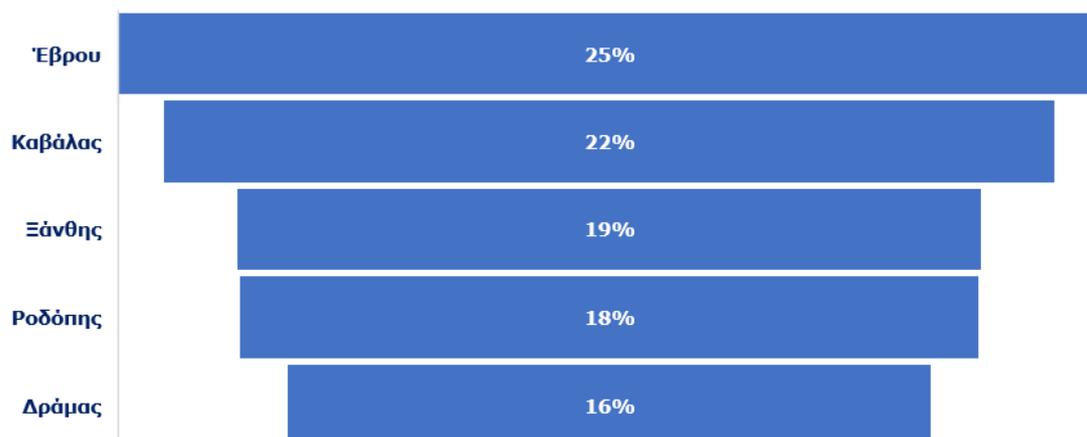
Πίνακας 2: Εξέλιξη του πληθυσμού της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης, 2013 και 2018

Ενότητα	2013	2018	%Δ 2013 - 2018
Έβρου	147.907	147.488	-0,3%
Καβάλας	138.340	133.849	-3%
Ξάνθης	112.770	111.885	-1%
Ροδόπης	112.956	111.193	-2%
Δράμας	98.129	96.760	-1%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	610.102	601.175	-1%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Υπολογιζόμενος Πληθυσμός - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2018, η Ενότητα Έβρου αντιπροσωπεύει το 25% του πληθυσμού της Περιφέρειας και ακολουθούν οι Ενότητες Καβάλας (22%), Ξάνθης (19%), Ροδόπης (18%) και Δράμας (16%). Από τα πληθυσμιακά στοιχεία συμπεραίνουμε ότι ο πληθυσμός της Περιφέρειας είναι σχετικά ισοκαταμεμημένος στις επιμέρους Ενότητες.

Διάγραμμα 2: Ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης, 2018

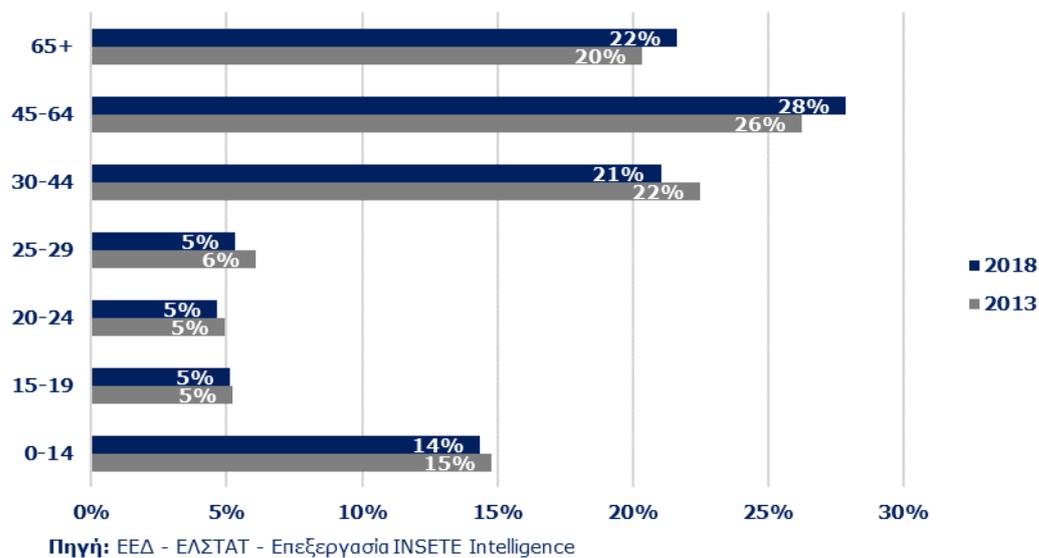

1.5 ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ, 2013 ΚΑΙ 2018

1.5.1 Ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Ελλάδας

Αναφορικά με την ηλικιακή κατανομή, παρατηρούμε μια γήρανση του πληθυσμού της Ελλάδας την περίοδο 2013 – 2018. Συγκεκριμένα, οι ηλικίες 0 – 44 ετών καταγράφουν μείωση των μεριδίων τους ενώ αντίθετα αύξηση κατέγραψαν οι ηλικίες άνω των 45 ετών. Στις επιμέρους ηλικιακές κατηγορίες, μείωση κατέγραψαν οι ηλικίες 0 – 14 ετών (-5%), 15 – 19 ετών (-4%), 20 – 24 ετών (-8%), 25 – 29 ετών (-14%) και 30 – 44 ετών (-9%) και αύξηση οι ηλικίες 45 – 64 ετών (+4%) και 65+ ετών (+4%). Αναφορικά με τα μερίδια των επιμέρους ηλικιών για το 2018, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο μερίδιο κατέχουν οι ηλικίες 45 – 64 ετών (28%) και ακολουθούν οι ηλικίες 65+ ετών (22%), 30 – 44 ετών (21%), 15 – 29 ετών (15%) και 0-14 ετών (14%).

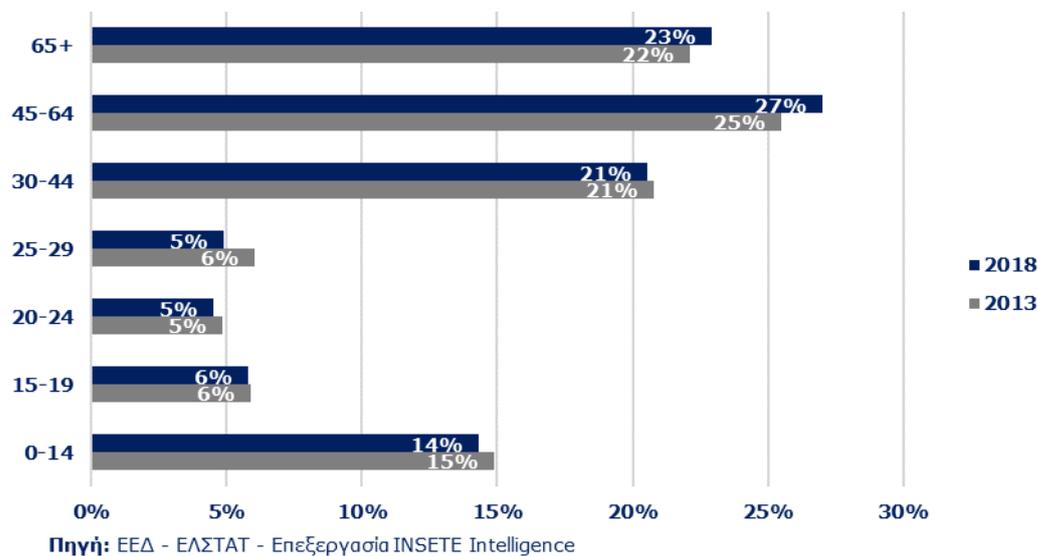
Διάγραμμα 3: Ποσοστιαία ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Ελλάδας, 2013 και 2018

1.5.2 Ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης

Παρόμοια εικόνα με το σύνολο της χώρας παρατηρούμε και στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης. Συγκεκριμένα, στις επιμέρους ηλικιακές κατηγορίες, μείωση κατέγραψαν οι ηλικίες 0 – 14 ετών (-6%), 15 – 19 ετών (-5%), 20 – 24 ετών (-10%), 25 – 29 ετών (-21%) και 30 – 44 ετών (-4%) και αύξηση οι ηλικίες 45 – 64 ετών (+3%) και 65+ ετών (+1%). Όσον αφορά τα μερίδια των επιμέρους ηλικιών για το 2018, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο μερίδιο κατέχουν οι ηλικίες 45 – 64 ετών (27%) και ακολουθούν οι ηλικίες 65+ ετών (23%), 30 – 44 ετών (21%), 15 – 29 ετών (15%) και 0-14 ετών (14%).

Διάγραμμα 4: Ποσοστιαία ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης, 2013 και 2018

1.6 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, 2013 ΚΑΙ 2018

Η ΕΛΣΤΑΤ διενεργεί κάθε χρόνο την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, η οποία εκτός από στοιχεία απασχόλησης περιλαμβάνει εκτιμήσεις για τον πληθυσμό, τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό, δείκτες απασχόλησης και ανεργίας κ.α. Ο **Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός** αποτελεί το εργατικό δυναμικό της οικονομίας και περιλαμβάνει τα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω τα οποία είναι ικανά προς εργασία και ταυτόχρονα θέλουν να εργαστούν.

1.6.1 Οικονομικά ενεργός πληθυσμός της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Οι ηλικίες άνω των 15 ετών αντιπροσωπεύουν το 85% και 86% του πληθυσμού της χώρας τα έτη 2013 και 2018 αντίστοιχα, εκ των οποίων το 52% (και για τα δύο έτη) αποτελεί τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό. Επιμέρους στις 13 Περιφέρειες, δεν παρατηρούνται μεγάλες διαφοροποιήσεις και για τα δύο έτη με το ποσοστό των ηλικιών 15+ ετών να κυμαίνεται μεταξύ 83% - 87%.

Αναφορικά με τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό για το 2018 καταγράφεται στις νησιωτικές Περιφέρειες της χώρας, Νότιο Αιγαίο (57%), Κρήτη (55%), Βόρειο Αιγαίο (55%) και Ιόνια Νησιά (54%). Στον αντίποδα το χαμηλότερο ποσοστό για το 2018 εντοπίζεται στις Περιφέρειες Ηπείρου (47%), Στερεάς Ελλάδας (50%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (50%), Δυτικής Ελλάδας (50%) και Θεσσαλίας (50%).

Η πλειοψηφία του οικονομικά ενεργού πληθυσμού όπως είναι φυσικό απαντάται και για τα 2 έτη στις μεγάλες αστικές Περιφέρειες της χώρας (~54%), Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας, ενώ οι υπόλοιπες Περιφέρειες σημειώνουν μικρότερα μερίδια κάτω από το 10%.

Πίνακας 3: Οικονομικά ενεργός πληθυσμός της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2013 και 2018

Οικονομικά ενεργός πληθυσμός στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2013 και 2018						
	2013			2018		
	% Ηλικιών 15+	% Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού*	% κατανομή ενεργού πληθυσμού	% Ηλικιών 15+	% Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού	% κατανομή ενεργού πληθυσμού
Αττική	86%	55%	38%	86%	53%	36%
Κεντρική Μακεδονία	85%	49%	16%	86%	51%	17%
Θεσσαλία	85%	50%	7%	86%	50%	7%
Δυτική Ελλάδα	85%	49%	6%	86%	50%	6%
Κρήτη	83%	55%	6%	84%	55%	6%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	85%	49%	5%	86%	50%	5%
Πελοπόννησος	85%	52%	5%	86%	52%	5%
Στερεά Ελλάδα	85%	50%	5%	86%	50%	5%
Νότιο Αιγαίο	83%	56%	3%	83%	57%	3%
Ήπειρος	87%	48%	3%	87%	47%	3%
Δυτική Μακεδονία	85%	47%	2%	86%	51%	2%
Ιόνια Νησιά	85%	53%	2%	85%	54%	2%
Βόρειο Αιγαίο	86%	49%	2%	85%	55%	2%
Ελλάδα	85%	52%	100%	86%	52%	100%

Πηγή: ΕΕΔ - ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*επί του συνόλου των ηλικιών 15+

Η Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης αντιπροσωπεύει το 5% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της χώρας, ενώ το ποσοστό του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της ως προς τον πληθυσμό της ηλικίας 15+ ετών ήταν 49% το 2013 και 50% το 2018. Σε σύγκριση με το σύνολο της χώρας, η Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης εμφανίζει μικρότερο ποσοστό οικονομικά ενεργού πληθυσμού και ένα από τα χαμηλότερα που κατεγράφησαν και για τα 2 έτη.

1.7 ΜΑΚΡΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ, 2010 - 2016

1.7.1 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της Ελλάδας, παρατηρούμε ότι την περίοδο 2010 – 2016 το ΑΕΠ της χώρας σημείωσε σημαντική πτώση κατά -22% (από € 226.031 εκατ. το 2010 σε € 176.488 εκατ. το 2016), απόρροια της οικονομικής κρίσης που χτύπησε την Ελλάδα από το 2009. Από το 2013 όμως, που αποτελεί και έτος έναρξης της αύξησης των βασικών μεγεθών του Ελληνικού τουρισμού η μείωση αυτή εμφανίζεται να είναι πιο ήπια (-2%, από € 180.654 εκατ. το 2013 σε € 176.488 εκατ. το 2016). Επιμέρους, οι Περιφέρειες οι οποίες κατέγραψαν τις μικρότερες μειώσεις στο ΑΕΠ τους ήταν της Θεσσαλίας (-15%), της Πελοποννήσου (-16%), του Νοτίου Αιγαίου (-17%) και της Στερεάς Ελλάδας (-17%). Την περίοδο 2013 – 2016, μόνο οι Περιφέρειες της Κρήτης (+2%), των Ιονίων Νήσων (+2%) και της Θεσσαλίας (+2%) κατέγραψαν αύξηση στο ΑΕΠ τους. Εδώ θα πρέπει να αναφέρουμε ότι η τουριστική δραστηριότητα στις 3 αυτές Περιφέρειες είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένη. Αναφορικά με την 4^η τουριστικά ανεπτυγμένη Περιφέρεια του Νοτίου Αιγαίου, αυτή σημείωσε οριακή μείωση κατά -0,04%.

Πίνακας 4: ΑΕΠ Περιφερειών της Χώρας, 2010 – 2016 (σε εκατ. €, τρέχουσες τιμές)

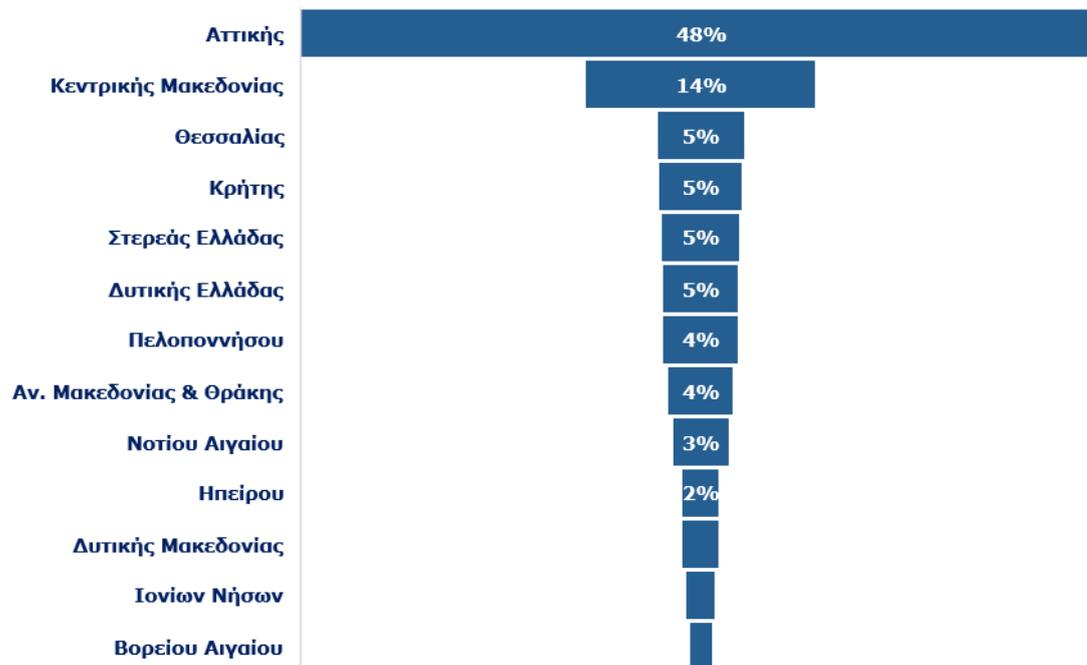
Περιφέρεια	2010	2011*	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	%Δ 2010 - 2016	%Δ 2013 - 2016
Αττικής	110.462	100.972	92.671	87.642	86.047	84.515	83.872	-24%	-4%
Κεντρικής Μακεδονίας	30.348	28.092	25.807	24.172	23.771	23.918	24.237	-20%	0%
Θεσσαλίας	10.835	9.953	9.517	9.065	9.114	9.154	9.214	-15%	2%
Κρήτης	10.860	9.716	8.845	8.565	8.781	8.880	8.732	-20%	2%
Στερεάς Ελλάδας	9.903	9.273	8.628	8.075	7.912	7.960	8.185	-17%	1%
Δυτικής Ελλάδας	10.671	9.611	8.957	8.275	8.196	8.156	8.032	-25%	-3%
Πελοποννήσου	9.430	8.806	8.270	7.847	7.766	7.830	7.878	-16%	0%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	9.198	8.150	7.579	7.004	6.878	6.831	6.901	-25%	-1%
Νοτίου Αιγαίου	7.236	6.603	6.079	5.983	6.042	6.121	5.981	-17%	0%
Ηπείρου	4.930	4.611	4.187	3.989	3.955	3.925	3.960	-20%	-1%
Δυτικής Μακεδονίας	4.981	4.819	4.724	4.398	4.530	4.337	3.916	-21%	-11%
Ιονίων Νήσων	3.992	3.479	3.260	3.066	3.112	3.129	3.124	-22%	2%
Βορείου Αιγαίου	3.184	2.944	2.678	2.573	2.553	2.504	2.455	-23%	-5%
Ελλάδα	226.031	207.029	191.204	180.654	178.656	177.258	176.488	-22%	-2%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

* Προσωρινά στοιχεία

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2016, όπως είναι φυσιολογικό την μεγαλύτερη συμβολή στο ΑΕΠ της χώρας έχουν οι Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας, που αποτελούν και την καρδιά της οικονομικής δραστηριότητας, συνεισφέροντας το 62% του ΑΕΠ της χώρας. Η Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης αντιπροσωπεύει το 4% του συνολικού ΑΕΠ της χώρας.

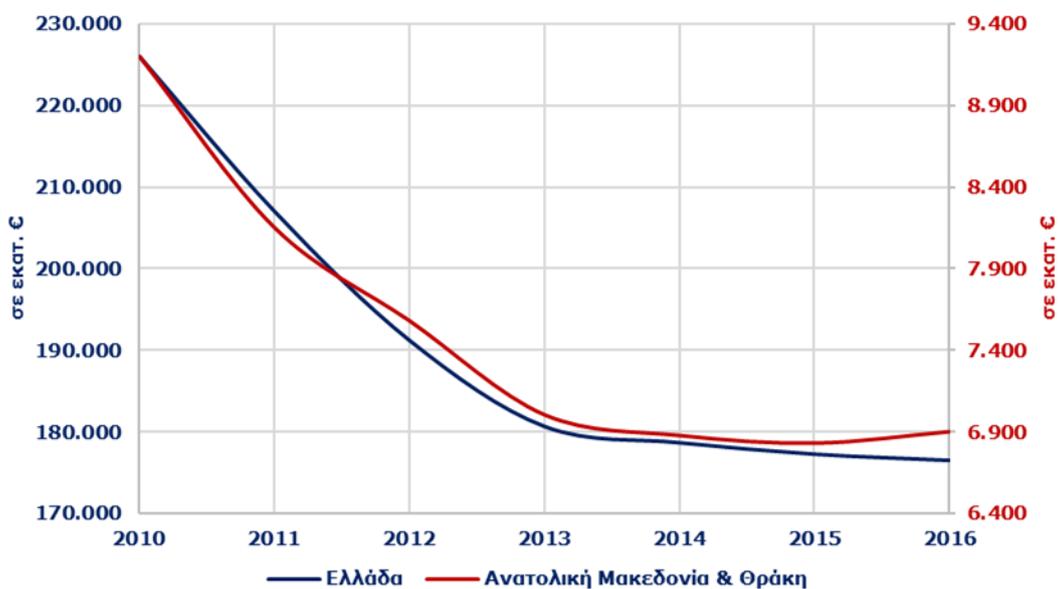
Διάγραμμα 5: Ποσοστιαία κατανομή του ΑΕΠ της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2016

1.7.2 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης

Η εξέλιξη του ΑΕΠ της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης εμφανίζει παρόμοια εικόνα με αυτήν του συνόλου της χώρας. Συγκεκριμένα, την περίοδο 2010 – 2016 η Περιφέρεια σημείωσε μείωση του ΑΕΠ της κατά -25% (από € 9.198 εκατ. το 2010 σε € 6.901 εκατ. το 2016) ενώ την περίοδο 2013 – 2016 η μείωση ήταν πιο ήπια, -1% (από € 7.004 εκατ. το 2013 σε € 6.901 εκατ. το 2016).

Διάγραμμα 6: Εξέλιξη του ΑΕΠ της Ελλάδας και της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης (σε εκατ. €), 2010 – 2016

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Περιφερειακές Ενότητες, όλες εμφάνισαν μείωση του ΑΕΠ τους την περίοδο 2010 – 2016. Η μικρότερη μείωση καταγράφηκε στην Ενότητα Δράμας (-21%). Την περίοδο 2013 – 2016 η εικόνα είναι μικτή, με τις Ενότητες Καβάλας (+1%, από € 1.784 εκατ. το 2013 σε € 1.808 εκατ. το 2016) και Έβρου (+2%, από € 1.805 το 2013 σε € 1.833 το 2016) να καταγράφουν αύξηση και τις Ενότητες Ξάνθης (-8%, από € 1.216 εκατ. το 2013 σε € 1.124 εκατ. το 2016), Ροδόπης (-5%, από € 1.176 εκατ. το 2013 σε € 1.122 εκατ. το 2016) και Δράμας (-1%, από € 1.023 εκατ. το 2013 σε € 1.015 εκατ. το 2016) μείωση.

Πίνακας 5: ΑΕΠ της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Ενότητα, 2010 – 2016 (σε εκατ. €, τρέχουσες τιμές)

Ενότητα	2010	2011*	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	%Δ	
								2010 - 2016	2013 - 2016
Έβρου	2.405	2.157	1.971	1.805	1.795	1.800	1.833	-24%	2%
Καβάλας	2.393	2.055	1.987	1.784	1.849	1.822	1.808	-24%	1%
Ξάνθης	1.577	1.363	1.259	1.216	1.098	1.085	1.124	-29%	-8%
Ροδόπης	1.538	1.416	1.283	1.176	1.100	1.079	1.122	-27%	-5%
Δράμας	1.285	1.158	1.080	1.023	1.036	1.045	1.015	-21%	-1%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	9.198	8.150	7.579	7.004	6.878	6.831	6.901	-25%	-1%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*Προσωρινά στοιχεία

1.7.3 Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας την περίοδο 2010 – 2016 μειώθηκε κατά -19% (από € 20.324 το 2010 σε € 16.378 το 2016). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες παρουσίασαν παρόμοια εικόνα, με τις μικρότερες μειώσεις να καταγράφονται στις Περιφέρειες της Θεσσαλίας -13% (από € 14.499 το 2010 σε € 12.662 το 2016) και της Πελοποννήσου -15% (από € 16.009 το 2010 σε € 13.579 το 2016).

Την περίοδο 2013 – 2016, η μείωση στο κατά Κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας είναι οριακή -1%. Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή με τις Περιφέρειες των Ιονίων Νήσων (+3%), της Θεσσαλίας (+3%), της Κρήτης (+2%), της Στερεάς Ελλάδας (+2%), της Κεντρικής Μακεδονίας (+2%), της Πελοποννήσου (+1%) και της Ηπείρου (+1%) να σημειώνουν αύξηση ενώ οι υπόλοιπες μείωση.

Πίνακας 6: Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2010 – 2016 (σε €)

Περιφέρεια	2010	2011*	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	%Δ 2010 - 2016	%Δ 2013 - 2016
Αττικής	27.630	25.380	23.530	22.540	22.389	22.229	22.204	-20%	-1%
Νοτίου Αιγαίου	21.709	19.748	18.163	17.874	18.045	18.280	17.769	-18%	-1%
Ιονίων Νήσων	19.106	16.633	15.621	14.746	15.007	15.143	15.182	-21%	3%
Στερεάς Ελλάδας	17.663	16.510	15.383	14.428	14.167	14.296	14.727	-17%	2%
Δυτικής Μακεδονίας	17.405	16.908	16.711	15.707	16.320	15.761	14.361	-17%	-9%
Κρήτης	17.372	15.465	14.046	13.584	13.912	14.058	13.811	-20%	2%
Πελοποννήσου	16.009	14.942	14.066	13.390	13.291	13.449	13.579	-15%	1%
Κεντρικής Μακεδονίας	15.776	14.600	13.458	12.669	12.520	12.664	12.880	-18%	2%
Θεσσαλίας	14.499	13.328	12.796	12.256	12.389	12.513	12.662	-13%	3%
Βορείου Αιγαίου	15.882	14.669	13.389	12.927	12.883	12.700	12.266	-23%	-5%
Δυτικής Ελλάδας	15.430	13.940	13.070	12.166	12.133	12.159	12.058	-22%	-1%
Ηπείρου	14.240	13.328	12.162	11.662	11.630	11.613	11.785	-17%	1%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	15.057	13.320	12.403	11.498	11.324	11.281	11.432	-24%	-1%
Ελλάδα	20.324	18.643	17.311	16.475	16.402	16.381	16.378	-19%	-1%

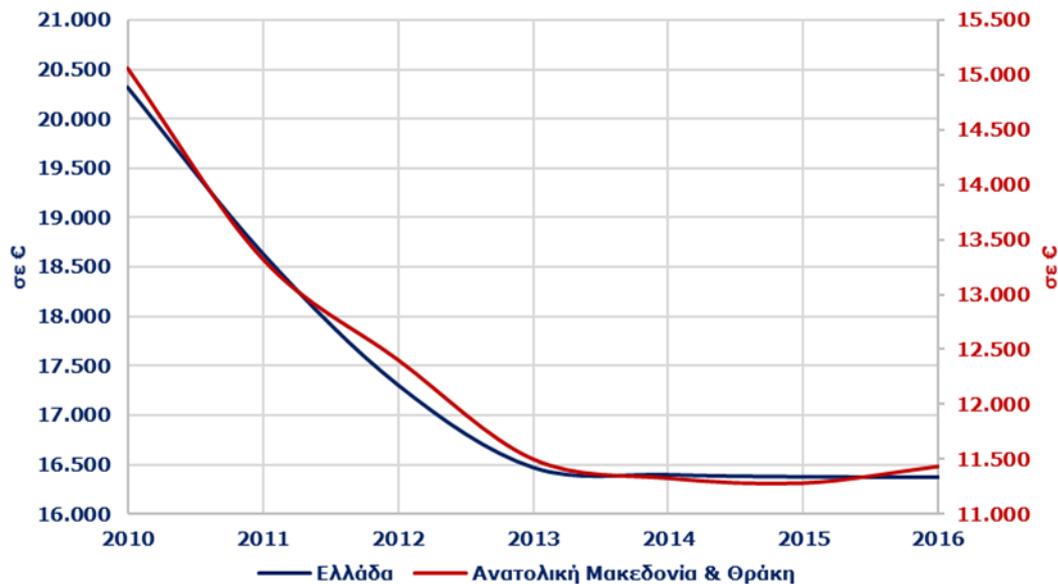
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

* Προσωρινά στοιχεία

1.7.4 Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης

Η εξέλιξη του κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης εμφανίζει παρόμοια εικόνα με αυτήν του συνόλου της χώρας. Συγκεκριμένα, την περίοδο 2010 – 2016 η Περιφέρεια σημείωσε μείωση κατά -24% (από € 15.057 το 2010 σε € 11.432 το 2016) ενώ την περίοδο 2013 – 2016 η μείωση ήταν πιο ήπια, -1% (από € 11.498 το 2013 σε € 11.432 το 2016).

Διάγραμμα 7: Εξέλιξη του κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας και της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης (σε €), 2010 – 2016

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Παρόμοια εικόνα με την συνολική συναντάμε και στις Ενώτητες της Περιφέρειας. Συγκεκριμένα, όλες οι Ενώτητες την περίοδο 2010 – 2016 σημείωσαν μείωση: Καβάλας -22%, Έβρου -24%, Δράμας -20%, Ξάνθης -29% και Ροδόπης -26%. Η εικόνα την περίοδο 2013 – 2016 είναι μικτή με τις Ενώτητες Ροδόπης (-4%, από € 10.422 το 2013 σε € 10.026 το 2016) και Ξάνθης (-7%, από € 10.788 το 2013 σε € 10.015 το 2016) να συνεχίζουν πτωτικά αλλά με μικρότερους ρυθμούς μείωσης και τις Ενώτητες Καβάλας (+4%, από € 12.952 το 2013 σε € 13.410 το 2016), Έβρου (+2%, από € 12.203 το 2013 σε € 12.403 το 2016) και Δράμας (+0,2%, από € 10.446 το 2013 σε € 10.466 το 2016) να σημειώνουν αύξηση.

Πίνακας 7: Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Περιφερειακή Ενότητα (σε €), 2010 – 2016

Ενότητα	2010	2011*	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	%Δ 2010 - 2016	%Δ 2013 - 2016
Καβάλας	17.094	14.712	14.311	12.952	13.529	13.417	13.410	-22%	4%
Έβρου	16.331	14.611	13.323	12.203	12.132	12.171	12.403	-24%	2%
Δράμας	13.031	11.745	10.977	10.446	10.614	10.742	10.466	-20%	0%
Ροδόπης	13.634	12.515	11.341	10.422	9.773	9.619	10.026	-26%	-4%
Ξάνθης	14.054	12.092	11.157	10.788	9.752	9.654	10.015	-29%	-7%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	15.057	13.320	12.403	11.498	11.324	11.281	11.432	-24%	-1%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*Προσωρινά στοιχεία

1.7.5 Περιφερειακή κατανομή και συμβολή του τουρισμού ανά Περιφέρεια, 2018

Η άμεση συμβολή του τουρισμού στο ΑΕΠ της χώρας το 2018 ήταν της τάξης του 11,7% ή € 21,6 δισ. Η μεγαλύτερη συνεισφορά του τουρισμού στο Περιφερειακό ΑΕΠ εντοπίζεται όπως είναι φυσικό στις νησιωτικές Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου (97%) των Ιονίων Νήσων (71%) και της Κρήτης (47%), όπου η κύρια οικονομική δραστηριότητα είναι ο τουρισμός.

Τα έσοδα της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης από τον τουρισμό το 2018, αντιπροσώπευαν μόλις το 2% (€ 443 εκατ.) των συνολικών εσόδων της χώρας ενώ η άμεση συμβολή του τουρισμού στο ΑΕΠ της Περιφέρειας ήταν 6%. Επίσης, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις μας, το ΑΕΠ της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης το 2018 σημείωσε αύξηση κατά +5% (από € 6.901 εκατ. το 2016 σε € 7.223 εκατ. το 2018).

Πίνακας 8: Συμβολή του τουρισμού ανά Περιφέρεια, 2018

Περιφέρεια	% κατανομή εσόδων εισερχόμενου τουρισμού 2018	αναλογία άμεσης τουριστικής δαπάνης 2018 - σε € εκ.	ΑΕΠ Περιφέρειας 2018* - σε εκ.	άμεση συμβολή τουρισμού στο ΑΕΠ Περιφέρειας με στοιχεία 2018	κατά κεφαλήν ΑΕΠ 2016 - σε €
Ν. Αιγαίο	28%	6.080	6.260	97%	17.769
Κρήτη	20%	4.317	9.139	47%	13.811
Αττική	15%	3.139	87.782	4%	22.204
Κεντ. Μακεδονία	15%	3.134	25.367	12%	12.880
Ιόνια Νησιά	11%	2.329	3.270	71%	15.182
Πελοπόννησος	3%	572	8.245	7%	13.579
Αν. Μακεδονία & Θράκη	2%	443	7.223	6%	11.432
Θεσσαλία	2%	373	9.643	4%	12.662
Ήπειρος	1%	306	4.145	7%	11.785
Δυτ. Ελλάδα	1%	292	8.406	3%	12.058
Στερεά Ελλάδα	1%	267	8.567	3%	14.727
Β. Αιγαίο	1%	226	2.570	9%	12.266
Δυτ. Μακεδονία	0%	83	4.098	2%	14.361
Σύνολο Χώρας	100%	21.562	184.714	12%	16.378

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*Η κατανομή του ΑΕΠ των Περιφερειών είναι εκτίμηση λαμβάνοντας υπόψιν την ποσοστιαία κατανομή του 2016

*Το ΑΕΠ των Περιφερειών είναι προσωρινό και υπόκειται σε αλλαγή

1.8 ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ² ΣΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΕΣΤΙΑΣΗΣ, 2013 – 2018

Στην ενότητα αυτή καταγράφεται η ετήσια εξέλιξη της απασχόλησης στις δραστηριότητες παροχής καταλύματος και εστίασης, ανά τύπο απασχόλησης (πλήρης – μερική), ηλικία και φύλο καθώς και η εξέλιξη της ανεργίας. Αν και μέρος της δραστηριότητας της εστίασης δεν αφορά στον τουρισμό, η εποχικότητα που παρουσιάζουν τα στοιχεία απασχόλησης σε αυτήν ταυτίζεται με την εποχικότητα του Ελληνικού τουρισμού. Ως εκ τούτου θεωρούμε την δραστηριότητα της εστίασης ως κλάδο του τουρισμού. Επίσης, σημειώνουμε ότι υπάρχουν άλλες τουριστικές δραστηριότητες (πχ μεταφορές, ταξιδιωτικά γραφεία) που περιλαμβάνονται σε άλλες κατηγορίες και δεν καταγράφονται στα παρόντα στοιχεία. Τέλος, τα στοιχεία προέρχονται από την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού (ΕΕΔ) της ΕΛΣΤΑΤ και η περίοδος αναφοράς είναι από το 2013 έως το 2018. Αναφορικά με την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, σημειώνουμε τα εξής:

- Η Έρευνα Εργατικού Δυναμικού είναι δειγματοληπτική και διεξάγεται από την ΕΛΣΤΑΤ,
- Ως απασχολούμενοι ορίζονται τα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω, τα οποία την εβδομάδα αναφοράς είτε εργάστηκαν έστω και μια ώρα με σκοπό την αμοιβή ή το κέρδος, είτε εργάστηκαν στην οικογενειακή επιχείρηση, είτε δεν εργάστηκαν αλλά είχαν μια εργασία ή επιχείρηση από την οποία απουσίαζαν προσωρινά.

² Λόγω της δειγματοληπτικής μεθόδου της ΕΕΔ, εκτιμήσεις <2.000 είναι μη αξιόπιστες γιατί εμπεριέχουν μεγάλα δειγματοληπτικά σφάλματα.

1.8.1 Αριθμός απασχολούμενων στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης ανά Περιφέρεια

Οι απασχολούμενοι στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης σημείωσαν αύξηση την περίοδο 2013 – 2018 κατά +40% (από 259 χιλ. το 2013 σε 362 χιλ. το 2018). Επιμέρους όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν θετική ποσοστιαία μεταβολή, με τις υψηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις να καταγράφονται στις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (+108%, από 11 χιλ. το 2013 σε 22 χιλ. το 2018), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+89%, από 9 χιλ. το 2013 σε 17 χιλ. το 2018), Θεσσαλίας (+72%, από 13 χιλ. το 2013 σε 22 χιλ. το 2018), Ηπείρου (+64%, από 9 χιλ. το 2013 σε 14 χιλ. το 2018), Νοτίου Αιγαίου (+49%, από 24 χιλ. το 2013 σε 35 χιλ. το 2018) και Βορείου Αιγαίου (+49%, από 6 χιλ. το 2013 σε 8 χιλ. το 2018). Οι χαμηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις σημειώθηκαν στις Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας (+11%, από 5 χιλ. το 2013 σε 6 χιλ. το 2018), Στερεάς Ελλάδας (+13%, από 13 χιλ. το 2013 σε 15 χιλ. το 2018) και Κεντρικής Μακεδονίας (+13%, από 42 χιλ. το 2013 σε 47 χιλ. το 2018).

Πίνακας 9: Εξέλιξη των απασχολούμενων στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης ανά Περιφέρεια, 2013 - 2018

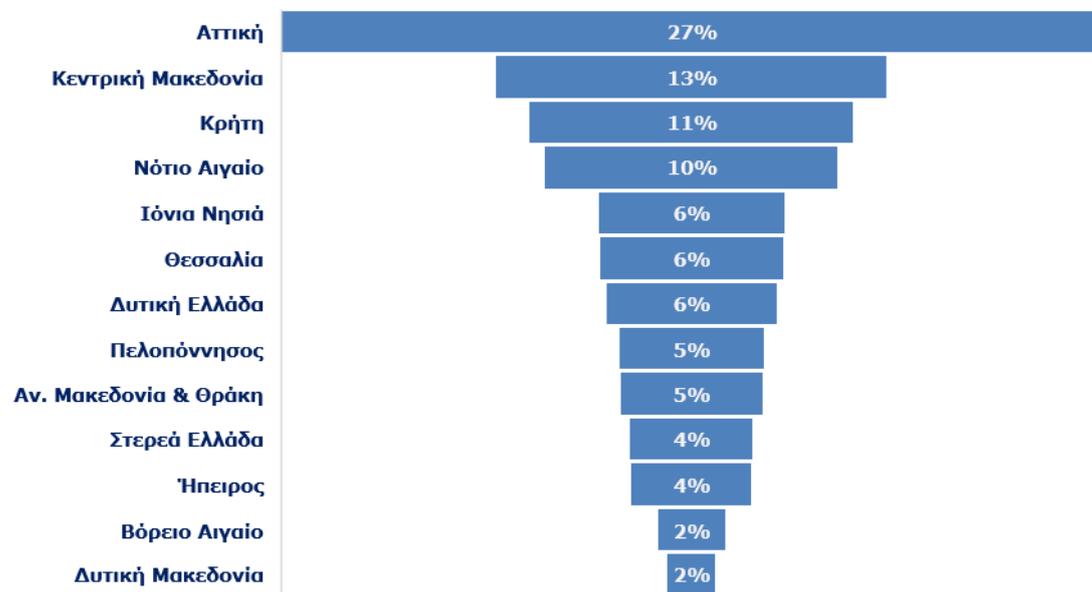
Περιφέρεια	2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Αττική	71.811	85.759	90.092	97.547	91.664	98.146	37%
Κεντρική Μακεδονία	41.631	45.533	48.067	50.565	48.069	46.841	13%
Κρήτη	27.628	31.169	34.974	34.985	35.072	38.855	41%
Νότιο Αιγαίο	23.534	31.337	28.263	30.074	32.319	35.100	49%
Ιόνια Νησιά	10.760	12.054	14.697	17.435	19.380	22.373	108%
Θεσσαλία	12.820	13.062	19.958	23.071	26.668	22.002	72%
Δυτική Ελλάδα	14.877	15.882	19.829	16.785	18.331	20.441	37%
Πελοπόννησος	14.399	16.281	17.526	17.157	20.459	17.489	21%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	9.040	12.291	16.728	16.441	14.919	17.128	89%
Στερεά Ελλάδα	13.116	11.916	14.099	15.214	17.744	14.800	13%
Ήπειρος	8.810	9.522	9.741	8.722	12.095	14.451	64%
Βόρειο Αιγαίο	5.548	6.054	5.763	7.784	8.221	8.270	49%
Δυτική Μακεδονία	5.233	6.263	5.800	5.398	5.752	5.830	11%
Ελλάδα	259.206	297.122	325.539	341.177	350.692	361.726	40%

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια για το 2018, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (27%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (13%), Κρήτης (11%), Νοτίου Αιγαίου (10%), Ιονίων Νήσων (6%), Θεσσαλίας (6%), Δυτικής Ελλάδας (6%), Πελοπόννησος (5%), Αν. Μακεδονίας &

Θράκης (5%), Στερεάς Ελλάδας (4%), Ηπείρου (4%), Βορείου Αιγαίου (2%) και Δυτικής Μακεδονίας (2%).

Διάγραμμα 8: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης ανά Περιφέρεια, 2018

1.8.2 Αριθμός απασχολούμενων στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά κατηγορία απασχόλησης

Οι απασχολούμενοι στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης την περίοδο 2013 – 2018 σημείωσαν αύξηση κατά +89% (από 9 χιλ. το 2013 σε 17 χιλ. το 2018). Επιμέρους, οι απασχολούμενοι στον κλάδο της εστίασης σημείωσαν αύξηση κατά +97% (από 8 χιλ. το 2013 σε 15 χιλ. το 2018) ενώ οι απασχολούμενοι στα καταλύματα αύξηση κατά +47% (από 1 χιλ. το 2013 σε 2 χιλ. το 2018).

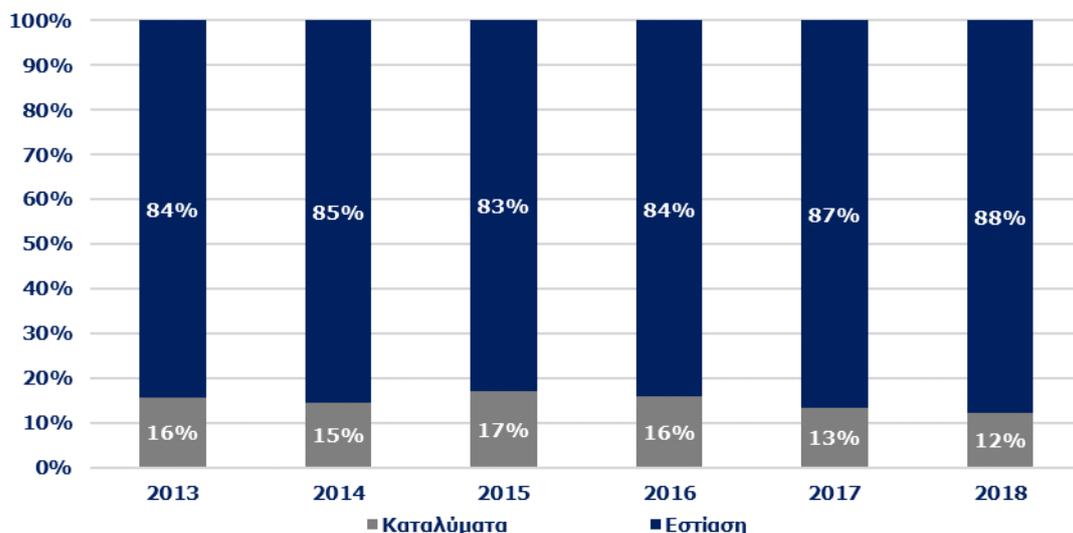
Πίνακας 10: Εξέλιξη των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά κατηγορία απασχόλησης, 2013 - 2018

Κλάδος	2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Εστίαση	7.614	10.499	13.845	13.840	12.911	15.025	97%
Καταλύματα	1.426	1.791	2.884	2.601	2.007	2.103	47%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	9.040	12.291	16.728	16.441	14.919	17.128	89%

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για την Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης, παρατηρούμε ότι η πλειοψηφία των απασχολούμενων στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης εργάζονται στην εστίαση (από 84% το 2013 σε 88% το 2018) και λιγότερο στα καταλύματα (από 16% το 2013 σε 12% το 2018). Η μείωση του μεριδίου των απασχολούμενων στα καταλύματα οφείλεται στον υψηλότερο ρυθμό αύξησης των απασχολούμενων στην εστίαση.

Διάγραμμα 9: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά κατηγορία απασχόλησης, 2013 – 2018

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

1.8.3 Τύπος απασχόλησης στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης ανά Περιφέρεια

Αναφορικά με τον τύπο απασχόλησης στο σύνολο της χώρας την περίοδο 2013 - 2018, παρατηρούμε ότι οι απασχολούμενοι στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης με πλήρη απασχόληση σημείωσαν αύξηση κατά +34% (από 225 χιλ. το 2013 σε 303 χιλ. το 2018) ενώ αυτοί με μερική απασχόληση αύξηση κατά +75% (από 34 χιλ. το 2013 σε 59 χιλ. το 2018).

Πίνακας 11: Εξέλιξη των απασχολούμενων στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης ανά Περιφέρεια και ανά τύπο απασχόλησης, 2013 - 2018

Περιφέρεια	Τύπος Απασχόλησης	2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Αττική	Πλήρης	56.942	64.839	68.226	73.372	68.050	76.613	35%
	Μερική	14.869	20.921	21.866	24.175	23.614	21.533	45%
Κεντρική Μακεδονία	Πλήρης	36.923	38.589	37.512	39.960	37.061	34.778	-6%
	Μερική	4.708	6.945	10.555	10.605	11.008	12.063	156%
Κρήτη	Πλήρης	25.507	28.254	30.828	31.549	32.589	35.309	38%
	Μερική	2.121	2.916	4.146	3.435	2.483	3.546	67%
Νότιο Αιγαίο	Πλήρης	22.288	30.348	26.751	28.247	30.692	32.970	48%
	Μερική	1.246	989	1.512	1.827	1.627	2.131	71%
Ιόνια Νησιά	Πλήρης	10.615	11.660	14.534	16.368	18.468	21.639	104%
	Μερική	144	395	164	1.067	912	734	409%
Θεσσαλία	Πλήρης	10.825	11.262	15.366	17.451	20.211	17.734	64%
	Μερική	1.995	1.800	4.592	5.620	6.458	4.268	114%
Δυτική Ελλάδα	Πλήρης	13.322	13.494	17.332	13.458	13.787	16.294	22%
	Μερική	1.555	2.389	2.497	3.327	4.544	4.147	167%
Πελοπόννησος	Πλήρης	13.080	14.069	15.002	14.898	18.390	15.822	21%
	Μερική	1.319	2.212	2.524	2.259	2.069	1.667	26%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	Πλήρης	7.294	9.776	14.301	12.851	12.396	14.455	98%
	Μερική	1.746	2.515	2.427	3.590	2.523	2.673	53%
Στερεά Ελλάδα	Πλήρης	11.500	10.762	12.646	12.511	13.215	11.583	1%
	Μερική	1.617	1.154	1.453	2.702	4.529	3.217	99%
Ήπειρος	Πλήρης	8.007	8.838	8.797	8.045	10.969	13.040	63%
	Μερική	803	683	944	677	1.126	1.411	76%
Βόρειο Αιγαίο	Πλήρης	4.931	5.519	5.516	7.457	7.540	7.773	58%
	Μερική	617	534	247	328	680	497	-20%
Δυτική Μακεδονία	Πλήρης	4.235	5.481	5.194	4.043	4.488	4.808	14%
	Μερική	998	781	606	1.355	1.263	1.022	2%
Ελλάδα	Πλήρης	225.470	252.890	272.007	280.210	287.856	302.818	34%
	Μερική	33.737	44.232	53.532	60.967	62.835	58.908	75%

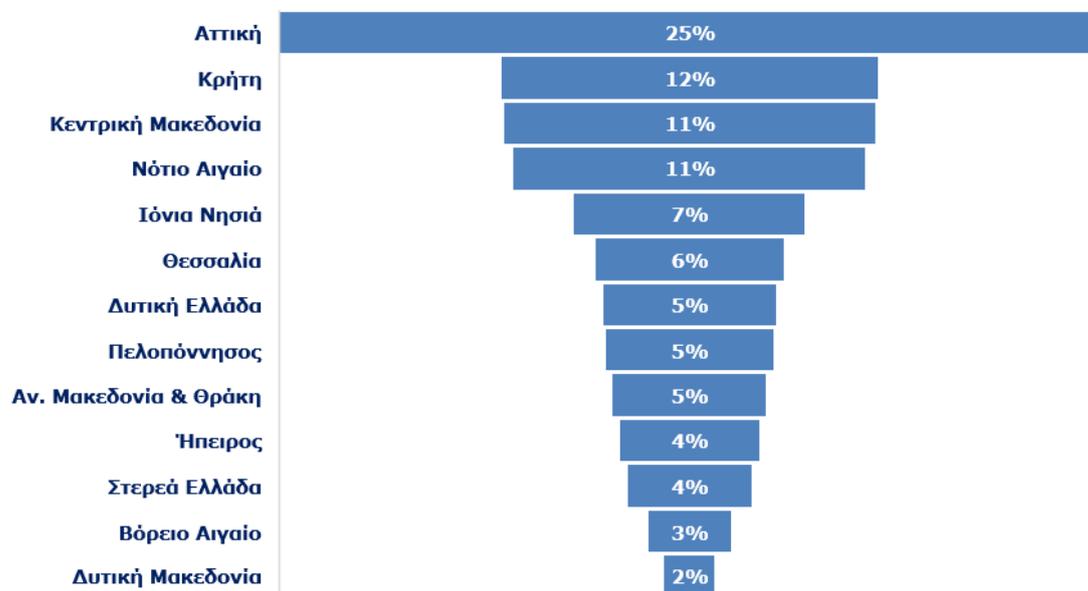
Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση της πλήρους και μερικής απασχόλησης, με εξαίρεση την Κεντρική Μακεδονία για την πλήρη (-6%, από 37 χιλ. το 2013 σε 35 χιλ. το 2018) και το Βόρειο Αιγαίο για την μερική (-20%, από 617 απασχολούμενους το 2013 σε 497 απασχολούμενους το 2018). Συγκεκριμένα, οι υψηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις στην πλήρη απασχόληση καταγράφηκαν στις

Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (+104%, από 11 χιλ. το 2013 σε 22 χιλ. το 2018), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+98%, από 7 χιλ. το 2013 σε 14 χιλ. το 2018), Θεσσαλίας (+64%, από 11 χιλ. το 2013 σε 18 χιλ. το 2018) και Ηπείρου (+63%, από 8 χιλ. το 2013 σε 13 χιλ. το 2018) ενώ στην μερική απασχόληση σημειώθηκαν στις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (+409%, από 144 απασχολούμενους το 2013 σε 734 απασχολούμενους το 2018), Δυτικής Ελλάδας (+167%, από 2 χιλ. το 2013 σε 4 χιλ. το 2018), Κεντρικής Μακεδονίας (+156%, από 5 χιλ. το 2013 σε 12 χιλ. το 2018), Θεσσαλίας (+114%, από 2 χιλ. το 2013 σε 4 χιλ. το 2018) και Στερεάς Ελλάδας (+99%, από 2 χιλ. το 2013 σε 3 χιλ. το 2018).

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των εργαζόμενων πλήρους απασχόλησης ανά Περιφέρεια για το 2018, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (25%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κρήτης (12%), Κεντρικής Μακεδονίας (11%), Νοτίου Αιγαίου (11%), Ιονίων Νήσων (7%), Θεσσαλίας (6%), Δυτικής Ελλάδας (5%), Πελοποννήσου (5%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (5%), Ηπείρου (4%), Στερεάς Ελλάδας (4%), Βορείου Αιγαίου (3%) και Δυτικής Μακεδονίας (2%).

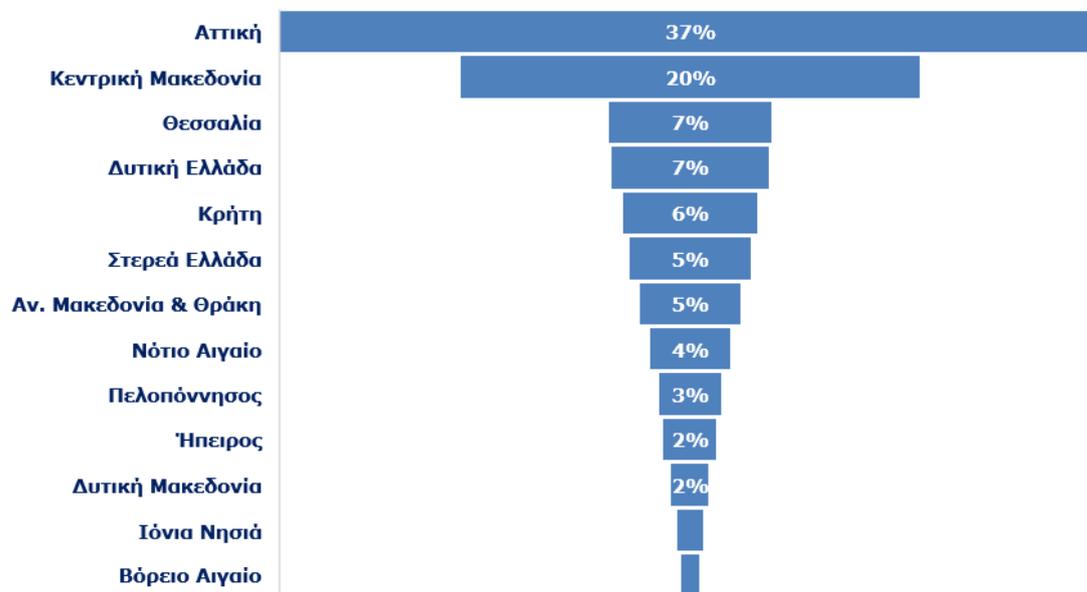
Διάγραμμα 10: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων πλήρους απασχόλησης στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης ανά Περιφέρεια, 2018

Στην μερική απασχόληση το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (37%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (20%), Θεσσαλίας (7%), Δυτικής Ελλάδας (7%), Κρήτης (6%), Στερεάς Ελλάδας (5%), Αν.

Μακεδονίας & Θράκης (5%), Νοτίου Αιγαίου (4%), Πελοποννήσου (3%), Ηπείρου (2%), Δυτικής Μακεδονίας (2%), Ιονίων Νήσων (1%) και Βορείου Αιγαίου (1%).

Διάγραμμα 11: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων μερικής απασχόλησης στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης ανά Περιφέρεια, 2018

1.8.4 Τύπος απασχόλησης και ανά κατηγορία απασχόλησης στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης

Οι εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης την περίοδο 2013 – 2018, σημείωσαν αύξηση κατά +98% (από 7 χιλ. το 2013 σε 14 χιλ. το 2018) ενώ οι απασχολούμενοι μερικής αύξηση +53% (από 2 χιλ. το 2013 σε 3 χιλ. το 2018). Επιμέρους, οι εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης στον κλάδο της εστίασης σημείωσαν αύξηση κατά +114% (από 6 χιλ. το 2013 σε 13 χιλ. το 2018) και στα καταλύματα αύξηση κατά +35% (από 1 χιλ. το 2013 σε 2 χιλ. το 2018) ενώ οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης στην εστίαση αύξηση +43% (από 2 χιλ. το 2013 σε 2 χιλ. το 2018) και στα καταλύματα από 0 απασχολούμενους το 2013 σε 179 απασχολούμενους το 2018.

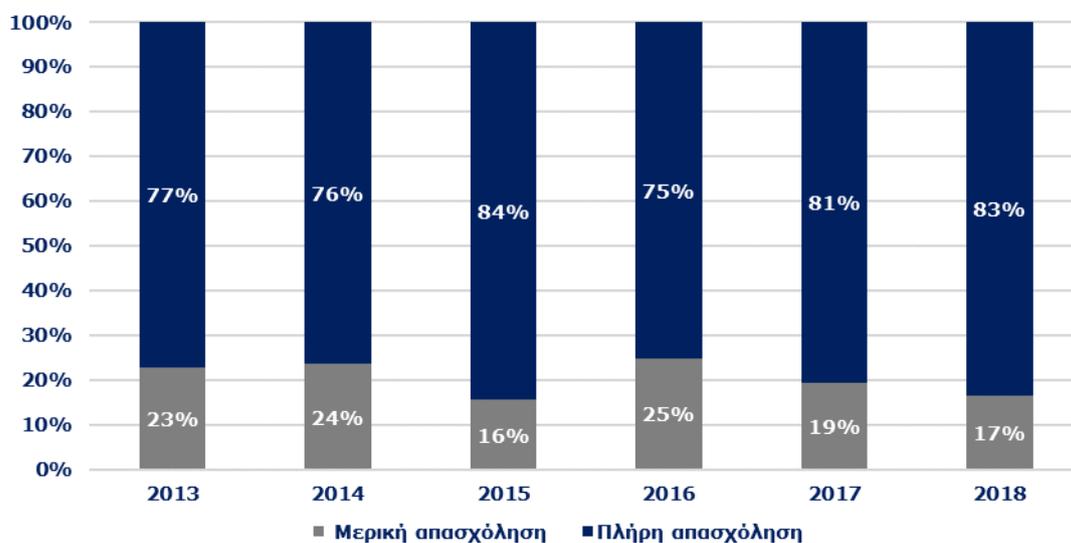
Πίνακας 12: Εξέλιξη των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά τύπο απασχόλησης και ανά κατηγορία απασχόλησης, 2013 - 2018

Κλάδος	Τύπος Απασχόλησης	2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Εστίαση	Πλήρης	5.868	8.025	11.689	10.403	10.409	12.531	114%
	Μερική	1.746	2.474	2.155	3.437	2.502	2.494	43%
Καταλύματα	Πλήρης	1.426	1.750	2.612	2.448	1.987	1.924	35%
	Μερική	0	41	272	153	20	179	
Αν. Μακεδονία & Θράκη	Πλήρης	7.294	9.776	14.301	12.851	12.396	14.455	98%
	Μερική	1.746	2.515	2.427	3.590	2.523	2.673	53%

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Επιμέρους την περίοδο 2013 - 2018, οι εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης στην εστίαση (από 77% το 2013 σε 83% το 2018) εμφανίζουν υψηλότερο μερίδιο έναντι των μερικής απασχόλησης (από 23% το 2013 σε 17% 2018).

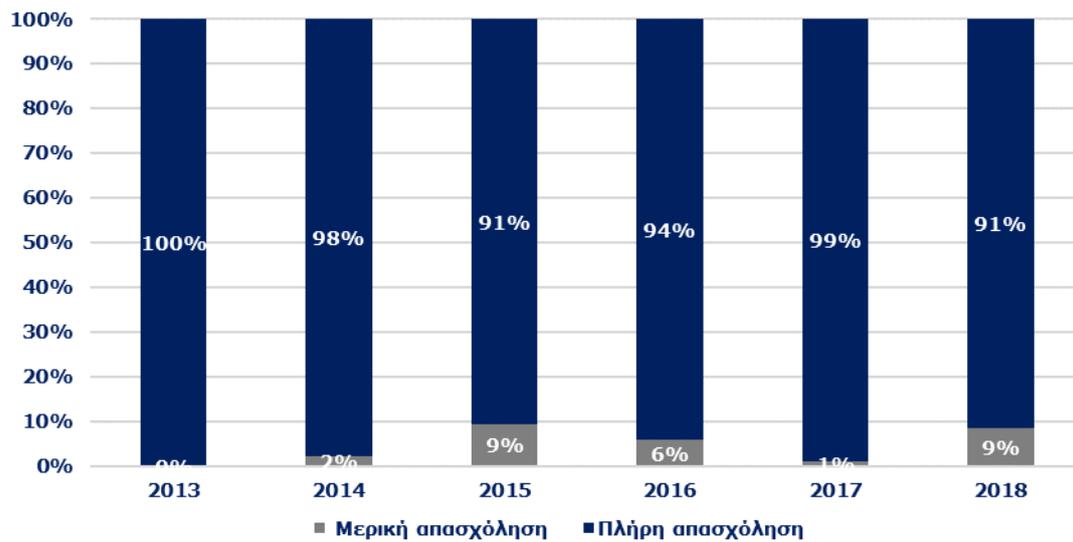
Διάγραμμα 12: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην εστίαση ανά τύπο απασχόλησης στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης, 2013 - 2018

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά τους απασχολούμενους στα καταλύματα, οι εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης (από 100% το 2013 σε 91% το 2018) καταγράφουν τα υψηλότερα μερίδια σε σύγκριση με τους εργαζόμενους μερικής απασχόλησης (από 0% το 2013 σε 9% το 2018).

Διάγραμμα 13: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στα καταλύματα ανά τύπο απασχόλησης στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης, 2013 – 2018

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

1.8.5 Φύλο απασχολούμενων στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης ανά Περιφέρεια

Αναφορικά με το φύλο των απασχολούμενων στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης για το σύνολο της χώρας την περίοδο 2013 - 2018, παρατηρούμε ότι οι άνδρες απασχολούμενοι σημείωσαν αύξηση κατά +35% (από 144 χιλ. το 2013 σε 195 χιλ. το 2018) ενώ οι γυναίκες αύξηση κατά +45% (από 115 χιλ. το 2013 σε 167 χιλ. το 2018).

Πίνακας 13: Εξέλιξη των απασχολούμενων στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης ανά Περιφέρεια και ανά φύλο απασχολούμενων, 2013 - 2018

Περιφέρεια	Φύλο απασχολούμενων	2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Αττική	Άνδρας	42.580	49.494	56.957	60.482	53.502	56.745	33%
	Γυναίκα	29.231	36.265	33.135	37.065	38.162	41.402	42%
Κεντρική Μακεδονία	Άνδρας	24.122	26.592	27.499	27.439	26.962	25.942	8%
	Γυναίκα	17.509	18.941	20.568	23.126	21.106	20.898	19%
Κρήτη	Άνδρας	12.879	14.009	16.456	16.236	17.151	18.273	42%
	Γυναίκα	14.750	17.160	18.519	18.748	17.921	20.582	40%
Νότιο Αιγαίο	Άνδρας	12.698	14.825	15.247	15.782	14.946	15.885	25%
	Γυναίκα	10.836	16.512	13.016	14.292	17.373	19.216	77%
Ιόνια Νησιά	Άνδρας	5.664	6.578	7.709	7.493	9.369	10.743	90%
	Γυναίκα	5.096	5.476	6.988	9.941	10.011	11.630	128%
Θεσσαλία	Άνδρας	8.162	8.122	11.344	13.754	16.148	13.292	63%
	Γυναίκα	4.658	4.940	8.614	9.317	10.521	8.710	87%
Δυτική Ελλάδα	Άνδρας	8.528	9.786	11.249	10.134	11.226	11.953	40%
	Γυναίκα	6.348	6.097	8.580	6.651	7.104	8.488	34%
Πελοπόννησος	Άνδρας	7.107	9.375	8.120	8.924	11.588	9.602	35%
	Γυναίκα	7.292	6.906	9.406	8.234	8.871	7.887	8%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	Άνδρας	4.798	7.071	9.180	9.555	8.275	8.959	87%
	Γυναίκα	4.242	5.220	7.549	6.886	6.644	8.169	93%
Στερεά Ελλάδα	Άνδρας	7.672	6.622	7.124	7.797	9.561	8.886	16%
	Γυναίκα	5.445	5.294	6.976	7.416	8.183	5.914	9%
Ήπειρος	Άνδρας	4.500	5.174	5.887	4.793	6.209	7.355	63%
	Γυναίκα	4.310	4.348	3.854	3.929	5.886	7.096	65%
Βόρειο Αιγαίο	Άνδρας	2.731	2.398	3.169	4.832	4.578	3.734	37%
	Γυναίκα	2.818	3.656	2.594	2.952	3.642	4.536	61%
Δυτική Μακεδονία	Άνδρας	2.775	2.738	2.539	2.388	2.887	3.226	16%
	Γυναίκα	2.458	3.525	3.262	3.010	2.864	2.604	6%
Ελλάδα	Άνδρας	144.214	162.783	182.480	189.609	192.403	194.595	35%
	Γυναίκα	114.992	134.339	143.059	151.569	158.289	167.132	45%

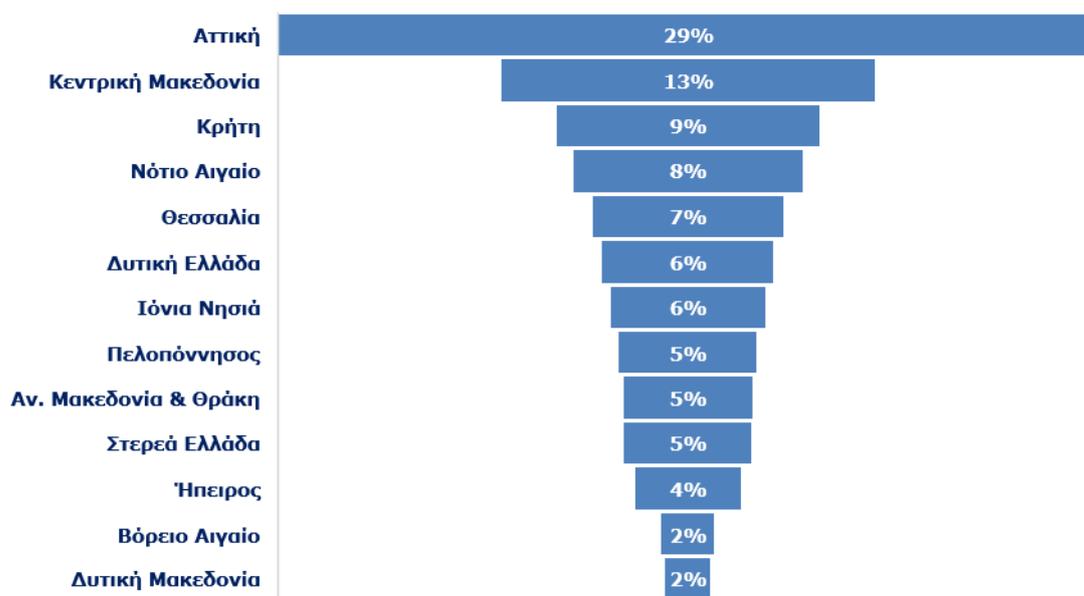
Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Επιμέρους, σε όλες τις Περιφέρειες σημειώθηκε αύξηση των ανδρών και γυναικών. Συγκεκριμένα, οι υψηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις στους άνδρες απασχολούμενους καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (+90%, από 6 χιλ. το 2013 σε 11 χιλ. το 2018), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+87%, από 5 χιλ. το 2013 σε 9 χιλ. το 2018), Θεσσαλίας (+63%, από 8 χιλ. το 2013 σε 13 χιλ. το 2018) και Ηπείρου (+63%, από 5 χιλ. το 2013 σε 7 χιλ. το 2018) ενώ στις γυναίκες στις Περιφέρειες

Ιονίων Νήσων (+128%, από 5 χιλ. το 2013 σε 12 χιλ. το 2018), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+93%, από 4 χιλ. το 2013 σε 8 χιλ. το 2018), Θεσσαλίας (+87%, από 5 χιλ. το 2013 σε 9 χιλ. το 2018) και Νοτίου Αιγαίου (+77%, από 11 χιλ. το 2013 σε 19 χιλ. το 2018).

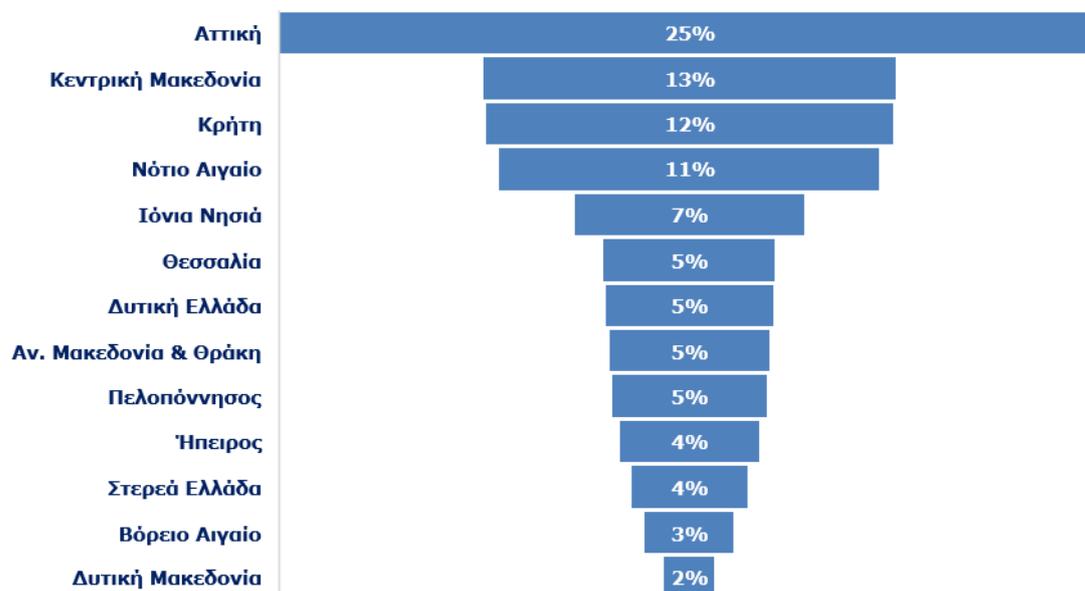
Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των ανδρών απασχολούμενων ανά Περιφέρεια για το 2018, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (29%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (13%), Κρήτης (9%), Νοτίου Αιγαίου (8%), Θεσσαλίας (7%), Δυτικής Ελλάδας (6%), Ιονίων Νήσων (6%), Πελοποννήσου (5%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (5%), Στερεάς Ελλάδας (5%), Ηπείρου (4%), Βορείου Αιγαίου (2%) και Δυτικής Μακεδονίας (2%).

Διάγραμμα 14: Ποσοστιαία κατανομή των ανδρών απασχολούμενων στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης ανά Περιφέρεια, 2018

Παρόμοια είναι η εικόνα που καταγράφεται και στην ποσοστιαία κατανομή των γυναικών, με το υψηλότερο ποσοστό να καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (25%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (13%), Κρήτης (12%), Νοτίου Αιγαίου (11%), Ιονίων Νήσων (7%), Θεσσαλίας (5%), Δυτικής Ελλάδας (5%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (5%), Πελοποννήσου (5%), Ηπείρου (4%), Στερεάς Ελλάδας (4%), Βορείου Αιγαίου (3%) και Δυτικής Μακεδονίας (2%).

Διάγραμμα 15: Ποσοστιαία κατανομή των γυναικών απασχολούμενων στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης ανά Περιφέρεια, 2018

1.8.6 Φύλο απασχολούμενων ανά κατηγορία απασχόλησης στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης

Οι άνδρες απασχολούμενοι στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης την περίοδο 2013 – 2018, σημείωσαν αύξηση κατά +87% (από 5 χιλ. το 2013 σε 9 χιλ. το 2018) ενώ οι γυναίκες αύξηση κατά +93% (από 4 χιλ. το 2013 σε 8 χιλ. το 2018). Επιμέρους, οι άνδρες απασχολούμενοι στον κλάδο της εστίασης σημείωσαν αύξηση κατά +90% (από 4 χιλ. το 2013 σε 8 χιλ. το 2018) και στα καταλύματα αύξηση κατά +61% (από 491 απασχολούμενους το 2013 σε 791 απασχολούμενους το 2018) ενώ οι γυναίκες απασχολούμενες στην εστίαση αύξηση κατά +107% (από 3 χιλ. το 2013 σε 7 χιλ. το 2018) και στα καταλύματα αύξηση κατά +40% (από 934 απασχολούμενους το 2013 σε 1.312 απασχολούμενους το 2018).

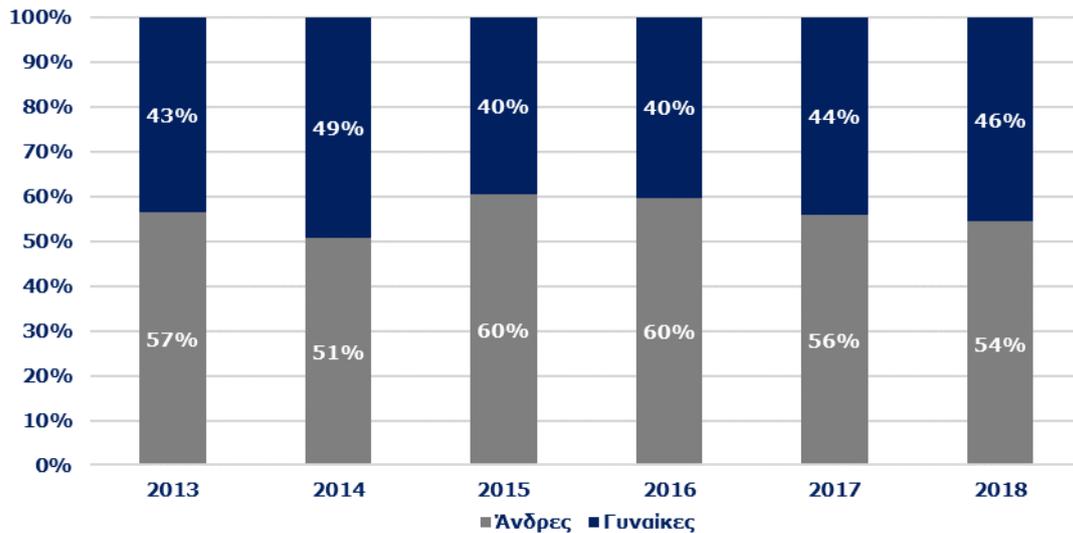
Πίνακας 14: Εξέλιξη των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά φύλο απασχολούμενων και ανά κατηγορία απασχόλησης, 2013 - 2018

Κλάδος	Φύλο απασχολούμενων	2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Εστίαση	Άνδρας	4.306	5.321	8.360	8.271	7.218	8.168	90%
	Γυναίκα	3.308	5.179	5.485	5.568	5.693	6.858	107%
Καταλύματα	Άνδρας	491	1.750	820	1.284	1.057	791	61%
	Γυναίκα	934	41	2.064	1.317	951	1.312	40%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	Άνδρας	4.798	7.071	9.180	9.555	8.275	8.959	87%
	Γυναίκα	4.242	5.220	7.549	6.886	6.644	8.169	93%

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με το φύλο των απασχολούμενων στην εστίαση την περίοδο 2013 – 2018, οι άνδρες απασχολούμενοι (από 57% το 2013 σε 54% το 2018) εμφανίζουν υψηλότερα μερίδια σε σύγκριση με τις γυναίκες (από 43% το 2013 σε 46% το 2018).

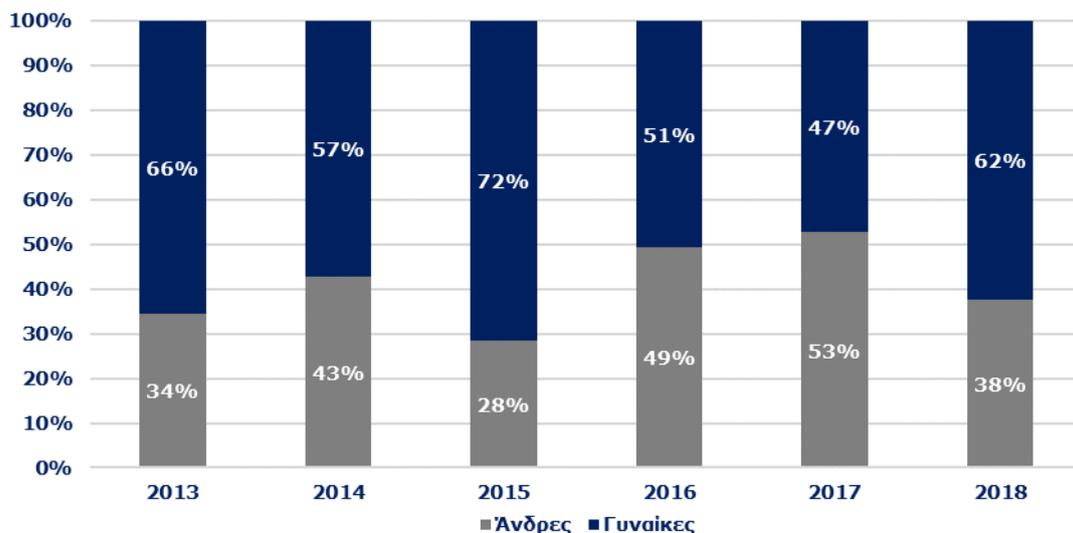
Διάγραμμα 16: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην εστίαση ανά φύλο απασχολούμενων, 2018

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σε αντίθεση με την εστίαση, οι άνδρες απασχολούμενοι στον κλάδο των καταλυμάτων εμφανίζουν μικρότερα μερίδια (από 34% το 2013 σε 38% το 2018) σε σύγκριση με αυτά των γυναικών (από 66% το 2013 σε 62% το 2018), εξαίρεση αποτέλεσε μόνο το 2017 (53% άνδρες και 47% γυναίκες).

Διάγραμμα 17: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στα καταλύματα ανά φύλο απασχολούμενων, 2018

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

1.8.7 Ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης ανά Περιφέρεια

Αναφορικά με την ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης, παρατηρούμε ότι όλες οι ηλικιακές ομάδες σημείωσαν αύξηση την περίοδο 2013 – 2018: 15-24 ετών (+57%, από 27 χιλ. το 2013 σε 43 χιλ. το 2018), 25-34 ετών (+35%, από 82 χιλ. το 2013 σε 111 χιλ. το 2018), 35-44 ετών (+17%, από 73 χιλ. το 2013 σε 86 χιλ. το 2018), 45-55 ετών (+56%, από 52 χιλ. το 2013 σε 81 χιλ. το 2018) και 55+ (+65%, από 25 χιλ. το 2013 σε 41 χιλ. το 2018).

Στις επιμέρους Περιφέρειες, όλες οι ηλικιακές ομάδες σημείωσαν αύξηση με εξαίρεση τις Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας (-21% στις ηλικίες 55+), Ηπείρου (-17% στις ηλικίες 45-55 ετών), Βορείου Αιγαίου (-44% στις ηλικίες 35-44 ετών) και Δυτικής Μακεδονίας (-36% και -31% στις ηλικίες 35-44 ετών και 55+ αντίστοιχα).

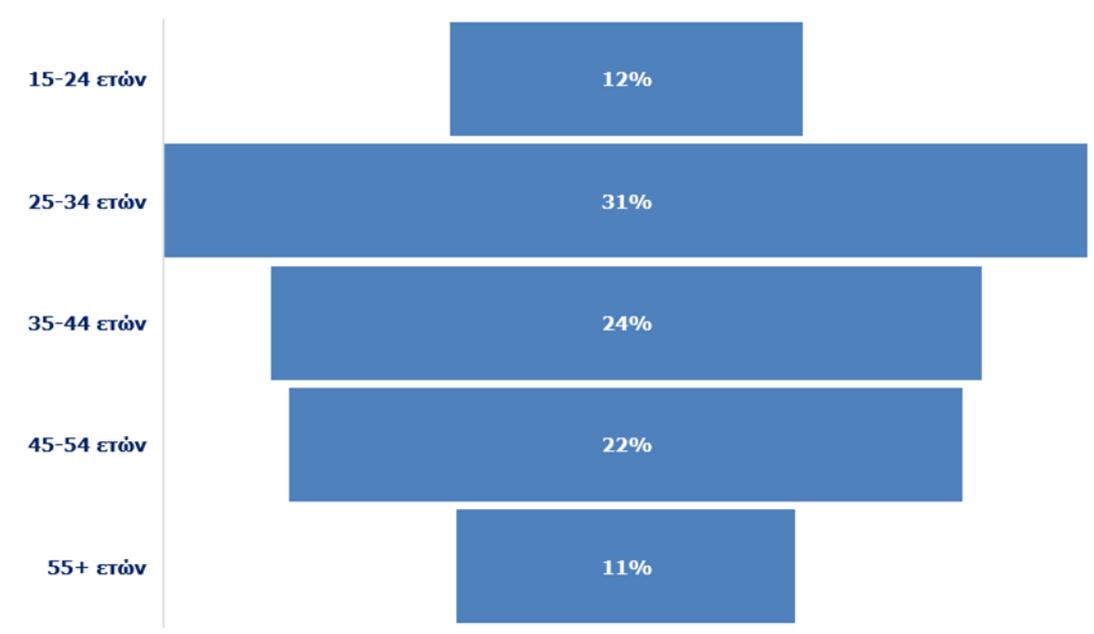
Οι υψηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις την περίοδο 2013 – 2018, σημειώθηκαν στις Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου στις ηλικίες 55+ ετών (+271%, από 659 απασχολούμενους το 2013 σε 2 χιλ. το 2018), Ιονίων Νήσων στις ηλικίες 55+ ετών (+209%, από 2 χιλ. το 2013 σε 5 χιλ. το 2018), Αν. Μακεδονίας & Θράκης στις ηλικίες 25-34 ετών (+196%, από 2 χιλ. το 2013 σε 5 χιλ. το 2018), Ηπείρου στις ηλικίες 25-34 ετών (+191%, από 2 χιλ. το 2013 σε 5 χιλ. το 2018), Δυτικής Ελλάδας στις ηλικίες 55+ ετών (+169%, από 818 απασχολούμενους το 2013 σε 2 χιλ. το 2018) και Θεσσαλίας στις ηλικίες 45-55 ετών (+167%, από 2 χιλ. το 2013 σε 5 χιλ. το 2018).

Πίνακας 15: Εξέλιξη των απασχολούμενων στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης ανά ηλικιακή διάρθρωση και ανά Περιφέρεια, 2013 - 18

Περιφέρεια	Φύλο απασχολούμενων	2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Αττική	15-24 ετών	8.222	14.209	11.959	12.179	12.573	13.536	65%
	25-34 ετών	28.869	29.776	33.079	35.726	29.256	38.129	32%
	35-44 ετών	20.673	22.718	22.315	24.678	24.989	22.193	7%
	45-55 ετών	10.249	12.425	16.280	17.161	16.900	17.824	74%
	55+ ετών	3.797	6.631	6.459	7.804	7.945	6.465	70%
Κεντρική Μακεδονία	15-24 ετών	4.766	4.558	5.304	4.943	5.399	5.440	14%
	25-34 ετών	12.931	14.649	15.829	16.460	15.437	13.744	6%
	35-44 ετών	10.164	11.364	10.099	12.531	12.200	10.362	2%
	45-55 ετών	10.095	9.537	9.687	9.817	10.214	12.333	22%
	55+ ετών	3.673	5.425	7.148	6.814	4.819	4.962	35%
Κρήτη	15-24 ετών	2.281	3.597	3.510	3.618	3.911	4.676	105%
	25-34 ετών	8.282	8.805	8.181	9.340	10.120	10.697	29%
	35-44 ετών	7.655	9.145	11.160	9.500	10.113	9.957	30%
	45-55 ετών	5.910	6.535	8.379	8.232	7.147	9.667	64%
	55+ ετών	3.500	3.088	3.745	4.294	3.780	3.858	10%
Νότιο Αιγαίο	15-24 ετών	2.641	3.579	3.239	3.497	3.562	3.548	34%
	25-34 ετών	8.035	10.260	9.631	8.181	8.202	8.173	2%
	35-44 ετών	4.741	7.004	8.058	8.116	7.600	7.490	58%
	45-55 ετών	5.159	7.154	4.635	6.316	8.989	10.261	99%
	55+ ετών	2.959	3.340	2.700	3.963	3.965	5.628	90%
Ιόνια Νησιά	15-24 ετών	1.094	1.188	1.290	1.765	1.779	1.889	73%
	25-34 ετών	1.815	3.157	3.077	3.853	3.605	3.668	102%
	35-44 ετών	3.706	3.144	3.270	4.268	5.192	6.260	69%
	45-55 ετών	2.583	2.657	3.369	4.233	5.353	5.728	122%
	55+ ετών	1.562	1.909	3.691	3.316	3.451	4.828	209%
Θεσσαλία	15-24 ετών	1.291	1.854	1.935	2.386	4.451	3.214	149%
	25-34 ετών	3.207	3.252	8.165	6.908	6.448	6.222	94%
	35-44 ετών	4.702	4.383	3.835	6.295	7.303	5.323	13%
	45-55 ετών	1.790	1.977	4.242	4.966	5.094	4.771	167%
	55+ ετών	1.829	1.596	1.781	2.515	3.372	2.472	35%
Δυτική Ελλάδα	15-24 ετών	1.724	2.211	3.541	2.638	2.126	2.151	25%
	25-34 ετών	4.888	5.589	7.158	5.465	6.326	8.044	65%
	35-44 ετών	4.355	3.754	4.544	3.775	4.008	4.551	5%
	45-55 ετών	3.092	3.356	2.644	2.966	4.031	3.495	13%
	55+ ετών	818	973	1.942	1.940	1.839	2.200	169%
Πελοπόννησος	15-24 ετών	865	1.589	1.553	1.321	1.702	1.051	21%
	25-34 ετών	4.357	5.450	5.320	4.433	5.925	4.473	3%
	35-44 ετών	4.944	4.104	5.058	4.905	5.982	5.954	20%
	45-55 ετών	2.701	3.444	3.532	4.300	4.198	3.813	41%
	55+ ετών	1.532	1.693	2.063	2.199	2.652	2.198	44%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	15-24 ετών	1.118	1.025	1.367	2.031	2.061	2.548	128%
	25-34 ετών	1.793	2.844	4.406	4.489	3.557	5.310	196%
	35-44 ετών	3.060	3.483	4.579	4.022	3.716	3.425	12%
	45-55 ετών	2.234	2.701	3.439	3.741	3.772	3.951	77%
	55+ ετών	834	2.237	2.937	2.158	1.812	1.893	127%
Στερεά Ελλάδα	15-24 ετών	1.836	1.276	1.346	1.449	2.865	1.932	5%
	25-34 ετών	3.834	4.384	5.009	3.943	5.264	3.824	0%
	35-44 ετών	2.684	2.324	3.251	3.864	3.833	4.083	52%
	45-55 ετών	2.913	2.376	2.649	3.798	3.654	3.501	20%
	55+ ετών	1.849	1.555	1.844	2.160	2.128	1.459	-21%
Ήπειρος	15-24 ετών	767	667	344	761	816	1.556	103%
	25-34 ετών	1.628	2.888	3.262	2.161	2.563	4.733	191%
	35-44 ετών	2.521	2.558	2.880	2.606	3.528	3.793	50%
	45-55 ετών	2.676	2.469	1.954	2.090	2.628	2.232	-17%
	55+ ετών	1.218	940	1.302	1.104	2.561	2.137	75%
Βόρειο Αιγαίο	15-24 ετών	295	573	1.121	1.334	576	608	106%
	25-34 ετών	1.634	1.929	1.770	1.760	1.871	2.240	37%
	35-44 ετών	1.742	1.635	1.227	1.671	1.096	969	-44%
	45-55 ετών	1.217	1.113	873	1.821	2.418	2.009	65%
	55+ ετών	659	803	772	1.199	2.261	2.444	271%
Δυτική Μακεδονία	15-24 ετών	290	692	865	751	779	473	63%
	25-34 ετών	983	1.328	1.268	1.914	1.917	2.014	105%
	35-44 ετών	2.125	2.443	1.805	1.237	897	1.359	-36%
	45-55 ετών	1.301	994	1.011	1.364	1.523	1.614	24%
	55+ ετών	535	806	851	132	635	371	-31%
Ελλάδα	15-24 ετών	27.191	37.018	37.375	38.673	42.602	42.622	57%
	25-34 ετών	82.257	94.312	106.155	104.634	100.490	111.271	35%
	35-44 ετών	73.072	78.058	82.081	87.468	90.458	85.721	17%
	45-55 ετών	51.920	56.738	62.693	70.804	75.923	81.199	56%
	55+ ετών	24.765	30.996	37.235	39.599	41.219	40.914	65%

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης ανά ηλικιακή κατηγορία για το 2018, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο μερίδιο κατέχει η ηλικιακή ομάδα 25-34 ετών (31%) και ακολουθούν οι ηλικίες 35-44 ετών (24%), 45-55 ετών (22%), 15-24 ετών (12%) και 55+ ετών (11%).

Διάγραμμα 18: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης στην Ελλάδα ανά ηλικιακή ομάδα, 2018

1.8.8 Ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά κατηγορία απασχόλησης

Όλες οι ηλικιακές ομάδες των απασχολούμενων στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης σημείωσαν την περίοδο 2013 – 2018 αύξηση. Συγκεκριμένα: 15-24 ετών (+128%, από 1 χιλ. το 2013 σε 3 χιλ. το 2018), 25-34 ετών (+196%, από 2 χιλ. το 2013 σε 5 χιλ. το 2018), 35-44 ετών (+12%, από 3 χιλ. το 2013 σε 3 χιλ. το 2018), 45-54 ετών (+77%, από 2 χιλ. το 2013 σε 4 χιλ. το 2018) και 55+ ετών (+127%, από 834 απασχολούμενους το 2013 σε 2 χιλ. το 2018). Επιμέρους, όλες οι ηλικιακές ομάδες στους κλάδους της εστίασης και των καταλυμάτων σημείωσαν αύξηση, με εξαίρεση την ηλικιακή ομάδα 35-44 ετών (-70%, από 729 απασχολούμενους το 2013 σε 222 απασχολούμενους το 2018) στα καταλύματα.

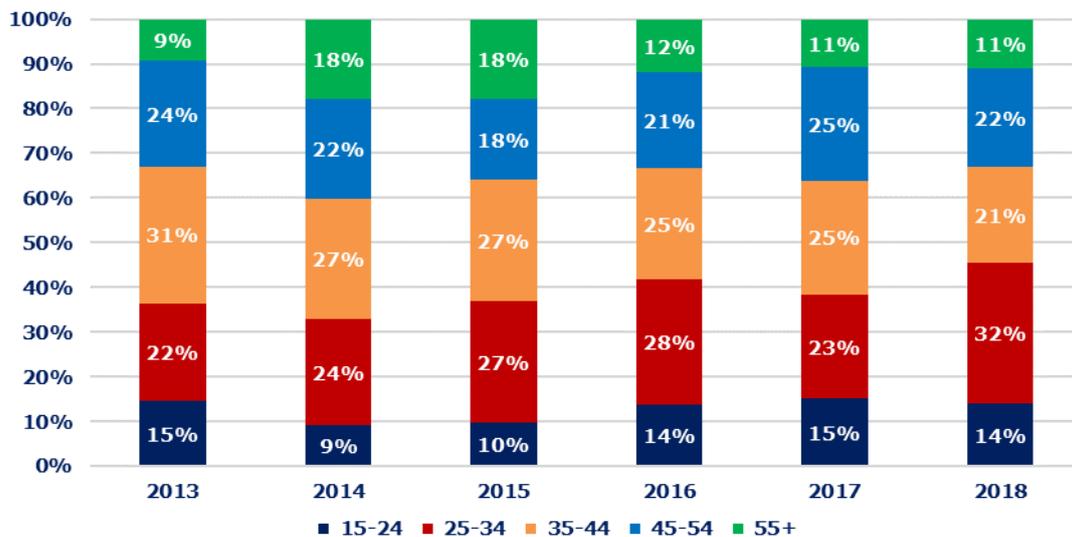
Πίνακας 16: Εξέλιξη των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά ηλικιακή διάρθρωση και ανά κατηγορία απασχόλησης, 2013 - 2018

Κλάδος	Φύλο απασχολούμενων	2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Εστίαση	15-24 ετών	1.118	953	1.367	1.906	1.948	2.103	88%
	25-34 ετών	1.661	2.516	3.727	3.890	3.022	4.736	185%
	35-44 ετών	2.331	2.821	3.773	3.433	3.273	3.204	37%
	45-54 ετών	1.793	2.338	2.505	2.953	3.272	3.337	86%
	55+ ετών	711	1.872	2.472	1.658	1.397	1.646	131%
Καταλύματα	15-24 ετών	0	72	0	125	114	446	
	25-34 ετών	132	329	679	600	535	574	335%
	35-44 ετών	729	663	805	588	444	222	-70%
	45-54 ετών	441	363	934	788	500	614	39%
	55+ ετών	123	365	465	500	415	247	100%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	15-24 ετών	1.118	1.025	1.367	2.031	2.061	2.548	128%
	25-34 ετών	1.793	2.844	4.406	4.489	3.557	5.310	196%
	35-44 ετών	3.060	3.483	4.579	4.022	3.716	3.425	12%
	45-54 ετών	2.234	2.701	3.439	3.741	3.772	3.951	77%
	55+ ετών	834	2.237	2.937	2.158	1.812	1.893	127%

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Ενεξεργασία INSETE Intelligence

Σύμφωνα με την ποσοστιαία κατανομή των ηλικιακών ομάδων στην εστίαση για την Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης, παρατηρούμε ότι σε όλη την εξεταζόμενη περίοδο τα υψηλότερα ποσοστά απασχολούμενων καταγράφονται στις ηλικίες 25-34 ετών (από 22% το 2013 σε 32% το 2018), 35-44 ετών (από 31% το 2013 σε 21% το 2018) και 45-54 ετών (από 24% το 2013 σε 22% το 2018). Μικρότερα μερίδια καταγράφονται στις ηλικιακές ομάδες 15-24 ετών (από 15% το 2013 σε 14% το 2018) και 55+ ετών (από 9% το 2013 σε 11% το 2018). Εδώ θα πρέπει να αναφέρουμε ότι η μείωση που καταγράφεται στα μερίδια των επιμέρους ηλικιακών ομάδων οφείλεται σε μικρότερους ρυθμούς αύξησης και όχι σε μείωση του αριθμού των απασχολούμενων.

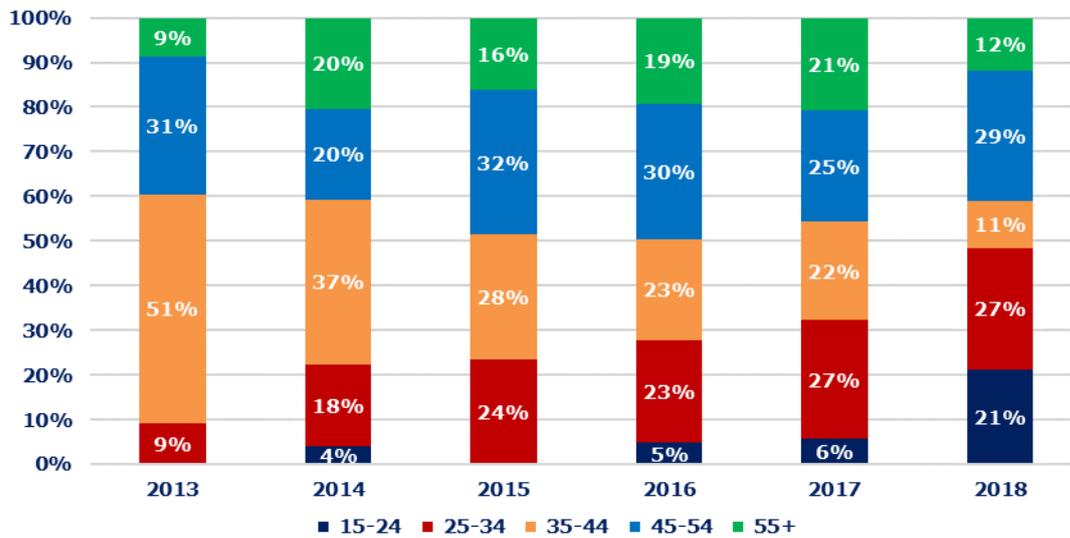
Διάγραμμα 19: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην Εστίαση ανά ηλικιακή ομάδα για την Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης, 2018

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των ηλικιακών ομάδων στα καταλύματα για την Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης, παρατηρούμε ότι σε όλη την εξεταζόμενη περίοδο τα υψηλότερα ποσοστά απασχολούμενων καταγράφονται στις ηλικίες 45-54 ετών (από 31% το 2013 σε 29% το 2018), 35-44 ετών (από 51% το 2013 σε 11% το 2018) και 25-34 ετών (από 9% το 2013 σε 27% το 2018). Μικρότερα μερίδια καταγράφονται στις ηλικιακές ομάδες 15-24 ετών (από 0% το 2013 σε 21% το 2018) και 55+ ετών (από 9% το 2013 σε 12% το 2018). Αξιοσημείωτο για την απασχόληση στα καταλύματα στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης είναι η αλλαγή της ηλικιακής σύστασης που παρατηρείται την περίοδο 2013 – 2018, με μείωση των απασχολούμενων στις ηλικίες 35-44 ετών (-70%, από 729 απασχολούμενους το 2013 σε 222 απασχολούμενους το 2018) και αύξηση στις ηλικίες 25-34 ετών (+335%, από 132 απασχολούμενους το 2013 σε 574 απασχολούμενους το 2018), 45-54 ετών (+39%, από 441 απασχολούμενους το 2013 σε 614 απασχολούμενους το 2018) και 55+ ετών (+100%, από 123 απασχολούμενους το 2013 σε 247 απασχολούμενους το 2018).

Διάγραμμα 20: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στα καταλύματα ανά ηλικιακή ομάδα για την Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης, 2018

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

1.8.9 Εξέλιξη της ανεργίας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2013 και 2018

Η ανεργία στην Ελλάδα την περίοδο 2013 – 2018 σημείωσε μείωση κατά -31% (από 1.330 χιλ. το 2013 σε 915 χιλ. το 2018). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση στον αριθμό των ανέργων τους, με εξαίρεση την Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου που κατέγραψε αύξηση (+10%, από 19 χιλ. το 2013 σε 20 χιλ. το 2018). Συγκεκριμένα, οι υψηλότερες ποσοστιαίες μειώσεις καταγράφονται στις Περιφέρειες Κρήτης (-46%, από 71 χιλ. το 2013 σε 38 χιλ. το 2018), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-41%, από 68 χιλ. το 2013 σε 40 χιλ. το 2018), Αττικής (-35%, από 527 χιλ. το 2013 σε 342 χιλ. το 2018), Πελοποννήσου (-35%, από 54 χιλ. το 2013 σε 35 χιλ. το 2018), Στερεάς Ελλάδας (-34%, από 67 χιλ. το 2013 σε 45 χιλ. το 2018), Κεντρικής Μακεδονίας (-30%, από 239 χιλ. το 2013 σε 168 χιλ. το 2018), Ηπείρου (-30%, από 39 χιλ. το 2013 σε 27 χιλ. το 2018) και Θεσσαλίας (-29%, από 80 χιλ. το 2013 σε 57 χιλ. το 2018). Οι χαμηλότερες μειώσεις καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας (-10%, από 36 χιλ. το 2013 σε 32 χιλ. το 2018), Ιονίων Νήσων (-11%, από 17 χιλ. το 2013 σε 15 χιλ. το 2018), Δυτικής Ελλάδας (-14%, από 80 χιλ. το 2013 σε 69 χιλ. το 2018) και Νοτίου Αιγαίου (-20%, από 33 χιλ. το 2013 σε 27 χιλ. το 2018).

Αναφορικά με το ποσοστό των ανέργων ως προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό για το 2018, παρατηρούμε ότι τα χαμηλότερα ποσοστά καταγράφονται στις Περιφέρειες Κρήτης (13%) και Πελοποννήσου (14%) και τα υψηλότερα στις Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας (27%) και Δυτικής Ελλάδας (24%).

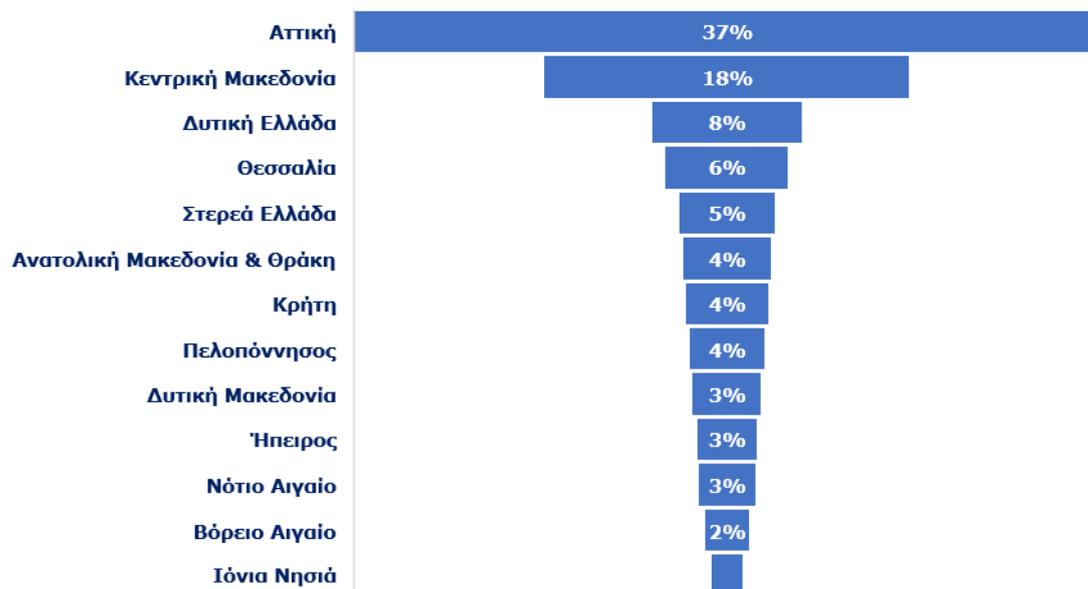
Πίνακας 17: Εξέλιξη της ανεργίας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2013 και 2018

Περιφέρεια	2013		2018		%Δ των ανέργων 2013 - 2018
	Αριθμός ανέργων (σε χιλ.)	% Ανέργων ως προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό	Αριθμός ανέργων (σε χιλ.)	% Ανέργων ως προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό	
Αττική	527	29%	342	20%	-35%
Κεντρική Μακεδονία	239	30%	168	21%	-30%
Δυτική Ελλάδα	80	28%	69	24%	-14%
Θεσσαλία	80	25%	57	18%	-29%
Στερεά Ελλάδα	67	28%	45	19%	-34%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	68	27%	40	16%	-41%
Κρήτη	71	25%	38	13%	-46%
Πελοπόννησος	54	22%	35	14%	-35%
Δυτική Μακεδονία	36	32%	32	27%	-10%
Ήπειρος	39	27%	27	20%	-30%
Νότιο Αιγαίο	33	21%	27	17%	-20%
Βόρειο Αιγαίο	19	22%	20	22%	10%
Ιόνια Νησιά	17	18%	15	16%	-11%
Σύνολο	1.330	27%	915	19%	-31%

Πηγή: ΕΕΔ ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των ανέργων στις Περιφέρειες για το 2018, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (37%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (18%), Δυτικής Ελλάδας (8%), Θεσσαλίας (6%), Στερεάς Ελλάδας (5%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (4%), Κρήτης (4%), Πελοποννήσου (4%), Δυτικής Μακεδονίας (3%), Ηπείρου (3%), Νοτίου Αιγαίου (3%), Βορείου Αιγαίου (2%) και Ιονίων Νήσων (2%).

Διάγραμμα 21: Ποσοστιαία κατανομή των ανέργων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2018

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των ανέργων στις Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης καταγράφει το 4% των ανέργων της χώρας, σημειώνοντας την περίοδο 2013 – 2018 μείωση κατά -41% (από 68 χιλ. το 2013 σε 40 χιλ. το 2018). Από την άλλη πλευρά εμφανίζει το 2018 και το 3^ο χαμηλότερο ποσοστό ανεργίας ως προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό της (16% έναντι 27% το 2013) στο σύνολο των 13 Περιφερειών.

2 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ

2.1 ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ 2018

2.1.1 Ξενοδοχειακό δυναμικό³ Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Πίνακας 18: Ξενοδοχειακό δυναμικό της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2018

Ξενοδοχειακό Δυναμικό Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2018							
Περιφέρεια		5*	4*	3*	2*	1*	Σύνολο
Νότιο Αιγαίο	Μονάδες	175	406	560	1.005	288	2.434
	Δωμάτια	23.502	33.531	21.285	25.382	4.371	108.071
	Κλίνες	50.092	67.537	43.268	50.918	8.673	220.488
Κρήτη	Μονάδες	107	286	421	717	226	1.757
	Δωμάτια	18.685	26.701	16.713	19.882	5.246	87.227
	Κλίνες	40.033	54.775	35.375	43.548	11.112	184.843
Ιόνια Νησιά	Μονάδες	31	141	246	559	90	1.067
	Δωμάτια	4.749	13.230	14.346	16.182	1.680	50.187
	Κλίνες	9.917	26.961	28.790	33.468	3.478	102.614
Κεντρική Μακεδονία	Μονάδες	49	121	293	461	467	1.391
	Δωμάτια	8.385	8.661	10.636	10.856	8.942	47.480
	Κλίνες	18.222	17.554	21.836	21.761	18.478	97.851
Αττική	Μονάδες	34	118	146	295	128	721
	Δωμάτια	6.435	9.132	6.969	9.065	2.519	34.120
	Κλίνες	12.191	17.221	13.028	16.761	4.766	63.967
Πελοπόννησος	Μονάδες	22	135	242	313	93	805
	Δωμάτια	2.919	4.047	6.675	6.126	1.098	20.865
	Κλίνες	6.388	8.442	13.878	11.927	2.139	42.774
Θεσσαλία	Μονάδες	27	129	148	266	98	668
	Δωμάτια	1.200	3.192	3.884	5.351	1.636	15.263
	Κλίνες	2.587	6.610	7.804	10.791	3.277	31.069
Στερεά Ελλάδα	Μονάδες	12	46	154	319	96	627
	Δωμάτια	766	3.009	4.091	7.098	1.696	16.660
	Κλίνες	1.752	6.103	8.064	13.502	3.269	32.690
Αν. Μακεδονία & Θράκη	Μονάδες	12	35	106	187	86	426
	Δωμάτια	1.049	1.929	3.211	3.918	1.492	11.599
	Κλίνες	2.134	3.967	6.572	7.791	2.827	23.291
Βόρειο Αιγαίο	Μονάδες	6	40	136	188	59	429
	Δωμάτια	782	1.575	4.191	4.145	844	11.537
	Κλίνες	1.655	3.209	8.451	8.406	1.660	23.381
Δυτική Ελλάδα	Μονάδες	5	41	106	138	28	318
	Δωμάτια	2.070	2.498	2.989	2.920	313	10.790
	Κλίνες	4.606	4.875	5.932	5.562	607	21.582
Ήπειρος	Μονάδες	13	97	168	160	32	470
	Δωμάτια	1.042	1.720	2.983	2.730	520	8.995
	Κλίνες	2.191	3.894	6.198	5.416	1.007	18.706
Δυτική Μακεδονία	Μονάδες	3	17	67	38	8	133
	Δωμάτια	61	383	1.733	675	169	3.021
	Κλίνες	137	834	3.666	1.409	460	6.506
Σύνολο	Μονάδες	496	1.612	2.793	4.646	1.699	11.246
	Δωμάτια	71.645	109.608	99.706	114.330	30.526	425.815
	Κλίνες	151.905	221.982	202.862	231.260	61.753	869.762

Πηγή: ΜΗΤΕ, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

^{3 3} Τα στοιχεία του ξενοδοχειακού δυναμικού προέρχονται από την βάση δεδομένων (βάσει ΑΦΜ) του Μητρώου Τουριστικών Επιχειρήσεων και του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου.

Η Ελλάδα το 2018 διέθετε 11.246 ξενοδοχειακές μονάδες με 425.815 δωμάτια και 869.762 κλίνες. Οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, της Κρήτης, των Ιονίων Νήσων, της Κεντρικής Μακεδονίας και της Αττικής, που δέχονται και τον μεγαλύτερο αριθμό τουριστών, αντιπροσωπεύουν το 66% του ξενοδοχειακού δυναμικού της χώρας (7.370 ξενοδοχειακές μονάδες).

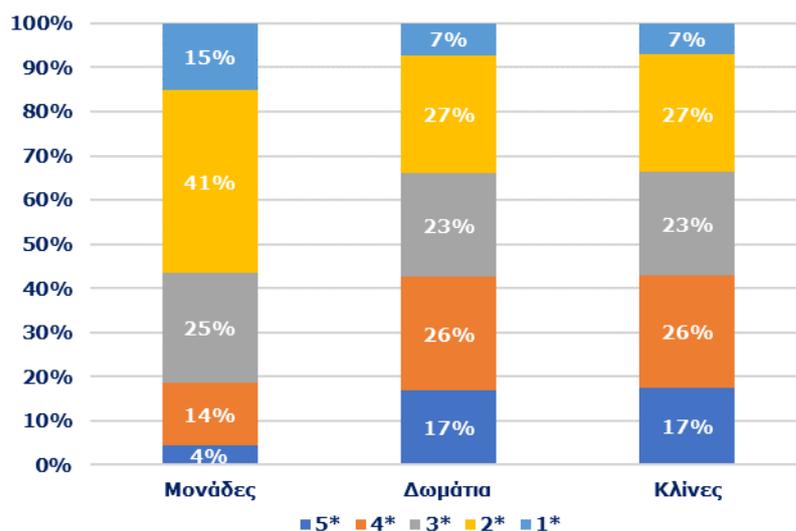
Στις επιμέρους κατηγορίες αστεριών παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στα 2* (41%) και 3* (25%) ξενοδοχεία και χαμηλή στα 5* (4%). Οι υπόλοιπες κατηγορίες 4* (14%) και 1* (15%).

Η εικόνα στα ξενοδοχειακά δωμάτια είναι πιο ισοκατανεμημένη με τα 4* και τα 2* να αντιπροσωπεύουν το 26% και 27% αντίστοιχα, τα 3* το 23%, τα 5* το 17% και τα 1* μόλις το 7%. Παρόμοια εικόνα και στις κλίνες 5* 17%, 4* 26%, 3* 23%, 2* 27% και 1* 7%.

Συμπερασματικά, μπορούμε να πούμε ότι τα 5* παρόλο που αντιπροσωπεύουν μόλις το 4% των ξενοδοχειακών μονάδων εντούτοις κατέχουν το 17% των δωματίων και το 17% των κλινών.

Τέλος, οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου (35%) και της Κρήτης (22%) έχουν τον μεγαλύτερο αριθμό 5* ξενοδοχείων αντιπροσωπεύοντας το 57% του συνόλου.

Διάγραμμα 22: Κατανομή ξενοδοχειακών μονάδων, δωματίων και κλινών ανά κατηγορία αστεριών στην Ελλάδα, 2018

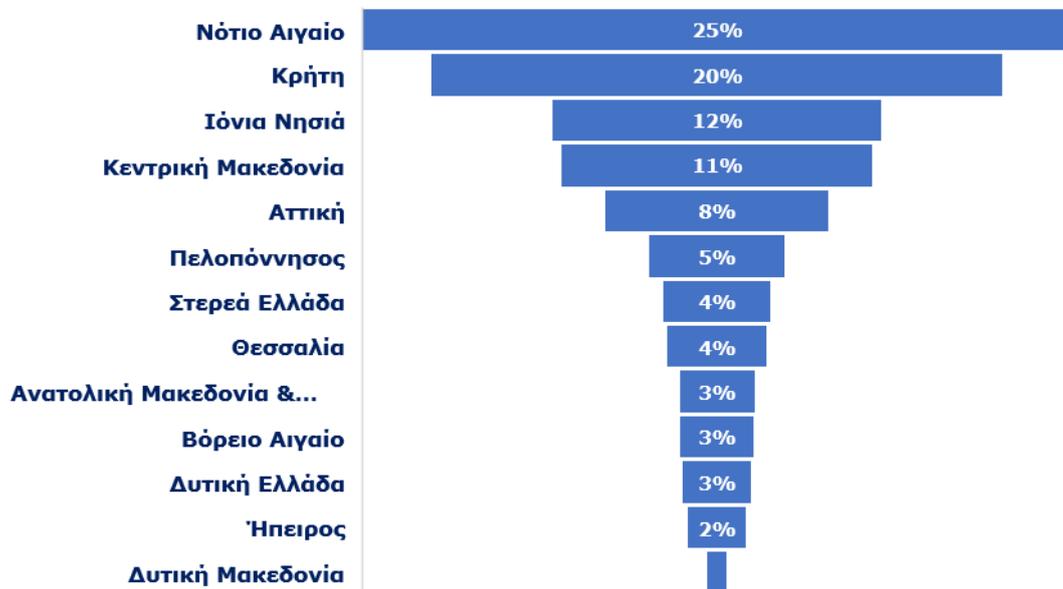

Πηγή: ΜΗΤΕ, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την κατανομή των δωματίων, αξιοσημείωτο είναι ότι οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, της Κρήτης, των Ιονίων Νήσων, της Κεντρικής Μακεδονίας και

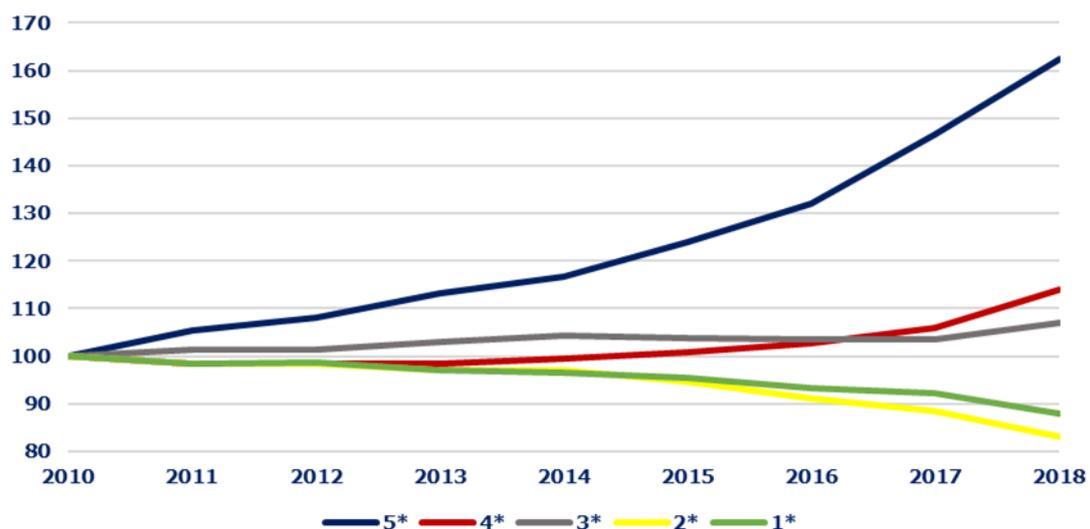
της Αττικής αντιπροσωπεύουν το 77% των ξενοδοχειακών δωματίων της χώρας.

Διάγραμμα 23: Ποσοστιαία κατανομή ξενοδοχειακών δωματίων ανά Περιφέρεια, 2018

Όσον αφορά την εξέλιξη των ξενοδοχειακών δωματίων στο σύνολο της χώρας την περίοδο 2010 – 2018, παρατηρούμε αύξηση στα 5* (+62%), 4* (+14%) και 3* (+7%) και μείωση στα 2* (-17%) και 1* (-12%).

Διάγραμμα 24: Εξέλιξη των ξενοδοχειακών δωματίων στο σύνολο της Ελλάδας (2010=100), 2010 – 2018

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

2.1.2 Ξενοδοχειακό δυναμικό Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης αντιπροσωπεύει το 2018 το 4% των μονάδων, το 3% των δωματίων και το 3% των κλινών της χώρας. Συνολικά διαθέτει 426 μονάδες με 11.599 δωμάτια και 23.291 κλίνες.

Πίνακας 19: Ξενοδοχειακό δυναμικό της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2018

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ							
Ξενοδοχειακό δυναμικό 2018							
Ενότητα		5*	4*	3*	2*	1*	Σύνολο
Θάσου	Μονάδες	3	12	38	120	55	228
	Δωμάτια	270	885	1.106	2.444	787	5.492
	Κλίνες	561	1.907	2.391	4.901	1.545	11.305
Έβρου	Μονάδες	3	3	20	32	11	69
	Δωμάτια	376	142	648	694	144	2.004
	Κλίνες	762	293	1.293	1.351	291	3.990
Καβάλας	Μονάδες	2	7	12	27	11	59
	Δωμάτια	179	346	411	533	292	1.761
	Κλίνες	359	611	807	1.088	534	3.399
Ξάνθης	Μονάδες	3	3	10	4	3	23
	Δωμάτια	151	66	368	127	171	883
	Κλίνες	305	146	748	244	272	1.715
Ροδόπης	Μονάδες	0	7	14	2	1	24
	Δωμάτια	0	317	449	52	11	829
	Κλίνες	0	645	860	86	22	1.613
Δράμας	Μονάδες	1	3	12	2	5	23
	Δωμάτια	73	173	229	68	87	630
	Κλίνες	147	365	473	121	163	1.269
Σύνολο	Μονάδες	12	35	106	187	86	426
	Δωμάτια	1.049	1.929	3.211	3.918	1.492	11.599
	Κλίνες	2.134	3.967	6.572	7.791	2.827	23.291

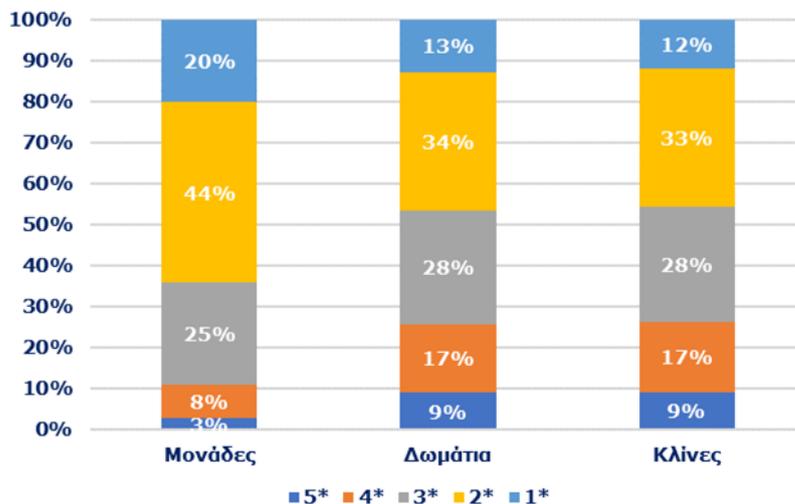
Πηγή: ΜΗΤΕ, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Στις επιμέρους κατηγορίες αστεριών, παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στα 2* (44%), 3* (25%) και 1* (20%) ξενοδοχεία και χαμηλή στα 5* (3%) και 4* (8%). Η εικόνα στα ξενοδοχειακά δωμάτια είναι πιο ισοκατανεμημένη, 5* (9%), 4* (17%), 3* (28%), 2* (34%) και 1* (13%).

Παρόμοια είναι η εικόνα και στις κλίνες, 5* (9%), 4* (17%), 3* (28%), 2* (33%) και 1* (12%).

Συμπερασματικά μπορούμε να πούμε ότι τα 4*, παρόλο που αντιπροσωπεύουν μόλις το 8% των ξενοδοχειακών μονάδων εντούτοις κατέχουν το 17% των δωματίων και το 17% των κλινών.

Διάγραμμα 25: Κατανομή ξενοδοχειακών μονάδων, δωματίων και κλινών ανά κατηγορία αστεριών στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης, 2018

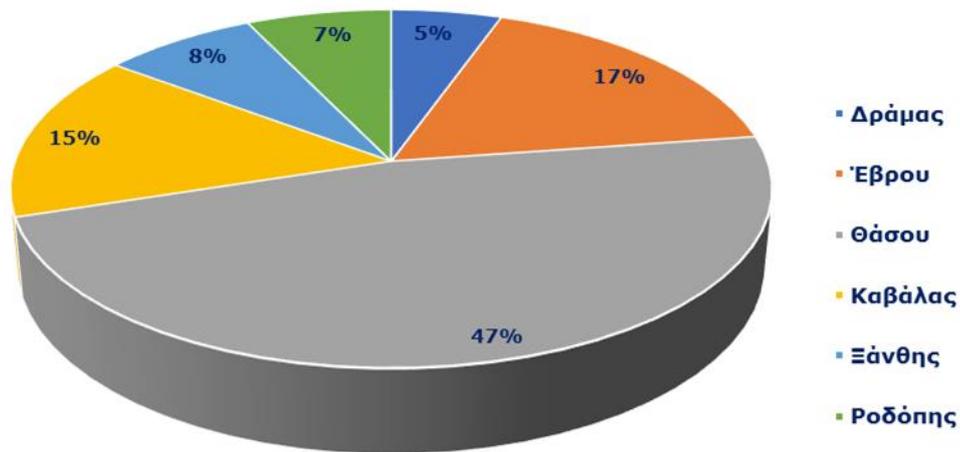

Πηγή: ΜΗΤΕ, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Ενώτητες, παρατηρούμε ότι:

- Η Ενότητα Θάσου αντιπροσωπεύει το 47% των δωματίων της Περιφέρειας με 228 μονάδες, 5.492 δωμάτια και 11.305 κλίνες,
- Η Ενότητα Έβρου διαθέτει το 17% του δυναμικού της Περιφέρειας με 69 μονάδες, 2.004 δωμάτια και 3.990 κλίνες,
- Η Ενότητα Καβάλας αντιπροσωπεύει το 15% του δυναμικού της Περιφέρειας με 59 μονάδες, 1.761 δωμάτια και 3.399 κλίνες,
- Η Ενότητα Ξάνθης αντιπροσωπεύει το 8% του δυναμικού της Περιφέρειας με 23 μονάδες, 883 δωμάτια και 1.715 κλίνες,
- Η Ενότητα Ροδόπης αντιπροσωπεύει το 7% του δυναμικού της Περιφέρειας με 24 μονάδες, 829 δωμάτια και 1.613 κλίνες και
- Η Ενότητα Δράμας διαθέτει το 5% του δυναμικού με 23 μονάδες, 630 δωμάτια και 1.269 κλίνες.

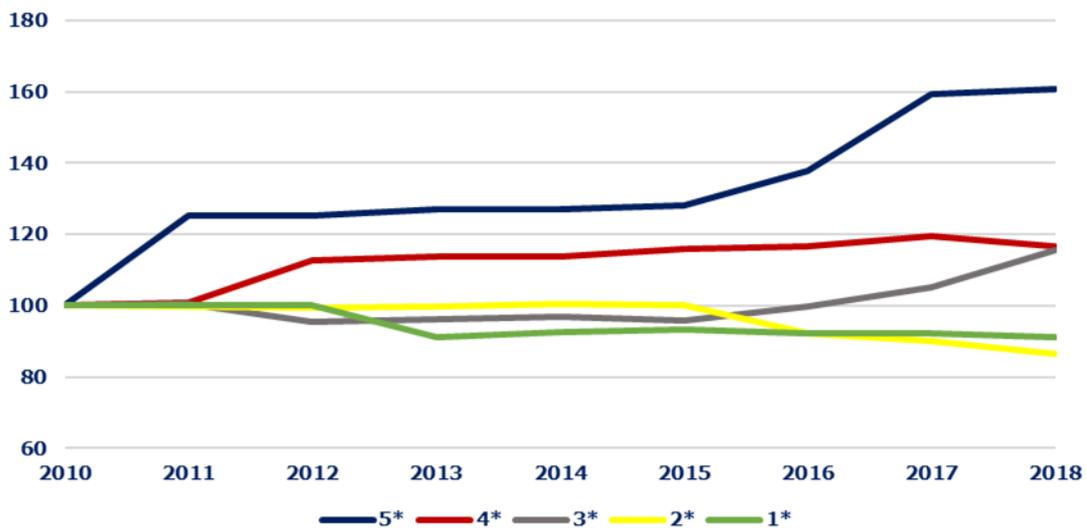
Διάγραμμα 26: Ποσοστιαία κατανομή του ξενοδοχειακού δυναμικού σε δωμάτια της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2018

Πηγή: ΜΗΤΕ, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την εξέλιξη των ξενοδοχειακών δωματίων στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης την περίοδο 2010 – 2018, παρατηρούμε αύξηση στα 5* (+61%), 4* (+17%) και 3* (+15%) και μείωση στα 2* (-13%) και 1* (-9%).

Διάγραμμα 27: Εξέλιξη των ξενοδοχειακών δωματίων στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης (2010=100), 2010 – 2018

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

2.2 ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΩΝ ΔΩΜΑΤΙΩΝ, 2018

2.2.1 Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Πίνακας 20: Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2018

Δυναμικό Ενοικιαζόμενων Δωματίων ανά Περιφέρεια, 2018						
Περιφέρεια		4Κ	3Κ	2Κ	1Κ	Σύνολο
Νότιο Αιγαίο	Μονάδες	585	2.067	3.524	1.157	7.333
	Δωμάτια	4.591	15.959	23.649	6.847	51.046
	Κλίνες	11.132	37.025	53.270	15.121	116.548
Κεντρική Μακεδονία	Μονάδες	103	978	1.859	1.128	4.068
	Δωμάτια	869	7.697	13.272	7.249	29.087
	Κλίνες	2.144	17.229	31.759	17.207	68.339
Ιόνια Νησιά	Μονάδες	157	814	2.080	1.226	4.277
	Δωμάτια	1.320	5.781	12.506	6.347	25.954
	Κλίνες	3.296	14.439	29.626	15.103	62.464
Κρήτη	Μονάδες	144	1.208	1.532	525	3.409
	Δωμάτια	1.254	9.374	10.548	3.131	24.307
	Κλίνες	3.025	22.344	23.903	7.015	56.287
Θεσσαλία	Μονάδες	56	390	954	361	1.761
	Δωμάτια	465	2.364	6.320	2.257	11.406
	Κλίνες	1.253	5.836	14.433	4.971	26.493
Στερεά Ελλάδα	Μονάδες	49	450	535	241	1.275
	Δωμάτια	346	3.587	3.516	1.291	8.740
	Κλίνες	826	7.842	7.665	2.730	19.063
Ήπειρος	Μονάδες	133	480	523	193	1.329
	Δωμάτια	1.200	2.880	2.917	998	7.995
	Κλίνες	2.952	7.238	6.766	2.208	19.164
Πελοπόννησος	Μονάδες	66	417	626	199	1.308
	Δωμάτια	508	2.850	3.586	953	7.897
	Κλίνες	1.336	6.962	8.683	2.313	19.294
Αν. Μακεδονία & Θράκη	Μονάδες	25	212	678	242	1.157
	Δωμάτια	240	1.553	4.234	1.324	7.351
	Κλίνες	549	3.948	9.876	2.851	17.224
Βόρειο Αιγαίο	Μονάδες	12	162	693	131	998
	Δωμάτια	70	1.219	4.655	735	6.679
	Κλίνες	199	2.962	10.364	1.559	15.084
Αττική	Μονάδες	124	133	339	183	779
	Δωμάτια	1.211	1.233	2.445	1.029	5.918
	Κλίνες	2.863	2.786	5.369	2.280	13.298
Δυτική Ελλάδα	Μονάδες	21	102	106	45	274
	Δωμάτια	141	731	644	232	1.748
	Κλίνες	345	1.674	1.503	543	4.065
Δυτική Μακεδονία	Μονάδες	21	41	41	3	106
	Δωμάτια	138	295	278	14	725
	Κλίνες	292	647	641	33	1.613
Σύνολο	Μονάδες	1.496	7.454	13.490	5.634	28.074
	Δωμάτια	12.353	55.523	88.570	32.407	188.853
	Κλίνες	30.212	130.932	203.858	73.934	438.936

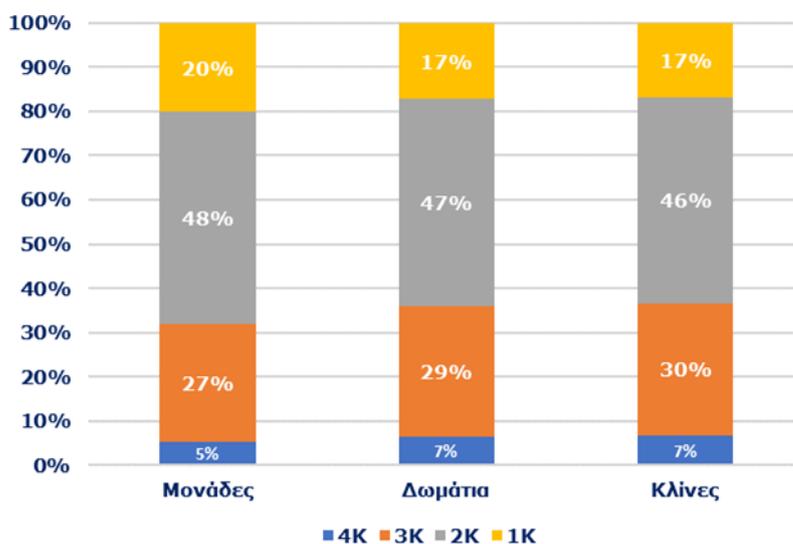
Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η Ελλάδα το 2018 διέθετε 28.074 μονάδες ενοικιαζόμενων δωματίων με 188.853 δωμάτια και 438.936 κλίνες. Οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, της Κεντρικής Μακεδονίας, των Ιονίων Νήσων, της Κρήτης και της Θεσσαλίας αντιπροσώπευαν το 2018 το 74% του δυναμικού ενοικιαζόμενων δωματίων της χώρας (20.848 μονάδες). Το top-5 των Περιφερειών, με εξαίρεση την Θεσσαλία αντί για την Αττική, παραμένει ίδιο και για το δυναμικό των ενοικιαζόμενων δωματίων.

Στις επιμέρους κατηγορίες κλειδιών παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στις μονάδες 2K (48%), 3K (27%) και 1K (20%) και χαμηλή στις μονάδες με 4K (5%).

Η εικόνα στα δωμάτια δεν αλλάζει σημαντικά: 4K (7%), 3K (29%), 2K (47%) και 1K (17%) ενώ παρόμοια είναι η εικόνα και στις κλίνες: 4K (7%), 3K (30%), 2K (46%) και 1K (17%). Σε αντίθεση με το ξενοδοχειακό δυναμικό και τα 5* ξενοδοχεία, που αν και αποτελούν μόλις το 5% των μονάδων κατέχουν το 18% των δωματίων και το 19% των κλινών, τα ενοικιαζόμενα δωμάτια με 4K δεν εμφανίζουν σημαντικές διαφοροποιήσεις στα δωμάτια και στις κλίνες.

Διάγραμμα 28: Κατανομή ενοικιαζόμενων μονάδων, δωματίων και κλινών ανά κατηγορία κλειδιών στην Ελλάδα, 2018

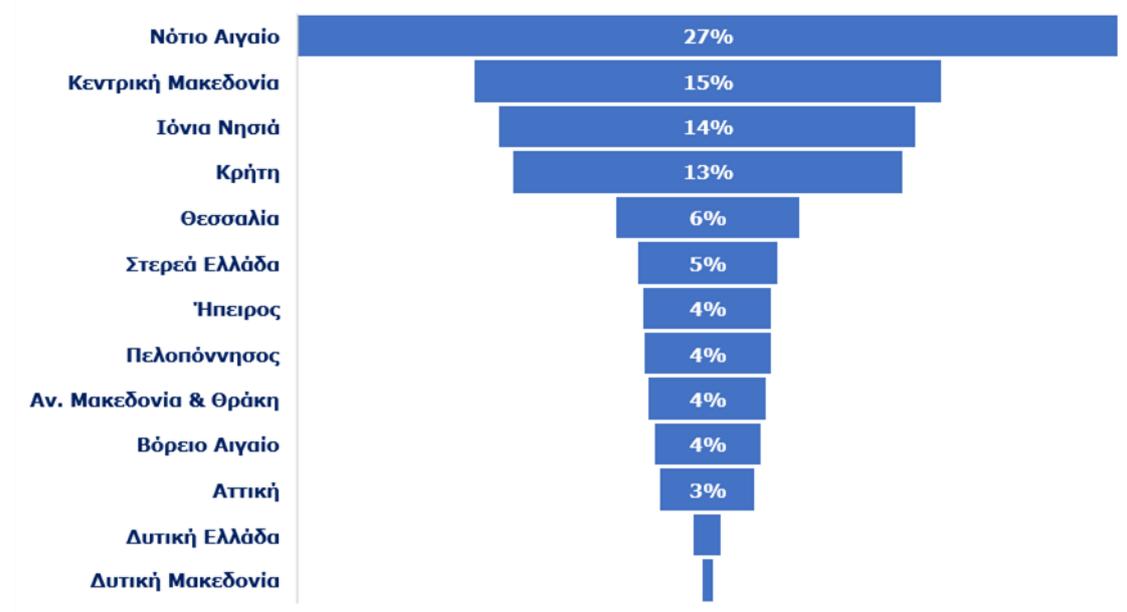

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Την μεγαλύτερη συγκέντρωση σε μονάδες με 4K έχουν οι Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (39%), Ιονίων Νήσων (10%), Κρήτης (10%) και Ηπείρου (9%) αντιπροσωπεύοντας το 68% των μονάδων με 4K. Ενώ οι Περιφέρειες με την μεγαλύτερη συγκέντρωση στις μονάδες με 3K είναι το Νότιο Αιγαίο (28%), η Κρήτη (16%), η Κεντρική Μακεδονία (13%) και τα Ιόνια Νησιά (11%) αντιπροσωπεύοντας το 68%.

Αναφορικά με την κατανομή των δωματίων, αξιοσημείωτο είναι ότι οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, της Κεντρικής Μακεδονίας, των Ιονίων Νήσων, της Κρήτης και της Θεσσαλίας αντιπροσωπεύουν το 2018 το 75% των δωματίων της χώρας. Παρόμοια είναι η εικόνα και για τις κλίνες στις επιμέρους Περιφέρειες.

Διάγραμμα 29: Ποσοστιαία κατανομή των ενοικιαζόμενων δωματίων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2018

2.2.2 Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης αντιπροσωπεύει το 2018 το 4% των μονάδων, το 4% των δωματίων και το 4% των κλινών της χώρας. Συνολικά διαθέτει 1.157 μονάδες με 7.351 δωμάτια και 17.224 κλίνες.

Πίνακας 21: Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2018

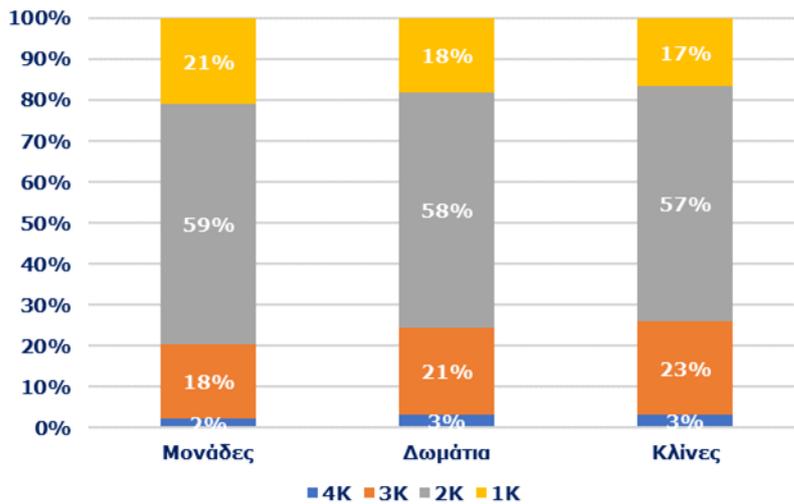
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ						
Ενοικιαζόμενα δωμάτια 2018						
Ενότητα		4K	3K	2K	1K	Σύνολο
Θάσου	Μονάδες	16	154	578	176	924
	Δωμάτια	181	1.143	3.632	948	5.904
	Κλίνες	404	2.884	8.348	2.020	13.656
Καβάλας	Μονάδες	4	32	54	19	109
	Δωμάτια	27	227	314	92	660
	Κλίνες	68	647	852	246	1.813
Έβρου	Μονάδες	2	18	27	44	91
	Δωμάτια	11	120	193	263	587
	Κλίνες	27	281	402	545	1.255
Δράμας	Μονάδες	2	3	7	0	12
	Δωμάτια	15	20	47	0	82
	Κλίνες	38	43	110	0	191
Ροδόπης	Μονάδες	0	4	8	1	13
	Δωμάτια	0	38	32	5	75
	Κλίνες	0	82	128	11	221
Ξάνθης	Μονάδες	1	1	4	2	8
	Δωμάτια	6	5	16	16	43
	Κλίνες	12	11	36	29	88
Σύνολο	Μονάδες	25	212	678	242	1.157
	Δωμάτια	240	1.553	4.234	1.324	7.351
	Κλίνες	549	3.948	9.876	2.851	17.224

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Στις επιμέρους κατηγορίες κλειδιών παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στις μονάδες με 2K (59%), 1K (21%) και 3K (18%) και χαμηλή στις μονάδες με 4K (2%).

Η εικόνα στα δωμάτια δεν αλλάζει σημαντικά: 4K (3%), 3K (21%), 2K (58%) και 1K (18%) ενώ παρόμοια είναι η εικόνα και στις κλίνες: 4K (3%), 3K (23%), 2K (57%) και 1K (17%).

Διάγραμμα 30: Κατανομή ενοικιαζόμενων μονάδων, δωματίων και κλινών ανά κατηγορία κλειδιών στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης, 2018

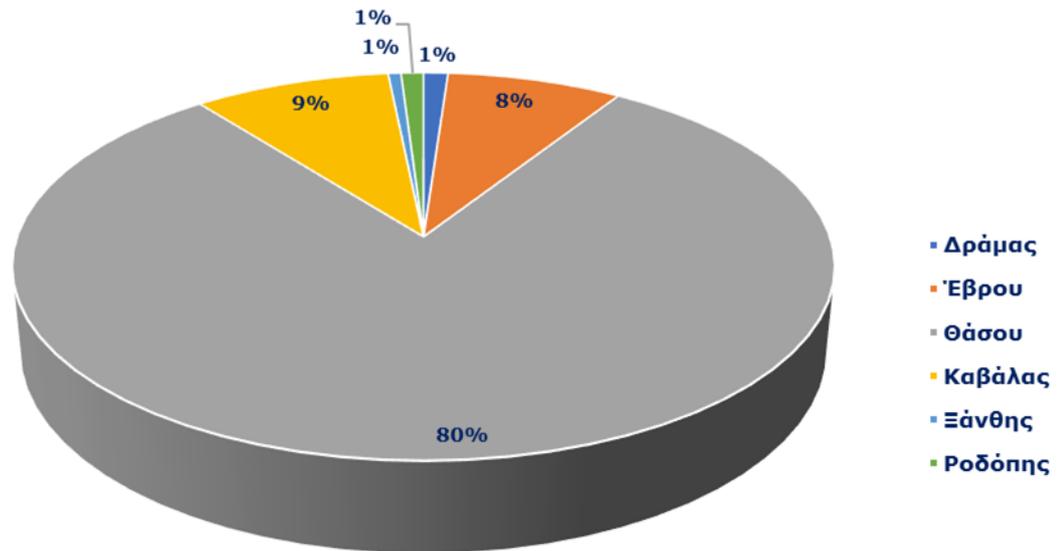

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες, παρατηρούμε ότι:

- Η Ενότητα Θάσου αντιπροσωπεύει το 80% του δυναμικού δωματίων της Περιφέρειας με 924 μονάδες, 5.904 δωμάτια και 13.656 κλίνες,
- Η Ενότητα Καβάλας διαθέτει το 9% του δυναμικού της Περιφέρειας με 109 μονάδες, 660 δωμάτια και 1.813 κλίνες,
- Η Ενότητα Έβρου αντιπροσωπεύει το 8% του δυναμικού της Περιφέρειας με 91 μονάδες, 587 δωμάτια και 1.255 κλίνες,
- Η Ενότητα Δράμας διαθέτει το 1% του δυναμικού με 12 μονάδες, 82 δωμάτια και 191 κλίνες,
- Η Ενότητα Ροδόπης διαθέτει το 1% του δυναμικού με 13 μονάδες, 75 δωμάτια και 221 κλίνες και
- Η Ενότητα Ξάνθης διαθέτει το 1% του δυναμικού με 8 μονάδες, 43 δωμάτια και 88 κλίνες.

Διάγραμμα 31: Ποσοστιαία κατανομή των δωματίων της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2018

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

2.3 ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΛΩΜΕΝΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΑΥΛΕΩΝ, 2018

2.3.1 Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Επίσης, η Ελλάδα το 2018 διέθετε και 11.415 τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες και επαύλεις με 17.300 δωμάτια και 90.910 κλίνες. Οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, των Ιονίων Νήσων, της Κρήτης και της Πελοποννήσου αντιπροσώπευαν το 2018 το 79% του δυναμικού των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της χώρας (9.055 δωμάτια).

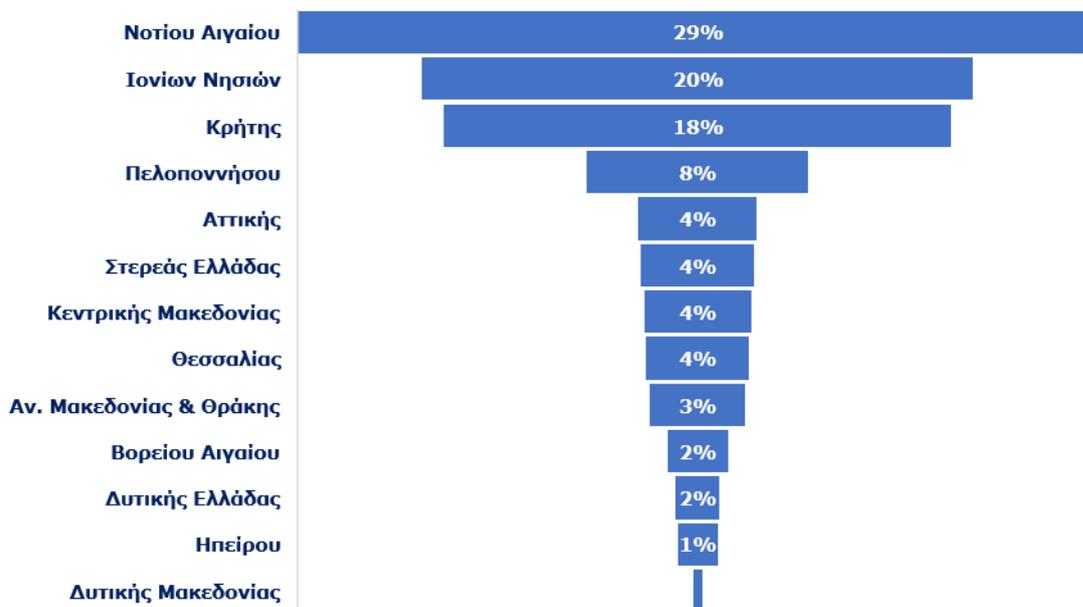
Πίνακας 22: Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2018

Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2018			
Περιφέρεια	Μονάδες	Δωμάτια	Κλίνες
Νοτίου Αιγαίου	3.862	4.972	28.326
Ιονίων Νησιών	2.235	3.432	18.691
Κρήτης	2.306	3.159	17.623
Πελοποννήσου	652	1.384	6.125
Αττικής	483	744	4.232
Στερεάς Ελλάδας	240	709	2.763
Κεντρικής Μακεδονίας	411	672	3.445
Θεσσαλίας	502	648	3.531
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	242	599	2.383
Βορείου Αιγαίου	228	384	1.473
Δυτικής Ελλάδας	129	277	1.084
Ηπείρου	98	256	949
Δυτικής Μακεδονίας	27	64	285
Σύνολο	11.415	17.300	90.910

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την κατανομή των δωματίων, παρατηρούμε ότι οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου (29%), των Ιονίων Νήσων (20%), της Κρήτης (18%) και της Πελοποννήσου (8%) αντιπροσώπευαν το 2018 το 75% των δωματίων της χώρας.

Διάγραμμα 32: Ποσοστιαία κατανομή των δωματίων των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2018

Η εικόνα διαφοροποιείται ελαφρώς στις κλίνες με τις Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου (31%), των Ιονίων Νήσων (21%), της Κρήτης (19%) και της Πελοποννήσου (7%) να αντιπροσωπεύουν για το 2018 το 78% των κλινών της χώρας.

Δηλαδή οι 4 αυτές Περιφέρειες αντιπροσώπευαν για το 2018 το 79% των μονάδων, το 75% των δωματίων και το 78% των κλινών.

2.3.2 Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης αντιπροσωπεύει το 2018 το 2% των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της χώρας, το 3% των δωματίων και το 3% των κλινών. Συνολικά διαθέτει 242 μονάδες με 599 δωμάτια και 2.383 κλίνες.

Πίνακας 23: Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2018

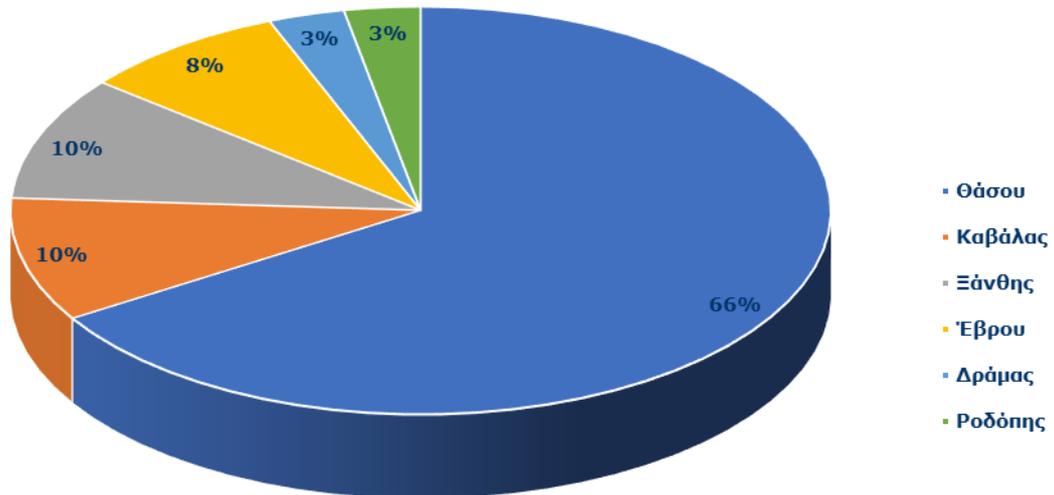
Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Ενότητα, 2018			
Ενότητα	Μονάδες	Δωμάτια	Κλίνες
Θάσου	164	396	1.490
Καβάλας	24	59	220
Ξάνθης	15	59	225
Έβρου	23	49	280
Δράμας	5	18	73
Ροδόπης	11	18	95
Σύνολο	242	599	2.383

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες, παρατηρούμε ότι:

- Η Ενότητα Θάσου αντιπροσωπεύει το 66% του δυναμικού των δωματίων της Περιφέρειας με 164 μονάδες, 396 δωμάτια και 1.490 κλίνες,
- Η Ενότητα Καβάλας διαθέτει το 10% του δυναμικού της Περιφέρειας με 24 μονάδες, 59 δωμάτια και 220 κλίνες,
- Η Ενότητα Ξάνθης διαθέτει το 10% του δυναμικού της Περιφέρειας με 15 μονάδες, 59 δωμάτια και 225 κλίνες,
- Η Ενότητα Έβρου διαθέτει το 8% του δυναμικού της Περιφέρειας με 23 μονάδες, 49 δωμάτια και 280 κλίνες,
- Η Ενότητα Δράμας αντιπροσωπεύει το 3% του δυναμικού της Περιφέρειας με 5 μονάδες, 18 δωμάτια και 73 κλίνες και
- Η Ενότητα Ροδόπης διαθέτει το 3% του δυναμικού με 11 μονάδες, 18 δωμάτια και 95 κλίνες.

Διάγραμμα 33: Ποσοστιαία κατανομή των δωματίων των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2018

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

2.4 ΚΥΡΙΕΣ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ, 2001 - 2011

Στην Ενότητα αυτή γίνεται η καταγραφή του συνόλου των κατοικιών καθώς επίσης των κενών και των δευτερεύουσων και εξοχικών κατοικιών. Η καταγραφή αυτή γίνεται λόγω της σημαντικής αύξησης των βραχυχρόνιων μισθώσεων (μέσω Airbnb κ.α.) στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια. Οι κενές και οι εξοχικές & δευτερεύουσες κατοικίες αποτελούν ή μπορούν να αποτελέσουν καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης.

Σύμφωνα με την τελευταία απογραφή κατοικιών που διενεργήθηκε το 2011, η Ελλάδα σημείωσε αύξηση στο σύνολο των κατοικιών της κατά +17% (από 5.476.162 το 2001 σε 6.384.353 το 2011). Σε απόλυτες τιμές, οι μεγαλύτερες αυξήσεις εντοπίστηκαν στις Περιφέρειες Αττικής (+290.780 κατοικίες ή +16%), Κεντρικής Μακεδονίας (+163.354 κατοικίες ή +18%) και Κρήτης (+70.989 ή +23%). Σημαντικά υψηλότερη αύξηση (+56%) παρουσίασαν οι κενές κατοικίες (από 1.439.041 το 2001 σε 2.249.813 το 2011) και οι εξοχικές & δευτερεύουσες κατοικίες κατά +47% (από 922.228 το 2001 σε 1.351.845 το 2011). Επίσης, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι οι κενές κατοικίες μαζί με τις εξοχικές και δευτερεύουσες αντιπροσώπευαν το 56% του συνόλου των κατοικιών, με τα υψηλότερα ποσοστά να καταγράφονται στις Περιφέρειες Αττικής (14%) και Κεντρικής Μακεδονίας (9%).

Η Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης εμφάνισε αύξηση στις κατοικίες της κατά +20% (από 282.932 το 2001 σε 340.682 το 2011), κατά +63% στις κενές κατοικίες (από 64.755 το 2001 σε 105.333 το 2011) και +85% στις δευτερεύουσες & εξοχικές κατοικίες (από 35.099 το 2001 σε 64.864 το 2011).

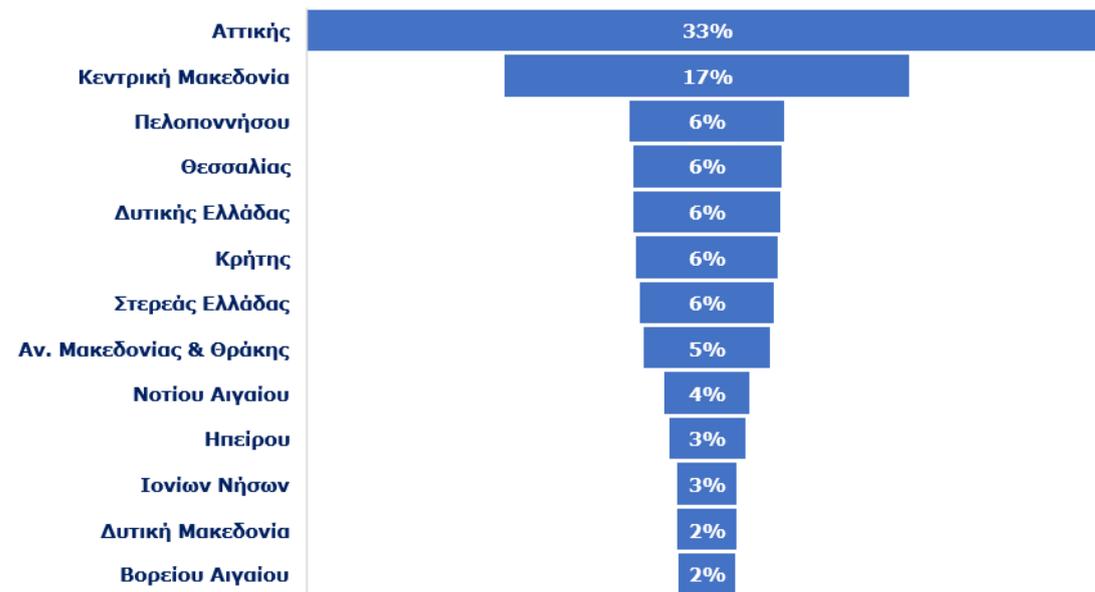
Πίνακας 24: Δυναμικό κύριων και δευτερευουσών κατοικιών της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2001 - 2011

Περιφέρεια	Σύνολο Κατοικιών, 2011	Σύνολο Κενών, 2011	Εξοχικές & Δευτερεύουσες κατοικίες, 2011	Κενές & Εξοχικές & Δευτερεύουσες κατοικίες ως % επί του συνόλου, 2011	%Δ Σύνολο Κατοικιών 2001 - 2011	%Δ Σύνολο Κενών 2001 - 2011	%Δ Εξοχικές & Δευτερ. 2001 - 2011
Αττικής	2.121.155	609.058	295.178	14%	16%	78%	64%
Κεντρική Μακεδονία	1.076.148	360.990	200.295	9%	18%	62%	56%
Πελοποννήσου	411.462	198.386	148.239	5%	14%	35%	28%
Θεσσαλίας	397.301	132.749	87.891	3%	14%	54%	43%
Δυτικής Ελλάδας	390.609	148.250	100.941	4%	14%	56%	54%
Κρήτης	381.737	140.099	81.656	3%	23%	61%	44%
Στερεάς Ελλάδας	359.236	158.234	115.324	4%	15%	43%	35%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	340.682	105.333	64.864	3%	20%	63%	85%
Νοτίου Αιγαίου	229.919	113.284	75.257	3%	22%	41%	32%
Ηπείρου	204.948	76.560	53.682	2%	16%	46%	40%
Ιονίων Νήσων	160.298	79.591	43.839	2%	22%	50%	41%
Δυτική Μακεδονία	159.409	55.294	34.087	1%	15%	58%	52%
Βορείου Αιγαίου	151.449	71.985	50.592	2%	7%	17%	13%
Ελλάδα	6.384.353	2.249.813	1.351.845	56%	17%	56%	47%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Ενεργειακή INSETE Intelligence

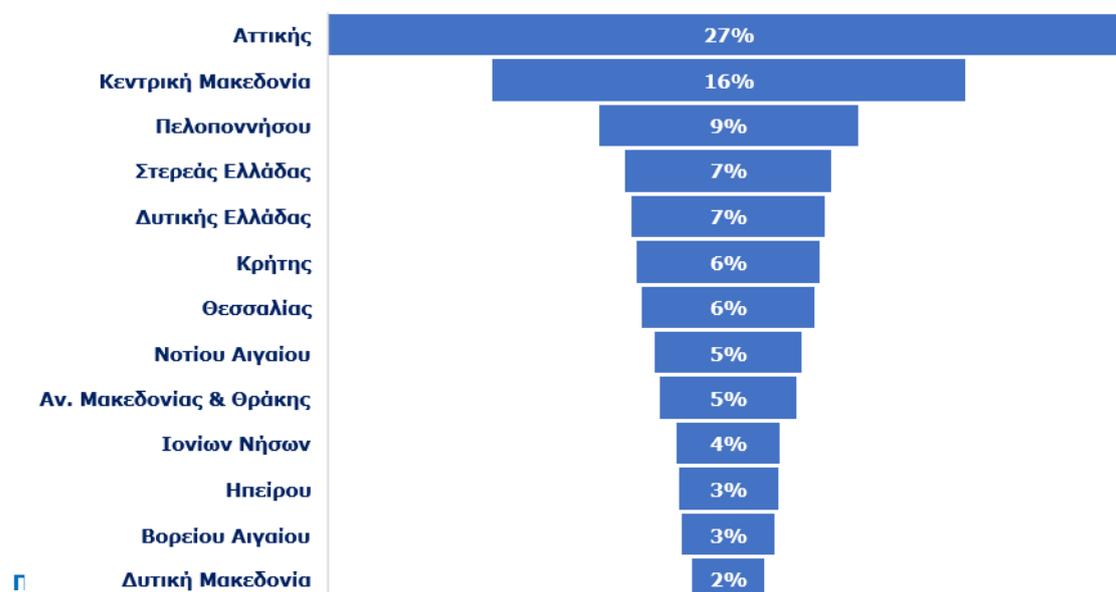
Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των κατοικιών της Ελλάδας, παρατηρούμε ότι η πλειοψηφία των κατοικιών βρίσκονται στις Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας όπου εντοπίζονται και τα 2 μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας (Αθήνα και Θεσσαλονίκη). Συγκεκριμένα, οι Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας αντιπροσώπευαν για το 2011 το 50% των κατοικιών της Ελλάδας.

Διάγραμμα 34: Ποσοστιαία κατανομή των κατοικιών της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2011

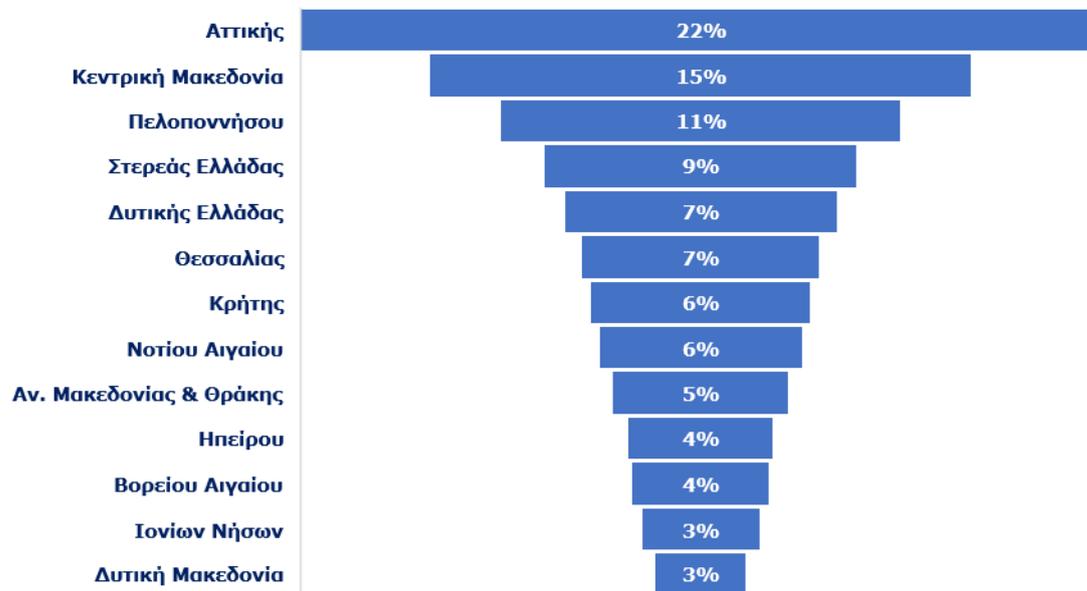
Η εικόνα στην ποσοστιαία κατανομή των κενών κατοικιών είναι παρόμοια με το σύνολο των κατοικιών, με μικρές διαφοροποιήσεις ανά Περιφέρεια. Η μεγαλύτερη διαφοροποίηση εντοπίζεται στην Περιφέρεια Αττικής.

Διάγραμμα 35: Ποσοστιαία κατανομή των κενών κατοικιών της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2011

Αναφορικά με τις εξοχικές & δευτερεύουσες κατοικίες παρατηρούμε ότι η Αττική (22%), η Κεντρική Μακεδονία (15%) και η Πελοπόννησος (11%) σημειώνουν τα μεγαλύτερα μερίδια, αντιπροσωπεύοντας το 48% του συνόλου της χώρας.

Διάγραμμα 36: Ποσοστιαία κατανομή των εξοχικών & δευτερεύουσων κατοικιών της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2011

Συμπερασματικά, οι Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας αντιπροσωπεύουν για το 2011 το 50% των κατοικιών της Ελλάδας εκ των οποίων το 43% των κενών κατοικιών και το 37% των εξοχικών και δευτερεύουσων κατοικιών.

Η Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης αντιπροσωπεύει το 2011 το 5% των κατοικιών της Ελλάδας, εκ των οποίων το 5% των κενών κατοικιών και το 5% των εξοχικών και δευτερεύουσων κατοικιών.

2.5 ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΚΑΜΠΙΝΓΚ, 2018

2.5.1 Δυναμικό κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Πίνακας 25: Δυναμικό κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2018

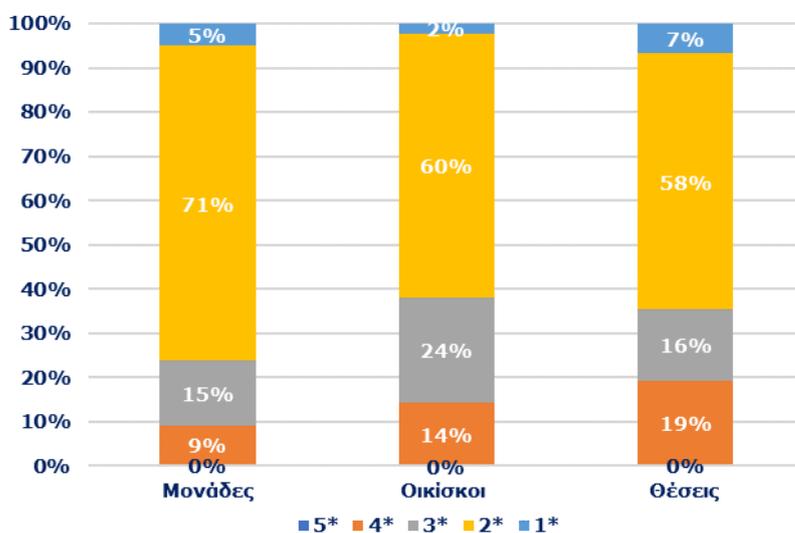
Δυναμικό Κάμπινγκ στην Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2018							
Περιφέρεια		5*	4*	3*	2*	1*	Σύνολο
Κεντρική Μακεδονία	Μονάδες	0	13	9	45	3	70
	Οικίσκοι	0	38	90	193	26	347
	Θέσεις	0	2.751	875	2.546	169	6.341
Πελοπόννησος	Μονάδες	0	0	9	45	2	56
	Οικίσκοι	0	0	17	37	0	54
	Θέσεις	0	0	1.001	2.999	131	4.131
Νότιο Αιγαίο	Μονάδες	0	1	3	26	3	33
	Οικίσκοι	0	0	101	198	0	299
	Θέσεις	0	20	253	1.850	540	2.663
Αν. Μακεδονία & Θράκη	Μονάδες	0	5	2	6	3	16
	Οικίσκοι	0	0	0	1	0	1
	Θέσεις	0	879	266	557	392	2.094
Ιόνια Νησιά	Μονάδες	0	1	3	20	0	24
	Οικίσκοι	0	26	0	143	0	169
	Θέσεις	0	101	259	1.506	0	1.866
Δυτική Ελλάδα	Μονάδες	0	1	5	17	0	23
	Οικίσκοι	0	41	15	12	0	68
	Θέσεις	0	120	408	1.129	0	1.657
Στερεά Ελλάδα	Μονάδες	0	2	8	11	1	22
	Οικίσκοι	0	50	35	14	0	99
	Θέσεις	0	360	463	703	30	1.556
Ήπειρος	Μονάδες	0	0	3	13	0	16
	Οικίσκοι	0	0	0	21	0	21
	Θέσεις	0	0	204	864	0	1.068
Θεσσαλία	Μονάδες	1	0	0	12	1	14
	Οικίσκοι	0	0	0	9	0	9
	Θέσεις	75	0	0	700	196	971
Αττική	Μονάδες	0	2	1	5	1	9
	Οικίσκοι	0	0	0	6	0	6
	Θέσεις	0	222	78	406	60	766
Κρήτη	Μονάδες	0	1	1	12	1	15
	Οικίσκοι	0	0	0	14	0	14
	Θέσεις	0	90	18	552	100	760
Βόρειο Αιγαίο	Μονάδες	0	0	0	1	0	1
	Οικίσκοι	0	0	0	0	0	0
	Θέσεις	0	0	0	25	0	25
Σύνολο	Μονάδες	1	26	44	213	15	299
	Οικίσκοι	0	155	258	648	26	1.087
	Θέσεις	75	4.543	3.825	13.837	1.618	23.898

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η Ελλάδα το 2018 διέθετε 299 μονάδες κάμπινγκ με 1.087 οικίσκους και 23.898 θέσεις. Στις επιμέρους κατηγορίες αστεριών παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στα 2* (71%) και 3* (15%) κάμπινγκ και χαμηλή στα 4* (9%), 1* (5%) και 5* (0,3%).

Η εικόνα στους οικίσκους ανά κατηγορία αστεριού είναι: 4* (14%), 3* (24%), 2* (60%) και 1* (2%) ενώ παρόμοια είναι και η εικόνα στις θέσεις 5* (0,3%), 4* (19%), 3* (16%), 2* (58%) και 1* (7%). Επίσης, αξιοσημείωτο είναι ότι το μοναδικό 5* κάμπινγκ καταγράφεται στην Περιφέρεια Θεσσαλίας.

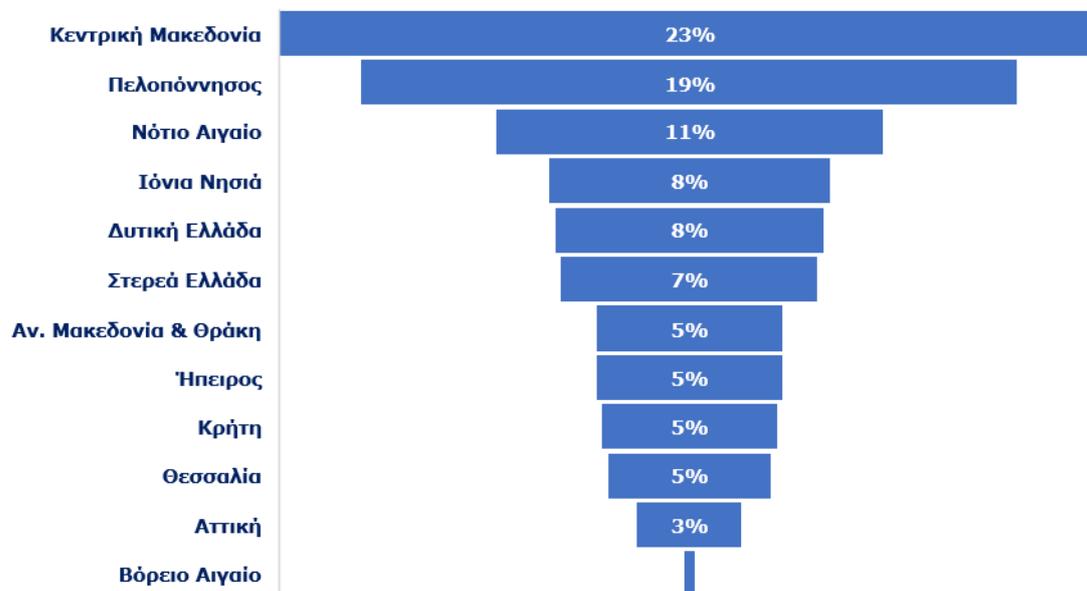
Διάγραμμα 37: Κατανομή μονάδων, οικίσκων και θέσεων ανά κατηγορία αστεριού στην Ελλάδα, 2018

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

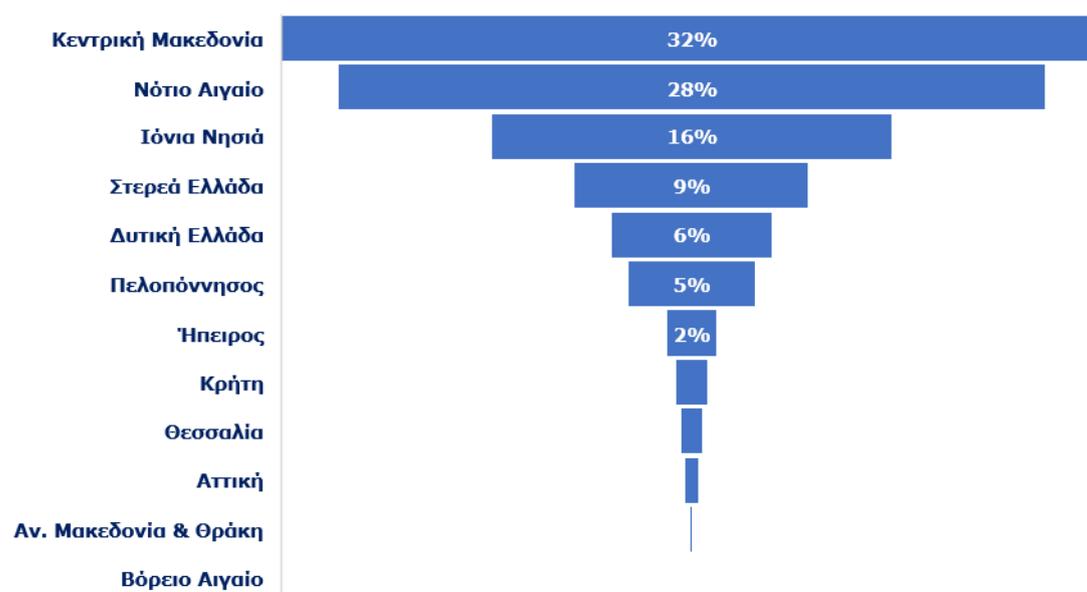
Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των μονάδων των κάμπινγκ ανά Περιφέρεια, παρατηρούμε ότι η πλειοψηφία βρίσκεται στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Πελοποννήσου και Νοτίου Αιγαίου αντιπροσωπεύοντας το 53% του συνόλου της χώρας. Αξιοσημείωτο είναι, ότι τουριστικές Περιφέρειες όπως τα Ιόνια Νησιά (8%) και η Κρήτη (5%) καταγράφουν μικρό δυναμικό στα κάμπινγκ.

Διάγραμμα 38: Ποσοστιαία κατανομή των μονάδων των κάμπινγκ της Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2018

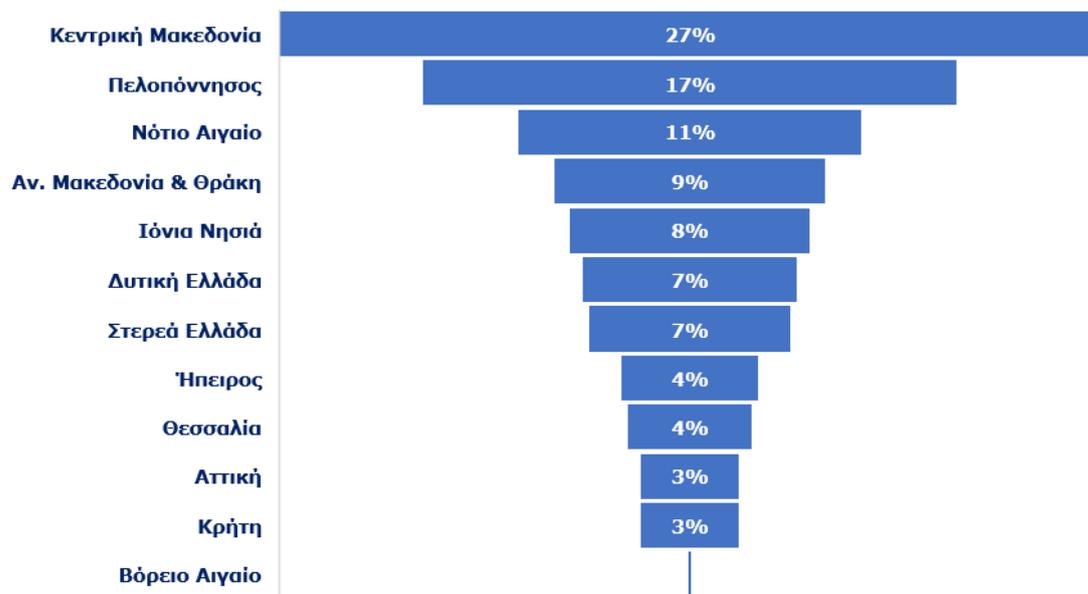
Όσον αφορά τους οικίσκους, η εικόνα διαφοροποιείται, με τις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Νοτίου Αιγαίου και Ιονίων Νήσων να καταγράφουν τα υψηλότερα μερίδια αντιπροσωπεύοντας το 75% του δυναμικού της χώρας.

Διάγραμμα 39: Ποσοστιαία κατανομή των οικίσκων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2018

Τέλος, στις θέσεις των κάμπινγκ, τα μεγαλύτερα μερίδια καταγράφονται στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Πελοποννήσου και Νοτίου Αιγαίου αντιπροσωπεύοντας το 55% του δυναμικού της χώρας.

Διάγραμμα 40: Ποσοστιαία κατανομή των θέσεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2018

2.5.2 Δυναμικό κάμπινγκ στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης αντιπροσωπεύει το 2018 το 5% των μονάδων της χώρας, το 0,1% των οικίσκων και το 9% των θέσεων. Συνολικά διαθέτει 16 μονάδες με 1 οικίσκο και 2.094 θέσεις.

Πίνακας 26: Δυναμικό κάμπινγκ στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2018

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ						
Δυναμικό Κάμπινγκ 2018						
Ενότητα		4*	3*	2*	1*	Σύνολο
Θάσου	Μονάδες	1	1	2	0	4
	Οικίσκοι	0	0	0	0	0
	Θέσεις	303	195	189	0	687
Καβάλας	Μονάδες	2	1	2	1	6
	Οικίσκοι	0	0	0	0	0
	Θέσεις	180	71	238	150	639
Έβρου	Μονάδες	1	0	0	1	2
	Οικίσκοι	0	0	0	0	0
	Θέσεις	216	0	0	105	321
Ροδόπης	Μονάδες	1	0	1	0	2
	Οικίσκοι	0	0	0	0	0
	Θέσεις	180	0	56	0	236
Ξάνθης	Μονάδες	0	0	1	1	2
	Οικίσκοι	0	0	1	0	1
	Θέσεις	0	0	74	137	211
Σύνολο	Μονάδες	5	2	6	3	16
	Οικίσκοι	0	0	1	0	1
	Θέσεις	879	266	557	392	2.094

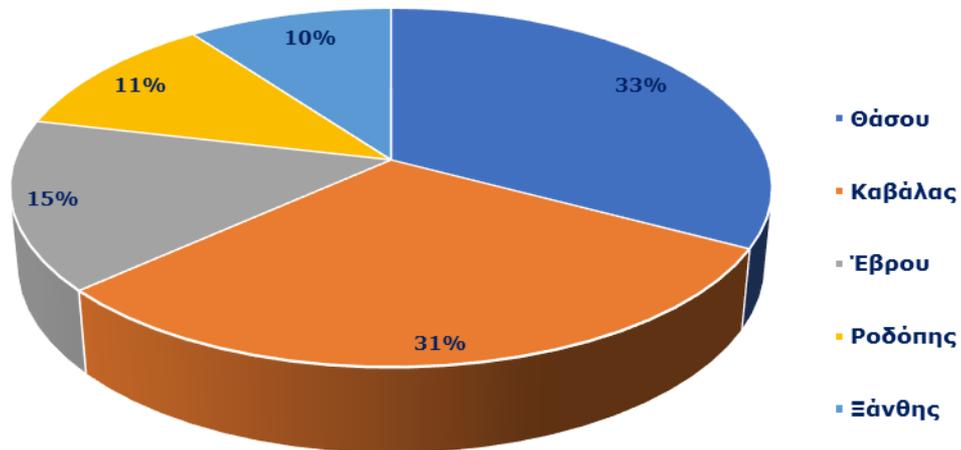
Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες, παρατηρούμε ότι:

- Η Ενότητα Θάσου αντιπροσωπεύει το 33% του δυναμικού των θέσεων της Περιφέρειας με 4 μονάδες, 0 οικίσκους και 687 θέσεις,
- Η Ενότητα Καβάλας διαθέτει το 31% του δυναμικού της Περιφέρειας με 6 μονάδες, 0 οικίσκους και 639 θέσεις,
- Η Ενότητα Έβρου διαθέτει το 15% του δυναμικού της Περιφέρειας με 2 μονάδες, 0 οικίσκους και 321 θέσεις,
- Η Ενότητα Ροδόπης διαθέτει το 11% του δυναμικού της Περιφέρειας με 2 μονάδες, 0 οικίσκους και 236 θέσεις και

- Η Ενότητα Ξάνθης αντιπροσωπεύει το 10% του δυναμικού της Περιφέρειας με 2 μονάδες, 1 οικίσκο και 211 θέσεις.

Διάγραμμα 41: Ποσοστιαία κατανομή των θέσεων στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2018

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

3 ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

3.1 ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ

Οι Παραδοσιακοί οικισμοί, είναι οικισμοί με ιδιαίτερη «ιστορική, πολεοδομική, αρχιτεκτονική, λαογραφική, κοινωνική και αισθητική» φυσιογνωμία διατηρώντας αναλλοίωτη την εικόνα που είχαν στον παρελθόν καθώς και τον τοπικό τους χαρακτήρα. Με ευθύνη του ΥΠΕΚΑ (Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας), 856 περίπου οικισμοί έχουν χαρακτηριστεί ως παραδοσιακοί. Στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης καταγράφονται 34 παραδοσιακοί οικισμοί.

Πίνακας 27: Παραδοσιακοί Οικισμοί

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ					
ΔΡΑΜΑΣ	ΕΒΡΟΥ	ΘΑΣΟΥ	ΚΑΒΑΛΑ	ΞΑΝΘΗΣ	ΡΟΔΟΠΗΣ
ΠΑΓΟΝΕΡΙΟΝ	ΜΕΤΑΞΑΔΕΣ	ΑΛΥΚΗ	ΔΩΜΑΤΙΑ (ΣΑΜΑΚΟΒΟ)	ΚΑΤΩ ΚΑΡΥΟΦΥΤΟΝ	ΒΑΚΟΣ
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟΝ	ΠΑΛΙΟΥΡΙΟΝ	ΘΕΟΛΟΓΟΣ	ΖΥΓΟΣ		ΜΑΡΩΝΕΙΑ
	ΣΑΜΟΘΡΑΚΗ	ΚΑΣΤΡΟ	ΚΕΧΡΟΚΑΜΠΟΣ		ΜΑΥΡΟΜΑΤΙ
		ΜΑΡΙΑΙ	ΚΗΠΙΑ (ΜΠΟΣΤΑΝΛΗ)		ΜΙΣΧΟΣ
		ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΙΟΝ	ΚΟΥΦΑΙ		
		ΠΑΝΑΓΙΑ (ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΝ)	ΚΡΥΟΝΕΡΙΟΝ (ΚΑΡΓΑ)		
		ΠΟΤΑΜΙΑ	ΜΑΚΡΥΧΩΡΙΟΝ		
		ΠΡΙΝΟΣ	ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΕΙΟΝ		
			ΜΕΣΟΡΟΠΗ		
			ΜΟΥΣΘΕΝΗ		
			ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΙΟΝ		
			ΠΑΛΙΑ ΚΑΒΑΛΑ		
			ΠΛΑΤΑΜΩΝ		
			ΠΟΔΟΧΩΡΙΟ		
			ΠΥΡΓΟΧΩΡΙΟΝ		
			ΧΡΥΣΟΚΑΣΤΡΟΝ		

Πηγή: Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας - Επεξεργασία INSETE Intelligence

3.2 ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΑ

3.2.1 Αρχαιολογικοί χώροι της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Περιφερειακή Ενότητα

Στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης συναντάμε πλήθος αρχαιολογικών χώρων στην επικράτεια της. Συγκεκριμένα, η προϊστορική θέση των Σιταγρών στην πεδιάδα της Δράμας, η θέση Ντικιλί-Τας (Ορθόπετρα) κοντά στους Φιλίππους της Καβάλας, η προϊστορική τούμπα της Παραδημής, το σπήλαιο της Μαρώνειας και τα σπήλαια στη χαράδρα Ιν-Ντερέ της Στρώμης στην Ενότητα Ροδόπης, η προϊστορική τούμπα και το σπήλαιο της Μάκρης στον Έβρο, οι προϊστορικές ακροπόλεις του Αγ. Γεωργίου στα Πετρωτά αλλά και το προϊστορικό νεκροταφείο με το υπαίθριο ιερό των βραχογραφιών κοντά στο χωριό Ρούσσα του Έβρου είναι μερικές από τις σημαντικότερες θέσεις που εντοπίστηκαν ίχνη ζωής από τη νεολιθική περίοδο και το χρονικό διάστημα της ύστερης εποχής της χαλκοκρατίας και της πρώιμης εποχής του σιδήρου.

Στα παράλια της Περιφέρειας σώζονται δείγματα πολλών αρχαίων ελληνικών αποικιών όπως τα Άβδηρα, η Δίκαια, η Στρώμη, η Μαρώνεια και η Μεσημβρία-Ζώνη. Πολλά ακόμη ερείπια αρχαίων ή βυζαντινών θέσεων σώζονται στην ενδοχώρα της Περιφέρειας όπως: ο οργανωμένος χώρος των Φιλίππων στα βόρεια της Καβάλας (χαρακτηρισμένο ως Μνημείο Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO), το Ιερό του Διονύσου στο χωριό Καλή Βρύση της Δράμας, το κάστρο της Καλύβας και ο μακεδονικός τάφος της Σταυρούπολης στα ΒΔ της Ξάνθης, η Αναστασιούπολη (Περιθεώριον) και η Μαξιμιανούπολη (Μοσυνούπολη) δυτικά της Κομοτηνής, τα ερείπια μονών της μοναστικής πολιτείας του Παπικίου όρους στα ΒΔ της Κομοτηνής, η Τραϊανούπολη ανατολικά της Αλεξανδρούπολης, το Διδυμότειχο, τα κάστρα του Άβαντα και του Πυθείου βόρεια της Αλεξανδρούπολης, ο ταφικός τύμβος της Μικρής Δοξιπάρας κ.α.

Επίσης, σημαντικούς και οργανωμένους αρχαιολογικούς χώρους μπορεί να επισκεφθεί κανείς και στα νησιά Θάσος και Σαμοθράκη. Ο αρχαιολογικός χώρος της αρχαίας Θάσου στο Λιμένα και ο αρχαιολογικός χώρος της Αλυκής στα ΝΑ του νησιού καθώς και το Ιερό των Μεγάλων Θεών στην Παλαιόπολη της Σαμοθράκης είναι μόνο μερικά δείγματα από τον πλούσιο αρχαιολογικό θησαυρό των νησιών αυτών.

Οι αρχαιολογικοί χώροι της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης χαρακτηρισμένοι από το Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού παρατίθενται στον πίνακα κατωτέρω.

Πίνακας 28: Αρχαιολογικοί χώροι στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Περιφερειακή Ενότητα

Αρχαιολογικοί Χώροι - Μνημεία στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης ανά Ενότητα					
Δράμας	Έβρου	Θάσου	Καβάλας	Ξάνθης	Ροδόπης
Αρχαίο Ιερό Διονύσου	Σπηλιά Κύκλωπα	Αρχαία Αγορά Θάσου	Αρχαία Πόλη των Φιλίππων	Αρχαιολογικός Χώρος Αβδήρων	Αρχαιολογικός χώρος Μαρώνειας
Ακρόπολη της Αδριανής	Μεσημβρία - Ζώνη	Αρχαία Πόλη Θάσου	Παλαιοχριστιανικοί Φίλιπποι	Αρχαιολογικός Χώρος στο Δήμο Σταυρούπολης	Η αρχαία Δίκαια
Ακρόπολη της Πλατανιάς	Μακεδονικός Τάφος Ελαφοχωρίου	Παλαιοχριστιανικές βασιλικές Αλυκίης	Ακρόπολη Καβάλας	Κάστρο Καλύβας	Η αρχαιοελληνική Στρώμη
Προϊστορικός Οικισμός Σιταγρών	Μεγαλιθικός Τάφος Ρούσσας	Κλειστός πολεμικός λιμένας Θάσου	Ανακτορόπολις (Νέα Πέραμος)	Αρχαίο Λιμάνι των Αβδήρων	Ο Μακεδονικός τάφος στα Σύμβολα
Μακεδονικός Τάφος	Κεραμιδαριά	Ακρόπολη	Χρυσόπολις – Ηϊόνα (Οφρύνιον)	Κάστρο του Αερικού	Αρχαιολογικός χώρος Αναστασιουπόλεως – Περιθεωρίου
	Αρχαιολογικός Χώρος της Μάκρης	Εβραϊόκαστρο	Μεσαιωνικό Υδραγωγείο	Πολύστιλο	Φρούριο Κομοτηνής
	Αρχαιολογικός Χώρος του Αρχαίου Δορίσκου		Πύργος Απολλωνίας		Μεσαιωνική Γέφυρα Κομφάτου Ποταμού
	Τραϊανούπολη		Φρούριο Καβάλας		Μαξιμιανούπολις – Μοσυνούπολις
	Πλωτινόπολις		Ακόντισμα		Πύργος του Ωρολογίου
	Αρχαιολογικός χώρος Διδυμότειχου		Βαπτιστήριο της Αγίας Λυδίας		Πτωχοκομείο (Ιμαρέτ)
	Ιερό της Μεγάλης Μητέρας (Μάνταλ Παναγιά)		Βρανόκαστρο		Ναός του Πολυάνθου
	Ιερό των Μεγάλων Θεών Σαμοθράκης		Εγνατία Οδός		Βυζαντινό Φρούριο Νυμφαίας
					Μοναστηριακό Συγκρότημα Παπίκιου Όρους
					Βυζαντινή Μαρώνεια
					Χερσόνησος Μολυβωτής

Πηγή: Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού - Επεξεργασία INSETE Intelligence

3.2.2 Μουσεία της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Ενότητα

Στο ανωτέρω πολιτιστικό απόθεμα της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης θα πρέπει να προστεθούν πλήθος εξειδικευμένων μουσείων στα οποία εκτίθενται αρχαιολογικά ευρήματα της ευρύτερης περιοχής. Συγκεκριμένα, το Αρχαιολογικό Μουσείο Φιλίππων στο οποίο εκθέτονται ευρήματα από τον προϊστορικό οικισμό του Ντικιλί-Τας, νεολιθικά ευρήματα από τους Σιταγρούς, ευρήματα από την παλαιοχριστιανική περίοδο (324-565 μ.χ.) και αρχαιότητες της ελληνιστικής (323-30 π.χ.) και ρωμαϊκής (30π.χ. – 324 μ.χ.) περιόδου. Το Αρχαιολογικό Μουσείο Καβάλας περιλαμβάνει ευρήματα από ανασκαφές στο χώρο της αρχαίας Νεάπολης, της Νεολιθικής (6.500-3.200π.χ.) και ρωμαϊκής (30π.χ.- 324μ.χ.) περιόδου και της εποχής του Χαλκού (3.200-1.100π.χ.). Το Αρχαιολογικό Μουσείο Σαμοθράκης στο οποίο εκθέτονται αρχαιολογικά ευρήματα από τον πολιτισμό των Καβείρων, το Αρχαιολογικό Μουσείο Δράμας στο οποίο ο επισκέπτης μπορεί να θαυμάσει ευρήματα που προέρχονται από τα ίχνη ζωής των κυνηγών της μέσης παλαιολιθικής εποχής που βρέθηκαν στο σπήλαιο πηγών του Αγγίτη (Μααρά) αλλά και αντικείμενα από την νεολιθική περίοδο που προέρχονται από τον οικισμό των Σιταγρών, το Λαογραφικό Μουσείο Ξάνθης στο οποίο εκθέτονται πολλές συλλογές από τοπικές στολές και αντικείμενα καθώς και διάφορους πίνακες καθώς και το Αρχαιολογικό Μουσείο Αβδήρων στο εκτίθενται αντικείμενα που βρέθηκαν στην πόλη και τα νεκροταφεία των αρχαίων Αβδήρων.

Τα αναγνωρισμένα Μουσεία της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης από το Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού παρατίθενται στο πίνακα κατωτέρω.

Πίνακας 29: Μουσεία στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Περιφερειακή Ενότητα

Μουσεία στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης ανά Ενότητα					
Δράμας	Έβρου	Θάσου	Καβάλας	Ξάνθης	Ροδόπης
Αρχαιολογικό Μουσείο Δράμας	Εκκλησιαστικό Μουσείο Αλεξανδρούπολης	Αρχαιολογικό Μουσείο Θάσου	Αρχαιολογικό Μουσείο Καβάλας	Αρχαιολογικό Μουσείο Αβδηρών	Αρχαιολογικό Μουσείο Κομοτηνής
Λαογραφικό Μουσείο Δράμας	Λαογραφικό Μουσείο Σαρακατσάνων	Μουσείο Ελιάς Θάσου	Μουσείο Καπνού	Εκκλησιαστικό Μουσείο Ξάνθης	Λαογραφικό Μουσείο
Εκκλησιαστικό Μουσείο Δράμας	Λαογραφικό Μουσείο Ορεστιάδας	Μουσείο Βαγή	Δημοτικό Λαογραφικό Μουσείο	Λαογραφικό Μουσείο Ξάνθης	Εκκλησιαστικό Μουσείο Μαρώνας & Κομοτηνής
Μουσείο Φυσικής Ιστορίας	Λαογραφικό Μουσείο Διδυμότειχου	Λαογραφικό Μουσείο Καλλιράχης	Ιστορικό & Εθνολογικό Μουσείο	Ιστορικό & Λαογραφικό Μουσείο Αβδηρών	Στρατιωτικό Μουσείο
	Στρατιωτικό Μουσείο Διδυμότειχου	Λαογραφικό Μουσείο στον Θεολόγο	Αρχαιολογικό Μουσείο Φιλίππων	Λαογραφικό Μουσείο Σταυρούπολης	Μουσείο Κωνσταντίνου Καραθεοδώρα
	Δημοτική Πινακοθήκη Διδυμότειχου	Λαογραφικό Μουσείο στα Λιμενάρια	Μουσείο Κέρινων Ομοιωμάτων	Ακαδημία & Μουσείο Παιδικής Τέχνης "Οικουμένη"	Μουσείο Θρακικής Παιδείας
	Λαογραφικό Μουσείο Σουφλίου		Ιστορικό & Λογοτεχνικό Αρχείο Καβάλας		Μουσείο Καλαθοπλεκτικής των Ρωμά
	Λαογραφικό Μουσείο καππαδοκών				Αρχοντικό Ταβανιώτη
	Αρχαιολογικό Μουσείο Σαμοθράκης				
	Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Αλεξανδρούπολης				
	Εθνολογικό Μουσείο Αλεξανδρούπολης				
	Μουσείο Μετάξης				

Πηγή: Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού - Επεξεργασία INSETE Intelligence

3.3 ΓΑΛΑΖΙΕΣ ΣΗΜΑΙΕΣ, 2018

Στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης έχουν βραβευτεί το 2018 είκοσι πέντε παραλίες με γαλάζια σημαία. Συγκεκριμένα:

- Ενότητα Έβρου: Δημοτική πλάζ Αλεξανδρούπολης, Κυανή Ακτή,
- Ενότητα Θάσου: Μακρύαμμος, Πευκάρι 2, Πρίνος Δασύλιο,
- Ενότητα Καβάλας: Αμμόγλωσσα – Κεραμωτή 1, Αμμόγλωσσα – Κεραμωτή 2, Καλαμίτσα, Μπάτης, Περιγιαλί, Αμμόλοφοι, Νέα Ηρακλείτσα, Νέα Πέραμος, Ορφάνι, Οφρύνιο/Τούζλα, Σαρακήνα,
- Ξάνθης: Εράσμιο, Μάγγανα, Άβδηρα/Πόρτο Μόλο, Μάνδρα, Μυρωδάτο,
- Ροδόπης: Αρωγή, Μέση, Φανάρι/camping, Φανάρι/Ιουλία.

3.4 ΜΑΡΙΝΕΣ, 2018

Σύμφωνα με το Τμήμα Χωροθέτησης Υποδομών Θαλάσσιου Τουρισμού του Υπουργείου Τουρισμού, στην Ελλάδα έχουν χωροθετηθεί με πράξη χαρακτηρισμού 58 μαρίνες με δυναμικό 24.371 θέσεων. Αρκετές από τις μαρίνες, είναι βραβευμένες από το πρόγραμμα «Γαλάζιες Σημαίες της Ευρώπης». Επίσης, έχουν χωροθετηθεί και 91 Καταφύγια ή Αγκυροβόλια τουριστικών σκαφών με 6.233 θέσεις ελλιμενισμού.

Στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης καταγράφονται δύο μαρίνες με 580 θέσεις ελλιμενισμού. Συγκεκριμένα, οι καταγραφόμενες μαρίνες ανά Ενότητα είναι:

- Έβρου: Αλεξανδρούπολης (300 θέσεις) και
- Θάσου: Θάσος (280 θέσεις).

Επίσης, στην Περιφέρεια έχουν χωροθετηθεί και τρία Καταφύγια ή Αγκυροβόλια τουριστικών σκαφών (2 στην Θάσο και 1 στην Καβάλα) με 184 θέσεις ελλιμενισμού.

3.5 ΙΑΜΑΤΙΚΟΙ ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ

Ιαματικές πηγές ονομάζονται οι πηγές τα νερά των οποίων έχουν θεραπευτικές ιδιότητες. Τα ιαματικά νερά πηγάζουν από πετρώματα και κατά τη διαδρομή τους μέχρι την επιφάνεια της Γης, αποκτούν τα μεταλλικά συστατικά τους στα οποία οφείλεται και η θεραπευτική τους δράση. Το Ελληνικό Κράτος μέσω της Ειδικής Επιτροπής Προστασίας Φυσικών Ιαματικών Πόρων του Υπουργείου Τουρισμού έχει προβεί για το 2019 στην αναγνώριση 57 Ιαματικών Φυσικών Πόρων.

Συγκεκριμένα, στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης έχουν αναγνωρισθεί έξι Ιαματικοί Φυσικοί Πόροι:

- Λουτρών Κρηνίδων Καβάλας (νερό και πηλός),
- Νερό Λουτρών Ελευθερών Καβάλας Δήμου Παγγαίου,
- Λουτρών Τραϊανούπολης (νερό),
- Νερό πηγής Ποταμιάς (γεώτρηση ΓΠ-1) του Δήμου Αβδηρών (Ξάνθη),
- Παρανέστι Δράμας,
- Πηγή Εχίνου Δήμος Μύκης.

3.6 ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

Η Περιφέρεια περιλαμβάνει μόλις ένα χιονοδρομικό κέντρο, αυτό του Φαλακρού. Απέχει από την πόλη της Δράμας 42χλμ. και βρίσκεται σε υψόμετρο 2.230μ. Το Φαλακρό είναι το μεγαλύτερο χιονοδρομικό της Μακεδονίας και μετά τον Παρνασσό είναι το 2^ο μεγαλύτερο στην Ελλάδα, μαζί με τα Καλάβρυτα. Το χιονοδρομικό αποτελείται από 9 αναβατήρες και 20 πίστες. Ο εξοπλισμός περιλαμβάνει:

- 1 τετραθέσια εναέρια αποσυμπλεκόμενη καρέκλα μήκους 1.500μ. και δυναμικότητας 1.650 ατόμων/ώρα,
- 1 εναέρια διθέσια καρέκλα,
- 1 συρόμενη δυναμικότητας 510 ατόμων/ώρα (Ηδωνός),
- 3 συρόμενες δυναμικότητας 900 ατόμων/ώρα και
- 3 baby lifts.

3.7 ΠΕΖΟΠΟΡΙΑ - TREKKING

Οι κυριότερες πεζοπορικές διαδρομές της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης είναι:

Δράμα

Διαδρομή 1: Ευρωπαϊκό Μονοπάτι Ε6,

Διαδρομή 2: Κάτω Βροντού – Κάτω Νευροκόπι,

Διαδρομή 3: Κάτω Νευροκόπι – Χιονοδρομικό Κέντρο Φαλακρού,

Διαδρομή 4: Χιονοδρομικό Κέντρο Φαλακρού - Λιβαδερό,

Διαδρομή 5: Φαλακρό – Πέρασμα και

Διαδρομή 6: Πύργοι – Στεφάνι Κορυφών – Πύργοι.

Ροδόπη

Διαδρομή 1: Διαδρομή Δάσους Ελατιάς,

Διαδρομή 2: Διαδρομή Δάσους Φρακτού,

Διαδρομή 3: Αστραία – Ίασμο,

Διαδρομή 4: Τσαλαπετεινός – Εύθυμο – Αστραία και

Διαδρομή 5: Κορφοβούνι – Εύθυμο.

Καβάλα

Διαδρομή 1: Εγνατία Οδός,

Διαδρομή 2: Περιαστικό Δάσος της Καβάλας,

Διαδρομή 3: Καβάλα – Παλιά Καβάλα (Ο Δρόμος του Νερού) και

Διαδρομή 4: Μονοπάτι στο ρέμα της Παλιάς Καβάλας.

Ξάνθη

Διαδρομή 1: Κομνητά - Τοξότες,

Διαδρομή 2: Λειβαδίτη - Καταρράκτη,

Διαδρομή 3: Σιδηροδρομικός Σταθμός Κρωμνικού - Γαλάνη,

Διαδρομή 4: Γαλάνη – Κρωμνικό και

Διαδρομή 5: Λιβερά – Σταυρούπολη.

Έβρος

Διαδρομή 1: Θέρμα – Φεγγάρι (κορυφή),

Διαδρομή 2: Κοιλιάδα και καταρράκτης του ποταμού Φονιά,

Διαδρομή 3: Δάσος της Δαδιάς,
Διαδρομή 4: Φαράγγι του Άβαντα.

3.8 ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΦΥΓΙΑ

Τα κυριότερα ορειβατικά καταφύγια της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης που ενδείκνυνται για πεζοπορία ή ορειβασία είναι:

Στο χιονοδρομικό κέντρο **Φαλακρού** λειτουργούν 4 ορειβατικά καταφύγια. Αυτά κατά σειρά υψόμετρου είναι: α) στα 1.140μ., στη θέση **Μπαρντίσεβα** δυναμικότητας 18 ατόμων, β) στα 1.400μ., στη θέση **Κουρί** δυναμικότητας 12 ατόμων, γ) στα 1.650μ. στη θέση **Χορός** δυναμικότητας 16 ατόμων και δ) στα 1.720μ., στη θέση **Άγιο Πνεύμα** δυναμικότητας 72 ατόμων. Το καταφύγιο στο Άγιο Πνεύμα είναι ένα τριώροφο κτίσμα που συγκαταλέγεται ανάμεσα στις εγκαταστάσεις του Χιονοδρομικού και εξυπηρετεί ως ξενώνας.

Το καταφύγιο **Στέργιος Χατζηγεωργίου** βρίσκεται στην κοιλάδα του Ορφέα στα 1.750μ. απέναντι από το παλιό χιονοδρομικό κέντρο του Παγγαίου. Μπορεί να φιλοξενήσει έως 60 άτομα.

Το καταφύγιο του **Ε.Ο.Σ. Καβάλας** βρίσκεται στις νότιες πλαγιές του Παγγαίου κάτω από την κορυφή «Αυγό» και σε υψόμετρο 1.550μ. Μπορεί να φιλοξενήσει έως 20 άτομα.

Το καταφύγιο **Παπικίου**, βρίσκεται στο ύψωμα Φύλακας της οροσειράς της Ροδόπης σε κοντινή απόσταση από τα Ελληνοβουλγαρικά σύνορα. Το καταφύγιο μπορεί να φιλοξενήσει έως 50 άτομα.

Το καταφύγιο **Λειβαδίτη**, βρίσκεται στο κεντρικό τμήμα της οροσειράς της Ροδόπης, στο βορειοδυτικό τμήμα της Ενότητας Ξάνθης σε υψόμετρο 1.220μ. Είναι δυναμικότητας 36 ατόμων.

3.9 ΑΝΑΡΡΙΧΗΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ

Στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης συναντάμε και πλήθος αναρριχητικών πεδίων. Τα αναρριχητικά πεδία ανά Ενότητα είναι:

Καβάλα

- Αναρριχητικό πεδίο Σπηλιά Κουκουβάγιας, το πεδίο βρίσκεται στην Νέα Ηρακλείτσα. Όλες οι διαδρομές είναι σπορ χαρακτήρα και διαθέτουν εξοπλισμένα ρελέ. Είναι ένα πεδίο για προχωρημένους αναρριχητές, καθώς η πιο εύκολη διαδρομή είναι δυσκολίας 6c+. Όλες οι διαδρομές είναι «αρνητικές» και απαιτούν μεγάλη διάρκεια στη δύναμη,
- Αναρριχητικό πεδίο της Πετροπηγής, απέχει 25χλμ. από την Καβάλα και είναι δημοφιλής προορισμός όλο το χρόνο. Όλες οι διαδρομές είναι σπορ χαρακτήρα και ο αριθμός τους ξεπερνάει τις 40,
- Αναρριχητικό πεδίο Κρανοχωρίου, είναι το πιο καινούργιο πεδίο στην περιοχή της Καβάλας. Διαθέτει περίπου 20 διαδρομές όλες σπορ χαρακτήρα και για όλα τα επίπεδα αναρριχητών,
- Το αναρριχητικό πεδίο «Κόκκινα» βρίσκεται στη Νέα Ηρακλείτσα. Είναι ένα πεδίο που βρίσκεται ακριβώς δίπλα στη θάλασσα, προσφέροντας στους αναρριχητές που το επισκέπτονται τη μοναδική αίσθηση της αναρρίχησης πάνω από τη θάλασσα. Είναι από τα πιο διαδεδομένα πεδία στην περιοχή της Καβάλας, με πάνω από 50 διαδρομές, σπορ αλλά και παραδοσιακού χαρακτήρα,
- Το αναρριχητικό πεδίο της Ρέμβης, βρίσκεται δίπλα στη Νέα Ηρακλείτσα. Έχει πάνω από 90 διαδρομές για όλα τα επίπεδα δυσκολίας, σπορ χαρακτήρα αλλά και αρκετές παραδοσιακές. Όλες σχεδόν οι διαδρομές είναι εξοπλισμένες με μόνιμα ρελέ και το πεδίο έχει σκιά σε όλη τη διάρκεια της ημέρας.

Θάσος

- Η Γκιόλα είναι ένα πανέμορφο μέρος, όπου μπορείτε να συνδυάσετε το μπάνιο σας με αναρρίχηση από τη θάλασσα (deep water solo). Βρίσκεται στο νότιο μέρος της Θάσου, μετά τη μονή Αρχαγγέλου. Η αναρρίχηση στη Γκιόλα θέλει ιδιαίτερη προσοχή καθώς η στάθμη του νερού εξαρτάται από τις παλίρροιας των ημερών, οι οποίες σπρώχνουν το νερό μέσα σε αυτήν φυσική πιπίνα. Το υψηλότερο σημείο του βράχου είναι περίπου 10 μέτρα και μέχρι στιγμής υπάρχουν αρκετές γραμμές για αναρρίχηση.

Ροδόπη

- Το αναρριχητικό πεδίο Στρύμης, βρίσκεται 20χλμ. ανατολικά από τη Κομοτηνή. Το πεδίο είναι εκπαιδευτικού χαρακτήρα με τοπικά περάσματα. Το ύψος του φτάνει τα 30μ. και των διαδρομών του από 10 έως 30μ.

Ξάνθη

- Το αναρριχητικό πεδίο Κορακοσπηλιά, βρίσκεται στο ποταμό Νέστο και είναι ίσως το πιο δύσκολο πεδίο. Υπάρχουν 12 διαδρομές από VI- έως X+, καθώς επίσης και διάφορα προβλήματα boulder και συνιστάται σε προχωρημένους αναρριχητές,
- Το αναρριχητικό πεδίο Μεγάλη Σπηλιά, βρίσκεται στο ποταμό Νέστο. Στο πεδίο υπάρχουν 34 διαδρομές κυρίως σπορ χαρακτήρα. Η ποιότητα του βράχου καθιστά το πεδίο ιδιαίτερο. Ο επισκέπτης αναρριχητής θα χρειαστεί ένα 60μετρο σχοινί και 12 με 15 σετάκια. Το σκαρφάλωμα γίνεται κατά τη διάρκεια όλης της μέρας και είναι ένα πεδίο που προτείνεται για τις ζεστές καλοκαιρινές μέρες,
- Το αναρριχητικό πεδίο Πλατάνια, βρίσκεται στην αρχή του μονοπατιού των Στενών και έχει σπορ χαρακτήρα. Οι περισσότερες διαδρομές έχουν πολλά σαθρά και γι' αυτό συνιστάτε για έμπειρους αναρριχητές και είναι απαραίτητη η χρήση κράνους,
- Το αναρριχητικό πεδίο Μπαλκόνι, βρίσκεται στην δυτική πλευρά του Νέστου. Διαθέτει 23 διαδρομές με εύρος δυσκολίας 4b – 7b+.
- Το αναρριχητικό πεδίο Νταμάρι, βρίσκεται στην ανατολική πλευρά του Νέστου. Το πεδίο είναι σπορ χαρακτήρα και διαθέτει 27 διαδρομές με εύρος δυσκολίας 3a – 7b+/7c.

3.10 KAYAK - RAFTING

Canoe – Kayak

- Στο ποταμό **Νέστο**, υπάρχουν δύο διαδρομές: α) Πλατανοβρύση – Ξάγναντο – Σταυρούπολη που έχει βαθμό δυσκολίας 3 και διάρκεια 5 ωρών και β) διαδρομή Σταυρούπολη – Λιβερά – Γαλάνη που έχει βαθμό δυσκολίας 1-2 και συνολική διάρκεια 5 περίπου ώρες,

Rafting

- Στον ποταμό **Νέστο**, υπάρχουν 2 διαδρομές: α) Συμβολή Αρκουδόρεμα – Νέστος μέχρι Παρανέστι που έχει βαθμό δυσκολίας 2,5 και διάρκειας 1 ώρας και 30 λεπτών και β) διαδρομή Φράγμα Πλατανόβρυσης μέχρι Παρανέστι που έχει βαθμό δυσκολίας 2,5 – 3 και διάρκεια 4 ώρες.

3.11 KAZINO

Η Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης διαθέτει ένα Καζίνο στην Αλεξανδρούπολη. Το καζίνο βρίσκεται σε μια καταπράσινη περιοχή, μόλις 2χλμ. από το κέντρο της πόλης και άνοιξε τις πόρτες του στο κοινό για 1^η φορά το 1995. Σημαντικό πλεονέκτημα του καζίνο είναι ότι 2 χρόνια αργότερα ανεγέρθηκε δίπλα του ένα ξενοδοχείο 5 αστέρων.

4 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

4.1 ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ, 2013 - 2018

4.1.1 Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Στην Ελλάδα την περίοδο 2013 – 2018, σημειώθηκε αύξηση κατά +62% (από 12,8 εκατ. το 2013 σε 20,8 εκατ. το 2018) στις διεθνείς αεροπορικές αφίξεις. Όλες οι επιμέρους Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση στον αριθμό των αφίξεων τους, με τις υψηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις να καταγράφονται στις Περιφέρειες Πελοποννήσου (+119%, από 58 χιλ. το 2013 σε 127 χιλ. το 2018), Αττικής (+118%, από 2,6 εκατ. το 2013 σε 5,7 εκατ. το 2018), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+112%, από 76 χιλ. το 2013 σε 160 χιλ. το 2018) και Δυτικής Ελλάδας (+65%, από 224 χιλ. το 2013 σε 371 χιλ. το 2018). Σε απόλυτες διαφορές οι υψηλότερες αυξήσεις την περίοδο 2013 – 2018 καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Αττικής (+3,1 εκατ.), Κρήτης (+1,2 εκατ.), Νοτίου Αιγαίου (+1,4 εκατ.), Ιονίων Νήσων (+1,0 εκατ.) και Κεντρικής Μακεδονίας (+814 χιλ.).

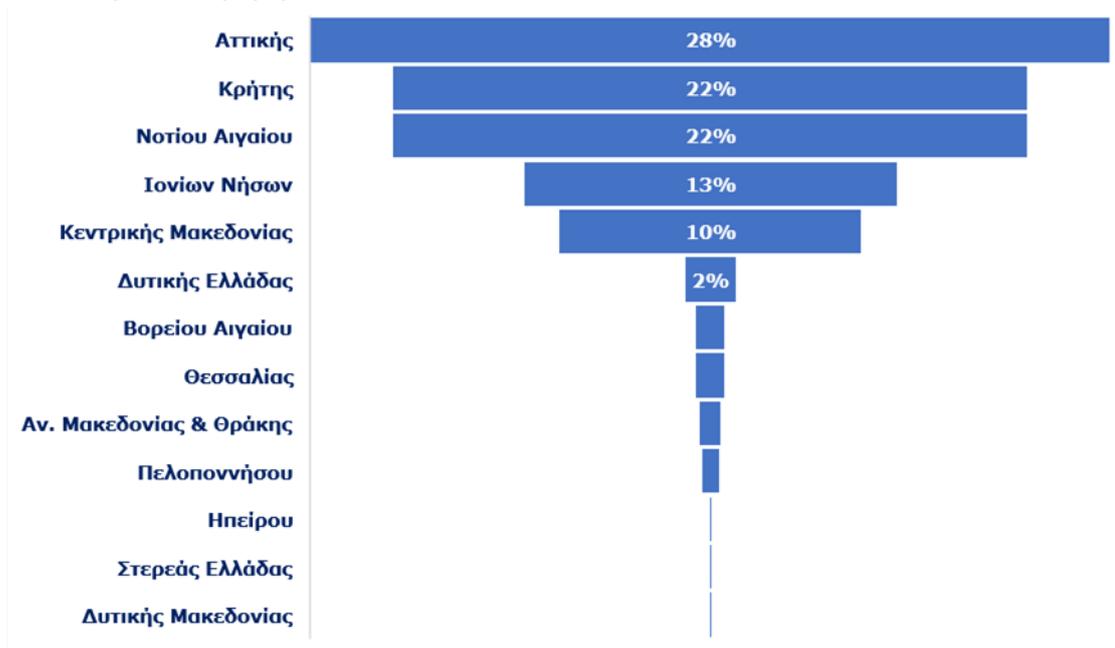
Πίνακας 30: Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2013 - 2018

Περιφέρεια	2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Αττικής	2.622.609	3.394.561	4.159.014	4.524.944	4.799.157	5.729.403	118%
Κρήτης	3.323.978	3.533.754	3.483.319	3.900.169	4.250.971	4.555.421	37%
Νοτίου Αιγαίου	3.194.216	3.568.374	3.571.426	3.667.218	4.065.867	4.546.194	42%
Ιονίων Νήσων	1.630.111	1.859.023	1.916.497	2.139.491	2.347.704	2.675.700	64%
Κεντρικής Μακεδονίας	1.351.378	1.569.814	1.556.788	1.710.606	1.928.874	2.165.736	60%
Δυτικής Ελλάδας	224.495	249.772	263.269	290.010	347.635	371.429	65%
Βορείου Αιγαίου	175.906	215.563	221.796	141.055	168.999	215.088	22%
Θεσσαλίας	154.056	173.955	171.373	186.868	197.706	205.926	34%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	75.814	75.818	85.993	88.509	129.739	160.370	112%
Πελοποννήσου	57.947	108.623	86.508	106.921	121.609	126.746	119%
Ηπείρου	0	0	0	0	3.232	9.845	
Στερεάς Ελλάδας	0	0	3.256	1.085	1.129	1.985	
Δυτικής Μακεδονίας	0	0	0	0	0	125	
Ελλάδα	12.810.510	14.749.257	15.519.239	16.756.876	18.362.622	20.763.968	62%

Πηγή: ΥΠΑ, ΔΑΑ, FRA PORT - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των διεθνών αφίξεων στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά εντοπίζονται στις Περιφέρειες Αττικής (28%), Κρήτης (22%), Νοτίου Αιγαίου (22%), Ιονίων Νήσων (13%) και Κεντρικής Μακεδονίας (10%). Δηλαδή οι 5 αυτές Περιφέρειες υποδέχτηκαν το 2018 το 95% του συνόλου των διεθνών αεροπορικών αφίξεων της Ελλάδας.

Διάγραμμα 42: Ποσοστιαία κατανομή των διεθνών αεροπορικών αφίξεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2018

4.1.2 Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης

Η Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης σημείωσε την περίοδο 2013 – 2018 αύξηση στην διεθνή αεροπορική κίνηση κατά +112% (από 76 χιλ. το 2013 σε 160 χιλ. το 2018). Η πλειοψηφία της επιβατικής κίνησης για το 2018 καταγράφεται στο Αεροδρόμιο της Καβάλας (+119%, από 73 χιλ. το 2013 σε 159 χιλ. το 2018), το οποίο αντιπροσωπεύει το 99% της συνολικής κίνησης της Περιφέρειας ενώ το υπόλοιπο 1% καταγράφεται στο αεροδρόμιο της Αλεξανδρούπολης (-63%, από 3 χιλ. το 2013 σε 1 χιλ. το 2018). Τέλος, η Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης αντιπροσωπεύει μόλις το 1% της συνολικής διεθνούς επιβατικής κίνησης που καταγράφεται στο σύνολο της χώρας για το 2018.

Πίνακας 31: Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης, 2013 – 2018

Ενότητα	2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Καβάλας	72.512	75.370	82.857	88.068	129.095	159.161	119%
Έβρου	3.302	448	3.136	441	644	1.209	-63%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	75.814	75.818	85.993	88.509	129.739	160.370	112%

Πηγή: ΥΠΑ, ΔΑΑ, FRAPORT - Επεξεργασία INSETE Intelligence

4.2 ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ, 2013 - 2018

4.2.1 Αεροπορική κίνηση εσωτερικού στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Στην Ελλάδα την περίοδο 2013 – 2018, σημειώθηκε αύξηση στην κίνηση εσωτερικού κατά +75% (από 4,9 εκατ. το 2013 σε 8,6 εκατ. το 2018). Όλες οι επιμέρους Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση στον αριθμό των αφίξεων τους, με εξαίρεση μόνο την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας (-34%, από 10 χιλ. το 2013 σε 7 χιλ. το 2018). Τις υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτους αριθμούς σημείωσαν οι Περιφέρειες Αττικής (+80% ή +1,8 εκατ. επισκέπτες), Νοτίου Αιγαίου (+99% ή +788 χιλ. επισκέπτες), Κεντρικής Μακεδονίας (+76% ή +497 χιλ. επισκέπτες), Κρήτης (+63% ή +384 χιλ. επισκέπτες) και Ιονίων Νήσων (+84% ή +115 χιλ. επισκέπτες). Η μικρότερη αύξηση καταγράφηκε στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (+1%, από 4 χιλ. το 2013 σε 4 χιλ. το 2018).

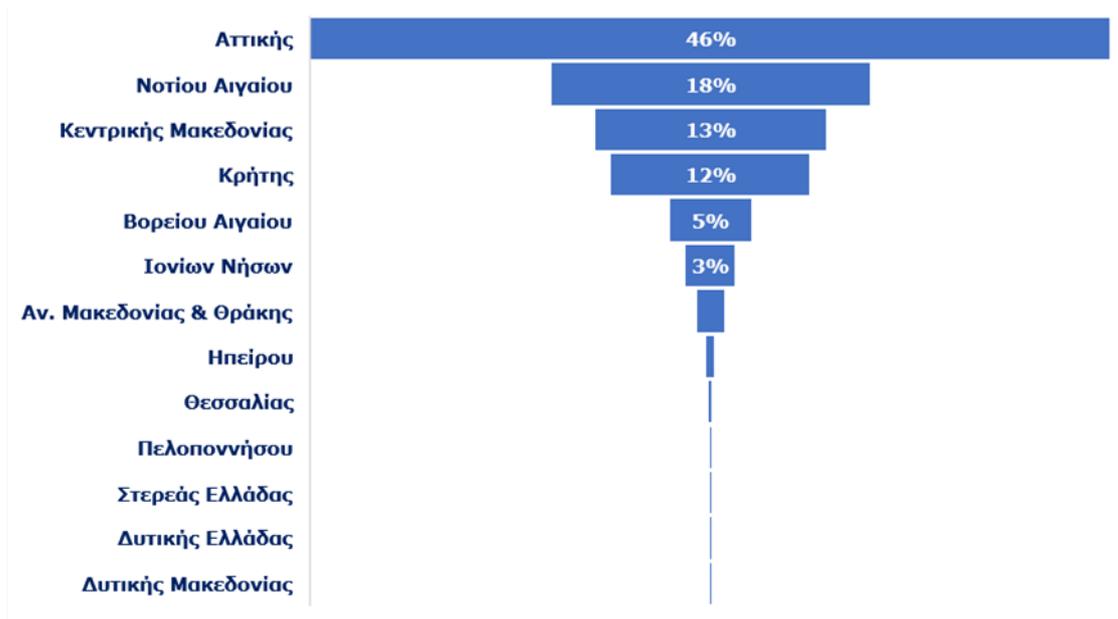
Πίνακας 32: Κίνηση εσωτερικού στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2013 - 2018

Περιφέρεια	2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Αττικής	2.215.379	2.689.631	3.282.544	3.640.410	3.758.129	3.976.701	80%
Νοτίου Αιγαίου	800.243	953.988	1.153.108	1.292.527	1.454.828	1.588.533	99%
Κεντρικής Μακεδονίας	655.359	888.459	1.097.676	1.109.598	1.197.084	1.152.806	76%
Κρήτης	611.513	707.540	897.968	949.392	999.180	995.895	63%
Βορείου Αιγαίου	331.776	362.481	372.542	387.042	393.266	410.659	24%
Ιονίων Νήσων	137.362	155.070	177.775	212.025	219.583	252.499	84%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	111.984	114.929	119.360	120.834	120.457	139.722	25%
Ηπείρου	31.866	39.424	43.048	48.083	44.239	44.456	40%
Θεσσαλίας	11.827	16.156	16.344	20.838	21.360	21.815	84%
Πελοποννήσου	9.535	7.977	6.821	6.712	15.851	11.168	17%
Στερεάς Ελλάδας	9.955	6.211	7.485	6.452	7.209	6.611	-34%
Δυτικής Ελλάδας	3.006	2.793	5.489	9.684	6.428	4.718	57%
Δυτικής Μακεδονίας	3.964	3.000	3.442	4.662	4.034	4.001	1%
Ελλάδα	4.933.769	5.947.659	7.183.602	7.808.259	8.241.648	8.609.584	75%

Πηγή: ΥΠΑ, ΔΑΑ, FRAPORT Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή της κίνησης εσωτερικού στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά εντοπίζονται στις Περιφέρειες Αττικής (46%), Νοτίου Αιγαίου (18%), Κεντρικής Μακεδονίας (13%) και Κρήτης (12%). Δηλαδή τα αεροδρόμια των 4 αυτών Περιφερειών υποδέχτηκαν το 2018 το 90% της εσωτερικής κίνησης της Ελλάδας.

Διάγραμμα 43: Ποσοστιαία κατανομή της κίνησης εσωτερικού της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2018

4.2.2 Αεροπορική κίνηση εσωτερικού στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης

Η αεροπορική κίνηση εσωτερικού στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης την περίοδο 2013 – 2018 σημείωσε αύξηση κατά +25% (από 112 χιλ. το 2013 σε 140 χιλ. το 2018). Η πλειοψηφία της επιβατικής κίνησης για το 2018 καταγράφεται στο αεροδρόμιο της Αλεξανδρούπολης (+28%, από 80 χιλ. το 2013 σε 103 χιλ. το 2018) αντιπροσωπεύοντας το 74% της συνολικής επιβατικής κίνησης της Περιφέρειας ενώ το υπόλοιπο 26% εξυπηρετείται από το αεροδρόμιο της Καβάλας (+17%, από 32 χιλ. το 2013 σε 39 χιλ. το 2018). Η Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης αντιπροσωπεύει το 2% της συνολικής επιβατικής κίνησης εσωτερικού που καταγράφηκε στην χώρα για το 2018.

Πίνακας 33: Αεροπορική κίνηση εσωτερικού στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης, 2013 - 2018

Ενότητα	2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Έβρου	80.442	78.506	80.925	79.603	83.068	102.863	28%
Καβάλας	31.542	36.423	38.435	41.231	37.389	36.859	17%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	111.984	114.929	119.360	120.834	120.457	139.722	25%

Πηγή: ΥΠΑ, ΔΑΑ, FRAPORT Επεξεργασία INSETE Intelligence

4.3 ΟΔΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ, 2014 - 2018

4.3.1 Οδικός τουρισμός της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Στην Ενότητα αυτή παρατίθεται η εισερχόμενη διεθνής οδική κίνηση (μόνο είσοδο) που καταγράφεται από τους κατά τόπους μεθοριακούς σταθμούς. Εδώ θα πρέπει να αναφέρουμε ότι η κίνηση αυτή διαχέεται και δεν αφορά αποκλειστικά και μόνο στην Περιφέρεια εισόδου. Οι μεθοριακοί σταθμοί εντοπίζονται στις Βόρειες Περιφέρειες της Ελλάδας και καταγράφουν την είσοδο και την έξοδο από και προς τις γειτνιάζουσες με την Ελλάδα χώρες (Αλβανία, Βόρεια Μακεδονία, Βουλγαρία και Τουρκία). Την περίοδο 2014 – 2018, σημειώθηκε αύξηση στις οδικές αφίξεις κατά +17% (από 10,8 εκατ. το 2014 σε 12,5 εκατ. το 2018). Επιμέρους η εικόνα είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (+56%, από 4,4 εκατ. το 2014 σε 6,9 εκατ. το 2018) και Ηπείρου (+2%, από 1,1 εκατ. το 2014 σε 1,1 εκατ. το 2018) να καταγράφουν αύξηση και τις Περιφέρειες Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-16%, από 4,0 εκατ. το 2014 σε 3,4 εκατ. το 2018) και Δυτικής Μακεδονίας (-3%, από 1,2 εκατ. το 2014 σε 1,2 εκατ. το 2018) μείωση.

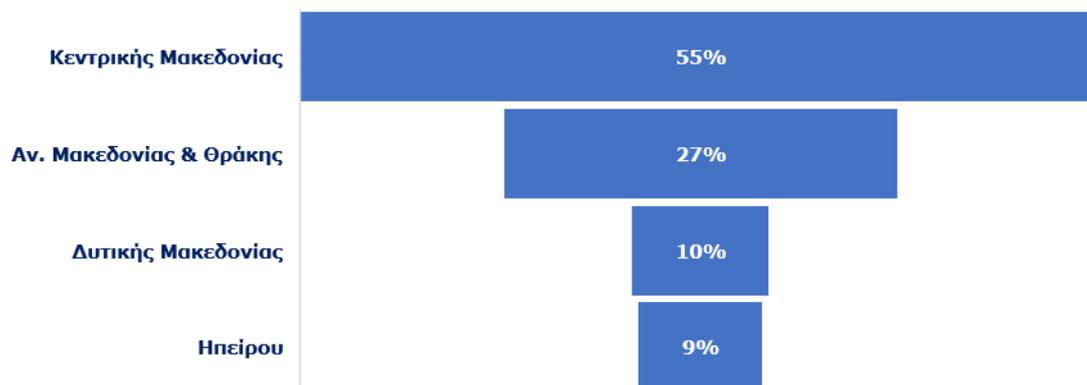
Πίνακας 34: Οδικές αφίξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2014 - 2018

Περιφέρεια	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2014 - 2018
Κεντρικής Μακεδονίας	4.428.150	5.830.508	5.998.439	7.146.714	6.887.740	56%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	4.043.374	4.123.289	3.814.297	3.585.856	3.396.304	-16%
Δυτικής Μακεδονίας	1.229.638	1.118.829	1.074.456	1.158.116	1.192.978	-3%
Ηπείρου	1.052.383	1.049.776	1.160.058	897.435	1.071.511	2%
Ελλάδα	10.753.545	12.122.402	12.047.250	12.788.121	12.548.533	17%

Πηγή: Μεθοριακοί Σταθμοί - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των οδικών αφίξεων για το 2018, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Κεντρική Μακεδονία (55%) και ακολούθως στις Περιφέρειες Αν. Μακεδονίας & Θράκης (27%), Δυτικής Μακεδονίας (10%) και Ηπείρου (9%).

Διάγραμμα 44: Ποσοστιαία κατανομή των διεθνών οδικών αφίξεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2018

4.3.2 Οδικός τουρισμός της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά μεθοριακό σταθμό

Η Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης αντιπροσωπεύει το 27% των οδικών αφίξεων της χώρας. Συγκεκριμένα, από τους 7 μεθοριακούς σταθμούς της Περιφέρειας (Νυμφαία, Άγιος Κωνσταντίνος, Ορμένιο, Κυπρίνος, Καστανιές, Κήποι και Εξοχή) πέρασαν το 2018 3,4 εκατ. επισκέπτες καταγράφοντας μείωση κατά -16% σε σύγκριση με το 2014 (4,0 εκατ. επισκέπτες).

Στους επιμέρους σταθμούς, η εικόνα είναι μικτή, με τους σταθμούς της Νυμφαίας (-9%, από 1,8 εκατ. το 2014 σε 1,7 εκατ. το 2018), της Εξοχής (-60%, από 743 χιλ. το 2014 σε 298 χιλ. το 2018), του Ορμένιου (-38%, από 441 χιλ. το 2014 σε 275 χιλ. το 2018), του Κυπρίνου (-27%, από 110 χιλ. το 2014 σε 81 χιλ. το 2018) και του Αγ. Κωνσταντίνου (-44%, από 130 χιλ. το 2014 σε 72 χιλ. το 2018) να καταγράφουν μείωση και τους σταθμούς των Κήπων (+19%, από 646 χιλ. το 2014 σε 771 χιλ. το 2018) και των Καστανιών (+67%, από 136 χιλ. το 2014 σε 227 χιλ. το 2018) αύξηση.

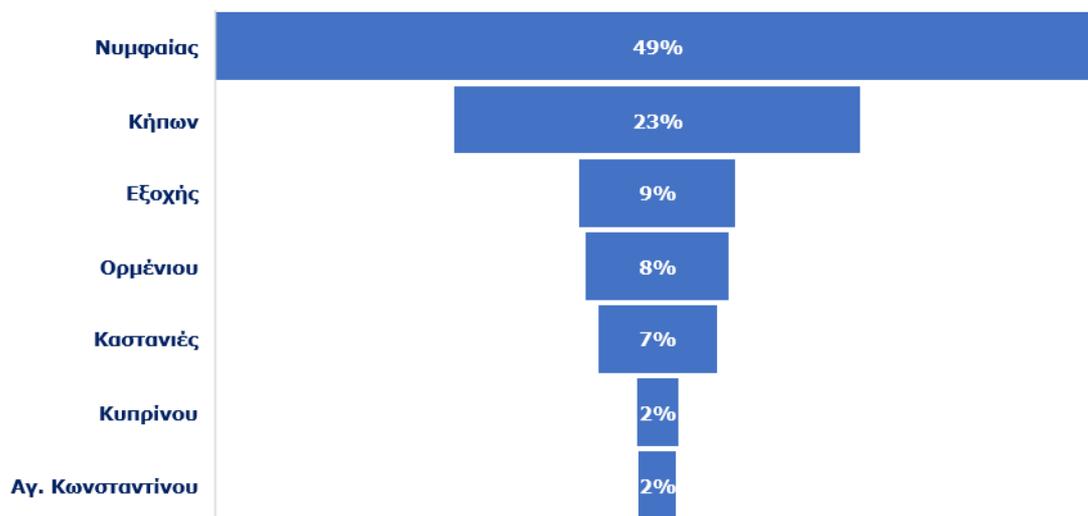
Πίνακας 35: Οδικές αφίξεις στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά μεθοριακό σταθμό, 2014 - 2018

Μεθοριακός Σταθμός	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2014 - 2018
Νυμφαίας	1.837.957	1.765.830	1.446.186	1.460.528	1.672.719	-9%
Κήπων	645.688	694.536	667.105	784.672	771.486	19%
Εξοχής	742.511	756.949	628.979	482.373	297.764	-60%
Ορμένιου	441.087	527.216	640.797	399.945	274.648	-38%
Καστανιές	136.153	156.263	220.669	271.112	226.932	67%
Κυπρίνου	110.163	102.006	94.270	96.325	80.706	-27%
Αγ. Κωνσταντίνου	129.815	120.489	116.291	90.901	72.049	-44%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	4.043.374	4.123.289	3.814.297	3.585.856	3.396.304	-16%

Πηγή: Μεθοριακοί Σταθμοί - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των διεθνών οδικών αφίξεων για το 2018, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στον μεθοριακό σταθμό της Νυμφαίας (49%) και ακολουθούν οι μεθοριακοί σταθμοί των Κήπων (23%), της Εξοχής (9%), του Ορμένιου (8%), των Καστανιών (7%), του Κυπρίνου (2%) και του Αγ. Κωνσταντίνου (2%).

Διάγραμμα 45: Ποσοστιαία κατανομή των διεθνών οδικών αφίξεων της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Μεθοριακό σταθμό, 2018

4.4 ΑΚΤΟΠΛΟΪΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ, 2013 - 2018

4.4.1 Ακτοπλοϊκή κίνηση εσωτερικού στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Στην Ενότητα αυτή καταγράφονται οι διακινηθέντες (επιβίβαση και αποβίβαση) εσωτερικού από τους κατά τόπους λιμένες της χώρας. Οι διακινηθέντες εσωτερικού την περίοδο 2013 – 2018, στους λιμένες της χώρας σημείωσαν μείωση κατά -1% (από 70,8 εκατ. το 2013 σε 70,2 εκατ. το 2018). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες της χώρας σημείωσαν αύξηση στους διακινηθέντες επιβάτες, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Αττικής (-18%, από 36,4 εκατ. το 2013 σε 29,8 εκατ. το 2018), Δυτικής Ελλάδας (-24%, από 5,8 εκατ. το 2013 σε 4,4 εκατ. το 2018) και Στερεάς Ελλάδας (-7%, από 2,4 εκατ. το 2013 σε 2,2 εκατ. το 2018).

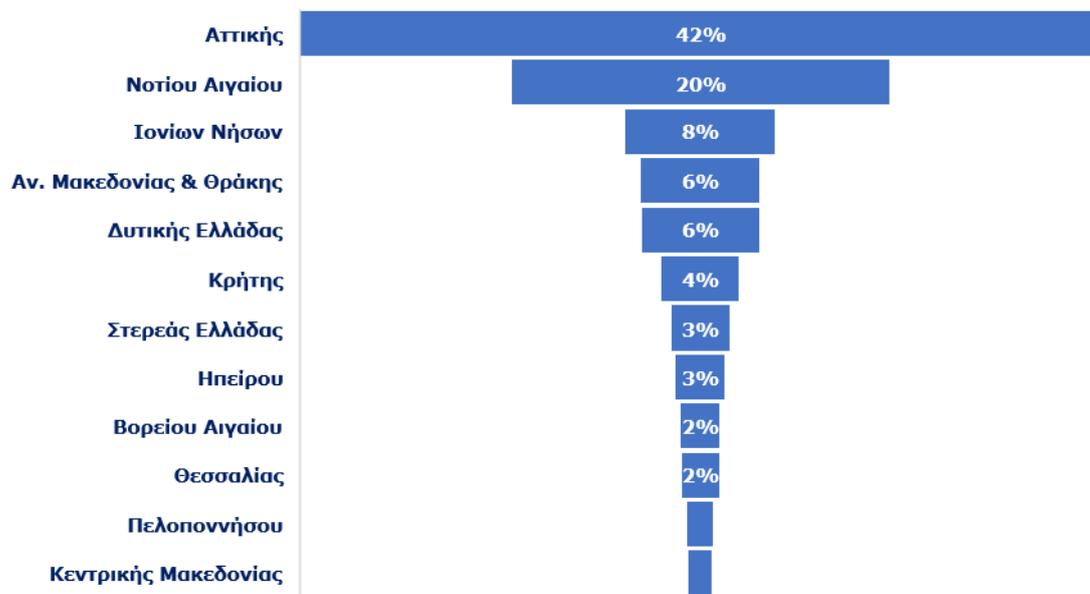
Πίνακας 36: Διακινηθέντες εσωτερικού στους λιμένες της χώρας ανά Περιφέρεια, 2013 - 2018

Περιφέρεια	2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Αττικής	36.353.806	29.129.874	28.950.459	27.795.511	29.315.860	29.775.672	-18%
Νοτίου Αιγαίου	9.972.232	11.178.355	11.040.557	11.511.849	13.023.588	14.117.081	42%
Ιονίων Νήσων	4.802.410	4.981.852	4.700.327	4.895.180	5.224.639	5.604.635	17%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	3.289.445	3.681.335	3.942.035	4.200.682	4.392.321	4.432.651	35%
Δυτικής Ελλάδας	5.789.761	6.494.926	6.249.616	4.271.304	4.312.585	4.413.601	-24%
Κρήτης	2.446.140	2.685.989	2.268.104	2.430.335	2.805.390	2.936.979	20%
Στερεάς Ελλάδας	2.350.808	2.119.732	2.114.039	2.079.675	2.112.974	2.196.668	-7%
Ηπείρου	1.599.345	1.615.320	1.560.773	1.615.324	1.776.662	1.879.806	18%
Θεσσαλίας	1.298.652	1.352.840	1.309.660	1.387.309	1.500.274	1.499.130	15%
Βορείου Αιγαίου	1.343.633	1.345.520	1.715.910	1.475.599	1.475.875	1.447.094	8%
Κεντρικής Μακεδονίας	806.891	846.389	837.902	981.700	965.920	993.338	23%
Πελοποννήσου	734.768	830.375	540.283	727.890	977.712	894.677	22%
Ελλάδα	70.787.891	66.262.507	65.229.665	63.372.358	67.883.800	70.191.332	-1%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εσωτερικού στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά εντοπίζονται στις Περιφέρειες Αττικής (42%) και Νοτίου Αιγαίου (20%). Δηλαδή οι δύο αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 62% της συνολικής διακίνησης της Ελλάδας για το 2018.

Διάγραμμα 46: Ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εσωτερικού στα λιμάνια της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2018

4.4.2 Ακτοπλοϊκή κίνηση εσωτερικού στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης

Η Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης για το 2018, αντιπροσωπεύει το 6% των διακινηθέντων εσωτερικού της χώρας (λιμάνια Αλεξανδρούπολης και Καβάλας), σημειώνοντας αύξηση την περίοδο 2013 – 2018 κατά +35% (από 3,3 εκατ. το 2013 σε 4,4 εκατ. το 2018). Επιμέρους, το λιμάνι της Καβάλας την περίοδο 2013-2018 σημείωσε αύξηση κατά +38% (από 3,0 εκατ. το 2013 σε 4,2 εκατ. το 2018) ενώ το λιμάνι της Αλεξανδρούπολης αύξηση κατά +3% (από 273 χιλ. το 2013 σε 282 χιλ. το 2018).

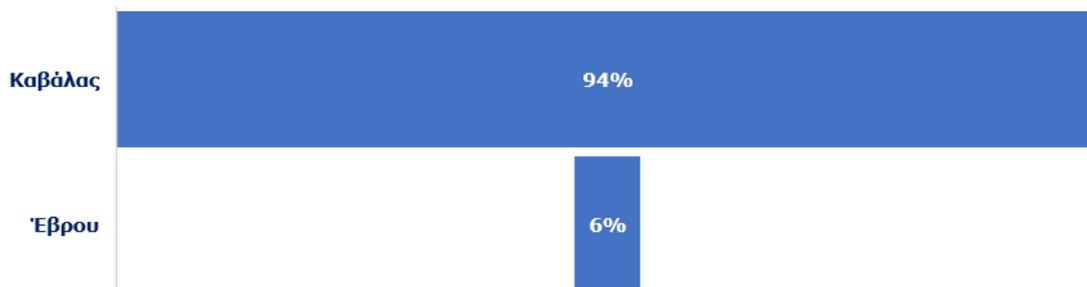
Πίνακας 37: Διακινηθέντες εσωτερικού στους λιμένες της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2013 - 2018

Ενότητα	2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Καβάλας	3.016.221	3.397.949	3.664.697	3.918.458	4.143.198	4.150.247	38%
Έβρου	273.224	283.386	277.338	282.224	249.123	282.404	3%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	3.289.445	3.681.335	3.942.035	4.200.682	4.392.321	4.432.651	35%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η πλειοψηφία της ακτοπλοϊκής κίνησης εσωτερικού το 2018 καταγράφεται στο Λιμάνι της Καβάλας αντιπροσωπεύοντας το 94% της συνολικής κίνησης ενώ το υπόλοιπο 6% εξυπηρετείται από το Λιμάνι της Αλεξανδρούπολης.

Διάγραμμα 47: Ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εσωτερικού στα λιμάνια της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2018

4.5 ΑΚΤΟΠΛΟΪΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ, 2013 - 2018

Οι διακινηθέντες εξωτερικού την περίοδο 2013-2018 σημείωσαν αύξηση κατά +21% (από 1,5 εκατ. το 2013 σε 1,8 εκατ. το 2018). Επιμέρους, διακινηθέντες εξωτερικού καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Ηπείρου (λιμάνι Ηγουμενίτσας) (+22%, από 780 χιλ. το 2013 σε 955 χιλ. το 2018), Δυτικής Ελλάδας (λιμάνι Πάτρας) (-12%, από 559 χιλ. το 2013 σε 490 χιλ. το 2018) και Ιονίων Νήσων (λιμάνι Κέρκυρας) (+230%, από 106 χιλ. το 2013 σε 350 χιλ. το 2018). Επίσης, οι Λοιποί λιμένες σημείωσαν μείωση στους διακινηθέντες τους κατά -74% (από 50 χιλ. το 2013 σε 13 χιλ. το 2018).

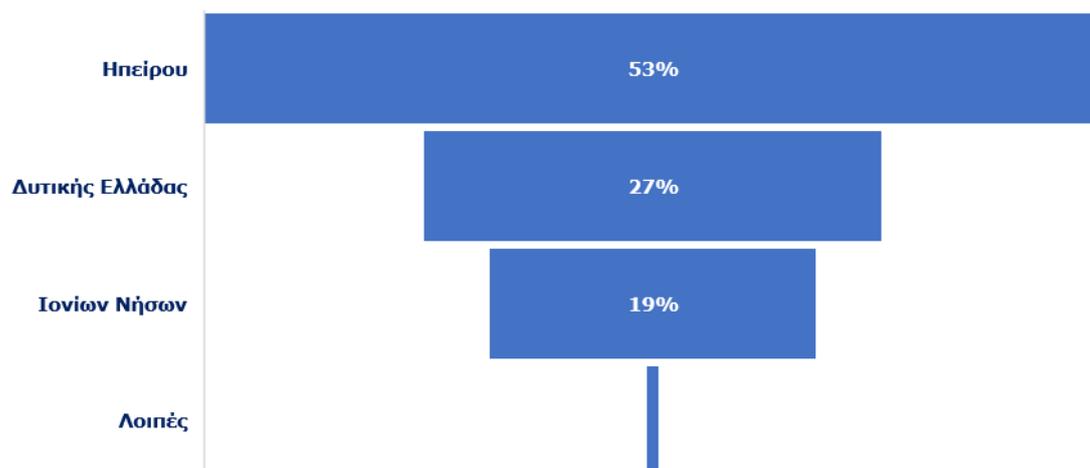
Πίνακας 38: Διακινηθέντες εξωτερικού στους λιμένες της χώρας ανά Περιφέρεια, 2013 - 2018

Περιφέρεια	2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Ηπείρου	780.142	928.975	971.012	836.566	918.972	955.379	22%
Δυτικής Ελλάδας	559.486	590.328	603.312	497.313	500.725	489.583	-12%
Ιονίων Νήσων	105.902	138.566	162.221	186.634	262.103	349.764	230%
Λοιπές	50.205	11.282	5.631	6.722	18.147	12.932	-74%
Ελλάδα	1.495.735	1.669.151	1.742.176	1.527.235	1.699.947	1.807.658	21%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Ενεξέγερσσία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εξωτερικού στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό εντοπίζεται στην Περιφέρεια Ηπείρου (53%) και ακολούθως στις Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας (27%), Ιονίων Νήσων (19%) και Λοιπών (1%).

Διάγραμμα 48: Ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εξωτερικού στα λιμάνια της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2018

4.6 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑΣ, 2013 - 2018

4.6.1 Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Η κίνηση των κρουαζιερόπλοιων στα λιμάνια της Ελλάδας σημείωσε μείωση την περίοδο 2013 – 2018 κατά -20% (από 4.288 το 2013 σε 3.410 το 2018). Η μείωση αυτή οφείλεται κυρίως μετά το 2016, στην πολιτική αναταραχή (αποτυχημένο πραξικόπημα) και στους φόβους ασφαλείας (τρομοκρατία) στην γειτονική Τουρκία, αφού τα αξιοθέατα σε Ελλάδα και Τουρκία πλάσθρονται από τις εταιρίες κρουαζιέρας σε κοινά πακέτα.

Πίνακας 39: Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2013 - 2018

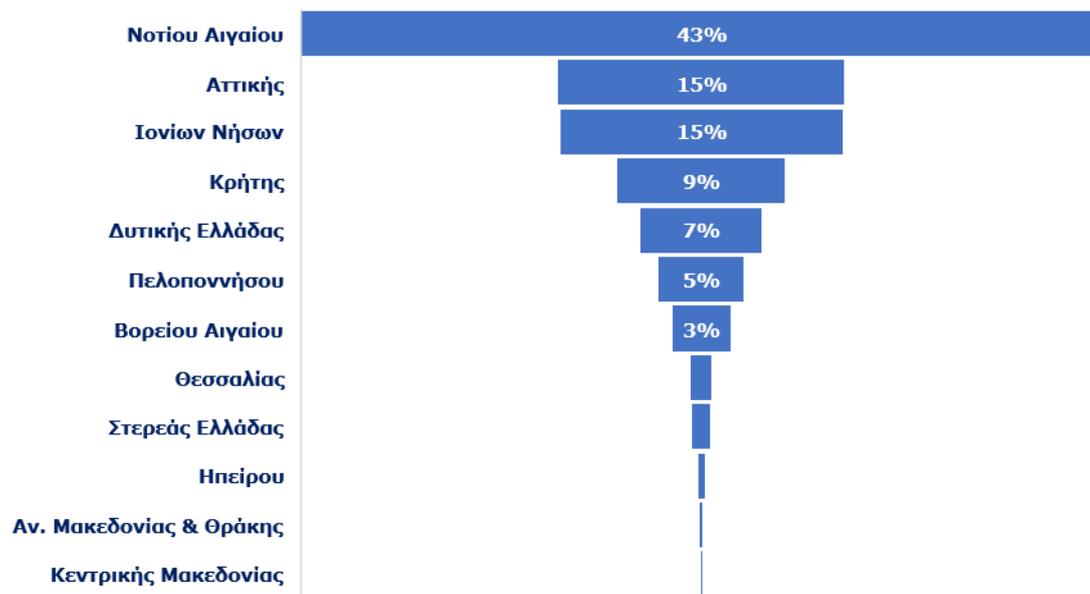
Περιφέρεια	2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Νοτίου Αιγαίου	1.870	1.714	1.989	1.875	1.455	1.466	-22%
Αττικής	751	638	680	708	607	526	-30%
Ιονίων Νήσων	614	487	527	587	477	520	-15%
Κρήτης	282	286	293	303	279	308	9%
Δυτικής Ελλάδας	309	253	245	276	273	223	-28%
Πελοποννήσου	142	130	165	204	161	157	11%
Βορείου Αιγαίου	133	136	155	137	53	109	-18%
Θεσσαλίας	48	71	88	72	18	40	-17%
Στερεάς Ελλάδας	88	50	83	92	74	35	-60%
Ηπείρου	18	17	11	11	8	14	-22%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	15	26	23	19	6	7	-53%
Κεντρικής Μακεδονίας	18	31	35	23	4	5	-72%
Ελλάδα	4.288	3.839	4.294	4.307	3.415	3.410	-20%

Πηγή: Ένωση Λιμένων Ελλάδος - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όλες οι επιμέρους Περιφέρειες σημείωσαν μείωση στην κίνηση των κρουαζιερόπλοιων στους λιμένες τους, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Πελοποννήσου (+11%, από 142 κρουαζιερόπλοια το 2013 σε 157 κρουαζιερόπλοια το 2018) και Κρήτης (+9%, από 282 κρουαζιερόπλοια το 2013 σε 308 κρουαζιερόπλοια το 2018).

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή της κίνησης κρουαζιερόπλοιων στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι το Νότιο Αιγαίο (43%), η Αττική (15%), τα Ιόνια Νησιά (15%), η Κρήτη (9%) και η Δυτική Ελλάδα (7%) δέχονται το μεγαλύτερο ποσοστό, αντιπροσωπεύοντας για το 2018 το 89% της κίνησης των κρουαζιερόπλοιων στην Ελλάδα.

Διάγραμμα 49: Ποσοστιαία κατανομή κίνησης κρουαζιερόπλοιων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2018

4.6.2 Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης

Η Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης υποδέχτηκε το 2018 μόλις το 0,2% των κρουαζιερόπλοιων που επισκέφθηκαν την χώρα. Συγκεκριμένα, η κίνηση των κρουαζιερόπλοιων την περίοδο 2013 – 2018 σημείωσε μείωση κατά -53% (από 15 κρουαζιερόπλοια το 2013 σε 7 κρουαζιερόπλοια το 2018). Ο μεγαλύτερος όγκος εντοπίζεται στο λιμάνι της Καβάλας (-64%, από 14 κρουαζιερόπλοια το 2013 σε 5 κρουαζιερόπλοια το 2018) για όλη την εξεταζόμενη περίοδο. Αντίθετα στο λιμάνι της Αλεξανδρούπολης η κίνηση είναι μικρότερη (+100%, από 1 κρουαζιερόπλοιο το 2013 σε 2 κρουαζιερόπλοια το 2018).

Πίνακας 40: Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης, 2013 - 2018

Λιμάνι	2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Καβάλας	14	26	22	19	6	5	-64%
Αλεξανδρούπολης	1	0	1	0	0	2	100%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	15	26	23	19	6	7	-53%

Πηγή: Ένωση Λιμένων Ελλάδος - Επεξεργασία INSETE Intelligence

4.6.3 Αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Ο αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στα λιμάνια της Ελλάδας σημείωσε μείωση την περίοδο 2013 – 2018 κατά -15% (από 5,7 εκατ. το 2013 σε 4,8 εκατ. το 2018). Η αίσθηση ανασφάλειας στην Τουρκία, όπως προαναφέραμε άνωθεν, συνέβαλε στην μείωση της κίνησης των κρουαζιερόπλοιων και κατ' επέκταση στον αριθμό των αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας αφού τα δρομολόγια πολλών κρουαζιερόπλοιων συμπεριλάμβαναν προορισμούς και αξιοθέατα και της Ελλάδας και της Τουρκίας.

Πίνακας 41: Αφίξεις επιβατών κρουαζιέρας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2013 - 2018

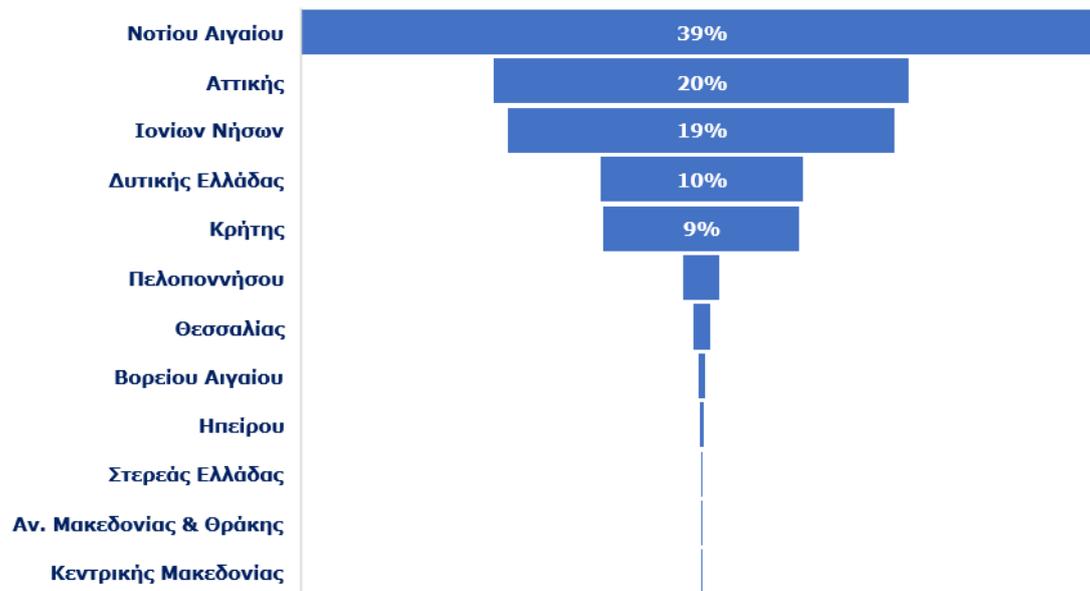
Περιφέρεια	2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Νοτίου Αιγαίου	1.978.538	1.886.537	1.996.720	2.000.688	1.764.651	1.844.651	-7%
Αττικής	1.316.947	1.086.444	1.026.014	1.141.850	1.074.263	961.724	-27%
Ιονίων Νήσων	914.475	771.353	802.316	859.554	754.383	894.190	-2%
Δυτικής Ελλάδας	765.244	585.624	460.972	505.854	567.999	469.693	-39%
Κρήτης	440.288	329.709	355.699	413.655	340.033	453.677	3%
Πελοποννήσου	90.814	85.648	108.543	106.666	53.790	85.633	-6%
Θεσσαλίας	24.030	62.973	76.051	44.432	11.767	41.647	73%
Βορείου Αιγαίου	95.800	83.635	76.803	83.587	29.316	17.109	-82%
Ηπείρου	5.558	4.208	4.057	8.179	9.088	12.650	128%
Στερεάς Ελλάδας	8.141	8.309	17.851	14.848	14.423	3.628	-55%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	7.469	13.087	13.061	6.042	3.226	2.538	-66%
Κεντρικής Μακεδονίας	14.585	19.720	26.356	18.876	2.424	1.502	-90%
Ελλάδα	5.661.889	4.937.247	4.964.443	5.204.231	4.625.363	4.788.642	-15%

Πηγή: Ένωση Λιμένων Ελλάδος - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όλες οι επιμέρους Περιφέρειες σημείωσαν μείωση στον αριθμό των αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Κρήτης (+3%, από 440 χιλ. το 2013 σε 454 χιλ. το 2018), Θεσσαλίας (+73%, από 24 χιλ. το 2013 σε 42 χιλ. το 2018) και Ηπείρου (+128%, από 6 χιλ. το 2013 σε 13 χιλ. το 2018).

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή του αριθμού των αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στις επιμέρους Περιφέρειες για το 2018, παρατηρούμε ότι το Νότιο Αιγαίο (39%), η Αττική (20%), τα Ιόνια Νησιά (19%), η Δυτική Ελλάδα (10%) και η Κρήτη (9%) δέχονται το μεγαλύτερο ποσοστό, αντιπροσωπεύοντας για το 2018 το 97% των συνολικών αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας.

Διάγραμμα 50: Ποσοστιαία κατανομή του αριθμού των αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2018

4.6.4 Αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης

Η Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης υποδέχτηκε το 2018 μόλις το 0,1% του συνολικού αριθμού αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας. Συγκεκριμένα, ο αριθμός των αφίξεων την περίοδο 2013 – 2018 σημείωσε μείωση κατά -66% (από 7 χιλ. το 2013 σε 2,5 χιλ. το 2018). Ο μεγαλύτερος όγκος εντοπίζεται στο λιμάνι της Καβάλας (-72%, από 7 χιλ. το 2013 σε 2 χιλ. το 2018) για όλη την εξεταζόμενη περίοδο. Αντίθετα το λιμάνι της Αλεξανδρούπολης καταγράφει μικρή κίνηση (+23%, από 474 επισκέπτες το 2013 σε 584 επισκέπτες το 2018).

Πίνακας 42: Αφίξεις επιβατών κρουαζιέρας στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης, 2013 - 2018

Λιμάνι	2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Καβάλας	6.995	13.087	12.783	6.042	3.226	1.954	-72%
Αλεξανδρούπολης	474	0	278	0	0	584	23%
Αν. Μακεδονία & Θράκης	7.469	13.087	13.061	6.042	3.226	2.538	-66%

Πηγή: Ένωση Λιμένων Ελλάδος - Επεξεργασία INSETE Intelligence

4.7 ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΣΕ ΜΟΥΣΕΙΑ, 2013 - 2018

4.7.1 Επισκέπτες σε μουσεία στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Ο αριθμός των επισκεπτών στα Μουσεία της Ελλάδας την περίοδο 2013 - 2018 σημείωσε αύξηση κατά +69% (από 3,4 εκατ. επισκέπτες το 2013 σε 5,7 εκατ. επισκέπτες το 2018), απόρροια της αύξησης κατά +68% (από 17.920 χιλ. το 2013 σε 30.123 χιλ. το 2018) στον αριθμό των διεθνών αφίξεων που καταγράφηκε στην Ελλάδα για την ίδια περίοδο.

Πίνακας 43: Επισκέπτες σε μουσεία της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2013 - 2018

Επισκέπτες σε Μουσεία ανά Περιφέρεια, 2013 - 2018							
Περιφέρεια	2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Αττική	1.743.523	2.162.221	2.295.545	2.155.754	2.518.113	2.733.790	57%
Κρήτη	229.940	297.569	312.274	461.751	590.311	767.262	234%
Κεντρική Μακεδονία	311.601	465.487	541.193	653.068	668.906	683.282	119%
Νότιο Αιγαίο	418.704	482.626	478.588	432.124	500.781	506.030	21%
Στερεά Ελλάδα	193.104	246.396	276.968	263.487	327.025	372.461	93%
Δυτική Ελλάδα	147.275	173.800	174.653	169.352	199.715	214.714	46%
Πελοπόννησος	74.274	73.242	69.232	81.002	94.851	99.970	35%
Ιόνια Νησιά	70.684	60.001	61.135	67.130	70.631	78.670	11%
Θεσσαλία	43.922	45.826	40.395	56.438	59.064	68.256	55%
Ήπειρος	46.591	50.014	56.059	54.253	58.377	65.276	40%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	32.369	40.594	41.502	35.037	45.940	51.064	58%
Βόρειο Αιγαίο	52.534	49.570	50.847	35.669	42.682	41.440	-21%
Δυτική Μακεδονία	12.250	7.005	7.451	8.570	11.945	17.427	42%
Ελλάδα	3.376.771	4.154.351	4.405.842	4.473.635	5.188.341	5.699.642	69%

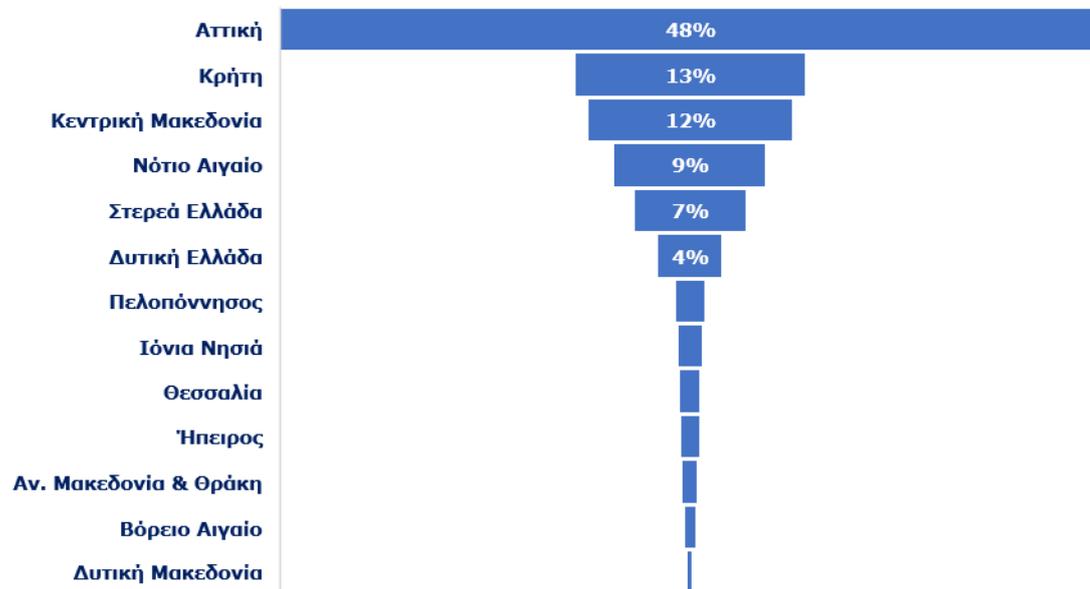
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όλες οι επιμέρους Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση στον αριθμό των επισκεπτών σε Μουσεία, με εξαίρεση το Βόρειο Αιγαίο (-21%, από 53 χιλ. το 2013 σε 41 χιλ. το 2018). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττική (+57%, από 1,7 εκατ. το 2013 σε 2,7 εκατ. το 2018), Κρήτη (+234%, από 230 χιλ. το 2013 σε 767 χιλ. το 2018), Κεντρική Μακεδονία (+119%, από 312 χιλ. το 2013 σε 683 χιλ. το 2018), Νότιο Αιγαίο (+21%, από 419 χιλ. το 2013 σε 506 χιλ. το 2018), Στερεά Ελλάδα (+93%, από 193 χιλ. το 2013 σε 372 χιλ. το 2018), Δυτική Ελλάδα (+46%, από 147 χιλ. το 2013 σε 215 χιλ. το 2018), Πελοπόννησος (+35%, από 74 χιλ. το 2013 σε 100 χιλ. το 2018), Ιόνια Νησιά (+11%, από 71 χιλ. το 2013 σε 79 χιλ. το 2018), Θεσσαλία (+55%, από 44 χιλ. το 2013 σε 68 χιλ. το 2018), Ήπειρος (+40%, από 47 χιλ. το 2013 σε 65 χιλ. το 2018), Αν. Μακεδονία & Θράκη (+58%, από 32 χιλ. το 2013 σε 51 χιλ. το 2018) και Δυτική Μακεδονία (+42%, από 12 χιλ. το 2013 σε 17 χιλ. το 2018).

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε Μουσεία στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Αττική το 2018 αντιπροσωπεύει σχεδόν τις μισές

επισκέψεις (48%) που καταγράφονται στην Ελλάδα και ακολουθούν η Κρήτη (13%), η Κεντρική Μακεδονία (12%) και το Νότιο Αιγαίο (9%). Δηλαδή οι 4 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 82% των επισκέψεων στα Μουσεία της Ελλάδας που καταγράφηκαν το 2018.

Διάγραμμα 51: Ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε Μουσεία στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2018

4.7.2 Επισκέπτες σε μουσεία στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης το 2018 κατείχε μόλις το 1% του συνόλου των επισκεπτών σε μουσεία της Ελλάδας, σημειώνοντας αύξηση κατά +58% (από 32 χιλ. το 2013 σε 51 χιλ. το 2018). Επιμέρους η εικόνα είναι μικτή, με τις Ενότητες Θάσου (+100%, από 13 χιλ. το 2013 σε 27 χιλ. το 2018) και Καβάλας (+121%, από 4 χιλ. το 2013 σε 9 χιλ. το 2018) να καταγράφουν αύξηση και τις Ενότητες Ροδόπης (-26%, από 6 χιλ. το 2013 σε 5 χιλ. το 2018), Δράμας (-26%, από 3 χιλ. το 2013 σε 2 χιλ. το 2018) και Έβρου (-78%, από 6 χιλ. το 2013 σε 1 χιλ. το 2018) μείωση. Η Ενότητα Ξάνθης για 1^η φορά το 2014 κατέγραψε επισκέψεις σε μουσεία καταγράφοντας την περίοδο 2014 – 2018 αύξηση κατά +2.014% (από 363 επισκέπτες το 2014 σε 8 χιλ. το 2018)

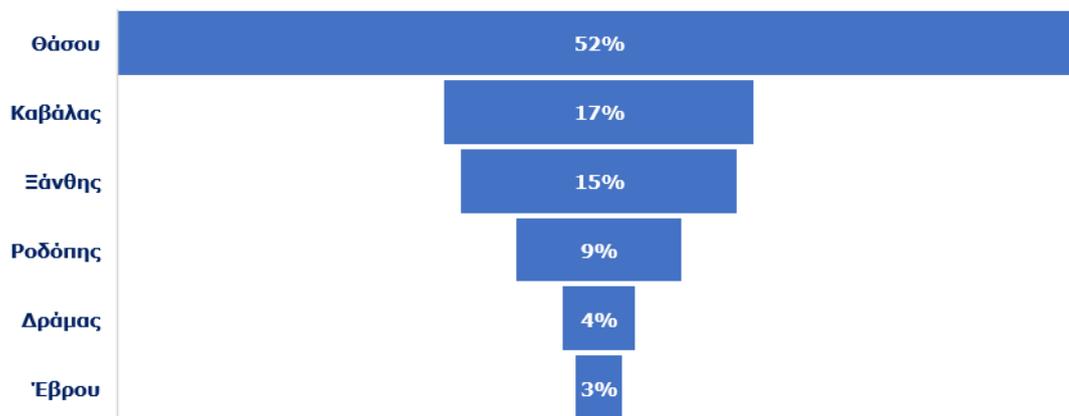
Πίνακας 44: Επισκέπτες σε μουσεία της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2013 – 2018

Ενότητα	2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Θάσου	13.420	16.529	17.103	15.609	21.652	26.776	100%
Καβάλας	3.903	5.543	6.399	5.016	6.988	8.607	121%
Ξάνθης	0	363	8.350	8.030	7.563	7.673	
Ροδόπης	6.240	7.541	7.947	5.364	5.773	4.624	-26%
Δράμας	2.774	2.258	1.703	1.018	1.526	2.039	-26%
Έβρου	6.032	8.360	0	0	2.438	1.345	-78%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	32.369	40.594	41.502	35.037	45.940	51.064	58%

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε μουσεία για το 2018, παρατηρούμε ότι η Ενότητα Θάσου (52%) κατείχε το υψηλότερο ποσοστό και ακολουθούν οι Ενότητες Καβάλας (17%), Ξάνθης (15%), Ροδόπης (9%), Δράμας (4%) και Έβρου (3%).

Διάγραμμα 52: Ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε Μουσεία στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2018

4.8 ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΣΕ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ 2013 - 2018

4.8.1 Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Ο αριθμός των επισκεπτών στους αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας την περίοδο 2013 – 2018 σημείωσε αύξηση κατά +58% (από 8,2 εκατ. το 2013 σε 12,9 εκατ. το 2018).

Πίνακας 45: Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2013 – 2018

Επισκέπτες σε Αρχαιολογικούς Χώρους ανά Περιφέρεια, 2013 - 2018							
Περιφέρεια	2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Αττική	2.772.044	3.618.412	4.145.093	3.960.512	4.910.124	5.611.977	102%
Κρήτη	1.549.062	1.567.924	1.482.109	1.451.026	1.747.669	2.123.640	37%
Πελοπόννησος	995.098	1.374.832	1.441.529	1.388.340	1.637.613	1.885.649	89%
Νότιο Αιγαίο	1.438.391	1.776.129	1.638.165	1.198.314	1.311.872	1.378.335	-4%
Δυτική Ελλάδα	504.597	514.353	486.368	482.250	549.546	557.467	10%
Κεντρική Μακεδονία	310.823	351.211	350.106	340.854	389.372	457.872	47%
Στερεά Ελλάδα	231.085	297.117	324.175	294.322	351.855	409.872	77%
Ιόνια Νησιά	173.198	226.918	236.949	225.166	185.690	206.550	19%
Ήπειρος	46.422	81.104	80.677	81.196	79.686	91.051	96%
Βόρειο Αιγαίο	74.285	60.479	53.177	59.288	72.438	84.862	14%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	53.064	62.186	63.209	59.633	63.213	72.938	37%
Θεσσαλία	16.640	19.856	15.817	21.454	18.756	18.848	13%
Δυτική Μακεδονία	2.180	2.640	2.679	2.318	1.263	2.010	-8%
Ελλάδα	8.166.889	9.953.161	10.320.053	9.564.673	11.319.097	12.901.071	58%

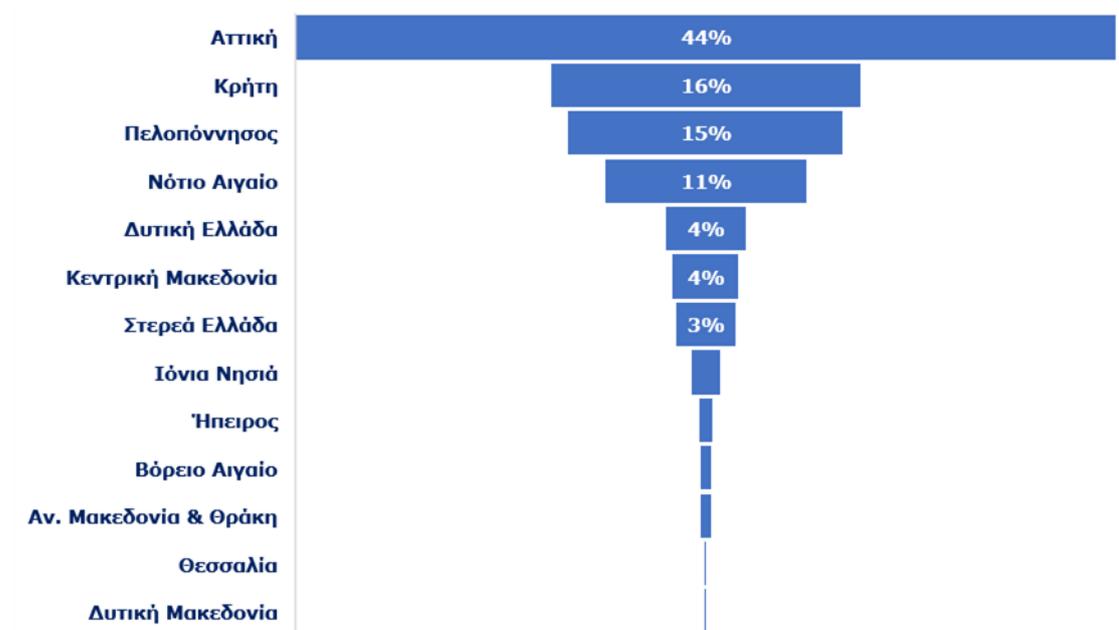
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όλες οι επιμέρους Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση στον αριθμό των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους, με εξαίρεση το Νότιο Αιγαίο (-4%, από 1,4 εκατ. το 2013 σε 1,4 εκατ. το 2018) και τη Δυτική Μακεδονία (-8%, από 2 χιλ. το 2013 σε 2 χιλ. το 2018). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττική (+102%, από 2,8 εκατ. το 2013 σε 5,6 εκατ. το 2018), Κρήτη (+37%, από 1,5 εκατ. το 2013 σε 2,1 εκατ. το 2013), Πελοπόννησος (+89%, από 995 χιλ. το 2013 σε 1,9 εκατ. το 2018), Δυτική Ελλάδα (+10%, από 505 χιλ. το 2013 σε 557 χιλ. το 2018), Κεντρική Μακεδονία (+47%, από 311 χιλ. το 2013 σε 458 χιλ. το 2018), Στερεά Ελλάδα (+77%, από 231 χιλ. το 2013 σε 410 χιλ. το 2018), Ιόνια Νησιά (+19%, από 173 χιλ. το 2013 σε 207 χιλ. το 2018), Ήπειρο (+96%, από 46 χιλ. το 2013 σε 91 χιλ. το 2018), Βόρειο Αιγαίο (+14%, από 74 χιλ. το 2013 σε 85 χιλ. το 2018), Αν. Μακεδονία & Θράκη (+37%, από 53 χιλ. το 2013 σε 83 χιλ. το 2018) και Θεσσαλία (+13%, από 17 χιλ. το 2013 σε 19 χιλ. το 2018).

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Αττική αντιπροσωπεύει σχεδόν τα 2/5 των επισκέψεων (44%) που καταγράφονται στην Ελλάδα και ακολουθούν η Κρήτη

(16%), η Πελοπόννησος (15%) και το Νότιο Αιγαίο (11%). Δηλαδή οι 4 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 85% των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας που καταγράφηκαν το 2018.

Διάγραμμα 53: Ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2018

4.8.2 Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Ενότητα

Η Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης το 2018 αντιπροσώπευε μόλις το 1% του συνόλου των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας, σημειώνοντας αύξηση κατά +37% (από 53 χιλ. το 2013 σε 73 χιλ. το 2018). Επιμέρους η εικόνα είναι μικτή, με τις Ενότητες Καβάλας (+59%, από 37 χιλ. το 2013 σε 58 χιλ. το 2018) και Ροδόπης (+251%, από 574 επισκέπτες το 2013 σε 2 χιλ. το 2018) να καταγράφουν αύξηση και την Ενότητα Έβρου (-21%, από 16 χιλ. το 2013 σε 13 χιλ. το 2018) μείωση. Στις Ενότητες Θάσου, Ξάνθης και Δράμας δεν καταγράφονται επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους.

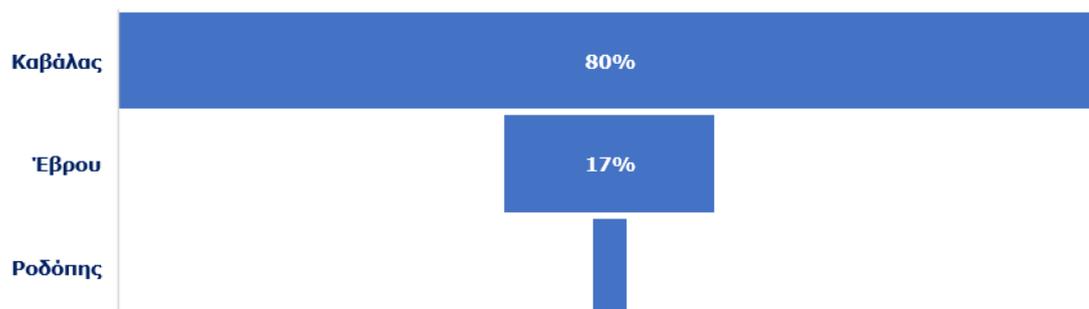
Πίνακας 46: Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2013 – 2018

Ενότητα	2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Καβάλας	36.619	48.380	47.810	45.925	48.962	58.370	59%
Έβρου	15.871	13.231	13.609	12.285	12.643	12.555	-21%
Ροδόπης	574	575	1.790	1.423	1.608	2.013	251%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	53.064	62.186	63.209	59.633	63.213	72.938	37%

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους για το 2018, παρατηρούμε ότι η Ενότητα Καβάλας (80%) καταγράφει το υψηλότερο ποσοστό και ακολουθούν οι Ενότητες Έβρου (17%) και Ροδόπης (3%).

Διάγραμμα 54: Ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2018

5 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ, 2016 - 2018

5.1 ΒΑΣΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ, 2016 - 2018

Η συγκέντρωση και επεξεργασία ταξιδιωτικών στοιχείων ανά Περιφέρεια, όπως αυτά συλλέγονται μέσω της Έρευνας Συνόρων⁴, ξεκίνησε τον Ιανουάριο του 2016 και έκτοτε η Τράπεζα της Ελλάδος συγκεντρώνει στοιχεία για την περιφερειακή κατανομή των ταξιδιωτικών εισπράξεων, καθώς και των επισκέψεων και διανυκτερεύσεων των εισερχόμενων ταξιδιωτών⁵. Η ταξινόμηση των Περιφερειών γίνεται σύμφωνα με την επίσημη στατιστική ταξινόμηση της ΕΕ (NUTS 2013/EU-28) και συγκεκριμένα με το δεύτερο επίπεδο αυτής (NUTS 2), που συμπίπτει με την διοικητική διαίρεση της χώρας σε 13 Περιφέρειες. Ως επισκέψεις, ορίζονται οι επισκέψεις που κάνει ένας τουρίστας στις επιμέρους Περιφέρειες της χώρας. Για παράδειγμα ένας τουρίστας που ταξιδεύει στην Ελλάδα και επισκέπτεται δύο Περιφέρειες (π.χ. Αττικής και Νοτίου Αιγαίου) στην Έρευνα Συνόρων καταγράφεται ως μια **άφιξη** και δύο **επισκέψεις**.

5.1.1 Επισκέψεις στην Ελλάδα

Οι επισκέψεις στην Ελλάδα την περίοδο 2016 – 2018 αυξήθηκαν κατά +23% (από 28.376 χιλ. το 2016 σε 34.831 χιλ. το 2018). Αναφορικά με τις επιμέρους Περιφέρειες η εικόνα είναι θετική, με εξαίρεση την Περιφέρεια Θεσσαλίας (-6%, από 714 χιλ. το 2016 σε 675 χιλ. το 2018). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Κεντρικής Μακεδονίας (+22%, από 6,4 εκατ. το 2016 σε 7,8 εκατ. το 2018), Νοτίου Αιγαίου (+27%, από 5,2 εκατ. το 2016 σε 6,6 εκατ. το 2018), Αττικής (+25%, από 4,5 εκατ. το 2016 σε 5,7 εκατ. το 2018), Κρήτης (+15%, από 4,5 εκατ. το 2016 σε 5,2 εκατ. το 2018), Ιονίων Νήσων (+29%, από 2,5 εκατ. το 2016 σε 3,2 εκατ. το 2018), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+42%, από 1,4 εκατ. το 2016 σε 1,9 εκατ. το 2018), Πελοποννήσου (+5%, από 843 χιλ. το 2016 σε 886 χιλ. το 2018), Ηπείρου (+15%, από 717 χιλ. το 2016 σε 823 χιλ. το 2018), Δυτικής Ελλάδας (+36%, από 513 χιλ. το 2016 σε 699 χιλ. το 2018), Στερεάς Ελλάδας (+34%, από 409 χιλ. το 2016 σε 549 χιλ. το 2018), Βορείου Αιγαίου (+19%, από 328 χιλ. το 2016 σε 389 χιλ. το 2018) και Δυτικής Μακεδονίας (+6%, από 330 χιλ. το 2016 σε 349 χιλ. το 2018).

⁴ Για συνοπτική παρουσίαση της μεθοδολογίας της Έρευνας Συνόρων βλ. [εδώ](#).

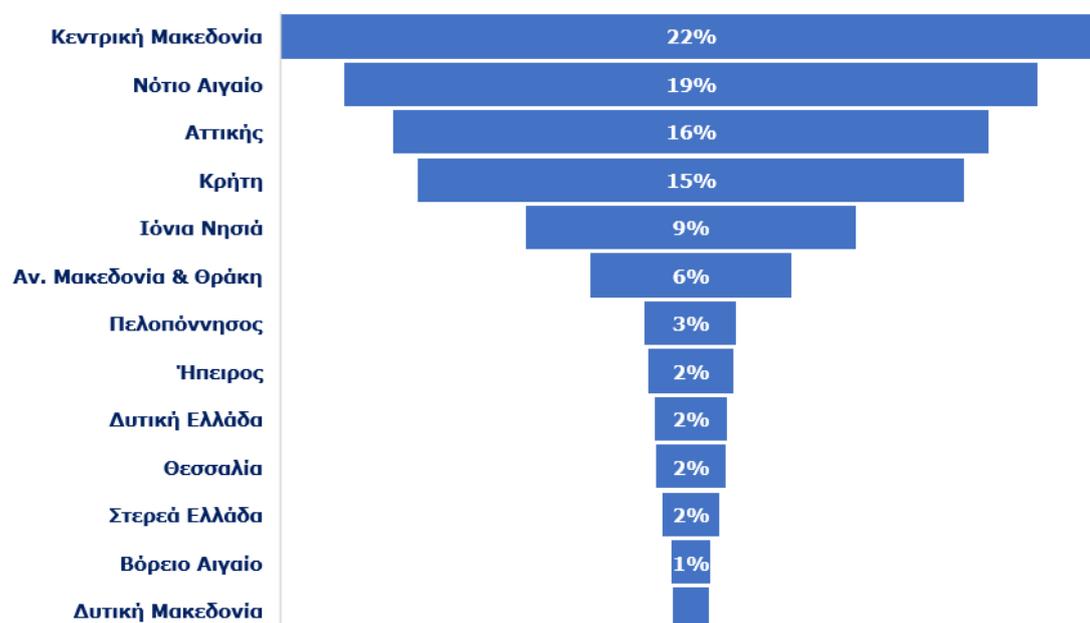
⁵ Δεν περιλαμβάνονται μεγέθη από κρουαζιέρες, πέραν όσων καταγράφονται από την Έρευνα Συνόρων.

Πίνακας 47: Επισκέψεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε χιλ.), 2016 - 2018

Επισκέψεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε χιλ.), 2016 - 2018				
Περιφέρεια	2016	2017	2018	%Δ 2016 - 2018
Κεντρική Μακεδονία	6.395	7.262	7.830	22%
Νότιο Αιγαίο	5.227	5.841	6.629	27%
Αττικής	4.543	5.137	5.681	25%
Κρήτη	4.537	4.806	5.228	15%
Ιόνια Νησιά	2.457	2.966	3.162	29%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	1.363	1.349	1.930	42%
Πελοπόννησος	843	727	886	5%
Ήπειρος	717	713	823	15%
Δυτική Ελλάδα	513	563	699	36%
Θεσσαλία	714	694	675	-6%
Στερεά Ελλάδα	409	376	549	34%
Βόρειο Αιγαίο	328	364	389	19%
Δυτική Μακεδονία	330	222	349	6%
Ελλάδα	28.376	31.021	34.831	23%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των επισκέψεων στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Κεντρική Μακεδονία (22%), το Νότιο Αιγαίο (19%), η Αττική (16%), η Κρήτη (15%) και τα Ιόνια Νησιά (9%) δέχονται το μεγαλύτερο ποσοστό επισκεπτών, αντιπροσωπεύοντας για το 2018 το 82% του συνόλου των επισκέψεων στην Ελλάδα.

Διάγραμμα 55: Ποσοστιαία κατανομή των επισκέψεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2018

5.1.2 Επισκέψεις στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά χώρα προέλευσης

Η Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης αντιπροσωπεύει το 6% των επισκέψεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2018, σημειώνοντας αύξηση σε σύγκριση με το 2016 κατά +42% (από 1,4 εκατ. το 2016 σε 1,9 εκατ. το 2018). Αναφορικά με τις χώρες προέλευσης, παρατηρούμε ότι όλες σημειώνουν θετική ποσοστιαία μεταβολή: Βουλγαρία (+63%, από 536 χιλ. το 2016 σε 875 χιλ. το 2018), Τουρκία (+19%, από 360 χιλ. το 2016 σε 429 χιλ. το 2018), Ρουμανία (+32%, από 96 χιλ. το 2016 σε 127 χιλ. το 2018), Γερμανία (+2%, από 116 χιλ. το 2016 σε 118 χιλ. το 2018) και Λοιπές (+48%, από 256 χιλ. το 2016 σε 380 χιλ. το 2018).

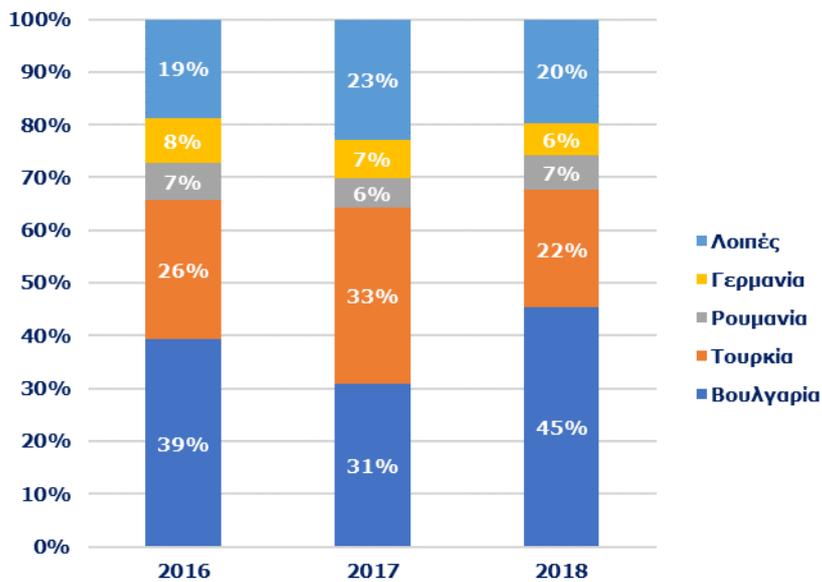
Πίνακας 48: Επισκέψεις στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά χώρα προέλευσης (σε χιλ.), 2016 - 2018

Κατανομή επισκέψεων στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά αγορά (σε χιλ.), 2016 - 2018				
Χώρες Προέλευσης	2016	2017	2018	%Δ 2016 - 2018
Βουλγαρία	536	418	875	63%
Τουρκία	360	449	429	19%
Ρουμανία	96	74	127	32%
Γερμανία	116	100	118	2%
Λοιπές	256	308	380	48%
Σύνολο	1.363	1.349	1.930	42%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2018, οι επισκέπτες από την Βουλγαρία κατέχουν το υψηλότερο μερίδιο με 45% (39% το 2016) και ακολουθούν από την Τουρκία με 22% (26% το 2016), από την Ρουμανία με 7% (αμετάβλητο σε σχέση με το 2016), από την Γερμανία με 6% (8% το 2016) και από τις Λοιπές με 20% (19% το 2016).

Διάγραμμα 56: Ποσοστιαία κατανομή των επισκέψεων στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά χώρα προέλευσης, 2016 - 2018

Πηγή: ΤΥΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.1.3 Διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα την περίοδο 2016 – 2018 αυξήθηκαν κατά +19% (από 190.402 χιλ. το 2016 σε 227.012 χιλ. το 2018). Η εικόνα στις επιμέρους Περιφέρειες είναι μικτή, με τις Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου (+28%, από 40,0 εκατ. το 2016 σε 51,1 εκατ. το 2018), της Κεντρικής Μακεδονίας (+23%, από 36,3 εκατ. το 2016 σε 44,7 εκατ. το 2018), της Κρήτης (+11%, από 39,4 εκατ. το 2016 σε 43,8 εκατ. το 2018), της Αττικής (+27%, από 24,8 εκατ. το 2016 σε 31,4 εκατ. το 2018), των Ιονίων Νήσων (+15%, από 21,5 εκατ. το 2016 σε 24,8 εκατ. το 2018), της Πελοποννήσου (+15%, από 5,8 εκατ. το 2016 σε 6,6 εκατ. το 2018), της Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+19%, από 5,4 εκατ. το 2016 σε 6,5 εκατ. το 2018), της Δυτικής Ελλάδας (+16%, από 2,7 εκατ. το 2016 σε 3,2 εκατ. το 2018), του Βορείου Αιγαίου (+27%, από 2,5 εκατ. το 2016 σε 3,1 εκατ. το 2018) και της Στερεάς Ελλάδας (+63%, από 1,8 εκατ. το 2016 σε 3,0 εκατ. το 2018) να καταγράφουν αύξηση και τις Περιφέρειες της Θεσσαλίας (-18%, από 5,1 εκατ. το 2016 σε 4,2 εκατ. το 2018), της Ηπείρου (-7%, από 3,6 εκατ. το 2016 σε 3,4 εκατ. το 2018) και της Δυτικής Μακεδονίας (-11%, από 1,5 εκατ. το 2016 σε 1,3 εκατ. το 2018) μείωση.

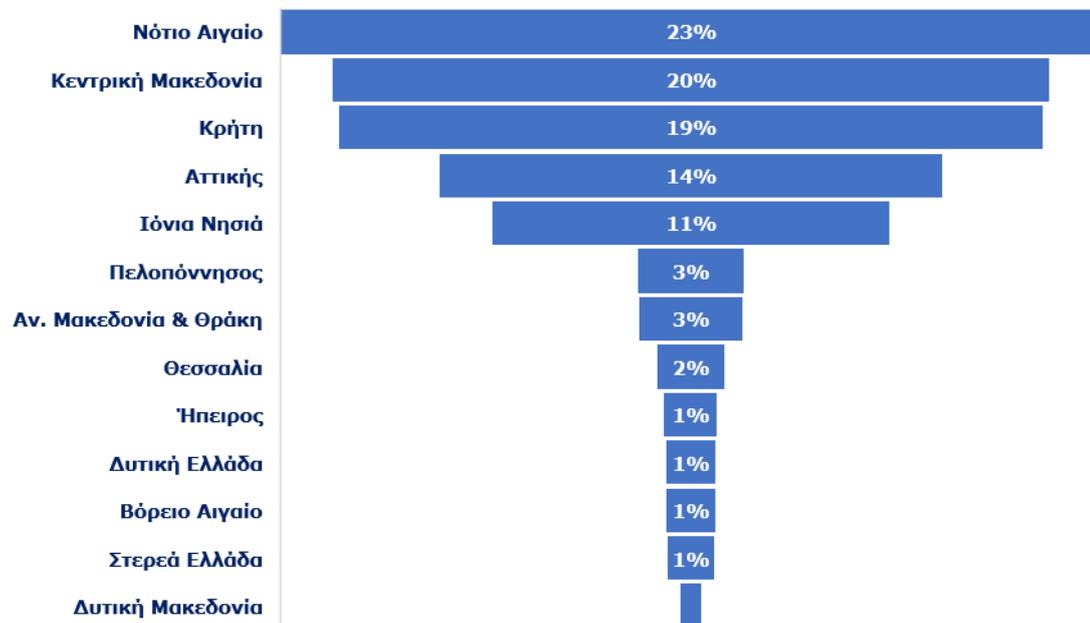
Πίνακας 49: Διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε χιλ.), 2016 - 2018

Διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε χιλ.), 2016 - 2018				
Περιφέρεια	2016	2017	2018	%Δ 2016 - 2018
Νότιο Αιγαίο	39.996	46.210	51.084	28%
Κεντρική Μακεδονία	36.330	40.782	44.690	23%
Κρήτη	39.378	40.271	43.819	11%
Αττικής	24.769	29.437	31.386	27%
Ιόνια Νησιά	21.493	24.944	24.762	15%
Πελοπόννησος	5.760	5.214	6.614	15%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	5.414	5.421	6.467	19%
Θεσσαλία	5.121	5.027	4.217	-18%
Ήπειρος	3.622	3.643	3.362	-7%
Δυτική Ελλάδα	2.742	2.819	3.184	16%
Βόρειο Αιγαίο	2.458	3.217	3.113	27%
Στερεά Ελλάδα	1.845	2.013	2.998	63%
Δυτική Μακεδονία	1.475	859	1.316	-11%
Ελλάδα	190.402	209.855	227.012	19%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά καταγράφονται στο Νότιο Αιγαίο (23%), στη Κεντρική Μακεδονία (20%), στη Κρήτη (19%), στην Αττική (14%) και στα Ιόνια Νησιά (11%). Δηλαδή οι 5 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 86% των διανυκτερεύσεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2018. Άξιο αναφοράς, είναι ότι ενώ η Κεντρική Μακεδονία βρίσκεται στην 1^η θέση επισκεψιμότητας στο σύνολο των 13 Περιφερειών στις διανυκτερεύσεις βρίσκεται στην 2^η θέση.

Διάγραμμα 57: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2018

5.1.4 Διανυκτερεύσεις στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά χώρα προέλευσης

Η Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης αντιπροσωπεύει το 3% των διανυκτερεύσεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2018, σημειώνοντας αύξηση σε σύγκριση με το 2016 κατά +19% (από 5,4 εκατ. το 2016 σε 6,5 εκατ. το 2018). Αναφορικά με τις χώρες προέλευσης, παρατηρούμε ότι όλες σημειώνουν αύξηση, με εξαίρεση την Γερμανία (-26%, από 1,1 εκατ. το 2016 σε 785 χιλ. το 2018). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες αγορές: Βουλγαρία (+37%, από 1,4 εκατ. το 2016 σε 1,9 εκατ. το 2018), Τουρκία (+12%, από 919 χιλ. το 2016 σε 1,0 εκατ. το 2018), Ρουμανία (+16%, από 495 χιλ. το 2016 σε 576 χιλ. το 2018) και Λοιπές (+41%, από 1,5 εκατ. το 2016 σε 2,2 εκατ. το 2018).

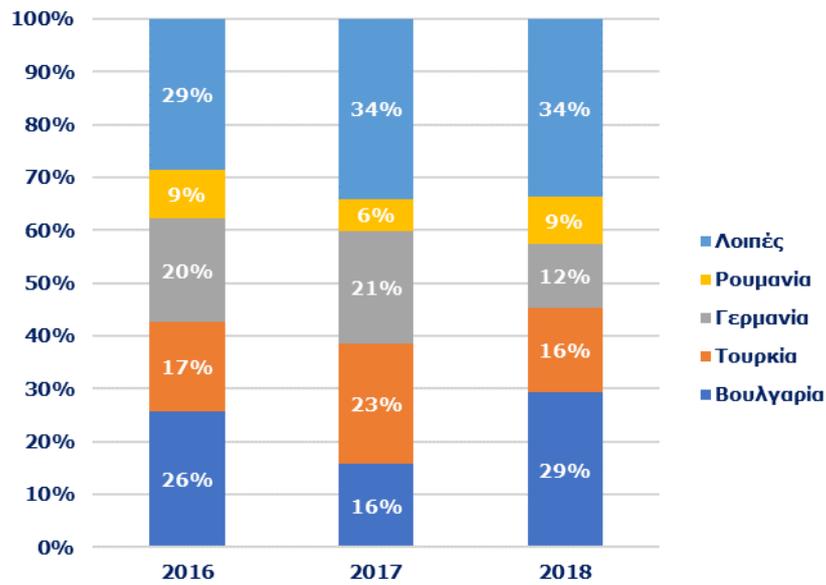
Πίνακας 50: Διανυκτερεύσεις στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά χώρα προέλευσης (σε χιλ.), 2016 - 2018

Κατανομή διανυκτερεύσεων στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά αγορά (σε χιλ.), 2016 - 2018				
Χώρες Προέλευσης	2016	2017	2018	%Δ 2016 - 2018
Βουλγαρία	1.387	854	1.903	37%
Τουρκία	919	1.233	1.025	12%
Γερμανία	1.064	1.160	785	-26%
Ρουμανία	495	331	576	16%
Λοιπές	1.549	1.843	2.177	41%
Σύνολο	5.414	5.421	6.467	19%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2018, η μεγαλύτερη αγορά για την Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης είναι η βουλγαρική αντιπροσωπεύοντας το 29% των διανυκτερεύσεων της Περιφέρειας (26% το 2016) και ακολουθούν η τούρκικη με 16% (17% το 2016), η γερμανική με 12% (20% με το 2016), η ρουμάνικη με 9% (αμετάβλητο σε σχέση με το 2016) και οι Λοιπές με 34% (29% το 2016).

Διάγραμμα 58: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά χώρα προέλευσης, 2016 - 2018

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.1.5 Εισπράξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι εισπράξεις στην Ελλάδα την περίοδο 2016 – 2018 αυξήθηκαν κατά +23% (από € 12.749 εκατ. το 2016 σε € 15.653 εκατ. το 2018). Η εικόνα στις επιμέρους Περιφέρειες είναι μικτή με τις Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου (+41%, από € 3,1 δισ. το 2016 σε € 4,4 δισ. το 2018), της Κρήτης (+1%, από € 3,1 δισ. το 2016 σε € 3,1 δισ. το 2018), της Αττικής (+31%, από € 1,7 δισ. το 2016 σε € 2,3 δισ. το 2018), της Κεντρικής Μακεδονίας (+35%, από € 1,7 δισ. το 2016 σε € 2,3 δισ. το 2018), των Ιονίων Νήσων (+12%, από € 1,5 δισ. το 2016 σε € 1,7 δισ. το 2018), της Πελοποννήσου (+28%, από € 324 εκατ. το 2016 σε € 415 εκατ. το 2018), της Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+12%, από € 288 εκατ. το 2016 σε € 322 εκατ. το 2018), της Ηπείρου (+2%, από € 218 εκατ. το 2016 σε € 222 εκατ. το 2018), της Δυτικής Ελλάδας (+46%, από € 146 εκατ. το 2016 σε € 212 εκατ. το 2018), της Στερεάς Ελλάδας (+65%, από € 117 εκατ. το 2016 σε 194 εκατ. το 2018) και του Βορείου Αιγαίου (+26%, από € 131 εκατ. το 2016 σε € 164 εκατ. το 2018) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα μείωση σημείωσαν οι Περιφέρειες Θεσσαλίας (-10%, από € 301 εκατ. το 2016 σε € 270 εκατ. το 2018) και Δυτικής Μακεδονίας (-11%, από € 68 εκατ. το 2016 σε € 61 εκατ. το 2018).

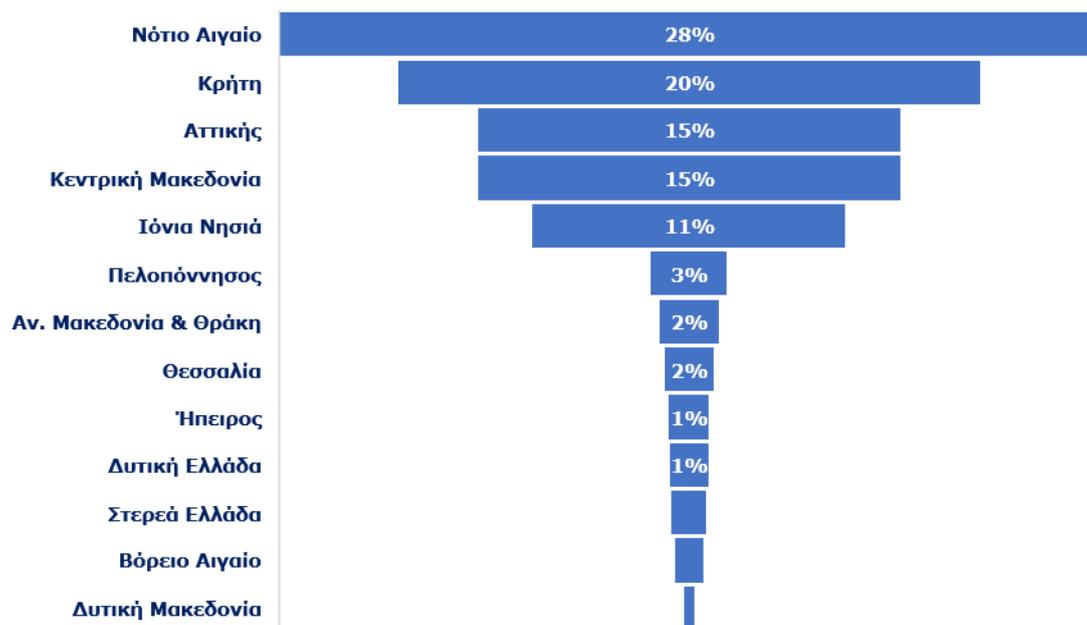
Πίνακας 51: Εισπράξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε εκατ. €), 2016 - 2018

Εισπράξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε εκατ. €), 2016 - 2018				
Περιφέρεια	2016	2017	2018	%Δ 2016 - 2018
Νότιο Αιγαίο	3.136	3.653	4.414	41%
Κρήτη	3.095	3.260	3.134	1%
Αττικής	1.734	2.083	2.279	31%
Κεντρική Μακεδονία	1.688	1.852	2.275	35%
Ιόνια Νησιά	1.504	1.775	1.691	12%
Πελοπόννησος	324	307	415	28%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	288	282	322	12%
Θεσσαλία	301	290	270	-10%
Ήπειρος	218	216	222	2%
Δυτική Ελλάδα	146	159	212	46%
Στερεά Ελλάδα	117	113	194	65%
Βόρειο Αιγαίο	131	167	164	26%
Δυτική Μακεδονία	68	45	61	-11%
Ελλάδα	12.749	14.202	15.653	23%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά καταγράφονται στο Νότιο Αιγαίο (28%), στη Κρήτη (20%), στην Αττική (15%), στη Κεντρική Μακεδονία (15%) και στα Ιόνια Νησιά (11%). Δηλαδή οι 5 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 88% των εισπράξεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2018. Επίσης, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι και στα 3 βασικά μεγέθη (επισκέψεις, διανυκτερεύσεις, εισπράξεις) το top-5 των Περιφερειών παραμένει ίδιο με διαφοροποιήσεις μόνο στις θέσεις.

Διάγραμμα 59: Ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2018

5.1.6 Εισπράξεις στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά χώρα προέλευσης

Η Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης αντιπροσωπεύει το 2% των εισπράξεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2018, σημειώνοντας αύξηση σε σύγκριση με το 2016 κατά +12% (από € 288 εκατ. το 2016 σε € 322 εκατ. το 2018). Αναφορικά με τις χώρες προέλευσης η εικόνα είναι μικτή, με τις αγορές της Τουρκίας (+8%, από € 80 εκατ. το 2016 σε € 87 εκατ. το 2018), της Βουλγαρίας (+8%, από € 54 εκατ. το 2016 σε € 58 εκατ. το 2018) και των Λοιπών (+49%, από € 70 εκατ. το 2016 σε € 104 εκατ. το 2018) να καταγράφουν αύξηση και τις αγορές της Γερμανίας (-12%, από € 49 εκατ. το 2016 σε € 43 εκατ. το 2018) και της Ρουμανίας (-18%, από € 35 εκατ. το 2016 σε € 29 εκατ. το 2018) μείωση.

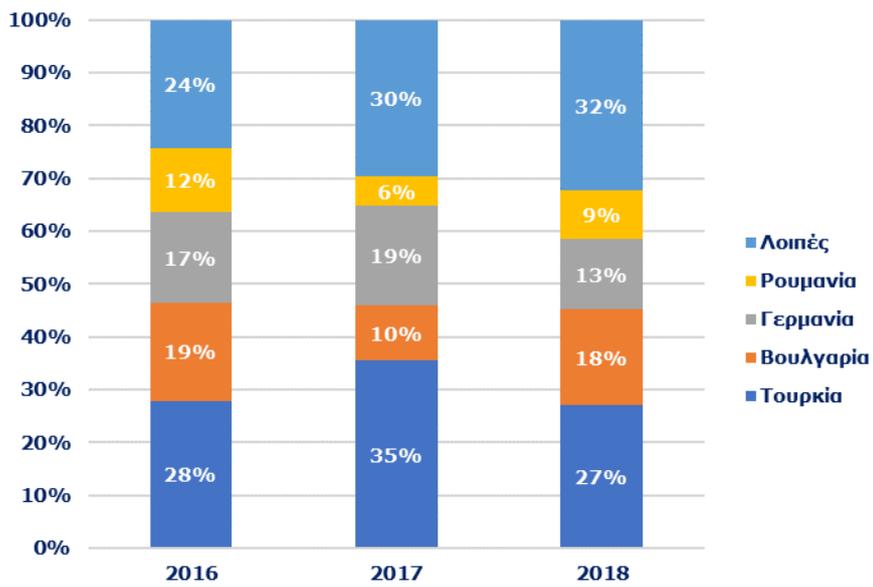
Πίνακας 52: Εισπράξεις στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Ενότητα (σε εκατ. €), 2016 - 2018

Κατανομή εισπράξεων στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά αγορά (σε εκατ. €), 2016 - 2018				
Χώρες Προέλευσης	2016	2017	2018	%Δ 2016 - 2018
Τουρκία	80	100	87	8%
Βουλγαρία	54	29	58	8%
Γερμανία	49	53	43	-12%
Ρουμανία	35	16	29	-18%
Λοιπές	70	84	104	49%
Σύνολο	288	282	322	12%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2018, η μεγαλύτερη αγορά για την Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης είναι η τουρκική αντιπροσωπεύοντας το 27% των εισπράξεων της Περιφέρειας (28% το 2016) και ακολουθούν η βουλγαρική με 18% (19% το 2016), η γερμανική με 13% (17% το 2016), η ρουμάνικη με 9% (12% το 2016) και οι Λοιπές με 32% (24% το 2016).

Διάγραμμα 60: Ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά χώρα προέλευσης, 2016 - 2018

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2 ΒΑΣΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ, 2016 - 2018

5.2.1 Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα

Η Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα την περίοδο 2016 - 2018 σημείωσε οριακή αύξηση κατά +0,02% (από € 449 το 2016 σε € 449 το 2018). Η εικόνα στις επιμέρους Περιφέρειες είναι μικτή, με τις Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου (+11%, από € 600 το 2016 σε € 666 το 2018), της Πελοποννήσου (+22%, από € 384 το 2016 σε € 469 το 2018), του Βορείου Αιγαίου (+6%, από € 399 το 2016 σε € 422 το 2018), της Αττικής (+5%, από € 382 το 2016 σε € 401 το 2018), της Στερεάς Ελλάδας (+23%, από € 287 το 2016 σε € 353 το 2018), της Δυτικής Ελλάδας (+7%, από € 283 το 2016 σε € 303 το 2018) και της Κεντρικής Μακεδονίας (+10%, από € 264 το 2016 σε € 291 το 2018) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες της Κρήτης (-12%, από € 682 το 2016 σε € 599 το 2018), των Ιονίων Νήσων (-13%, από € 612 το 2016 σε € 535 το 2018), της Θεσσαλίας (-5%, από € 422 το 2016 σε € 401 το 2018), της Ηπείρου (-11%, από € 304 το 2016 σε € 270 το 2018), της Δυτικής Μακεδονίας (-15%, από € 205 το 2016 σε € 174 το 2018) και της Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-21%, από € 212 το 2016 σε € 167 το 2018) μείωση.

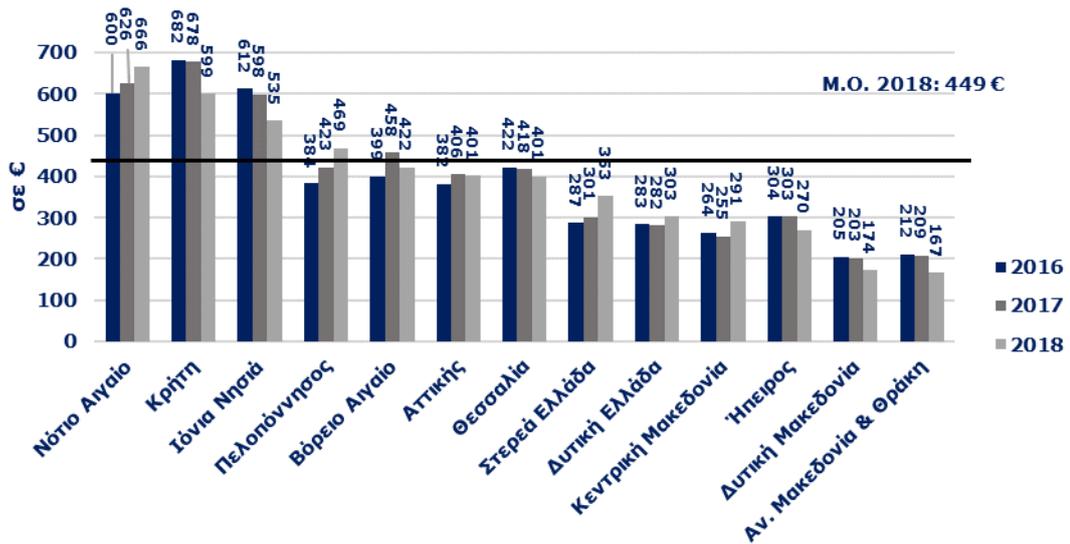
Πίνακας 53: Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε €), 2016 - 2018

Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε €), 2016 - 2018				
Περιφέρεια	2016	2017	2018	%Δ 2016 - 2018
Νότιο Αιγαίο	600	626	666	11%
Κρήτη	682	678	599	-12%
Ιόνια Νησιά	612	598	535	-13%
Πελοπόννησος	384	423	469	22%
Βόρειο Αιγαίο	399	458	422	6%
Αττικής	382	406	401	5%
Θεσσαλία	422	418	401	-5%
Στερεά Ελλάδα	287	301	353	23%
Δυτική Ελλάδα	283	282	303	7%
Κεντρική Μακεδονία	264	255	291	10%
Ήπειρος	304	303	270	-11%
Δυτική Μακεδονία	205	203	174	-15%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	212	209	167	-21%
Ελλάδα	449	458	449	0%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη μικρότερη από τον Μέσο Όρο και για τα τρία έτη, με εξαίρεση τις Περιφέρειες: Νοτίου Αιγαίου (€ 600 το 2016, € 626 το 2017 και € 666 το 2018), Κρήτης (€ 682 το 2016, € 678 το 2017 και € 599 το 2018), Ιονίων Νήσων (€ 612 το 2016, € 598 το 2017 και € 535 το 2018), Πελοποννήσου (μόνο για το 2018, € 384 το 2016, € 423 το 2017 και € 469 το 2018) και Βορείου Αιγαίου (μόνο για το 2017, € 399 το 2016, € 458 το 2017 και € 422 το 2018).

Διάγραμμα 61: Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε €), 2016 - 2018

Πηγή: TrE - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2.2 Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης

Η Μέση Δαπάνη ανά επίσκεψη στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης κατέγραψε μείωση την περίοδο 2016 – 2018 κατά -21% (από € 212 το 2016 σε € 167 το 2018). Η μείωση αυτή οφείλεται στην μείωση που καταγράφηκε στην Μέση Δαπάνη ανά επίσκεψη σε όλες σχεδόν τις αγορές της Περιφέρειας, με εξαίρεση τις Λοιπές (+0,4%, από € 272 το 2016 σε € 274 το 2018). Ενδεικτικά οι αγορές που κατέγραψαν μείωση: γερμανική (-14%, από € 424 το 2016 σε € 366 το 2018), ρουμανική (-38%, από € 368 το 2016 σε € 229 το 2018), τούρκικη (-9%, από € 224 το 2016 σε € 203 το 2018) και βουλγαρική (-34%, από € 101 το 2016 σε € 66 το 2018). Επίσης, θα πρέπει να σημειώσουμε ότι η Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης υπολείπεται κατά -53%, -54% και -63% της συνολικής Μέσης Δαπάνης ανά Επίσκεψης που καταγράφηκε στην Ελλάδα το 2016, το 2017 και το 2018 αντίστοιχα.

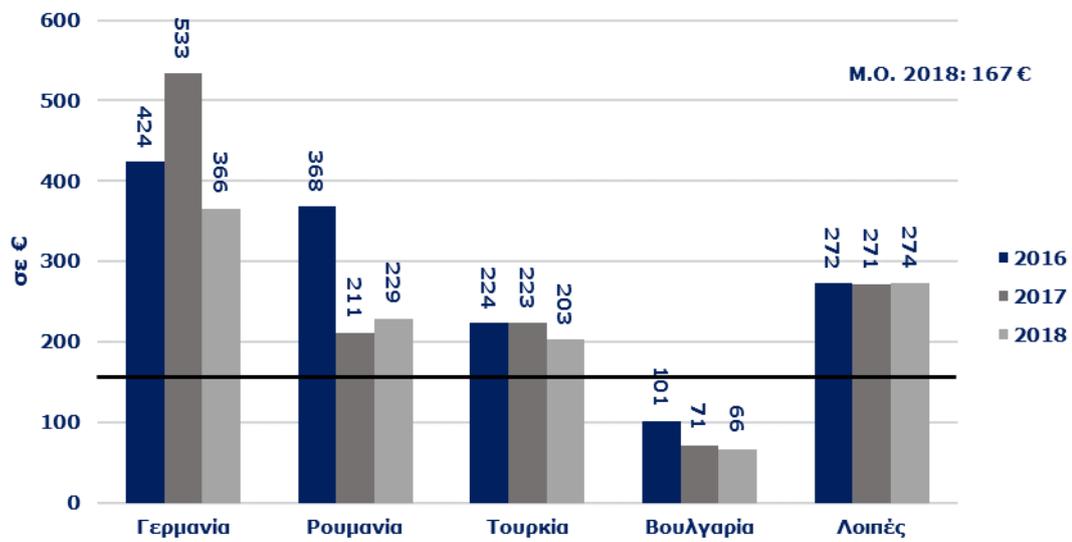
Πίνακας 54: Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης (σε €), 2016 - 2018

Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά χώρα προέλευσης (σε €), 2016 - 2018				
Χώρες Προέλευσης	2016	2017	2018	%Δ 2016 - 2018
Γερμανία	424	533	366	-14%
Ρουμανία	368	211	229	-38%
Τουρκία	224	223	203	-9%
Βουλγαρία	101	71	66	-34%
Λοιπές	272	271	274	0%
Περιφέρεια	212	209	167	-21%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Όλες οι επιμέρους αγορές σημείωσαν υψηλότερη Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και για τα 3 έτη σε σύγκριση με τον Μέσο Όρο της Περιφέρειας, με εξαίρεση την βουλγαρική αγορά (€ 101 το 2016, € 71 το 2017 και € 66 το 2018). Εδώ θα πρέπει να αναφέρουμε ότι η βουλγαρική αγορά είναι αυτή που συμπιέζει και για τα τρία έτη την Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Περιφέρεια, αφού κατέχει το μεγαλύτερο μερίδιο στις επισκέψεις (39% το 2016, 31% το 2017 και 45% το 2018) εμφανίζοντας παράλληλα και πολύ μικρή Μέση Διάρκεια Παραμονής (2,6 ημέρες το 2016, 2,0 ημέρες το 2017 και 2,2 ημέρες το 2018).

Διάγραμμα 62: Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης (σε €), 2016 - 2018

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2.3 Μέση Ημερήσια Δαπάνη στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Η Μέση Ημερήσια Δαπάνη στην Ελλάδα την περίοδο 2016 – 2018 σημείωσε αύξηση κατά +3% (από € 67 το 2016 σε € 69 το 2018). Η εικόνα στις επιμέρους Περιφέρειες είναι μικτή, με τις Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου (+10%, από € 78 το 2016 σε € 86 το 2018), της Αττικής (+4%, από € 70 το 2016 σε € 73 το 2018), της Δυτικής Ελλάδας (+25%, από € 53 το 2016 σε € 67 το 2018), της Ηπείρου (+10%, από € 60 το 2016 σε € 66 το 2018), της Στερεάς Ελλάδας (+2%, από € 63 το 2016 σε € 65 το 2018), της Θεσσαλίας (+9%, από € 59 το 2016 σε € 64 το 2018), της Πελοποννήσου (+12%, από € 56 το 2016 σε € 63 το 2018), της Κεντρικής Μακεδονίας (+10%, από € 46 το 2016 σε € 51 το 2018) και της Δυτικής Μακεδονίας (+0,2%, από € 46 το 2016 σε € 46 το 2018) να καταγράφουν αύξηση και τις Περιφέρειες της Κρήτης (-9%, από € 79 το 2016 σε € 72 το 2018), των Ιονίων Νήσων (-2%, από € 70 το 2016 σε € 68 το 2018), του Βορείου Αιγαίου (-1%, από € 53 το 2016 σε € 53 το 2018) και της Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-7%, από € 53 το 2016 σε € 50 το 2018) μείωση.

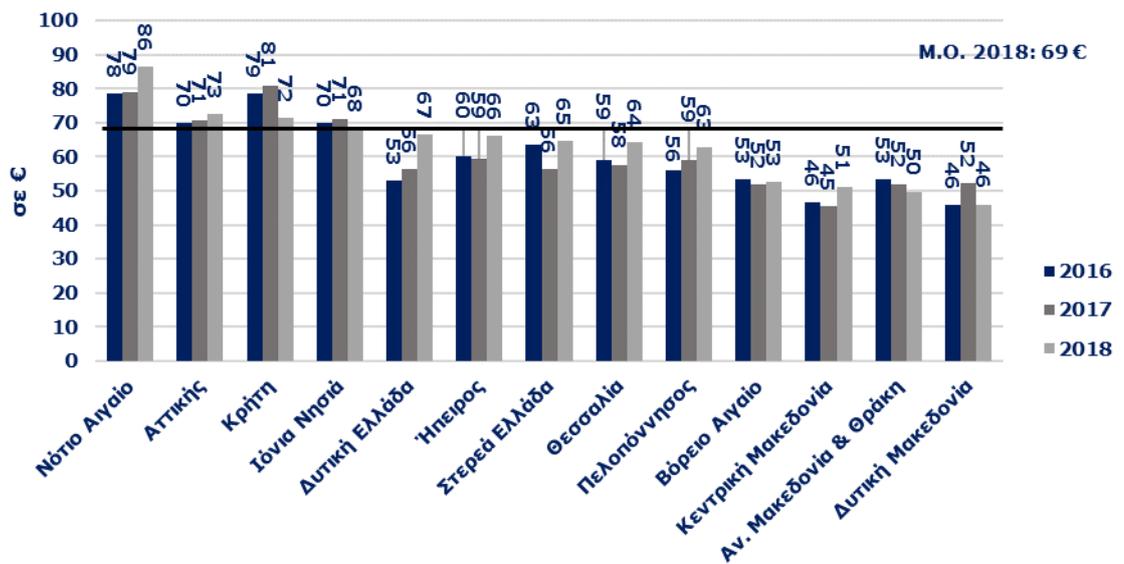
Πίνακας 55: Μέση Ημερήσια Δαπάνη στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε €), 2016 - 2018

Μέση Ημερήσια Δαπάνη στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε €), 2016 - 2018				
Περιφέρεια	2016	2017	2018	%Δ 2016 - 2018
Νότιο Αιγαίο	78	79	86	10%
Αττικής	70	71	73	4%
Κρήτη	79	81	72	-9%
Ιόνια Νησιά	70	71	68	-2%
Δυτική Ελλάδα	53	56	67	25%
Ήπειρος	60	59	66	10%
Στερεά Ελλάδα	63	56	65	2%
Θεσσαλία	59	58	64	9%
Πελοπόννησος	56	59	63	12%
Βόρειο Αιγαίο	53	52	53	-1%
Κεντρική Μακεδονία	46	45	51	10%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	53	52	50	-7%
Δυτική Μακεδονία	46	52	46	0%
Ελλάδα	67	68	69	3%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν Μέση Ημερήσια Δαπάνη μικρότερη από τον Μέσο Όρο και για τα τρία έτη, με εξαίρεση τις Περιφέρειες: Νοτίου Αιγαίου (€ 78 το 2016, € 79 το 2017 και € 86 το 2018), Αττικής (€ 70 το 2016, € 71 το 2017 και € 73 το 2018), Κρήτης (€ 79 το 2016, € 81 το 2017 και € 72 το 2018) και Ιονίων Νήσων (μόνο για το 2016 και το 2017, € 70 το 2016, € 71 το 2017 και € 68 το 2018).

Διάγραμμα 63: Μέση Ημερήσια Δαπάνη στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε €), 2016 - 2018

Πηγή: Τρε - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2.4 Μέση Ημερήσια Δαπάνη ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης

Η Μέση Ημερήσια Δαπάνη στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης κατέγραψε μείωση την περίοδο 2016 – 2018 κατά -7% (από € 53 το 2016 σε € 50 το 2018). Η μείωση αυτή οφείλεται στην μείωση που καταγράφηκε στις αγορές της Τουρκίας (-3%, από € 87 το 2016 σε € 85 το 2018), της Ρουμανίας (-29%, από € 71 το 2016 σε € 51 το 2018) και της Βουλγαρίας (-21%, από € 39 το 2016 σε € 31 το 2018). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες αγορές: Γερμανία (+20%, από € 46 το 2016 σε € 55 το 2018) και Λοιπές (+6%, από € 45 το 2016 σε € 48 το 2018). Επίσης, θα πρέπει να σημειώσουμε ότι η Μέση Ημερήσια Δαπάνη της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης υπολείπεται κατά -20%, -23% και -28% της συνολικής Μέσης Ημερήσιας Δαπάνης που καταγράφηκε στην Ελλάδα το 2016, το 2017 και το 2018 αντίστοιχα.

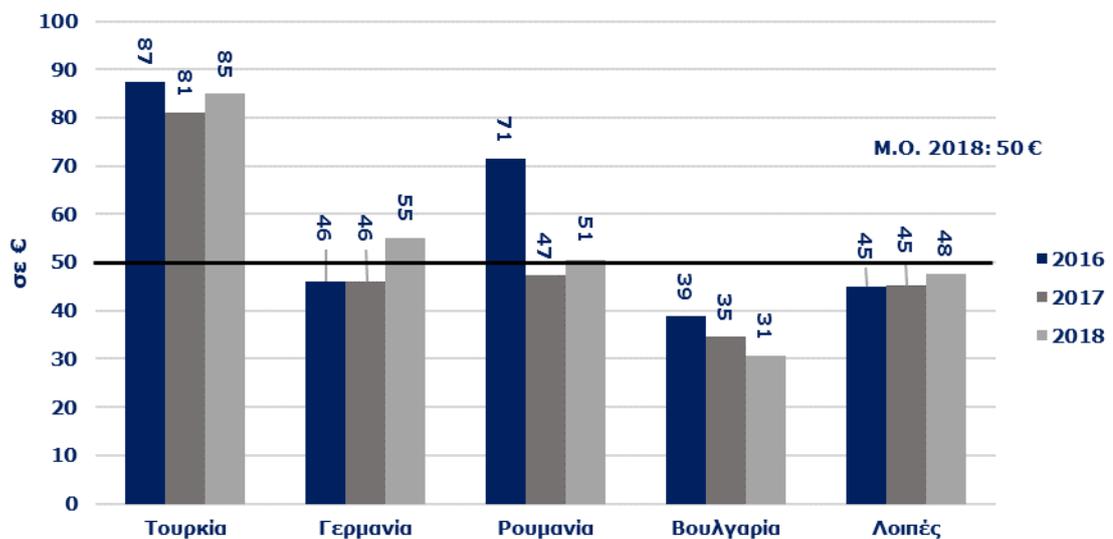
Πίνακας 56: Μέση Ημερήσια Δαπάνη ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης (σε €), 2016 - 2018

Μέση Ημερήσια Δαπάνη στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά χώρα προέλευσης (σε €), 2016 - 2018				
Χώρες Προέλευσης	2016	2017	2018	%Δ 2016 - 2018
Τουρκία	87	81	85	-3%
Γερμανία	46	46	55	20%
Ρουμανία	71	47	51	-29%
Βουλγαρία	39	35	31	-21%
Λοιπές	45	45	48	6%
Περιφέρεια	53	52	50	-7%

Πηγή: ΤΥΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Σε σύγκριση με τον Μέσο Όρο της Περιφέρειας η εικόνα είναι μικτή, με την αγορά της Τουρκίας (€ 87 το 2016, € 81 το 2017 και € 85 το 2018) να καταγράφει την υψηλότερη Μέση Ημερήσια Δαπάνη και για τα 3 έτη, την αγορά της Γερμανίας (€ 46 το 2016, € 46 το 2017 και € 55 το 2018) μόνο για το 2018 και της αγορά της Ρουμανίας (€ 71 το 2016, € 47 το 2017 και € 51 το 2018) μόνο για τα έτη 2016 και 2018. Αντίθετα οι υπόλοιπες αγορές κατέγραψαν χαμηλότερη Μέση Ημερήσια Δαπάνη και για τα 3 έτη: Βουλγαρία (€ 39 το 2016, € 35 το 2017 και € 31 το 2018) και Λοιπές (€ 45 το 2016, € 45 το 2017 και € 48 το 2018).

Διάγραμμα 64: Μέση Ημερήσια Δαπάνη ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης (σε €), 2016 – 2018

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2.5 Μέση Διάρκεια Παραμονής στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Η Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα την περίοδο 2016 – 2018 κατέγραψε μείωση κατά -3% (από 6,7 ημέρες το 2016 σε 6,5 ημέρες το 2018). Η εικόνα στις επιμέρους Περιφέρειες είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου (+7%, από 7,5 ημέρες το 2016 σε 8,0 ημέρες το 2018), Νοτίου Αιγαίου (+0,1%, από 7,7 ημέρες το 2016 σε 7,7 ημέρες το 2018), Πελοποννήσου (+10%, από 6,8 ημέρες το 2016 σε 7,5 ημέρες το 2018), Κεντρικής Μακεδονίας (+0,1%, από 5,7 ημέρες το 2016 σε 5,7 ημέρες το 2018), Αττικής (+0,5%, από 5,5 ημέρες το 2016 σε 5,5 ημέρες το 2018) και Στερεάς Ελλάδας (+21%, από 4,5 ημέρες το 2016 σε 5,5 ημέρες το 2018) να καταγράφουν αύξηση και τις Περιφέρειες της Κρήτης (-4%, από 8,7 ημέρες το 2016 σε 8,4 ημέρες το 2018), των Ιονίων Νήσων (-10%, από 8,7 ημέρες το 2016 σε 7,8 ημέρες το 2018), της Θεσσαλίας (-13%, από 7,2 ημέρες το 2016 σε 6,2 ημέρες το 2018), της Δυτικής Ελλάδας (-14%, από 5,3 ημέρες το 2016 σε 4,6 ημέρες το 2018), της Ηπείρου (-20%, από 5,1 ημέρες το 2016 σε 4,1 ημέρες το 2018), της Δυτικής Μακεδονίας (-16%, από 4,5 ημέρες το 2016 σε 3,8 ημέρες το 2018) και της Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-16%, από 4,0 ημέρες το 2016 σε 3,4 ημέρες το 2018) μείωση.

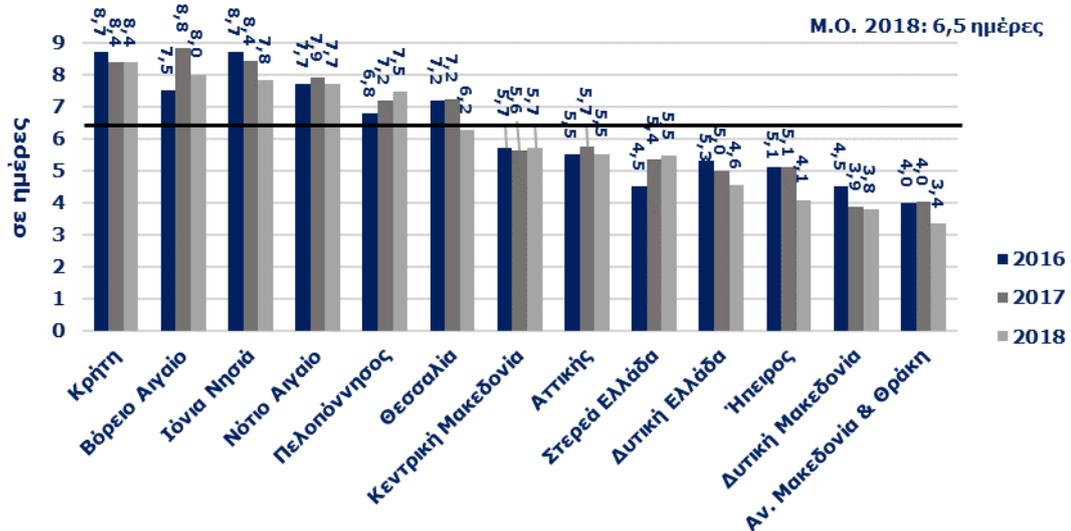
Πίνακας 57: Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε ημέρες), 2016 - 2018

Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Περιφέρεια (σε ημέρες), 2016 - 2018				
Περιφέρεια	2016	2017	2018	%Δ 2016 - 2018
Κρήτη	8,7	8,4	8,4	-4%
Βόρειο Αιγαίο	7,5	8,8	8,0	7%
Ιόνια Νησιά	8,7	8,4	7,8	-10%
Νότιο Αιγαίο	7,7	7,9	7,7	0%
Πελοπόννησος	6,8	7,2	7,5	10%
Θεσσαλία	7,2	7,2	6,2	-13%
Κεντρική Μακεδονία	5,7	5,6	5,7	0%
Αττικής	5,5	5,7	5,5	0%
Στερεά Ελλάδα	4,5	5,4	5,5	21%
Δυτική Ελλάδα	5,3	5,0	4,6	-14%
Ήπειρος	5,1	5,1	4,1	-20%
Δυτική Μακεδονία	4,5	3,9	3,8	-16%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	4,0	4,0	3,4	-16%
Ελλάδα	6,7	6,8	6,5	-3%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η εικόνα στην Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Επίσκεψη είναι μικτή με τις Περιφέρειες της Κρήτης (8,7 ημέρες το 2016, 8,4 ημέρες το 2017 και 8,4 ημέρες το 2018), του Βορείου Αιγαίου (7,5 ημέρες το 2016, 8,8 ημέρες το 2017 και 8,0 ημέρες το 2018), των Ιονίων Νήσων (8,7 ημέρες το 2016, 8,4 ημέρες το 2017 και 7,8 ημέρες το 2018), του Νοτίου Αιγαίου (7,7 ημέρες το 2016, 7,9 ημέρες το 2017 και 7,7 ημέρες το 2018) και της Πελοποννήσου (6,8 ημέρες το 2016, 7,2 ημέρες το 2017 και 7,5 ημέρες το 2018) να καταγράφουν υψηλότερη Μέση Διάρκεια Παραμονής από τον Μέσο Όρο της χώρας και για τα 3 έτη, της Θεσσαλίας (7,2 ημέρες το 2016, 7,2 ημέρες το 2017 και 6,2 ημέρες το 2018) μόνο τα έτη 2016 και 2017 ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (5,7 ημέρες το 2016, 5,6 ημέρες το 2017 και 5,7 ημέρες το 2018), Αττικής (5,5 ημέρες το 2016, 5,7 ημέρες το 2017 και 5,5 ημέρες το 2018), Στερεάς Ελλάδας (4,5 ημέρες το 2016, 5,4 ημέρες το 2017 και 5,5 ημέρες το 2018), Δυτικής Ελλάδας (5,3 ημέρες το 2016, 5,0 ημέρες το 2017 και 4,6 ημέρες το 2018), Ηπείρου (5,1 ημέρες το 2016, 5,1 ημέρες το 2017 και 4,1 ημέρες το 2018), Δυτικής Μακεδονίας (4,5 ημέρες το 2016, 3,9 ημέρες το 2017 και 3,8 ημέρες το 2018) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (4,0 ημέρες το 2016, 4,0 ημέρες το 2017 και 3,4 ημέρες το 2018) σημείωσαν χαμηλότερη Μέση Διάρκεια Παραμονής από τον Μ.Ο της χώρας.

Διάγραμμα 65: Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε ημέρες), 2016 - 2018

Πηγή: ΤΥΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2.6 Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Επίσκεψη και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης

Η Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Επίσκεψη στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης κατέγραψε μείωση την περίοδο 2016 – 2018 κατά -16% (από 4,0 ημέρες το 2016 σε 3,4 ημέρες το 2018). Όλες οι αγορές σημείωσαν αρνητική ποσοστιαία μεταβολή: γερμανική (-28%, από 9,2 ημέρες το 2016 σε 6,6 ημέρες το 2018), ρουμάνικη (-12%, από 5,2 ημέρες το 2016 σε 4,5 ημέρες το 2018), τούρκικη (-7%, από 2,6 ημέρες το 2016 σε 2,4 ημέρες το 2018), βουλγαρική (-16%, από 2,6 ημέρες το 2016 σε 2,2 ημέρες το 2018) και Λοιπές (-5%, από 6,1 ημέρες το 2016 σε 5,7 ημέρες το 2018). Θα πρέπει να σημειώσουμε ότι η Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Επίσκεψη της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης υπολείπεται κατά -40%, -41% και -49% της συνολικής Μέσης Διάρκειας Παραμονής ανά Επίσκεψη που καταγράφηκε στην Ελλάδα το 2016, το 2017 και το 2018 αντίστοιχα.

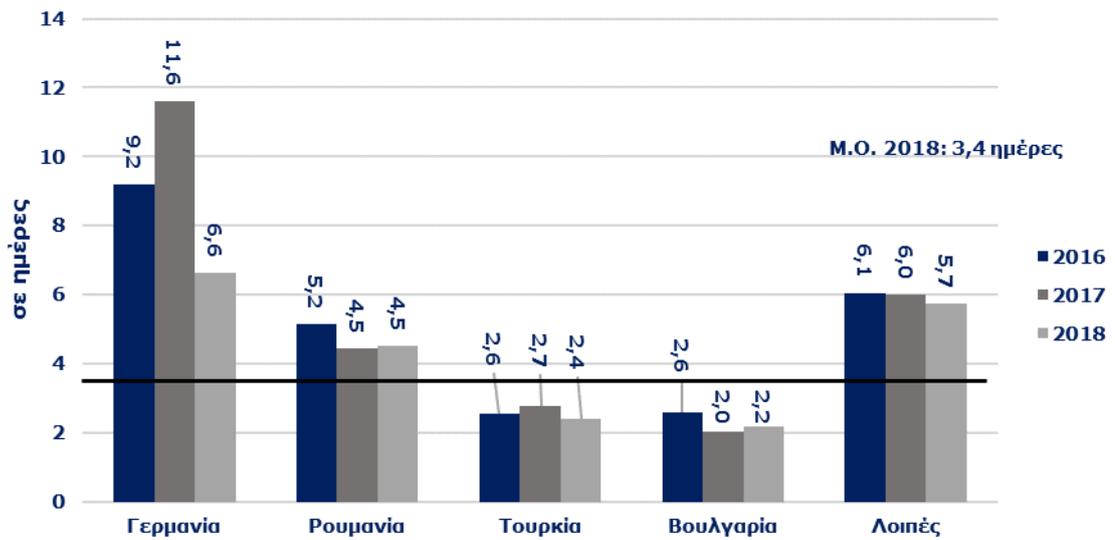
Πίνακας 58: Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Επίσκεψη και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης (σε ημέρες), 2016 - 2018

Μέση Διάρκεια Παραμονής στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά αγορά (σε ημέρες), 2016 - 2018				
Χώρες Προέλευσης	2016	2017	2018	%Δ 2016 - 2018
Γερμανία	9,2	11,6	6,6	-28%
Ρουμανία	5,2	4,5	4,5	-12%
Τουρκία	2,6	2,7	2,4	-7%
Βουλγαρία	2,6	2,0	2,2	-16%
Λοιπές	6,1	6,0	5,7	-5%
Περιφέρεια	4,0	4,0	3,4	-16%

Πηγή: ΤΥΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Σε σύγκριση με τον Μέσο Όρο της Περιφέρειας η εικόνα είναι μικτή, με τις αγορές της Γερμανίας (9,2 ημέρες το 2016, 11,6 ημέρες το 2017 και 6,6 ημέρες το 2018), της Ρουμανίας (5,2 ημέρες το 2016, 4,5 ημέρες το 2017 και 4,5 ημέρες το 2018) και των Λοιπών χωρών (6,1 ημέρες το 2016, 6,0 ημέρες το 2017 και 5,7 ημέρες το 2018) να καταγράφουν υψηλότερη Μέση Διάρκεια Παραμονής από τον Μέσο Όρο της Περιφέρειας ενώ αντίθετα οι αγορές της Τουρκίας (2,6 ημέρες το 2016, 2,7 ημέρες το 2017 και 2,4 ημέρες το 2018) και της Βουλγαρίας (2,6 ημέρες το 2016, 2,0 ημέρες το 2017 και 2,2 ημέρες το 2018) κατέγραψαν Μέση Διάρκεια Παραμονής χαμηλότερη από τον Μέσο Όρο της Περιφέρειας.

Διάγραμμα 66: Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Επίσκεψη και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης (σε ημέρες), 2016 - 2018

Πηγή: Τρε - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.3 ΚΥΡΙΕΣ ΚΑΙ ΔΥΝΗΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

5.3.1 Κύριες αγορές

Η Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης διαθέτει πλούσιο πολιτιστικό και φυσικό κεφάλαιο καθιστώντας την 6^η σε διεθνή επισκεψιμότητα Περιφέρεια της χώρας. Σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδας, οι κυριότερες αγορές με βάση τον αριθμό των επισκέψεων είναι.

Βουλγαρία: Η βουλγαρική αγορά όπως καταγράφεται και στην ενότητα 5.1.2, αποτελεί την κύρια αγορά της Περιφέρειας σημειώνοντας αύξηση επισκέψεων την περίοδο 2017-2018 κατά +109% (από 418 χιλ. το 2017 σε 875 χιλ. το 2018). Αναφορικά με τις οικονομικές εξελίξεις και σύμφωνα με τις φθινοπωρινές (Νοέμβριος 2019) εκτιμήσεις της [Ευρωπαϊκής Επιτροπής](#), η οικονομία της Βουλγαρίας αναμένεται να επιβραδυνθεί αν και παραμένει κοντά στην εκτίμηση του 2018. Παρά την αδύναμη εξωτερική ζήτηση και την αυξημένη παγκόσμια αβεβαιότητα, η δυναμική της εγχώριας ζήτησης θα στηρίξει την ανάπτυξη. Οι εξαγωγές προβλέπεται να αναπτυχθούν με ήπιο ρυθμό σε σχέση με τις προοπτικές της εξωτερικής ζήτησης. Ο πληθωρισμός προβλέπεται να μειωθεί, το ισοζύγιο ότι θα παραμείνει πλεονασματικό και το δημόσιο χρέος θα συνεχίσει να μειώνεται.

Τουρκία: η τουρκική αγορά αποτελεί για το 2018 την 2^η μεγαλύτερη αγορά της Περιφέρειας, σε όρους επισκέψεων, σημειώνοντας μείωση την περίοδο 2017-2018 κατά -4% (από 449 χιλ. το 2017 σε 430 χιλ. το 2018). Όσον αφορά τις οικονομικές εξελίξεις και σύμφωνα με τις φθινοπωρινές (Νοέμβριος 2019) εκτιμήσεις της [Ευρωπαϊκής Επιτροπής](#), η οικονομία της Τουρκίας ανέκαμψε ταχύτερα απ' ότι αναμενόταν από την περσινή νομισματική κρίση, υποστηριζόμενη από ένα μεγάλο φορολογικό πακέτο κινήτρων και την έντονη ανάπτυξη των εξαγωγών. Ωστόσο, η ανάκαμψη είναι πιθανότατα πιο ρηχή σε σύγκριση με προηγούμενες περιόδους ύφεσης. Η αδυναμία της αγοράς εργασίας, η ανάγκη αποκατάστασης των εταιρικών ισολογισμών και η συνεχιζόμενη αβεβαιότητα αναμένεται να επηρεάσουν την κατανάλωση και τις επενδύσεις. Η δυνατότητα άσκησης πολιτικής είναι περιορισμένη εξαιτίας των χαμηλών αποθεματικών και της συρρίκνωσης του δημοσιονομικού χώρου μετά από τα πρόσφατα μέτρα τόνωσης, και η ανθεκτικότητα είναι πιθανόν να εξεταστεί περαιτέρω ενόψει των γεωπολιτικών και των περιφερειακών εντάσεων.

Ρουμανία: η ρουμάνικη αγορά αποτελεί την 3^η μεγαλύτερη αγορά της Περιφέρειας σημειώνοντας την περίοδο 2017-2018 αύξηση επισκέψεων κατά +71% (από 74 χιλ. το 2017 σε 127 χιλ. το 2018). Σε ότι αφορά τις οικονομικές εξελίξεις και σύμφωνα με τις φθινοπωρινές (Νοέμβριος 2019) εκτιμήσεις της [Ευρωπαϊκής Επιτροπής](#), το ΑΕΠ της Ρουμανίας αναμένεται να παραμείνει ισχυρό το 2019, λόγω της ιδιωτικής κατανάλωσης και της ανάκαμψης των επενδύσεων. Οι εξαγωγές αναμένεται να συνεχίσουν να επιδρούν αρνητικά στην ανάπτυξη ενώ ο τρέχων προϋπολογισμός θα επιδεινωθεί περαιτέρω. Η ανάπτυξη προβλέπεται να μετριαστεί το 2020 και το 2021 με το προβλεπόμενο έλλειμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών να διευρύνεται. Η αγορά εργασίας αναμένεται να παραμείνει σταθερή, αλλά ο πληθωρισμός προβλέπεται να μειωθεί από το υψηλότερο σημείο του, το 2018.

Γερμανία: η γερμανική αγορά αποτελεί την 4^η μεγαλύτερη αγορά της Περιφέρειας σημειώνοντας την περίοδο 2017-2018 αύξηση επισκέψεων κατά +19% (από 100 χιλ. το 2017 σε 119 χιλ. το 2018). Όσον αφορά τις οικονομικές εξελίξεις και σύμφωνα με τις φθινοπωρινές (Νοέμβριος 2019) εκτιμήσεις της [Ευρωπαϊκής Επιτροπής](#), η γερμανική οικονομία μετά από μια περίοδο τεχνικής ύφεσης στα μέσα του 2019, αναμένεται να αναπτυχθεί αν και με μικρούς ρυθμούς ανάπτυξης. Η εξωτερική ζήτηση φαίνεται τώρα να είναι ασθενέστερη απ' ό,τι αναμενόταν, ενώ και η εγχώρια ζήτηση αναμένεται να υποχωρήσει λόγω των χαμηλών επενδύσεων. Η αγορά εργασίας, αντίθετα, θα υποστηρίξει την ιδιωτική κατανάλωση αν και με χαμηλότερο ρυθμό απ' ό,τι τα προηγούμενα έτη. Το πλεόνασμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών και η εγχώρια αποταμίευση παραμένουν σε υψηλά επίπεδα ενώ η δημοσιονομική κατεύθυνση αναμένεται να είναι ήπια επεκτατική κατά την περίοδο πρόβλεψης, καθώς τα πλεονάσματα του προϋπολογισμού μειώνονται.

5.3.2 Δυνητικές αγορές

Η Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης διαθέτει πλούσιο φυσικό (βουνά, δάση, χλωρίδα, πανίδα κ.α.) και πολιτιστικό (παραδοσιακοί οικισμοί, μνημεία, μουσεία κ.α.) απόθεμα και σε συνδυασμό με την ενδιαφέρουσα ανθρωπογεωγραφία, με χαρακτηριστικό την πολυπολιτισμικότητα, μπορεί να προσελκύσει αφενός μεγαλύτερες τουριστικές ροές και αφετέρου να επιμηκύνει την τουριστική της περίοδο στοχεύοντας σε εναλλακτικές μορφές τουρισμού. Ενδεικτικά, αγορές οι οποίες μπορούν να αποτελέσουν εν δυνάμει τουριστικές αγορές της Περιφέρειας είναι:

Εσωτερικός τουρισμός: η ολοκλήρωση των μεγάλων οδικών έργων της Εγνατίας Οδού άμβλυσε σημαντικά τα προβλήματα προσβασιμότητας, κυρίως με το αστικό κέντρο της Θεσσαλονίκης, που χαρακτήριζε την Περιφέρεια. Η βελτίωση της προσβασιμότητας στην Περιφέρεια, μπορεί να ενισχύσει περαιτέρω τον εσωτερικό τουρισμό, που ούτως ή άλλως κατέχει σημαντικό μερίδιο, για διακοπές Ήλιου & Θάλασσας στις παραθαλάσσιες περιοχές της Καβάλας, της Σαμοθράκης και της Θάσου, οι οποίες χαρακτηρίζονται από έντονη τουριστική ανάπτυξη, για διακοπές χειμερινού τουρισμού (Φαλακρό όρος κ.α.) και φυσιολατρικού τουρισμού (Εθνικό Πάρκο Υγροβιότοπων και Εθνικό Πάρκο Δέλτα Έβρου). Επίσης, σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της έρευνας ημεδαπών της ΕΛΣΤΑΤ, ο εσωτερικός τουρισμός το 2018 σε σύγκριση με το 2017 κατέγραψε αύξηση ταξιδίων κατά +4,3% και ταξιδιωτικής δαπάνης κατά +22,6%. Παρόμοια είναι η εικόνα που αναμένουμε και για το 2019. Σε ότι αφορά τις οικονομικές εξελίξεις και σύμφωνα με τις φθινοπωρινές (Νοέμβριος 2019) εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η ελληνική οικονομία επιβραδύνθηκε το πρώτο εξάμηνο του 2019, αλλά αναμένεται να παραμείνει ισχυρή παρά το δυσμενές διεθνές περιβάλλον. Η συνεχιζόμενη ανάπτυξη ενδέχεται να υποστηριχθεί από την αύξηση των εξαγωγών και την εφαρμογή δημοσιονομικών μέτρων που έχουν ως στόχο την τόνωση των επενδύσεων και την μείωση του κόστους εργασίας. Το ισοζύγιο της Γενικής Κυβέρνησης προβλέπεται να σημειώσει για τέταρτη συνεχή χρονιά πλεόνασμα γεγονός που θα διευκολύνει την ταχεία μείωση του δημόσιου χρέους. Επίσης, η Ελλάδα αναμένεται να επιτύχει του συμφωνημένους δημοσιονομικούς της στόχους ενώ παράλληλα να βελτιώσει τα δημόσια οικονομικά της.

Σερβία: ο εισερχόμενος τουρισμός από την Σερβία τα τελευταία χρόνια σημειώνει συνεχή αυξητική τάση φθάνοντας το 2018 τις 922 χιλ. αφίξεις. Η πλειοψηφία των τουριστών από την Σερβία επισκέπτονται την Ελλάδα οδικώς για διακοπές Ήλιου & Θάλασσας. Με την ολοκλήρωση των μεγάλων οδικών έργων της Εγνατίας Οδού τα προβλήματα προσβασιμότητας αμβλύθηκαν σημαντικά στην Περιφέρεια. Η

Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης και συγκεκριμένα οι παράκτιες ζώνες των Ενοτήτων Καβάλας και Έβρου, οι οποίες χαρακτηρίζονται από έντονη τουριστική ανάπτυξη, μπορούν να αποτελέσουν εν δυνάμει τουριστικό προϊόν για την αγορά της Σερβίας. Αναφορικά με τις οικονομικές εξελίξεις και σύμφωνα με τις φθινοπωρινές (Νοέμβριος 2019) εκτιμήσεις της [Ευρωπαϊκής Επιτροπής](#), η οικονομία της Σερβίας, παρά την παγκόσμια οικονομική επιβράδυνση, βρίσκεται σε καλό δρόμο για να συνεχίσει να απολαμβάνει υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης. Η δυναμική της σερβικής οικονομίας είναι ευρεία και προέρχεται από τις ισχυρές επενδύσεις και την σταθερή ιδιωτική κατανάλωση, η οποία υποστηρίζεται από την αύξηση της απασχόλησης και τα επίπεδα των εισοδημάτων. Επιπλέον, η Σερβία παραμένει ένας ελκυστικός προορισμός για άμεσες ξένες επενδύσεις, οι οποίες αναμένεται να συνεχίσουν να επιδρούν θετικά στην αύξηση των εξαγωγών.

Βόρειο Μακεδονία: ο εισερχόμενος τουρισμός από την Βόρεια Μακεδονία σημείωσε την περίοδο 2017-2018 μείωση κατά -24% (από 1,6 εκατ. το 2017 σε 1,2 εκατ. το 2018). Η πλειοψηφία των τουριστών από την Βόρεια Μακεδονία επισκέπτονται την Ελλάδα οδικώς για διακοπές Ήλιου & Θάλασσας (συνήθως μικρής διάρκειας 1-3 ημέρες), για τα ψώνια τους ή για επίσκεψη σε φίλους & συγγενείς. Με την ολοκλήρωση των μεγάλων οδικών έργων της Εγνατίας Οδού τα προβλήματα προσβασιμότητας αμβλύνθηκαν σημαντικά στην Περιφέρεια. Η Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης και συγκεκριμένα οι παράκτιες ζώνες των Ενοτήτων Καβάλας και Έβρου, οι οποίες χαρακτηρίζονται από έντονη τουριστική ανάπτυξη, μπορούν να αποτελέσουν εν δυνάμει τουριστικό προϊόν για την αγορά της Βόρειας Μακεδονίας. Σε ότι αφορά τις οικονομικές εξελίξεις και σύμφωνα με τις φθινοπωρινές (Νοέμβριος 2019) εκτιμήσεις της [Ευρωπαϊκής Επιτροπής](#), η οικονομική ανάπτυξη της Βόρειας Μακεδονίας θα επιταχυνθεί, υποστηριζόμενη από τις δαπάνες των νοικοκυριών και την συνεχιζόμενη ανάκαμψη των επενδύσεων. Με ένα όλο και πιο δυσμενές εξωτερικό περιβάλλον, οι καθαρές εξαγωγές δεν αναμένονται να συμβάλλουν στην οικονομική ανάπτυξη. Τα μέτρα δημοσιονομικής εξυγίανσης έχουν επωφελείς επιπτώσεις στο πρωτογενές ισοζύγιο, αλλά δεν επαρκούν για τη σταθεροποίηση των επιπέδων του χρέους.

5.4 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΦΙΞΕΩΝ – ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΩΝ – ΠΛΗΡΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ⁶, 2013 - 2018

5.4.1 Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα (αλλοδαπών και ημεδαπών) την περίοδο 2013 – 2018 κατέγραψαν αύξηση κατά +37% (από 16 εκατ. το 2013 σε 22 εκατ. το 2018). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση, με εξαίρεση την Δυτική Μακεδονία (-7%, από 132 χιλ. το 2013 σε 123 χιλ. το 2018). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Κρήτης (+42%, από 3,1 εκατ. το 2013 σε 4,4 εκατ. το 2018), Αττικής (+41%, από 3,0 εκατ. το 2013 σε 4,3 εκατ. το 2018), Νοτίου Αιγαίου (+44%, από 2,8 εκατ. το 2013 σε 4,0 εκατ. το 2018), Κεντρικής Μακεδονίας (+26%, από 2,0 εκατ. το 2013 σε 2,6 εκατ. το 2018), Ιονίων Νήσων (+54%, από 1,1 εκατ. το 2013 σε 1,8 εκατ. το 2018), Πελοποννήσου (+36%, από 841 χιλ. το 2013 σε 1,1 εκατ. το 2018), Θεσσαλίας (+31%, από 741 χιλ. το 2013 σε 972 χιλ. το 2018), Δυτικής Ελλάδας (+10%, από 591 χιλ. το 2013 σε 651 χιλ. το 2018), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+23%, από 524 χιλ. το 2013 σε 647 χιλ. το 2018), Στερεάς Ελλάδας (+33%, από 457 χιλ. το 2013 σε 610 χιλ. το 2018), Ηπείρου (+30%, από 370 χιλ. το 2013 σε 482 χιλ. το 2018) και Βορείου Αιγαίου (+15%, από 300 χιλ. το 2013 σε 346 χιλ. το 2018).

Πίνακας 59: Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2013 – 2018

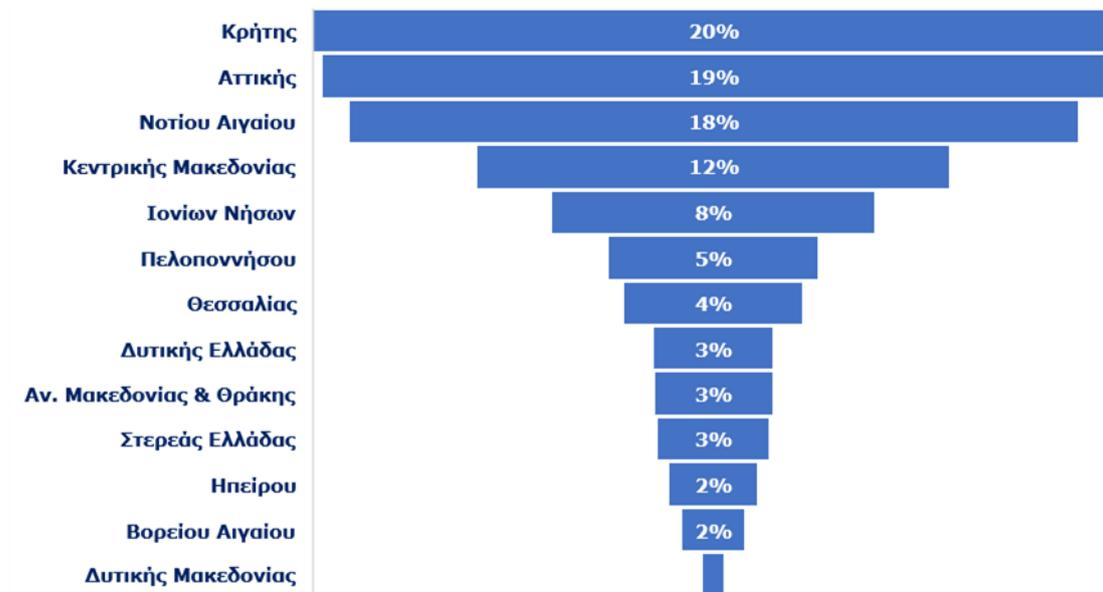
Περιφέρεια	2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Κρήτης	3.066.087	3.250.910	3.316.404	3.706.861	3.993.924	4.361.962	42%
Αττικής	3.032.793	3.623.811	3.805.609	3.721.862	4.107.066	4.267.891	41%
Νοτίου Αιγαίου	2.767.706	3.029.920	3.211.252	3.301.280	3.698.691	3.976.452	44%
Κεντρικής Μακεδονίας	2.038.748	2.158.427	2.392.102	2.430.086	2.547.544	2.578.398	26%
Ιονίων Νήσων	1.147.073	1.244.552	1.375.479	1.490.856	1.717.806	1.763.942	54%
Πελοποννήσου	840.756	899.808	935.140	983.795	1.133.876	1.142.046	36%
Θεσσαλίας	741.114	783.215	814.656	813.763	923.834	972.442	31%
Δυτικής Ελλάδας	590.574	555.166	645.768	588.632	633.483	651.288	10%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	524.381	550.722	606.705	605.998	649.015	646.938	23%
Στερεάς Ελλάδας	457.482	481.002	513.600	541.231	598.656	609.729	33%
Ηπείρου	369.837	390.806	385.687	406.791	457.581	482.102	30%
Βορείου Αιγαίου	300.132	323.532	353.364	286.460	343.099	346.398	15%
Δυτικής Μακεδονίας	132.265	126.992	122.935	118.766	131.741	123.310	-7%
Ελλάδα	16.008.948	17.418.863	18.478.701	18.996.381	20.936.316	21.922.898	37%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

⁶ Τα στοιχεία προκύπτουν από μέρος των συνολικών διαθέσιμων κλινών – δεν γίνεται εκτίμηση και προβολή των αποτελεσμάτων στο 100% των μονάδων αναφοράς λόγω έλλειψης της πληροφορίας των μηνών λειτουργίας του κάθε καταλύματος μέσα στο έτος.

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή, παρατηρούμε ότι ο μεγαλύτερος όγκος αφίξεων καταγράφεται στα ξενοδοχειακά καταλύματα των Περιφερειών της Κρήτης (20%), της Αττικής (19%), του Νοτίου Αιγαίου (18%), της Κεντρικής Μακεδονίας (12%) και των Ιονίων Νήσων (8%). Δηλαδή οι 5 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν για το 2018 το 77% των συνολικών αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα.

Διάγραμμα 67: Ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα ανά Περιφέρεια, 2018

Επίσης, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι οι αφίξεις αλλοδαπών σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα αυξήθηκαν σε υψηλότερο βαθμό (+53%, από 10,5 εκατ. το 2013 σε 16,0 εκατ. το 2018) σε σύγκριση με τους ημεδαπούς (+7%, από 5,5 εκατ. το 2013 σε 5,9 εκατ. το 2018). Τέλος, το μερίδιο των αλλοδαπών ως προς το σύνολο των αφίξεων την περίοδο 2013 – 2018 αυξάνεται (από 66% το 2013 σε 73% το 2018) ενώ αντίθετα των ημεδαπών μειώνεται (από 34% το 2013 σε 27% το 2018).

5.4.2 Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Ενότητα

Η Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης αντιπροσώπευε το 2018 το 3% των συνολικών αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα, σημειώνοντας αύξηση κατά +23% σε σύγκριση με το 2013 (από 524 χιλ. το 2013 σε 647 χιλ. το 2018). Οι αφίξεις αλλοδαπών σε ξενοδοχεία της Περιφέρειας σημείωσαν αύξηση κατά +50% (από 204 χιλ. το 2013 σε 307 χιλ. το 2018) ενώ των ημεδαπών αύξηση κατά +6% (από 321 χιλ. το 2013 σε 340 χιλ. το 2018). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν θετική ποσοστιαία μεταβολή: Θάσου (+40%, από 113 χιλ. το 2013 σε 158 χιλ. το 2018), Καβάλας (+21%, από 131 χιλ. το 2013 σε 158 χιλ. το 2018), Έβρου (+5%, από 136 χιλ. το 2013 σε 143 χιλ. το 2018), Ξάνθης (+56%, από 52 χιλ. το 2013 σε 81 χιλ. το 2018), Ροδόπης (+17%, από 60 χιλ. το 2013 σε 70 χιλ. το 2018) και Δράμας (+15%, από 33 χιλ. το 2013 σε 38 χιλ. το 2018). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι οι ημεδαποί κατέχουν το μεγαλύτερο μερίδιο στην Περιφέρεια (αν και με πτωτική τάση, από 61% το 2013 σε 53% το 2018).

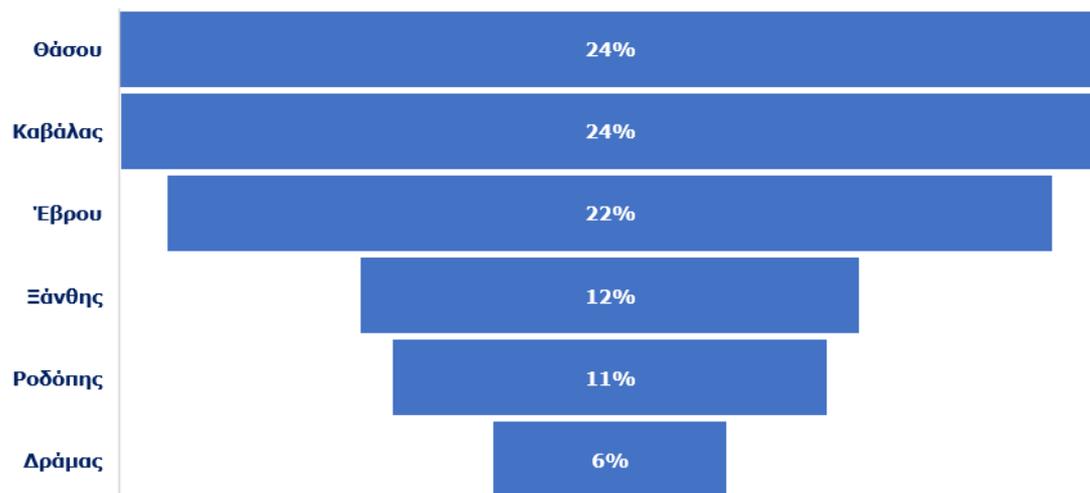
Πίνακας 60: Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2013 - 2018

Ενότητα		2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Θάσου	Αλλοδαποί	88.679	97.993	106.585	115.248	121.458	133.412	50%
	Ημεδαποί	23.924	21.927	22.864	26.280	23.196	24.587	3%
Καβάλας	Αλλοδαποί	69.509	74.788	89.297	81.805	86.513	87.598	26%
	Ημεδαποί	61.227	61.583	69.148	69.815	70.973	70.144	15%
Έβρου	Αλλοδαποί	27.670	38.283	46.496	42.734	51.370	50.556	83%
	Ημεδαποί	108.730	95.133	91.142	90.739	92.688	92.128	-15%
Ξάνθης	Αλλοδαποί	7.178	7.896	9.364	9.958	14.503	13.186	84%
	Ημεδαποί	44.621	55.803	59.330	64.610	73.757	67.371	51%
Ροδόπης	Αλλοδαποί	7.565	11.021	16.400	15.282	17.001	16.683	121%
	Ημεδαποί	52.268	56.406	68.001	55.975	56.402	53.390	2%
Δράμας	Αλλοδαποί	3.109	3.205	2.468	3.780	5.701	5.140	65%
	Ημεδαποί	29.901	26.684	25.610	29.772	35.453	32.743	10%
Σύνολο	Αλλοδαποί	203.710	233.186	270.610	268.807	296.546	306.575	50%
	Ημεδαποί	320.671	317.536	336.095	337.191	352.469	340.363	6%
Σύνολο Περιφέρειας		524.381	550.722	606.705	605.998	649.015	646.938	23%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Ενεργειακή INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2018, οι Ενότητες Θάσου και Καβάλας καταγράφουν το υψηλότερο μερίδιο με 24% έκαστος και ακολουθούν οι Ενότητες Έβρου (22%), Ξάνθης (12%), Ροδόπης (11%) και Δράμας (6%).

Διάγραμμα 68: Ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2018

5.4.3 Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα (αλλοδαπών και ημεδαπών) την περίοδο 2013 – 2018 κατέγραψαν αύξηση κατά +28% (από 70 εκατ. το 2013 σε 90 εκατ. το 2018). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση, με εξαίρεση την Δυτική Μακεδονία (-7%, από 317 χιλ. το 2013 σε 293 χιλ. το 2018). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Κρήτης (+25%, από 20,1 εκατ. το 2013 σε 25,1 εκατ. το 2018), Νοτίου Αιγαίου (+30%, από 17,3 εκατ. το 2013 σε 22,4 εκατ. το 2018), Ιονίων Νήσων (+32%, από 7,7 εκατ. το 2013 σε 10,2 εκατ. το 2018), Αττικής (+41%, από 6,4 εκατ. το 2013 σε 9,1 εκατ. το 2018), Κεντρικής Μακεδονίας (+19%, από 7,5 εκατ. το 2013 σε 8,9 εκατ. το 2018), Πελοποννήσου (+40%, από 2,2 εκατ. το 2013 σε 3,1 εκατ. το 2018), Θεσσαλίας (+23%, από 1,8 εκατ. το 2013 σε 2,2 εκατ. το 2018), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+15%, από 1,7 εκατ. το 2013 σε 2,0 εκατ. το 2018), Δυτικής Ελλάδας (+27%, από 1,5 εκατ. το 2013 σε 1,9 εκατ. το 2018), Βορείου Αιγαίου (+23%, από 1,5 εκατ. το 2013 σε 1,8 εκατ. το 2018), Στερεάς Ελλάδας (+46%, από 1,2 εκατ. το 2013 σε 1,7 εκατ. το 2018) και Ηπείρου (+37%, από 849 χιλ. το 2013 σε 1,2 εκατ. το 2018).

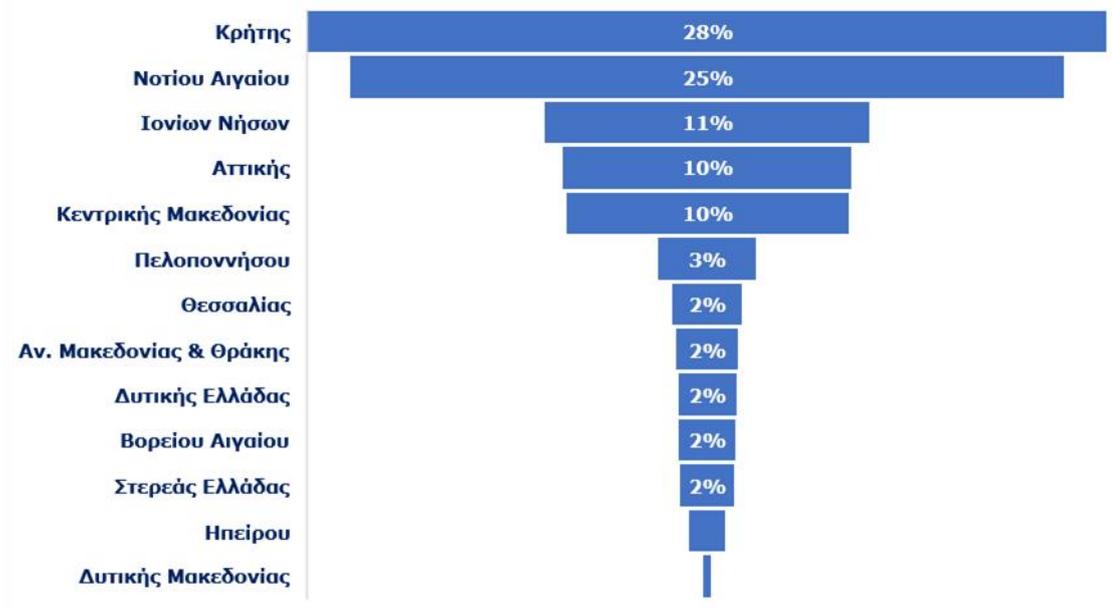
Πίνακας 61: Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2013 - 2018

Περιφέρεια	2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Κρήτης	20.101.304	20.593.775	21.094.955	22.807.734	24.473.913	25.083.261	25%
Νοτίου Αιγαίου	17.319.632	17.848.265	18.807.465	18.833.749	21.310.044	22.439.895	30%
Ιονίων Νήσων	7.723.344	7.932.618	8.394.831	9.134.553	9.885.033	10.231.098	32%
Αττικής	6.432.242	7.824.796	7.994.126	8.003.823	8.833.584	9.098.555	41%
Κεντρικής Μακεδονίας	7.475.156	7.925.296	8.194.395	8.367.559	9.086.001	8.886.343	19%
Πελοποννήσου	2.213.720	2.425.776	2.479.313	2.804.252	3.091.937	3.106.093	40%
Θεσσαλίας	1.808.605	1.953.060	1.980.296	2.062.744	2.209.719	2.223.430	23%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	1.695.632	1.681.590	1.798.036	1.770.206	1.973.242	1.953.831	15%
Δυτικής Ελλάδας	1.457.381	1.580.920	1.740.236	1.807.778	1.902.912	1.857.922	27%
Βορείου Αιγαίου	1.492.523	1.653.055	1.764.524	1.530.785	1.750.671	1.837.209	23%
Στερεάς Ελλάδας	1.180.302	1.292.221	1.342.734	1.535.314	1.717.667	1.728.160	46%
Ηπείρου	848.809	937.854	892.226	956.624	1.099.202	1.166.169	37%
Δυτικής Μακεδονίας	316.904	302.976	288.976	269.903	294.448	293.251	-7%
Ελλάδα	70.065.554	73.952.202	76.772.113	79.885.024	87.628.373	89.905.217	28%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή, παρατηρούμε ότι ο μεγαλύτερος όγκος διανυκτερεύσεων καταγράφεται στα ξενοδοχειακά καταλύματα των Περιφερειών της Κρήτης (28%), του Νοτίου Αιγαίου (25%), των Ιονίων Νήσων (11%), της Κεντρικής Μακεδονίας (10%) και της Αττικής (10%). Δηλαδή οι 5 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν για το 2018 το 84% των συνολικών διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα της χώρας.

Διάγραμμα 69: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2018

Επιπροσθέτως, οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα αυξήθηκαν σε υψηλότερο βαθμό (+29%, από 57,1 εκατ. το 2013 σε 76,5 εκατ. το 2018) σε σύγκριση με τους ημεδαπούς (+9%, από 13,0 εκατ. το 2013 σε 13,4 εκατ. το 2018). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι το μερίδιο των αλλοδαπών την περίοδο 2013-2018 αυξάνεται (από 81% το 2013 σε 85% το 2018) σε αντίθεση με τους ημεδαπούς που σημειώνει μείωση (από 19% το 2013 σε 15% το 2018).

5.4.4 Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης αντιπροσώπευε το 2018 το 2% των συνολικών διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα (αλλοδαποί και ημεδαποί), σημειώνοντας αύξηση κατά +15% σε σύγκριση με το 2013 (από 1,7 εκατ. το 2013 σε 2,0 εκατ. το 2018). Οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σε ξενοδοχεία της Περιφέρειας σημείωσαν αύξηση κατά +41% (από 851 χιλ. το 2013 σε 1,2 εκατ. το 2018) ενώ των ημεδαπών μείωση κατά -11% (από 845 χιλ. το 2013 σε 750 χιλ. το 2018). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν θετική ποσοστιαία μεταβολή, με εξαίρεση την Ενότητα Έβρου (-16%, από 396 χιλ. το 2013 σε 331 χιλ. το 2018). Ενδεικτικά, Θάσου (+24%, από 679 χιλ. το 2013 σε 840 χιλ. το 2018), Καβάλας (+31%, από 276 χιλ. το 2013 σε 361 χιλ. το 2018), Ροδόπης (+10%, από 158 χιλ. το 2013 σε 174 χιλ. το 2018), Ξάνθης (+57%, από 106 χιλ. το 2013 σε 166 χιλ. το 2018) και Δράμας (+2%, από 80 χιλ. το 2013 σε 82 χιλ. το 2018). Η πλειοψηφία των διανυκτερεύσεων προέρχεται από αλλοδαπούς τουρίστες με αυξητική τάση (από 50% το 2013 σε 62% το 2018) ενώ των ημεδαπών η τάση είναι πτωτική (από 50% το 2013 σε 38% το 2018).

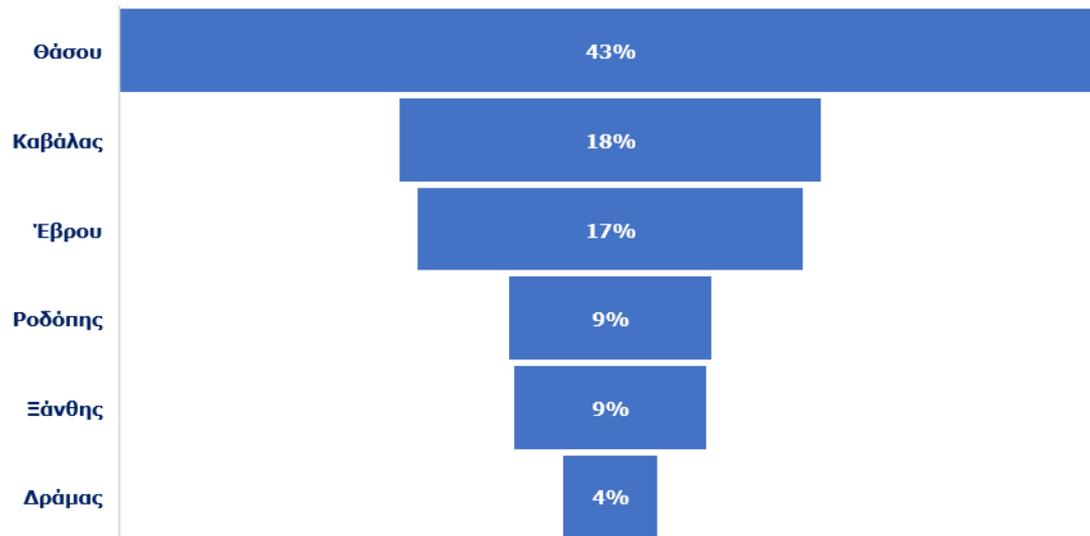
Πίνακας 62: Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2013 – 2018

Ενότητα		2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Θάσου	Αλλοδαποί	597.211	616.405	691.924	650.945	727.868	758.619	27%
	Ημεδαποί	82.207	75.310	79.656	96.946	75.376	81.585	-1%
Καβάλας	Αλλοδαποί	146.172	162.323	189.142	177.113	195.906	222.383	52%
	Ημεδαποί	129.668	119.821	139.366	145.881	143.348	138.347	7%
Έβρου	Αλλοδαποί	64.781	83.346	116.493	106.942	132.986	115.225	78%
	Ημεδαποί	331.027	270.851	218.104	246.532	244.885	215.450	-35%
Ροδόπης	Αλλοδαποί	17.561	23.108	36.146	36.179	65.015	56.189	220%
	Ημεδαποί	140.824	130.749	141.745	114.319	133.022	118.050	-16%
Ξάνθης	Αλλοδαποί	15.560	15.062	19.863	19.916	40.135	32.932	112%
	Ημεδαποί	90.486	111.174	110.477	114.232	129.784	133.229	47%
Δράμας	Αλλοδαποί	9.828	9.433	5.883	8.037	13.044	18.908	92%
	Ημεδαποί	70.307	64.008	49.237	53.164	71.873	62.914	-11%
Σύνολο	Αλλοδαποί	851.113	909.677	1.059.451	999.132	1.174.954	1.204.256	41%
	Ημεδαποί	844.519	771.913	738.585	771.074	798.288	749.575	-11%
Σύνολο Περιφέρειας		1.695.632	1.681.590	1.798.036	1.770.206	1.973.242	1.953.831	15%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Ενεργειακή INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή, η Ενότητα Θάσου το 2018 αντιπροσώπευε το 43% των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα της Περιφέρειας με τις Ενότητες Καβάλας (18%), Έβρου (17%), Ροδόπης (9%), Ξάνθης (9%) και Δράμας (4%) να ακολουθούν.

Διάγραμμα 70: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2018

5.4.5 Πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Η πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Ελλάδας την περίοδο 2013 – 2018 σημείωσε βελτίωση (από 45% το 2013 σε 53% το 2018). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες εμφάνισαν βελτίωση των πληροτήτων τους, με εξαίρεση την Δυτική Μακεδονία (από 19% το 2013 σε 18% το 2018). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Κρήτης (από 61% το 2013 σε 65% το 2018), Ιονίων Νήσων (από 58% το 2013 σε 63% το 2018), Νοτίου Αιγαίου (από 54% το 2013 σε 62% το 2018), Αττικής (από 37% το 2013 σε 51% το 2018), Κεντρικής Μακεδονίας (από 43% το 2013 σε 47% το 2018), Βορείου Αιγαίου (από 33% το 2013 σε 38% το 2018), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (από 28% το 2013 σε 36% το 2018), Δυτικής Ελλάδας (από 29% το 2013 σε 36% το 2018), Πελοποννήσου (από 25% το 2013 σε 34% το 2018), Θεσσαλίας (από 29% το 2013 σε 32% το 2018), Ηπείρου (από 26% το 2013 σε 32% το 2018) και Στερεάς Ελλάδας (από 21% το 2013 σε 30% το 2018).

Πίνακας 63: Πληρότητα ξενοδοχειακών καταλυμάτων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2013 – 2018

Περιφέρεια	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Κρήτης	61%	62%	62%	65%	67%	65%
Ιονίων Νήσων	58%	54%	60%	62%	64%	63%
Νοτίου Αιγαίου	54%	55%	59%	58%	62%	62%
Αττικής	37%	45%	47%	47%	51%	51%
Κεντρικής Μακεδονίας	43%	44%	46%	46%	49%	47%
Βορείου Αιγαίου	33%	36%	39%	33%	37%	38%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	28%	34%	36%	36%	37%	36%
Δυτικής Ελλάδας	29%	32%	34%	35%	36%	36%
Πελοποννήσου	25%	27%	27%	31%	32%	34%
Θεσσαλίας	29%	30%	30%	30%	32%	32%
Ηπείρου	26%	27%	26%	28%	31%	32%
Στερεάς Ελλάδας	21%	22%	23%	26%	28%	30%
Δυτικής Μακεδονίας	19%	18%	17%	16%	17%	18%
Ελλάδα	45%	47%	49%	50%	53%	53%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.4.6 Πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Περιφερειακή Ενότητα

Οι πληρότητες των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης την περίοδο 2013 – 2018 εμφάνισαν βελτίωση (από 28% το 2013 σε 36% το 2018). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν βελτίωση, με εξαίρεση την Ενότητα Δράμας (από 21% το 2013 σε 12% το 2018). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες Ενότητες: Θάσου (από 50% το 2013 σε 51% το 2018), Καβάλας (από 32% το 2013 σε 40% το 2018), Ροδόπης (από 32% το 2013 σε 37% το 2018), Ξάνθης (από 21% το 2013 σε 32% το 2018) και Έβρου (από 16% το 2013 σε 28% το 2018).

Πίνακας 64: Πληρότητα ξενοδοχειακών καταλυμάτων στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2013 – 2018

Ενότητα	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Θάσου	50%	52%	53%	51%	53%	51%
Καβάλας	32%	32%	37%	37%	39%	40%
Ροδόπης	32%	31%	35%	30%	39%	37%
Ξάνθης	21%	25%	26%	26%	33%	32%
Έβρου	16%	27%	28%	29%	31%	28%
Δράμας	21%	19%	16%	15%	12%	12%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	28%	34%	36%	36%	37%	36%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.5 ΑΦΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ ΣΕ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ ΣΥΝΤΟΜΗΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ, 2014 - 2018

Η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) διενεργεί και την [Έρευνα συλλογικών καταλυμάτων σύντομης διαμονής](#) (ενοικιαζόμενα δωμάτια). Η έρευνα διενεργείται σύμφωνα με τον κανονισμό 692/2011 της Ε.Ε. Τα στοιχεία για τις αφίξεις και τις διανυκτερεύσεις πελατών (αλλοδαπών και ημεδαπών) στα καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) της χώρας συγκεντρώνονται από δειγματοληπτική έρευνα που πραγματοποιείται στα καταλύματα αυτά.

5.5.1 Αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής

Οι αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) την περίοδο 2014 – 2018 κατέγραψαν αύξηση κατά +66% (από 3,9 εκατ. το 2014 σε 6,4 εκατ. το 2018). Επιμέρους, οι αφίξεις αλλοδαπών σημείωσαν αύξηση κατά +93% (από 2,4 εκατ. το 2014 σε 4,6 εκατ. το 2018) και των ημεδαπών κατά +21% (από 1,5 εκατ. το 2014 σε 1,8 εκατ. το 2018).

Πίνακας 65: Αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2014 – 2018

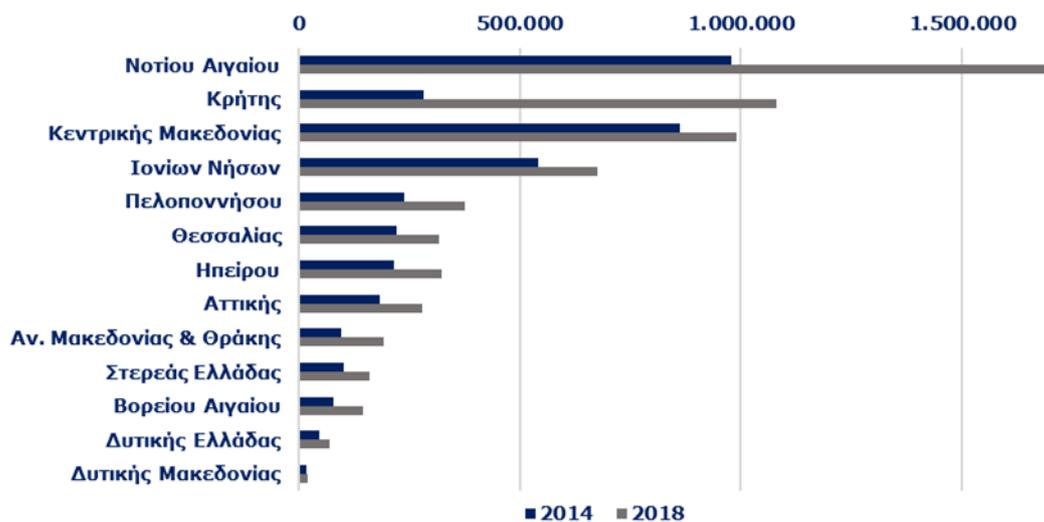
Αφίξεις ημεδαπών και αλλοδαπών σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) ανά Περιφέρεια, 2014 - 2018							
Περιφέρεια		2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2014 - 2018
Νοτίου Αιγαίου	Αλλοδαποί	489.584	661.824	849.037	958.922	1.174.469	140%
	Ημεδαποί	490.049	619.438	614.334	645.398	600.337	23%
Κρήτης	Αλλοδαποί	249.676	451.882	833.730	870.496	997.446	299%
	Ημεδαποί	32.859	65.441	104.461	84.949	82.971	153%
Κεντρικής Μακεδονίας	Αλλοδαποί	674.078	776.609	733.308	779.357	862.282	28%
	Ημεδαποί	188.875	190.932	163.522	147.287	126.681	-33%
Ιονίων Νήσων	Αλλοδαποί	471.521	511.469	537.215	557.225	631.297	34%
	Ημεδαποί	68.587	64.865	49.903	49.974	43.433	-37%
Πελοποννήσου	Αλλοδαποί	92.608	101.632	151.152	146.004	177.086	91%
	Ημεδαποί	147.039	167.093	290.527	215.682	199.958	36%
Θεσσαλίας	Αλλοδαποί	102.878	139.929	117.935	134.574	164.959	60%
	Ημεδαποί	117.661	131.300	155.392	162.333	152.087	29%
Ηπείρου	Αλλοδαποί	109.370	108.455	125.676	166.512	209.125	91%
	Ημεδαποί	105.127	95.278	102.087	110.993	115.161	10%
Αττικής	Αλλοδαποί	63.112	79.702	112.451	98.785	115.291	83%
	Ημεδαποί	119.557	124.409	152.355	175.445	165.597	39%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	Αλλοδαποί	63.031	92.560	133.138	151.823	153.055	143%
	Ημεδαποί	31.710	38.415	49.675	44.168	39.998	26%
Στερεάς Ελλάδας	Αλλοδαποί	1.981	1.487	21.304	26.241	34.785	1656%
	Ημεδαποί	100.863	109.115	134.313	142.342	126.117	25%
Βορείου Αιγαίου	Αλλοδαποί	74.287	94.581	85.213	93.021	95.581	29%
	Ημεδαποί	5.471	6.321	59.733	49.911	50.038	815%
Δυτικής Ελλάδας	Αλλοδαποί	11.237	11.760	13.594	17.086	21.346	90%
	Ημεδαποί	36.251	31.494	45.964	53.157	49.585	37%
Δυτικής Μακεδονίας	Αλλοδαποί	2.111	2.843	2.138	2.992	3.229	53%
	Ημεδαποί	15.398	15.518	19.552	21.696	18.445	20%
Σύνολο Χώρας	Αλλοδαποί	2.405.474	3.034.733	3.715.891	4.003.038	4.639.951	93%
	Ημεδαποί	1.459.447	1.659.619	1.941.818	1.903.335	1.770.408	21%
		3.864.921	4.694.352	5.657.709	5.906.373	6.410.359	66%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Ενεργειακή INSETE Intelligence

Σε Περιφερειακό επίπεδο, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση στις αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής την περίοδο 2014 – 2018, με τις υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτες διαφορές να σημειώνονται στις Περιφέρειες της Κρήτης (+282% ή +798 χιλ., από 283 χιλ. το 2014 σε 1.080 χιλ. το 2018) και Νοτίου Αιγαίου (+81% ή +795 χιλ., από 980 χιλ. το 2014 σε 1.775 χιλ. το 2018). Οι δύο αυτές Περιφέρειες μαζί με τις επίσης τουριστικές Περιφέρειες της Κεντρικής Μακεδονίας (+15% ή +126 χιλ., από 863 χιλ. το 2014 σε 989 χιλ. το 2018) και των Ιονίων Νήσων (+25% ή +135 χιλ., από 540 χιλ. το 2014 σε 675 χιλ. το 2018) αντιπροσώπευαν για το 2018 το 70% των συνολικών αφίξεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

Τέλος, οι αφίξεις αλλοδαπών φαίνονται ότι αυξάνουν το μερίδιό τους την περίοδο 2014 – 2018 (από 62% το 2014 σε 72%) σε αντίθεση με τους ημεδαπούς που καταγράφουν μείωση του μεριδίου τους (από 38% το 2014 σε 28% το 2018). Η μείωση του μεριδίου των ημεδαπών οφείλεται στον μικρότερο ρυθμό αύξησης τους και όχι στην μείωση των ημεδαπών αφίξεων.

Διάγραμμα 71: Εξέλιξη των αφίξεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2014 και 2018

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης την περίοδο 2014 – 2018, κατέγραψε αύξηση στις αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής κατά +104% (από 95 χιλ. το 2014 σε 193 χιλ. το 2018). Επιμέρους, οι αλλοδαποί εμφάνισαν αύξηση κατά +143% (από 63 χιλ. το 2014 σε 153 χιλ. το 2018) και οι ημεδαποί αύξηση κατά +26% (από 32 χιλ. το 2014 σε 40 χιλ. το 2018). Η Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης το 2018 αντιπροσώπευε το 3% των συνολικών αφίξεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

5.5.2 Διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής

Οι διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) την περίοδο 2014 – 2018 κατέγραψαν αύξηση κατά +57% (από 20,1 εκατ. το 2014 σε 31,5 εκατ. το 2018). Επιμέρους, οι αφίξεις αλλοδαπών σημείωσαν αύξηση κατά +73% (από 14,5 εκατ. το 2014 σε 25,2 εκατ. το 2018) και των ημεδαπών κατά +14% (από 5,6 εκατ. το 2014 σε 6,4 εκατ. το 2018).

Πίνακας 66: Διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2014 – 2018

Διανυκτερεύσεις ημεδαπών και αλλοδαπών σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) ανά Περιφέρεια, 2014 - 2018							
Περιφέρεια		2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2014 - 2018
Νοτίου Αιγαίου	Αλλοδαποί	2.090.100	2.851.139	4.361.076	4.762.368	5.670.704	171%
	Ημεδαποί	1.967.103	2.949.992	2.714.558	2.696.700	2.513.071	28%
Κρήτης	Αλλοδαποί	1.486.787	2.956.125	4.610.092	4.892.542	5.264.633	254%
	Ημεδαποί	121.699	220.222	497.530	391.537	355.889	192%
Κεντρικής Μακεδονίας	Αλλοδαποί	4.894.872	5.234.343	4.341.666	4.545.408	4.715.306	-4%
	Ημεδαποί	852.027	824.851	624.097	559.092	455.847	-46%
Ιονίων Νήσων	Αλλοδαποί	3.324.918	3.417.034	4.184.767	4.369.939	4.825.807	45%
	Ημεδαποί	472.481	411.606	333.670	347.807	282.842	-40%
Θεσσαλίας	Αλλοδαποί	552.472	731.251	666.830	722.911	829.258	50%
	Ημεδαποί	381.497	464.025	513.813	574.178	509.998	34%
Ηπείρου	Αλλοδαποί	605.339	608.667	736.144	923.796	1.147.878	90%
	Ημεδαποί	300.978	256.681	322.440	335.926	338.054	12%
Πελοποννήσου	Αλλοδαποί	381.593	397.501	469.905	487.642	551.422	45%
	Ημεδαποί	517.357	577.764	750.735	565.296	508.362	-2%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	Αλλοδαποί	316.156	458.064	770.427	844.303	863.817	173%
	Ημεδαποί	96.396	90.667	210.119	183.141	157.310	63%
Βορείου Αιγαίου	Αλλοδαποί	570.957	674.740	526.768	586.352	631.470	11%
	Ημεδαποί	36.017	36.524	334.904	272.120	258.301	617%
Αττικής	Αλλοδαποί	251.487	290.077	304.826	300.482	345.224	37%
	Ημεδαποί	312.308	312.834	382.309	429.258	389.845	25%
Στερεάς Ελλάδας	Αλλοδαποί	6.700	4.651	157.389	189.064	230.890	3346%
	Ημεδαποί	259.804	285.950	437.221	444.756	392.097	51%
Δυτικής Ελλάδας	Αλλοδαποί	50.899	54.848	50.471	58.426	71.199	40%
	Ημεδαποί	214.750	140.380	164.803	187.524	162.135	-25%
Δυτικής Μακεδονίας	Αλλοδαποί	4.607	6.022	4.718	5.918	6.297	37%
	Ημεδαποί	32.320	42.364	45.427	47.306	40.085	24%
Σύνολο Χώρας	Αλλοδαποί	14.536.887	17.684.462	21.185.079	22.689.151	25.153.905	73%
	Ημεδαποί	5.564.737	6.613.860	7.331.626	7.034.641	6.363.836	14%
		20.101.624	24.298.322	28.516.705	29.723.792	31.517.741	57%

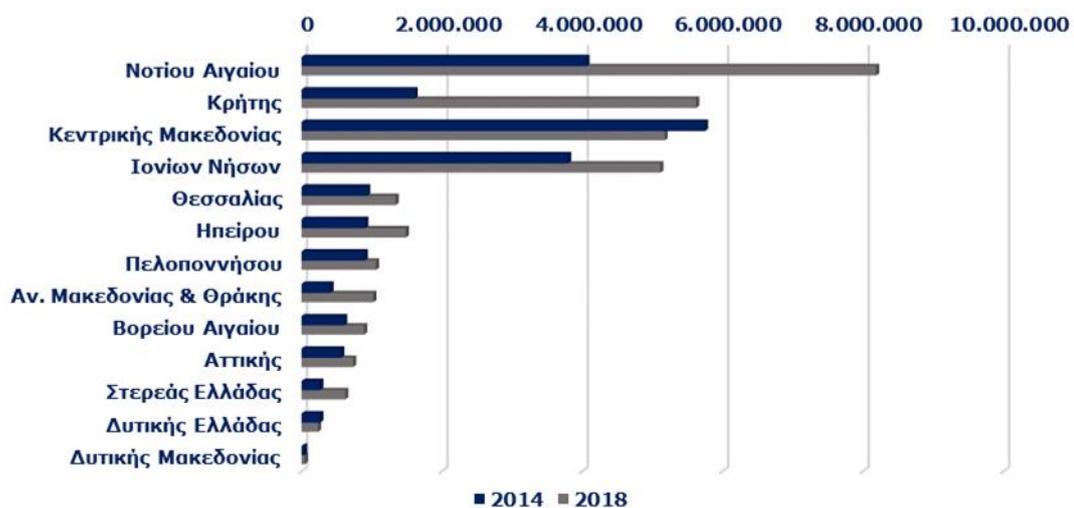
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σε Περιφερειακό επίπεδο, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση στις διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής την περίοδο 2014 – 2018, με εξαίρεση τις Περιφέρειες της Κεντρικής Μακεδονίας (-10%, από 5,7 εκατ. το 2014 σε 5,2 εκατ. το 2018) και της Δυτικής Ελλάδας (-12%, από 266 χιλ. το 2014 σε 233 χιλ. το 2018). Οι υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτες διαφορές καταγράφηκαν στις Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου (+102% ή 4,1 εκατ., από 4,1 εκατ. το 2014 σε 8,2 εκατ. το 2018), της Κρήτης (+249% ή +4,0 εκατ., από 1,6 εκατ. το 2014 σε 5,6 εκατ. το 2018), των

Ιονίων Νήσων (+35% ή +1,3 εκατ., από 3,8 εκατ. το 2014 σε 5,1 εκατ. το 2018) και της Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+148% ή 609 χιλ., από 413 χιλ. το 2014 σε 1,0 εκατ. το 2018). Οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, της Κρήτης, της Κεντρικής Μακεδονίας και των Ιονίων Νήσων το 2018 αντιπροσώπευαν το 76% των συνολικών διανυκτερεύσεων που καταγράφηκαν σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

Η πλειοψηφία των διανυκτερεύσεων έγινε από αλλοδαπούς με αυξητική τάση την περίοδο 2014 – 2018 (από 72% το 2014 σε 80% το 2018) ενώ αντίθετα το μερίδιο των ημεδαπών μειώθηκε (από 28% το 2014 σε 20% το 2018).

Διάγραμμα 72: Εξέλιξη των διανυκτερεύσεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2014 και 2018

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης την περίοδο 2014 – 2018, κατέγραψε αύξηση στις διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής κατά +148% ή +609 χιλ. (από 413 χιλ. το 2014 σε 1,0 εκατ. το 2018). Επιμέρους, οι διανυκτερεύσεις από αλλοδαπούς εμφάνισαν αύξηση κατά +173% ή +548 χιλ. (από 316 χιλ. το 2014 σε 864 χιλ. το 2018) και από ημεδαπούς αύξηση κατά +63% ή +61 χιλ. (από 96 χιλ. το 2014 σε 157 χιλ. το 2018). Η Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης το 2018 αντιπροσώπευε το 3% των συνολικών διανυκτερεύσεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

5.6 ΤΙΜΕΣ ΔΩΜΑΤΙΩΝ, 2017 - 2018

Σε αυτή την Ενότητα, αποτυπώνονται οι τιμές των ξενοδοχειακών δωματίων ανά κατηγορία αστεριού και ανά Περιφέρεια. Τα στοιχεία προέρχονται από την trivago και ως εκ τούτου αφορούν μάλλον στην αγορά μεμονωμένων ταξιδιωτών. Παρ' όλα αυτά δίνουν σημαντικές πληροφορίες για την τάση στους επιμέρους προορισμούς. Για την καλύτερη ερμηνεία των στοιχείων, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη, ότι προκύπτουν από διοικητικά στοιχεία από το αρχείο της trivago, χωρίς στατιστική επεξεργασία για αναγωγή στο σύνολο. Συνεπώς υπόκεινται στους ακόλουθους περιορισμούς:

- Οι τιμές των ξενοδοχείων βασίζονται σε clickouts⁷,
- Ο μήνας αφορά στον μήνα άφιξης στο ξενοδοχείο και όχι στον μήνα κράτησης.
- Οι τιμές των ξενοδοχείων αποτελούν σταθμισμένους μέσους όρους των τιμών. Η στάθμιση γίνεται με βάση τον αριθμό clickouts.

5.6.1 Τιμές ξενοδοχειακών δωματίων στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης

Οι τιμές των δωματίων ανά κατηγορία αστεριού τα έτη 2017 – 2018 στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης σημειώνουν διακυμάνσεις ανά μήνα, με τις υψηλότερες τιμές να καταγράφονται τους μήνες Ιούνιο, Ιούλιο και Αύγουστο. Συγκεκριμένα στα 5* δωμάτια, όλοι οι μήνες σημειώνουν θετικό πρόσημο με εξαίρεση τους μήνες Ιούνιο (-2%, από € 180 το 2017 σε € 176 το 2018), Αύγουστο (-4%, από € 224 το 2017 σε € 216 το 2018) και Δεκέμβριο (-0,3%, από € 138 το 2017 σε € 138 το 2018). Οι μεγαλύτερες ποσοστιαίες αυξήσεις καταγράφηκαν τους μήνες Φεβρουάριο (+27%, από € 127 το 2017 σε € 162 το 2018) και Μάρτιο (+28%, από € 99 το 2017 σε € 127 το 2018).

Αναφορικά με τα 4* δωμάτια η εικόνα είναι αρνητική, με εξαίρεση τους μήνες Μάρτιο (+6%, από € 66 το 2017 σε € 70 το 2018), Οκτώβριο (+0,1%, από € 80 το 2017 σε € 80 το 2018) και Νοέμβριο (+2%, από € 69 το 2017 σε € 70 το 2018). Οι υψηλότερες ποσοστιαίες μειώσεις καταγράφηκαν τους μήνες Ιούλιο (-12%, από € 219 το 2017 σε € 193 το 2018), Απρίλιο (-12%, από € 90 το 2017 σε € 79 το 2018) και Ιανουάριο (-10%, από € 83 το 2017 σε € 74 το 2018).

⁷ Το clickout γίνεται όταν ο επισκέπτης μεταβεί από το site της trivago κάνοντας «κλικ» σε ένα συνεργαζόμενο online travel agent.

Στα 3* δωμάτια η εικόνα είναι μικτή, με τους μήνες Ιανουάριο (+1%, από € 56 το 2017 σε € 57 το 2018), Μάρτιο (+6%, από € 50 το 2017 σε € 53 το 2018), Μάιο (+4%, από € 57 το 2017 σε € 59 το 2018), Ιούλιο (+2%, από € 102 το 2017 σε € 104 το 2018), Οκτώβριο (+7%, από € 52 το 2017 σε € 56 το 2018), Νοέμβριο (+3%, από € 53 το 2017 σε € 54 το 2018) και Δεκέμβριο (+5%, από € 60 το 2017 σε € 64 το 2018) να καταγράφουν αύξηση και τους μήνες Φεβρουάριο (-7%, από € 92 το 2017 σε € 85 το 2018), Απρίλιο (-10%, από € 63 το 2017 σε € 57 το 2018), Ιούνιο (-1%, από € 84 το 2017 σε € 83 το 2018), Αύγουστο (-3%, από € 111 το 2017 σε € 108 το 2018) και Σεπτέμβριο (-2%, από € 80 το 2017 σε € 79 το 2018) μείωση.

Τέλος, τα δωμάτια 1*-2* σημειώνουν θετική ποσοστιαία μεταβολή όλους τους μήνες, με εξαίρεση τον Φεβρουάριο (-4%, από € 61 το 2017 σε € 58 το 2018), τον Μάρτιο (-2%, από € 47 το 2017 σε € 46 το 2018) και τον Απρίλιο (-8%, από € 51 το 2017 σε € 47 το 2018). Οι υψηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις σημειώθηκαν τους μήνες Ιούνιο (+10%, από € 57 το 2017 σε € 63 το 2018), Ιούλιο (+9%, από € 74 το 2017 σε € 80 το 2018) και Ιανουάριο (+9%, από € 50 το 2017 σε € 54 το 2018).

Πίνακας 67: Τιμές ξενοδοχειακών δωματίων ανά κατηγορία αστεριού στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης, 2017 - 2018

Τιμές ξενοδοχειακών δωματίων στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά κατηγορία αστεριού (σε €), 2017 - 2018												
Μήνας	5*			4*			3*			1*-2*		
	2017	2018	%Δ	2017	2018	%Δ	2017	2018	%Δ	2017	2018	%Δ
Ιανουάριος	118	119	1%	83	74	-10%	56	57	1%	50	54	9%
Φεβρουάριος	127	162	27%	87	85	-2%	92	85	-7%	61	58	-4%
Μάρτιος	99	127	28%	66	70	6%	50	53	6%	47	46	-2%
Απρίλιος	122	130	7%	90	79	-12%	63	57	-10%	51	47	-8%
Μάιος	109	118	8%	91	89	-2%	57	59	4%	46	50	8%
Ιούνιος	180	176	-2%	175	164	-6%	84	83	-1%	57	63	10%
Ιούλιος	202	207	3%	219	193	-12%	102	104	2%	74	80	9%
Αύγουστος	224	216	-4%	225	216	-4%	111	108	-3%	85	87	2%
Σεπτέμβριος	147	157	7%	160	146	-9%	80	79	-2%	62	65	4%
Οκτώβριος	117	118	1%	80	80	0%	52	56	7%	46	48	4%
Νοέμβριος	115	116	1%	69	70	2%	53	54	3%	49	50	1%
Δεκέμβριος	138	138	-0%	99	91	-8%	60	64	5%	64	67	4%

Πηγή: Trivago - Ενεργειακή INSETE Intelligence

6 ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ

6.1 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ, 2017

Η ανάλυση των οικονομικών δεικτών απόδοσης βασίζεται σε στοιχεία ισολογισμών 964 εταιρειών, για τις οποίες βρέθηκε ισολογισμός τόσο για το 2016 όσο και για το 2017, οι οποίες ταυτοποιήθηκαν με τα 1.037 ξενοδοχεία τα οποία τους ανήκουν και τα οποία διαθέτουν 76.694 δωμάτια στις κατηγορίες 2*, 3*, 4* και 5*. Με τον τρόπο αυτό κατέστη δυνατό να αναλυθούν όχι μόνο χρηματοοικονομικοί αλλά και λειτουργικοί δείκτες ανά κατηγορία και ανά προορισμό⁸.

Το δείγμα αντιπροσωπεύει το 24% των μονάδων και το 31% των δωματίων των 5* ξενοδοχείων, το 19% των μονάδων και το 27% των δωματίων των 4* ξενοδοχείων, το 13% των μονάδων και το 18% των δωματίων των 3* ξενοδοχείων και το 5% των μονάδων και το 7% των δωματίων των 2* ξενοδοχείων.

Για τις Περιφέρειες Αν. Μακεδονίας & Θράκης, Βορείου Αιγαίου, Δυτικής Ελλάδας, Δυτικής Μακεδονίας, Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας δεν υπήρχε επαρκές δείγμα για την ανάλυση των ισολογισμών των ξενοδοχείων 5* που ευρίσκονται σε αυτές. Ομοίως δεν υπήρχε επαρκές δείγμα για τα Δωδεκάνησα για την ανάλυση των ισολογισμών των ξενοδοχείων 3*. Στις περιπτώσεις αυτές προβήκαμε μόνο σε εκτίμηση του Κύκλου Εργασιών τους, ενώ τα μεγέθη ΚΠΦΤΑ⁹, ΚΠΦ¹⁰, Καθαρά Πάγια, Ίδια Κεφάλαια και Μακροπρόθεσμα Δάνεια δεν εκτιμήθηκαν. Εκτιμούμε όμως ότι λόγω του μικρού αριθμού δωματίων στις εν λόγω Περιφέρειες, η παράλειψή τους δεν αλλοιώνει ουσιωδώς την εκτίμηση των συνολικών μεγεθών που προαναφέρθηκαν, ανά κατηγορία.

Τέλος, για την κατηγορία 2*, επαρκές δείγμα υπήρξε μόνο στις Περιφέρειες Αττικής, Αν. Μακεδονίας & Θράκης, Βορείου Αιγαίου, Ηπείρου, Κρήτης και Πελοποννήσου και για τον λόγο αυτό δεν παρουσιάζεται η συνολική εικόνα τους αλλά δίδονται στοιχεία για τα ξενοδοχεία 2* μόνο στις αντίστοιχες Περιφέρειες.

⁸ Για αναλυτική μεθοδολογία βλ. σελ. 8 και 9 [αντίστοιχης μελέτης με στοιχεία 2015](#).

⁹ Κέρδη Προ Φόρων Τόκων και Αποσβέσεων.

¹⁰ Κέρδη Προ Φόρων

6.1.1 Οικονομικοί δείκτες απόδοσης ξενοδοχείων στην Ελλάδα

Πίνακας 68: Βασικά χρηματοοικονομικά μεγέθη και δείκτες ξενοδοχείων στην Ελλάδα, 2017

Βασικά χρηματοοικονομικά μεγέθη και δείκτες ξενοδοχείων στην Ελλάδα, 2017			
Κατηγορία:	5*	4*	3*
Δωμάτια	71.793	108.637	98.669
Κύκλος Εργασιών	2.685.099.440	2.042.949.980	985.003.718
ΚΠΦΤΑ	834.173.437	487.852.434	179.523.835
ως % του Κύκλου Εργασιών	31%	24%	18%
ΚΠΦ	391.508.971	169.432.932	46.501.118
ως % του Κύκλου Εργασιών	15%	8%	5%
Καθαρά Πάγια	1.861.049.568	946.985.697	361.035.520
Ίδια Κεφάλαια	5.383.932.426	3.486.976.034	2.006.049.481
Μακροπρόθεσμα Δάνεια	4.778.164.516	1.870.809.134	670.855.988
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/Ίδια Κεφάλαια	0,9	0,5	0,3
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/ΚΠΦΤΑ	5,7	3,8	3,7

Πηγή: ICAP, ΜΗΤΕ, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Από τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει ότι:

- Ο κύκλος εργασιών των ξενοδοχείων 3*, 4* και 5* υπερβαίνει τα € 5,7 δισ. αθροιστικά ενώ τα συνολικά επενδεδυμένα Ίδια Κεφάλαια υπερβαίνουν τα € 10,8 δισ. και ο Μακροπρόθεσμος Δανεισμός τα € 7,3 δισ. Η αξία των Παγίων μετά τις Αποσβέσεις (Καθαρά Πάγια) ανέρχεται σε € 3,2 δισ. περίπου.
- Αν και τα ξενοδοχεία 5* έχουν μικρότερο συνολικό αριθμό δωματίων από τα ξενοδοχεία 3* και 4*, έχουν σημαντικά μεγαλύτερη οικονομική σημασία με όρους Κύκλου Εργασιών, Κερδοφορίας (ΚΠΦΤΑ και ΚΠΦ), Επενδεδυμένων Παγίων και Επενδεδυμένων Κεφαλαίων, τόσο Ιδίων όσο και Δανείων.
- Έχουν επίσης καλύτερους δείκτες κερδοφορίας τόσο σε επίπεδο ΚΠΦΤΑ όσο και σε επίπεδο ΚΠΦ. Συγκεκριμένα, οι δείκτες Κερδοφορίας (ΚΠΦΤΑ και ΚΠΦ) ως ποσοστό του Κύκλου Εργασιών των 5* ξενοδοχείων κρίνονται ως πολύ ικανοποιητικοί, των 4* ως ικανοποιητικοί ενώ των 3* ως μάλλον χαμηλοί.
- Τέλος, η χρηματοοικονομική επάρκεια (βάσει των δεικτών Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς Ίδια Κεφάλαια και Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς ΚΠΦΤΑ) κρίνεται ως υγιής για τις κατηγορίες 3* και 4* ενώ για την κατηγορία 5* αυτό ισχύει μόνο για τον πρώτο δείκτη (Μακροπρόθεσμων Δανείων προς Ίδια Κεφάλαια), ενώ ο δεύτερος δείκτης (Μακροπρόθεσμων Δανείων προς ΚΠΦΤΑ) κρίνεται ως μάλλον υψηλός.

Πίνακας 69: Βασικοί δείκτες ξενοδοχείων ανά δωμάτιο στην Ελλάδα, 2017

Βασικοί Δείκτες ξενοδοχείων ανά δωμάτιο στην Ελλάδα, 2017			
Κατηγορία:	5*	4*	3*
Κύκλος Εργασιών/Δωμάτιο	37.401	18.805	9.983
Καθαρά Πάγια/Δωμάτιο	25.922	8.717	3.659
Ίδια Κεφάλαια/Δωμάτιο	74.992	32.097	20.331
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/Δωμάτιο	66.555	17.221	6.799

Πηγή: ICAP, ΜΗΤΕ, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σύμφωνα με τον πίνακα 68, προκύπτει ότι, ανά Δωμάτιο, τόσο ο Κύκλος Εργασιών όσο και τα Επενδεδυμένα Πάγια, τα Ίδια Κεφάλαια και τα Μακροπρόθεσμα Δάνεια είναι σημαντικά υψηλότερα όσο υψηλότερη είναι η κατηγορία του ξενοδοχείου.

Αξιοσημείωτο είναι επίσης ότι ενώ ο Κύκλος Εργασιών ανά Δωμάτιο στα ξενοδοχεία 5* είναι περίπου διπλάσιος από αυτόν των 4* (που με τη σειρά τους είναι διπλάσιος αυτού των 3*), τα Επενδεδυμένα Κεφάλαια και Πάγια ανά Δωμάτιο είναι υπερδιπλάσια στα ξενοδοχεία 5* σε σχέση με τα αντίστοιχα 4*. Δηλαδή η απόδοση, με όρους Κύκλου Εργασιών ανά Δωμάτιο σε σχέση με τα Επενδεδυμένα Κεφάλαια και Πάγια ανά Δωμάτιο στα ξενοδοχεία 5* υπολείπεται αυτής των ξενοδοχείων 4*. Η εικόνα αυτή συνάδει και με την εικόνα στους δείκτες χρηματοοικονομικής επάρκειας του Πίνακα 67.

6.1.2 Οικονομικοί δείκτες απόδοσης ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης

Η ανάλυση των οικονομικών δεικτών απόδοσης στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης βασίζεται σε στοιχεία ισολογισμών 43 εταιρειών, για τις οποίες βρέθηκε ισολογισμός τόσο για το 2016 όσο και για το 2017, οι οποίες ταυτοποιήθηκαν με τα 43 ξενοδοχεία τα οποία τους ανήκουν και τα οποία διαθέτουν 1.936 δωμάτια στις κατηγορίες 4*, 3* και 2*.

Το δείγμα αντιπροσωπεύει το 20% των μονάδων και το 24% των δωματίων των 4* ξενοδοχείων, το 22% των μονάδων και το 33% των δωματίων των 3* ξενοδοχείων και το 7% των μονάδων και το 11% των δωματίων των 2* ξενοδοχείων.

Πίνακας 70: Βασικά χρηματοοικονομικά μεγέθη και δείκτες ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης, 2017

Βασικά χρηματοοικονομικά μεγέθη και δείκτες ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης, 2017				
Κατηγορία:	5*	4*	3*	2*
Δωμάτια	1.049	1.929	3.138	4.031
Κύκλος Εργασιών	21.507.967	39.147.769	17.799.046	20.973.985
ΚΠΦΤΑ	-	8.611.167	2.625.155	5.469.530
ως % του Κύκλου Εργασιών	-	22%	15%	26%
ΚΠΦ	-	184.144	-1.463.315	1.561.462
ως % του Κύκλου Εργασιών	-	0%	-8%	7%
Καθαρά Πάγια	-	18.637.531	4.303.159	1.650.817
Ίδια Κεφάλαια	-	108.728.937	56.156.868	81.427.119
Μακροπρόθεσμα Δάνεια	-	27.589.299	23.333.520	3.780.568
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/Ίδια Κεφάλαια	-	0,3	0,4	0,0
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/ΚΠΦΤΑ	-	3,2	8,9	0,7

Πηγή: ICAP, ΜΗΤΕ, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Από τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει ότι:

- Ο κύκλος εργασιών των ξενοδοχείων 2*, 3*, 4* και 5* ανέρχεται σε € 99 εκατ. περίπου.
- Τα συνολικά Επενδεδυμένα Ίδια Κεφάλαια για τις κατηγορίες 4*, 3* και 2* υπερβαίνουν τα € 246 εκατ. και ο Μακροπρόθεσμος Δανεισμός τα € 54 εκατ. Η αξία των Παγίων μετά τις Αποσβέσεις (Καθαρά Πάγια) ανέρχεται σε € 25 εκατ. περίπου.
- Αν και τα ξενοδοχεία 4* έχουν μικρότερο συνολικό αριθμό δωματίων από τις άλλες κατηγορίες, έχουν σημαντικά μεγαλύτερο Κύκλο Εργασιών, Καθαρά Πάγια, Ίδια Κεφάλαια και Μακροπρόθεσμα Δάνεια. Αναφορικά με τους δείκτες

Κερδοφορίας (ΚΠΦΤΑ και ΚΠΦ), τα 4* ξενοδοχεία εμφανίζουν τα υψηλότερα ΚΠΦΤΑ ενώ όσον αφορά στα ΚΠΦ τα υψηλότερα καταγράφονται στα 2* ξενοδοχεία. Παράλληλα, τα 3* ξενοδοχεία σημειώνουν αρνητικά ΚΠΦ.

- Ο δείκτης ΚΠΦΤΑ ως ποσοστό του Κύκλου Εργασιών των ξενοδοχείων 2* κρίνεται ως ικανοποιητικός ενώ των 4* και των 3* ως χαμηλός. Παράλληλα, ο δείκτης ΚΠΦ ως ποσοστό του Κύκλου Εργασιών των ξενοδοχείων 2* κρίνεται ως ικανοποιητικός, των 4* ως χαμηλός ενώ των 3* είναι αρνητικός.
- Τέλος, οι δείκτες Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς Ίδια Κεφάλαια και Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς ΚΠΦΤΑ κρίνονται ως υγιείς για όλες τις κατηγορίες ξενοδοχείων, με εξαίρεση τα 3* ξενοδοχεία για τον δείκτη Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς ΚΠΦΤΑ που κρίνεται ως υψηλός.

Πίνακας 71: Βασικοί δείκτες ξενοδοχείων ανά δωμάτιο στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης, 2017

Βασικοί Δείκτες Ξενοδοχείων ανά δωμάτιο στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης, 2017				
Κατηγορία:	5*	4*	3*	2*
Κύκλος Εργασιών/Δωμάτιο	20.503	20.294	5.672	5.203
Καθαρά Πάγια/Δωμάτιο	-	9.662	1.371	410
Ίδια Κεφάλαια/Δωμάτιο	-	56.365	17.896	20.200
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/Δωμάτιο	-	14.302	7.436	938

Πηγή: ICAP, ΜΗΤΕ, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σύμφωνα με τον πίνακα 70, προκύπτει ότι, ανά Δωμάτιο, τόσο ο Κύκλος Εργασιών όσο και τα Επενδεδυμένα Πάγια, τα Ίδια Κεφάλαια και τα Μακροπρόθεσμα Δάνεια είναι σημαντικά υψηλότερα όσο υψηλότερη είναι η κατηγορία του ξενοδοχείου. Εξαίρεση αποτελούν τα Ίδια Κεφάλαια για τα 2* ξενοδοχεία όπου βρίσκονται υψηλότερα από τα αντίστοιχα των 3* ξενοδοχείων.

Συγκριτικά με τους αντίστοιχους δείκτες για το σύνολο της χώρας (βλ. Πίνακα 68), παρατηρούμε ότι ο Κύκλος Εργασιών ανά Δωμάτιο, τα Καθαρά Πάγια ανά Δωμάτιο και τα Ίδια Κεφάλαια ανά Δωμάτιο είναι υψηλότερα στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης για τα 4* ξενοδοχεία και χαμηλότερα για τα 3* ξενοδοχεία. Σε ότι αφορά τα Μακροπρόθεσμα Δάνεια ανά Δωμάτιο, τα 3* ξενοδοχεία της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης είναι υψηλότερα συγκριτικά με το σύνολο της Ελλάδας ενώ το αντίστροφο ισχύει για τα ξενοδοχεία 4*.

6.2 ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ, 2017-2018

Ο Γενικός Δείκτης Ικανοποίησης (GRI) πελατών ξενοδοχείων υπολογίζεται από την ReviewPro, εταιρεία που ειδικεύεται στην μέτρηση της online φήμης των ξενοδοχείων. Ο δείκτης αυτός υπολογίζεται για κάθε ξενοδοχείο, μέσω ανάλυσης των μεταβλητών που συνδέονται με τις αναρτήσεις σχολίων πελατών σε εκατοντάδες πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης, ιστοσελίδες σχολιασμού ξενοδοχείων και ιστοσελίδες ΟΤAs (online travel agents – διαδικτυακά ταξιδιωτικά γραφεία). Επίσης, λαμβάνει υπόψιν όχι μόνο τις ημερήσιες κριτικές αλλά και τα ιστορικά δεδομένα των τελευταίων 365 ημερών δίνοντας μεγαλύτερη βαρύτητα στις πιο πρόσφατες κριτικές. Δείκτες άνω του 80% υποδηλώνουν θετική εμπειρία. Ο δείκτης είναι ποιοτικός και μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την αξιολόγηση της εξέλιξης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Για τον υπολογισμό έχουν αναλυθεί τα στοιχεία 1.126 ξενοδοχείων από την Ελλάδα, διαφόρων κατηγοριών και από διαφορετικές περιοχές της χώρας. Χαρακτηριστικά αναφέρουμε ότι τα στοιχεία που παρουσιάζονται για το 2018 βασίζονται σε 435 χιλ. αξιολογήσεις από πελάτες ελληνικών ξενοδοχείων. Συνεπώς, ο δείκτης GRI αποτυπώνει το ανταγωνιστικό επίπεδο του ελληνικού ξενοδοχειακού προϊόντος.

6.2.1 Δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Πίνακας 72: Δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2017-18

Δείκτες Ποιότητας των Ξενοδοχείων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2017-18		
	2017	2018
Κυκλάδες	89,8%	90,0%
Ήπειρος	90,1%	89,9%
Θεσσαλία	86,3%	86,2%
Βόρειο Αιγαίο	85,3%	86,2%
Κρήτη	85,9%	86,2%
Κεν. Μακεδονία	85,6%	86,0%
Δωδεκάνησα	85,4%	85,8%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	84,4%	85,6%
Στερεά Ελλάδα	85,2%	85,1%
Ιόνια Νησιά	84,3%	85,0%
Πελοπόννησος	85,8%	84,9%
Αττική	84,1%	84,6%
GRI	86,0%	86,3%

Πηγή: Review Pro - Επεξεργασία INSETE Intelligence

άνωθεν).

Στον Πίνακα 71 καταγράφεται ο Γενικός Δείκτης Ικανοποίησης (GRI) των πελατών ξενοδοχείων τόσο ανά Περιφέρεια (με εξαίρεση τις Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας και Δυτικής Ελλάδας όπου δεν διαθέτουμε στοιχεία) όσο και για το σύνολο της χώρας. Από τα στοιχεία, παρατηρούμε ότι οι πελάτες που επέλεξαν για την διαμονή τους ξενοδοχεία έμειναν ικανοποιημένοι από τις παρεχόμενες υπηρεσίες τους τόσο στο σύνολο της χώρας όσο και στις επιμέρους Περιφέρειες (βλ. άνωθεν).

Συγκεκριμένα, το επίπεδο ικανοποίησης των πελατών ξενοδοχείων στο σύνολο της Ελλάδας, σημείωσε βελτίωση την περίοδο 2017-2018 (από 86,0% το 2017 σε 86,3% το 2018). Επιμέρους, οι Κυκλάδες (από 89,8% το 2017 σε 90,0% το 2018), το Βόρειο Αιγαίο (από 85,3% το 2017 σε 86,2% το 2018), η Κρήτη (από 85,9% το 2017 σε 86,2% το 2018), η Κεντρική Μακεδονία (από 85,6% το 2017 σε 86,0% το 2018), τα Δωδεκάνησα (από 85,4% το 2017 σε 85,8% το 2018), η Αν. Μακεδονία & Θράκη (από 84,4% το 2017 σε 85,6% το 2018), τα Ιόνια Νησιά (από 84,3% το 2017 σε 85,0% το 2018) και η Αττική (από 84,1% το 2017 σε 84,6% το 2018) σημειώνουν βελτίωση του επιπέδου ικανοποίησης των πελατών ξενοδοχείων ενώ αντίθετα η Ήπειρος (από 90,1% το 2017 σε 89,9% το 2018), η Θεσσαλία (από 86,3% το 2017 σε 86,2% το 2018), η Στερεά Ελλάδα (από 85,2% το 2017 σε 85,1% το 2018) και η Πελοπόννησος (από 85,8% το 2017 σε 84,9% το 2018) κατέγραψαν επιδείνωση της ικανοποίησης των πελατών τους. Τέλος, αξιοσημείωτο είναι ότι οι Κυκλάδες (89,8% το 2017 και 90,0% το 2018) και η Περιφέρεια Ηπείρου (90,1% το 2017 και 89,9% το 2018) εμφάνισαν τα υψηλότερα επίπεδα ικανοποίησης ενώ η Αττική (84,1% το 2017 και 84,6% το 2018) τα χαμηλότερα.

6.2.2 Δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά κατηγορία αστεριού

Πίνακας 73: Δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά κατηγορία αστεριού, 2017-18

Δείκτες Ποιότητας Ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά κατηγορία αστεριού, 2017-18		
	2017	2018
5*	Μ.Δ.	Μ.Δ.
4*	83,1%	85,4%
3*	Μ.Δ.	Μ.Δ.
1*- 2*	Μ.Δ.	Μ.Δ.
GRI	84,4%	85,6%

Πηγή: Review Pro - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Ο Γενικός Δείκτης Ικανοποίησης (GRI) των πελατών ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης, σημείωσε βελτίωση την περίοδο 2017-2018 (από 84,4% το 2017 σε 85,6% το 2018). Επιπροσθέτως, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι η Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης σημείωσε το 2018 το 5^ο χαμηλότερο ποσοστό ικανοποίησης πελατών ξενοδοχείων.

Επιμέρους, δεν διαθέτουμε στοιχεία για το επίπεδο ικανοποίησης πελατών ξενοδοχείων στα 5*, 3* και 1*-2*. Αναφορικά με τα 4* ξενοδοχεία στην Αν. Μακεδονία & Θράκη, παρατηρούμε βελτίωση του επιπέδου ικανοποίησης των πελατών ξενοδοχείων (από 83,1% το 2017 σε 85,4% το 2018).

7 ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα ενότητα περιλαμβάνει την συνοπτική καταγραφή επιλεγμένων **βασικών στρατηγικών κατευθύνσεων και προβλέψεων που έχουν άμεση σχέση με την τουριστική ανάπτυξη**, όπως έχουν θεσμοθετηθεί και προωθούνται στο πλαίσιο του **Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου (ΠΧΠ)** για την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης (βλ. [ΦΕΚ 248 ΑΑΠ/25.10.2018](#)).

Τα **ΠΧΠ** θεσμοθετούνται με Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μετά από δημόσια διαβούλευση. **Αποτελούν τα βασικά εργαλεία άσκησης χωροταξικού σχεδιασμού αλλά και αναπτυξιακής πολιτικής σε Περιφερειακό επίπεδο**, παρέχοντας κατευθύνσεις για την χωρική οργάνωση και την ανάπτυξη των Περιφερειών της Χώρας και δίνοντας στρατηγικές κατευθύνσεις στα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού που έχουν ρυθμιστικό χαρακτήρα.

Στις επόμενες ενότητες περιγράφονται στρατηγικές κατευθύνσεις που έχουν σχέση με:

- **πρότυπα χωρικής οργάνωσης, αναπτυξιακούς πόλους και άξονες, κόμβους και πύλες μεταφορών** καθώς και με
- ειδικές **πρόνοιες και κατευθύνσεις** σε ότι αφορά στην **τουριστική ανάπτυξη ανά χωρική/ γεωγραφική ενότητες, θεματικές μορφές τουρισμού και ειδικές κατηγορίες του χώρου** (πχ. παράκτιος και νησιωτικός χώρος, ορεινός χώρος, κλπ.) καθώς και **όρους δόμησης** (πχ. αρτιότητες, επιτρεπόμενες χρήσεις, πυκνότητα κλινών).

Πρακτικά, οι πρόνοιες και οι κατευθύνσεις αυτές λαμβάνουν υπόψη μία σειρά επιτελικών σχεδίων και προγραμμάτων όπως Εθνικές Πολιτικές (πχ. Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης, ενίσχυση ιδιωτικών επενδύσεων), τα οικεία Περιφερειακά και Τομεακά (πχ. υποδομές μεταφορών, περιβάλλον και αειφόρος ανάπτυξη) Επιχειρησιακά Προγράμματα, αλλά και τις επηρεάζουν. Παράλληλα **έχουν άμεση και στενή σχέση τόσο με τον σχεδιασμό του χώρου ρυθμιστικού χαρακτήρα** (πχ. πολεοδομικά σχέδια) όσο και **με τον σχεδιασμό και την υλοποίηση δημόσιων και ιδιωτικών έργων** (πχ. μέσω της διαδικασίας της χωροθέτησης και της περιβαλλοντικής αδειοδότησης) στους τομείς – μεταξύ άλλων – των μεταφορών, των υποδομών και του τουρισμού.

Σκοπός και στόχοι

Στόχος του ΠΧΠ της Περιφέρειας Ανατολική Μακεδονίας – Θράκης σχετικός με τον Τουρισμό είναι κυρίως η αειφορική διαχείριση του χώρου και η παροχή κατευθύνσεων για την οργάνωσή του, την ανάπτυξη των παραγωγικών δραστηριοτήτων και την προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος και του τοπίου προς τον υποκείμενο σχεδιασμό, θέτοντας ιεραρχημένες προτεραιότητες και αξιοποιώντας τα διαθέσιμα εργαλεία του χωρικού και περιβαλλοντικού σχεδιασμού.

Χωροταξική ένταξη της Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης στα ευρύτερα χωρικά σύνολα

Για την ανάδειξη της θέσης και του ρόλου της Περιφέρειας, προβλέπεται η ενίσχυση της γεωπολιτικής και οικονομικής της θέσης σε μια ευρύτερη ενδοχώρα ανάμεσα στη ΝΑ Ευρώπη, τις Παρευξείνιες χώρες και την Τουρκία. Σε αυτή την κατεύθυνση κύριες αιχμές αποτελούν οι δραστηριότητες διαμετακομιστικού εμπορίου και τουρισμού και η τόνωση του εξαγωγικού προσανατολισμού της Περιφέρειας.

Μία από τις προϋποθέσεις για την αποτελεσματική ενεργοποίηση του αναπτυξιακού δυναμικού της Περιφέρειας αποτελεί η ενίσχυση της τουριστικής της ταυτότητας. Η στοχευμένη ανάπτυξη του τουρισμού αποκτά διπλό προσανατολισμό, τόσο προς τον εξωτερικό τουρισμό όσο και προς τον εσωτερικό. Το τουριστικό προϊόν της Περιφέρειας εμπλουτίζεται για να αποκτήσει ισχυρή ταυτότητα, με την ανάπτυξη ενός πολυθεματικού τουριστικού δικτύου, ως σύμπλεγμα επιμέρους αξιολογών προορισμών. Σε διαπεριφερειακό επίπεδο επιδιώκεται να ενισχυθεί ο εξαγωγικός προσανατολισμός της Περιφέρειας προς τον υπόλοιπο εθνικό χώρο και κυρίως προς τη Βόρεια Ελλάδα σε δύο βασικούς τομείς, στον πρωτογενή και στον τουρισμό.

Οι θαλάσσιες μεταφορές αποκτούν σημαντικό ρόλο στην ενίσχυση της σύνδεσης με τη Θάσο και τη Σαμοθράκη αλλά και στη σύνδεση της Περιφέρειας με το Βόρειο και Ανατολικό Αιγαίο και κυρίως με τη Λήμνο, τη Λέσβο, τη Χίο, αλλά και τη Ρόδο, στο πλαίσιο της ενδυνάμωσης των σχέσεων του νησιωτικού και του ηπειρωτικού χώρου στο επίπεδο του τουρισμού.

Αναπτυξιακή προοπτική και εξέλιξη της Περιφέρειας

Βασικός αναπτυξιακός στόχος της Περιφέρειας ορίζεται η σταδιακή ανασυγκρότηση και ο εκσυγχρονισμός του παραγωγικού της προτύπου και η διατήρηση και, κατά το δυνατόν, εμπάθυνση της κοινωνικής συνοχής, σε περιβάλλον αυξανόμενου ανταγωνισμού, ύφεσης και κρίσης, με την αξιοποίηση των πόρων της, την

κινητοποίηση των υφιστάμενων αλλά και νέων κοινωνικών συλλογικοτήτων και την αξιοποίηση της γεωγραφικής της θέσης.

Οι κατευθύνσεις του αναπτυξιακού προτύπου ορίζονται ως εξής: Ανάπτυξη του τουρισμού με στροφή στην ποιότητα, με μεγέθυνση του γενικού τουριστικού προϊόντος σε συνδυασμό με τη στροφή στον ποιοτικό και θεματικά διαφοροποιημένο τουρισμό, τόνωση του υφιστάμενου τουριστικού ρεύματος από την ανατολική και νοτιοανατολική Ευρώπη και την Τουρκία, την προώθηση ειδικών μορφών ήπιου και εναλλακτικού τουρισμού και την αναθέρμανση του εσωτερικού τουρισμού και κοινωνικού τουρισμού. Προωθείται η δημιουργία ενιαίας τουριστικής ταυτότητας με αναφορά στο ενδογενές δυναμικό και τις φυσικές, πολιτισμικές, οικονομικές και κοινωνικές ιδιαιτερότητες κάθε χωρικής ενότητας. Η προώθηση του κλασικού τουρισμού συνεπάγεται την αναβάθμισή του σε ένα προϊόν με ποιοτικά χαρακτηριστικά και την ένταξή του σε ένα πολυκεντρικό και πολυθεματικό δίκτυο. Κρίσιμη παράμετρος είναι η ανάπτυξη του «πράσινου» τουρισμού, με προστασία και αειφορική διαχείριση του περιβάλλοντος.

Βασικοί άξονες και πόλοι ανάπτυξης

Ως πόλοι ανάπτυξης ορίζονται οι πέντε έδρες των Περιφερειακών Ενοτήτων (ΠΕ), παράγοντας μία πολυκεντρική μορφή χωρικής οργάνωσης και μία πολύ-πολική αναπτυξιακή δυναμική ενώ ως πρωτεύοντες Εθνικοί Πόλοι διεθνούς και διαπεριφερειακής εμβέλειας ορίζονται η Κομοτηνή, (έδρα της Περιφέρειας, οικιστικό κέντρο 2ου επιπέδου) και Αλεξανδρούπολη (έδρα της ΠΕ Έβρου, οικιστικό κέντρο 2ου επιπέδου) .

Με βάση τις δυνατότητες συμπληρωματικότητας, συγκροτούνται επίσης, δύο κύρια δίπολα με λειτουργικά - αναπτυξιακά χαρακτηριστικά:

- Δίπολο Κομοτηνή - Αλεξανδρούπολη, ως «Περιφερειακό Μητροπολιτικό Κέντρο - Αναπτυξιακό Δίπολο και πύλη διεθνούς και διαπεριφερειακής εμβέλειας της Περιφέρειας»,
- Δίπολο Καβάλα - Δράμα, ως «Αναπτυξιακό - Λειτουργικό Δίπολο και πύλη διεθνούς και διαπεριφερειακής εμβέλειας της Περιφέρειας»

Σημειακές παραγωγικές δραστηριότητες εθνικής και περιφερειακής εμβέλειας

Η δυνατότητα χωροθέτησης μεγάλων τουριστικών μονάδων εντοπίζεται στις δύο σημαντικές χωρικές ενότητες τουρισμού-παραθερισμού: στην περιοχή δυτικά της Αλεξανδρούπολης έως τον αρχαιολογικό χώρο της Ζώνης και στην περιαστική ζώνη στα δυτικά της Καβάλας, καθώς και σε τμήματα της Θάσου. Δυνατότητα υποδοχής

μεγάλων μονάδων εκτιμάται ότι διαθέτει και η περιοχή στα παράλια του Δήμου Μαρώνειας - Σαπών στην ΠΕ Ροδόπης. Για την ανάπτυξη οργανωμένων υποδοχέων τουριστικών δραστηριοτήτων προκρίνεται ο μηχανισμός των ΠΟΑΠΔ του άρθρου 24 του ν. 1650/1986 και των ΠΕΡΠΟ του ν. 2508/1997. Ο μηχανισμός των ΠΟΤΑ του άρθρου 29 του ν. 2545/1997, όπως ισχύει, δεν θεωρείται ότι συνάδει με το χαρακτήρα του παράκτιου και νησιωτικού χώρου της Περιφέρειας. Θα μπορούσε, όμως, να ενισχύσει την ανάπτυξη του τουρισμού στις ημιορεινές περιοχές, υπό την προϋπόθεση ανάπτυξης ειδικών τουριστικών υποδομών.

Χωρική διάρθρωση των βασικών δικτύων μεταφορικής υποδομής

Στρατηγικός στόχος για τον τομέα των μεταφορών τίθεται η ένταξη της Περιφέρειας στα ευρύτερα διεθνή δίκτυα μεταφορών, ως πύλη του Βορειο-ανατολικού άξονα προσανατολισμού (ανάπτυξης) της χώρας, αλλά και ως διέξοδος των χωρών της ΝΑ Ευρώπης προς τη Μεσόγειο. Ταυτόχρονα, διατυπώνεται η ανάγκη ενίσχυσης της προσπελασιμότητας σε ενδοπεριφερειακό επίπεδο και περιφερειακό επίπεδο. Προωθούνται κατά προτεραιότητα η:

- Ολοκλήρωση των έργων που αφορούν στην ενίσχυση του Βορειοανατολικού άξονα ανάπτυξης της Περιφέρειας (Αλεξανδρούπολη - Ορμένιο) που στηρίζουν τον στόχο να καταστεί η Αλεξανδρούπολη πύλη της Περιφέρειας και σημαντικό διαμετακομιστικό κέντρο στην περιοχή της ΝΑ Ευρώπης.
- Ολοκλήρωση των έργων που αφορούν στην ενίσχυση του ρόλου της Καβάλας ως πύλης διεθνούς και διαπεριφερειακής εμβέλειας.
- Βελτίωση - ανάπτυξη λοιπών υποδομών. Ως σημαντικότερες αναγνωρίζονται: (α) η ολοκλήρωση του κάθετου οδικού άξονα Κομοτηνή - Νυμφαία - ελληνοβουλγαρικά σύνορα, (β) η ολοκλήρωση του κάθετου οδικού άξονα Ξάνθη - ελληνοβουλγαρικά σύνορα μέσω Εχίνου, με παράκαμψη της πόλης, (γ) η ανάπτυξη υπηρεσιών προασιακού σιδηροδρόμου κατά προτεραιότητα μεταξύ Ξάνθης, Κομοτηνής και Αλεξανδρούπολης και (δ) η βελτίωση σημαντικών τμημάτων του πρωτεύοντος και δευτερεύοντος περιφερειακού δικτύου.

Σε ότι αφορά στις θαλάσσιες μεταφορές, προωθείται κατά προτεραιότητα η ανάδειξη του νέου ρόλου των βασικών λιμένων, Αλεξανδρούπολης και Καβάλας, η βελτίωση των λιμενικών υποδομών και η διασύνδεση τους με τα λοιπά μεταφορικά δίκτυα. Και οι δύο αναλαμβάνουν εθνικό και διεθνή προσανατολισμό ως διεθνή διαμετακομιστικά - εμπορευματικά κέντρα, κέντρα συνδυασμένων μεταφορών και διεθνείς πύλες για τον τουρισμό, με λειτουργίες εμπορευματικού και επιβατικού λιμένα, κρουαζιέρας,

ιχθυόσκαλας - αλιευτικού καταφύγιου, μαρίνας σκαφών αναψυχής και έδρας ναυταθλητικών δραστηριοτήτων. Οι δύο λιμένες λειτουργούν με συνεργεία και συμπληρωματικότητα δημιουργώντας διάδρομο πολυτροπικών μεταφορών για τη σύνδεση των λιμένων του Βορειοανατολικού Αιγαίου με τους λιμένες του Εύξεινου Πόντου και τον Δούναβη, προσφέροντας έτσι μια εναλλακτική διαδρομή προς τα στενά του Βοσπόρου. Ειδικότερα για τον Επιβατικό Λιμένα Καβάλας - Λιμένας που ορίζεται ως Πύλη Διεθνούς Εμβέλειας, κρίνεται σκόπιμη η δημιουργία μαρίνας σκαφών αναψυχής με δεδομένη την υφιστάμενη ζήτηση σε θαλάσσιο τουρισμό μικρών σκαφών.

Τα διεθνή αεροδρόμια Αλεξανδρούπολης και Καβάλας ορίζονται ως Κύριοι Διεθνείς Αερολιμένες. Στο πλαίσιο αυτό, προωθούνται κατά προτεραιότητα οι συνδέσεις με το σιδηροδρομικό δίκτυο και, κατ' επέκταση, με τα λιμάνια των δύο πόλεων. Για το αεροδρόμιο της Χρυσούπολης προωθείται η βελτίωση της συνδετήριας οδού και του ανισόπεδου κόμβου με την Εγνατία Οδό και η σύνδεση με την Καβάλα και την Ξάνθη μέσω κατάλληλων ανταποκρίσεων με τα ΜΜΜ. Παράλληλα προωθείται δίκτυο μεταφορών με υδροπλάνα, για τη σύνδεση των νησιών του Βορείου και Ανατολικού Αιγαίου, αλλά και ευρύτερα, με κατάλληλα σημεία υποδοχής όπως τα λιμάνια Καβάλας και Αλεξανδρούπολης.

Χωρική διάρθρωση, εξειδίκευση και συμπληρωματικότητα των παραγωγικών δραστηριοτήτων - Τουρισμός

Στρατηγικός στόχος για την ανάπτυξη του τουρισμού είναι η συγκρότηση ενιαίας τουριστικής ταυτότητας και η προώθηση της αειφόρου και ισόρροπης τουριστικής ανάπτυξης σε συνδυασμό με το υπόλοιπο ενδογενές δυναμικό σύμφωνα με τις φυσικές, πολιτιστικές, οικονομικές και κοινωνικές ιδιαιτερότητες κάθε χωρικής ενότητας. Η χωρική διάσταση της στρατηγικής για την ανάπτυξη του τουρισμού ορίζει τα μεγάλα αστικά κέντρα της Περιφέρειας ως κέντρα αστικού τουρισμού και ταυτόχρονα ως κόμβους οργάνωσης, ενημέρωσης και διάχυσης προς τους υπόλοιπους τουριστικούς προορισμούς. Στον παράκτιο και τον νησιωτικό χώρο, βασικό ρόλο διαδραματίζουν οι χωρικές ενότητες τουρισμού- παραθερισμού, ως κύριοι υποδοχείς της τουριστικής ανάπτυξης, οι οποίες συμπληρώνονται από τις περιοχές παράκτιας οικοανάπτυξης και τη Σαμοθράκη, όπου ενθαρρύνεται η ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού. Στον ορεινό χώρο, προωθείται η ανάπτυξη ειδικού - εναλλακτικού τουρισμού σε επιλεγμένες περιοχές, αξιοποιώντας τα κατά τόπους συγκριτικά πλεονεκτήματα. Το συνολικό πρότυπο χωρικής ανάπτυξης του τουρισμού στην Περιφέρεια συμπληρώνεται από την οργάνωση των τριών τόξων οικοανάπτυξης και των επιμέρους δικτύων φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.

Στο σύνολο της Περιφέρειας, επιδιώκεται η βελτίωση των συνδέσεων μεταξύ των επιμέρους τουριστικών περιοχών και προορισμών, χωρίς όμως να δημιουργούνται νέοι συνεχείς διαμπερείς άξονες. Σε αυτό το πλαίσιο, το υφιστάμενο πρότυπο οργάνωσης των προσβάσεων στις περιοχές τουριστικού ενδιαφέροντος μέσω κάθετων συνδέσεων στην Εγνατία Οδό διατηρείται, τόσο για την παράκτια ζώνη, όσο και για τις ορεινές περιοχές, μέσω των αντίστοιχων αστικών κέντρων. Παράλληλα, προωθείται ο περιορισμός της διάσπαρτης δόμησης τουριστικών εγκαταστάσεων μέσω της θεσμοθέτησης ζωνών τουρισμού - αναψυχής και της χωροθέτησης οργανωμένων υποδοχέων τουριστικών δραστηριοτήτων, λαμβάνοντας υπόψη τον χαρακτήρα και τη χωρητικότητα της κάθε περιοχής.

Ειδικότερα:

1. Αστικά κέντρα - αστικός και θεματικός τουρισμός

Προωθούνται αναπλάσεις - ολοκληρωμένες παρεμβάσεις. Προωθείται ο συνεδριακός τουρισμός σε σχέση με τα τμήματα ΑΕΙ - ΤΕΙ και τα ερευνητικά κέντρα και ο ιατρικός τουρισμός (Αλεξανδρούπολη). Τα παραθαλάσσια αστικά κέντρα, η Αλεξανδρούπολη και η Καβάλα, με τις περιαστικές παραλιακές ζώνες τους ορίζονται ως πύλες του τουρισμού και βασικοί χωρικοί υποδοχείς της τουριστικής ανάπτυξης. Τα μεγάλα αστικά κέντρα της ενδοχώρας, η Δράμα, η Ξάνθη και η Κομοτηνή, ορίζονται ως πύλες προς τον ορεινό χώρο και τις δραστηριότητες τουρισμού φύσης και υπαίθρου που προωθούνται σε αυτές τις περιοχές.

2. Παράκτιος χώρος.

a. Αναπτυγμένες τουριστικά περιοχές - Περιοχή δυτικά της Καβάλας:

Η περιοχή είναι κορεσμένη και διαθέτει πολύ περιορισμένα περιθώρια νέων αναπτύξεων. Προτεραιότητα αποτελεί η εξυγίανση και συνολική αναβάθμισή της, γεγονός που απαιτεί (α) την παροχή κινήτρων για τον εκσυγχρονισμό υφιστάμενων τουριστικών μονάδων με παράλληλη αναβάθμιση σε τύπους και κατηγορίες καταλυμάτων, (β) αναπλάσεις των παραλιακών μετώπων όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο, (γ) προστασία του τοπίου και των φυσικών σχηματισμών από περαιτέρω δόμηση. Ειδικότερα: Προωθείται η βελτίωση των υποδομών του λιμένα Νέας Ηρακλείτσας για την εξυπηρέτηση σκαφών αναψυχής. Προωθείται η ανάπτυξη του οινοτουρισμού. Λαμβάνεται μέριμνα για την προστασία του τοπίου στις χερσονήσους «Βρασιδάς» και Νέας Ηρακλείτσας. Στην παράκτια περιοχή του αρχαιολογικού χώρου της Νέας Περάμου, λαμβάνεται μέριμνα για τη διαφύλαξη του μοναδικού φυσικού σχηματισμού των αμμόλοφων από τις παράκτιες κατασκευές και επανεξετάζεται ο υποκείμενος σχεδιασμός προς την κατεύθυνση αυτή.

b. Αναπτυσσόμενες τουριστικά περιοχές

Περιλαμβάνεται η υπόλοιπη ακτογραμμή πλην των περιοχών της προηγούμενης κατηγορίας και των παράκτιων περιοχών των δύο Εθνικών Πάρκων. Βασικός στόχος είναι η πρόληψη φαινομένων υποβάθμισης της ποιότητας των φυσικών και ανθρωπογενών πόρων και σε αυτό το πλαίσιο η ζώνη αυτή προκρίνεται στρατηγικά να αναπτυχθεί ως ένα δίκτυο προορισμών και όχι ως ένα συνεχόμενο αδιαφοροποίητο μέτωπο,

Αναγνωρίζονται τέσσερις επιμέρους περιοχές:

α. Περιοχή δυτικά της Αλεξανδρούπολης έως και την παραλία Δικελλών

Βασικός στόχος είναι ο περιορισμός της διάσπαρτης δόμησης Β' κατοικίας και η προώθηση ολοκληρωμένων τουριστικών παρεμβάσεων με αναπτυξιακό χαρακτήρα, μέσω οργανωμένων υποδοχέων τουριστικών δραστηριοτήτων και ειδικών τουριστικών υποδομών και εγκαταστάσεων. Δίδονται οι ακόλουθες κατευθύνσεις: Να ληφθεί μέριμνα ώστε να διατηρούνται ενδιάμεσες αδόμητες εκτάσεις, τόσο κατά μήκος του παράκτιου μετώπου, όσο και της άμεσης ενδοχώρας. Ιδιαίτερη μέριμνα απαιτείται στην περιοχή του υφιστάμενου ελαιώνα στη Μάκρη. - Να καταργηθούν οι παρεκκλίσεις αρτιότητας και κατάτμησης κατά μήκος όλων των κατηγοριών του οδικού δικτύου - Να προβλεφθούν γενικές διατάξεις για την προστασία του τοπίου, ιδίως με την προσαρμογή σε αυτό των τουριστικών αναπτύξεων και των οδικών αξόνων. - Προωθείται η δημιουργία ενιαίου, ήπιου οδικού παραλιακού άξονα. Δίδεται προτεραιότητα στην εγκατάσταση ξενοδοχειακών μονάδων υψηλών προδιαγραφών (4 και 5 αστέρων), σε συνδυασμό με ειδικές τουριστικές υποδομές που υποστηρίζουν τους στόχους τουριστικής ανάπτυξης της ευρύτερης περιοχής.

β. Παράκτια ζώνη από τον αρχαιολογικό χώρο της Ζώνης - Μεσημβρίας έως την παραλία και την ευρύτερη αρχαιολογική ζώνη της Μαρώνειας.

Προωθείται ο χαρακτηρισμός της περιοχής ως ιδιαίτερου φυσικού κάλλους. Στο παραλιακό μέτωπο μεταξύ της παραλίας Δικέλλων και του λιμανιού του Αγίου Χαράλαμπου δίδεται κατεύθυνση πλήρους απαγόρευσης δόμησης. Στην περιοχή της παραλίας Πετρωτών διατηρείται η ζώνη αναζήτησης ΠΕΡΠΟ και δίνεται η δυνατότητα δημιουργίας οργανωμένων κατασκηνώσεων. Προωθείται η δημιουργία ειδικά διαμορφωμένης διαδρομής μεταξύ της παραλίας Δικέλλων και του λιμανιού του Αγίου Χαράλαμπου. Η ζώνη εντάσσεται στο «Τόξο υγροβιότοπων και αρχαιολογικών χώρων».

γ. Παράκτια ζώνη από την παράλια Μαρώνειας έως το λιμάνι του Ιμέρου:

Βασική κατεύθυνση για την περιοχή είναι η ανάπτυξη των χρήσεων τουρισμού - παραθερισμού σε σχέση με τις υφιστάμενες συγκεντρώσεις, σε διακριτούς πόλους, με στόχο την αποφυγή ανάπτυξης ενός συνεχούς μετώπου και η διαφύλαξη περιοχών αγροτικής ανάπτυξης ενδιάμεσα, με στόχο την προστασία του αγροτικού τοπίου. Οι προτεινόμενες αναπτύξεις δεν επιτρέπονται νοτίως του παραλιακού άξονα προς την παραλία. Η ζώνη εντάσσεται στο «Τόξο υγροβιότοπων και αρχαιολογικών χώρων».

δ. Παράκτια ζώνη από τον αρχαιολογικό χώρο της Νέας Περάμου έως τις εκβολές του Στρυμόνα.

Προωθείται η ανάπτυξη χρήσεων τουρισμού - παραθερισμού σε σχέση με τις υφιστάμενες συγκεντρώσεις, σε διακριτούς πόλους.

ε. Περιοχές με περιθώρια ανάπτυξης ειδικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού

Περιλαμβάνονται οι εκτάσεις του Εθνικού Πάρκου ΑΜΘ και οι εκτάσεις του Εθνικού Πάρκου Δέλτα Έβρου. Στις περιοχές αυτές αναπτύσσεται «τουρισμός φύσης» και προωθούνται ειδικές δράσεις ανάδειξης τους ως πόλων ανάπτυξης τουρισμού φύσης ευρύτερης ακτινοβολίας. Οι περιοχές του Εθνικού Πάρκου ΑΜΘ εντάσσονται στο «Τόξο υγροβιότοπων και αρχαιολογικών χώρων» με δυνατότητες ανάπτυξης τουρισμού φύσης-υπαίθρου.

Για το Εθνικό Πάρκο Δέλτα Έβρου: Προωθείται η ένταξη του Πάρκου σε ευρύτερα θεματικά δίκτυα, καθώς και η δημιουργία δικτύων διαδρομών περιβαλλοντικής ευαισθησίας και εκπαίδευσης. Επιτρέπεται η παρατήρηση της φύσης, η αναψυχή και οι οργανωμένες επισκέψεις και ξεναγήσεις κοινού με σκοπό την περιβαλλοντική ενημέρωση και ευαισθητοποίηση καθώς και η επιστημονική έρευνα των χαρακτηριστικών του οικοσυστήματος.

3. Νησιωτικός χώρος

- a. Θάσος. Δίδεται η κατεύθυνση καθορισμού, από τον υποκείμενο σχεδιασμό, συγκεκριμένων ζωνών τουριστικής ανάπτυξης στην παράκτια ζώνη, Αποτρέπεται η δημιουργία συνεχών δομημένων μετώπων κατά μήκος τόσο των υφιστάμενων οδικών αξόνων όσο και των θαλάσσιων μετώπων καθώς και η διάνοιξη νέων οδικών αξόνων, ειδικά σε περιοχές με έντονο φυσικό ανάγλυφο κατά μήκος της ακτογραμμής. Αναβαθμίζονται υποβαθμισμένες περιοχές της παράκτιας ζώνης μέσω (α) της παροχής κινήτρων για τον εκσυγχρονισμό υφιστάμενων τουριστικών μονάδων, (β) ανάπλασης των παραλιακών μετώπων, (γ) προστασίας του τοπίου. Για το υπόλοιπο τμήμα του νησιού

προωθείται η διεύρυνση του τουριστικού προϊόντος με δράσεις που σχετίζονται με τουρισμό φύσης και πολιτισμού, βασισμένης στα τοπικά προϊόντα του πρωτογενή τομέα και στην ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων. Για την αποφυγή συγκρούσεων μεταξύ τουριστικών και εξορυκτικών δραστηριοτήτων (λατομεία μαρμάρου) προβλέπεται ο καθορισμός ζωνών εξόρυξης.

- b. Σαμοθράκη. Δίδεται η κατεύθυνση καθορισμού, από τον υποκείμενο σχεδιασμό, συγκεκριμένων ζωνών ήπιας τουριστικής ανάπτυξης. Προωθείται η προσαρμογή της τυπολογίας των καταλυμάτων και άλλων σχετικών με τον τουρισμό υποδομών σύμφωνα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής. Η ανάπτυξη του θαλάσσιου τουρισμού ενισχύεται με τη βελτίωση των υποδομών και των παρεχόμενων υπηρεσιών στους υφιστάμενους λιμένες της Σαμοθράκης.

4. Ορεινός χώρος

Βασική στρατηγική κατεύθυνση για τον ορεινό χώρο είναι η ανάδειξη της μοναδικής ταυτότητας της κάθε περιοχής και η αξιοποίηση των παραγωγικών δυνατοτήτων της στην κατεύθυνση της αειφορικής διαχείρισης των φυσικών πόρων και της οικοανάπτυξης, με περιθώρια ανάπτυξης ήπιων και εναλλακτικών μορφών τουρισμού.

Ορισμένες κατευθύνσεις που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για τον τουρισμό είναι:

- Η αξιοποίηση εγκαταλελειμμένων ορεινών οικισμών που παρουσιάζουν αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον με τη μετατροπή κτιρίων σε καταλύματα.
- Ο καθορισμός ζωνών εξόρυξης για τη ρύθμιση των συγκρούσεων μεταξύ τουριστικών και εξορυκτικών δραστηριοτήτων στο Φαλακρό, το Παγγαίο και τα όρη Λεκάνης.
- Η δημιουργία τουριστικών καταλυμάτων κατά προτεραιότητα εντός των υφιστάμενων οικισμών, καθώς και σε μια ζώνη πλάτους 500μ. από τα όρια τους στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται σχετικός κορεσμός.
- Ενθαρρύνεται η παροχή κινήτρων για την αποκατάσταση - επανάχρηση υφιστάμενων αξιόλογων κτιρίων, ιδιαίτερα στους παραδοσιακούς και εγκαταλελειμμένους οικισμούς.

5. Υπόλοιπες περιοχές:

Στις υπόλοιπες περιοχές της Περιφέρειας προτεραιότητα αποτελεί η ανάπτυξη του τουρισμού φύσης - υπαίθρου (αγροτουρισμού και οικοτουρισμού), του πολιτισμικού, του χειμερινού τουρισμού, καθώς και άλλων μορφών που ευνοούνται σε επιμέρους περιοχές ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους.

6. Ειδικές μορφές τουρισμού

Πρωθούνται η:

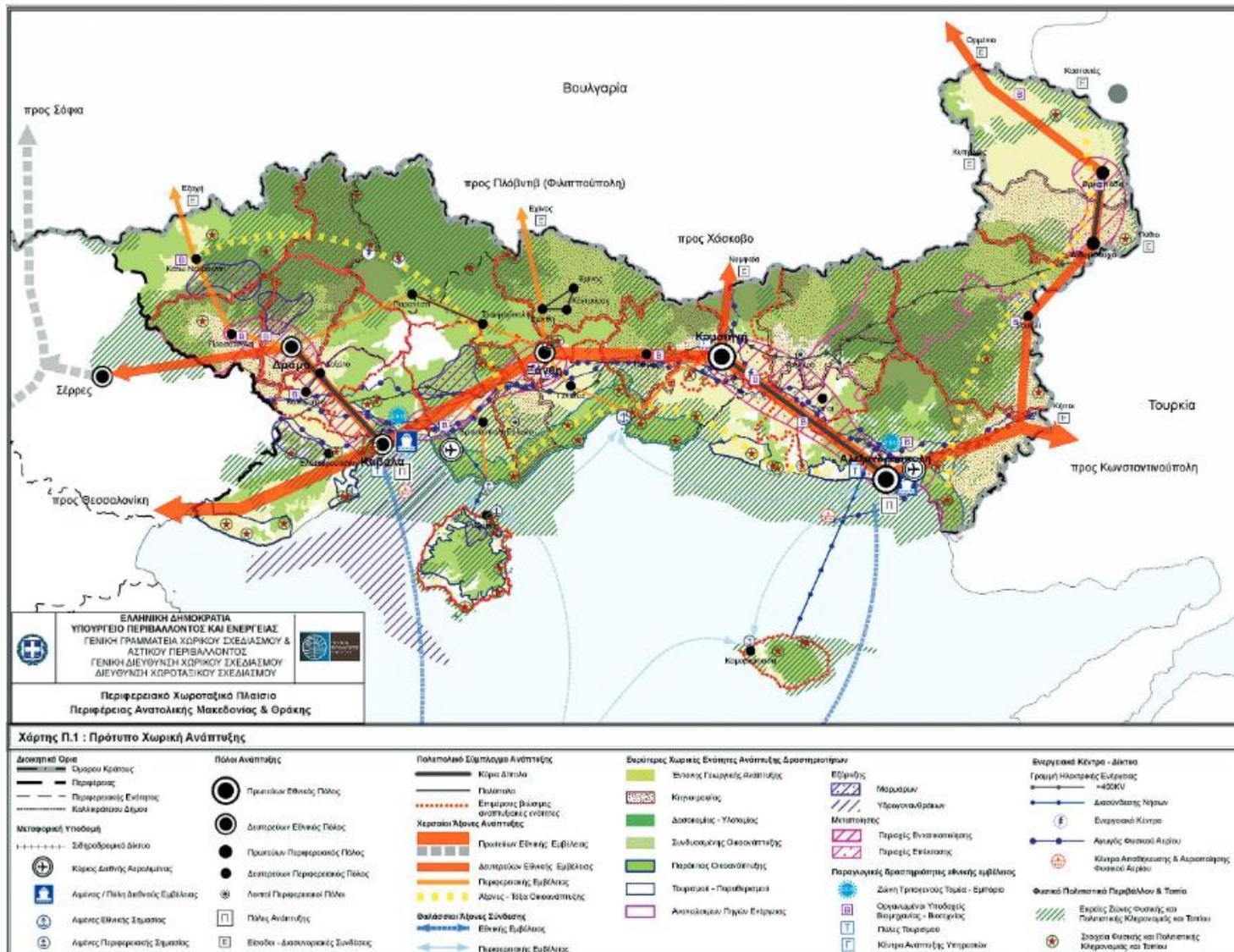
- Υλοποίηση ειδικών τουριστικών υποδομών ιαματικού και θεραπευτικού τουρισμού σε επιλεγμένες θέσεις, όπου εντοπίζεται η ύπαρξη ιαματικών πηγών.
- Οργάνωση του θαλάσσιου τουρισμού με κέντρο την Καβάλα και σε συνδυασμό με την Αλεξανδρούπολη, με ακτίνα επιρροής τις παράκτιες περιοχές της Περιφέρειας, τη Θάσο, τη Σαμοθράκη, τη Λήμνο και τον Άγιο Ευστράτιο, καθώς και εν δυνάμει τα παράλια της Τουρκίας.
- Ανάπτυξη του αθλητικού τουρισμού, με την ενίσχυση των δυνατοτήτων για εξειδικευμένες αθλητικές εκδηλώσεις με την αντίστοιχη ξενοδοχειακή υποδομή σε ορεινές, παραθαλάσσιες και παραλίμνιες περιοχές. Ιδιαίτερα στις περιοχές του Φαλακρού και του Παγγαίου Όρους, όπου υπάρχουν υποδομές χειμερινού τουρισμού, τέτοιες δραστηριότητες μπορούν να λειτουργήσουν συμπληρωματικά.
- Ανάπτυξη του οινοτουρισμού και η οργάνωση του σε δίκτυα («δρόμους του κρασιού»), ιδιαίτερα γύρω από τη Δράμα και τον Δήμο Παγγαίου.
- Ανάπτυξη τουρισμού φύσης - υπαίθρου, μέσω της οριοθέτησης περιοχών οικοανάπτυξης σε σημαντικούς φυσικούς πόρους ή τοπία της Περιφέρειας, σε συνδυασμό με ειδικές μορφές τουρισμού.
- Οργάνωση δικτύων και διαδρομών φυσιολατρικού, αρχαιολογικού, θρησκευτικού και ιαματικού τουρισμού με τη δημιουργία και βελτίωση των υποδομών, τη διαχείριση και ανάταξη του φυσικού περιβάλλοντος, την ολοκλήρωση των ανασκαφών, την ανάδειξη αρχαιολογικών χώρων και θρησκευτικών μνημείων.

7. Σε ό,τι αφορά στους όρους της σημειακής χωροθέτησης τουριστικών καταλυμάτων σε εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών περιοχές, δίδονται οι εξής κατευθύνσεις:

- Αναπτυγμένες τουριστικά περιοχές: αύξηση της ελάχιστης απαιτούμενης επιφάνειας γηπέδου σε είκοσι (20) στρέμματα και θέσπιση μέγιστης πυκνότητας 8 και 9 κλινών/στρέμμα για ξενοδοχεία 5 και 4 αστέρων, αντιστοίχως. Υιοθέτηση της κατεύθυνσης αυτής και στην περίπτωση επέκτασης υφιστάμενου καταλύματος, πλην της περίπτωσης τυχόν συμπλήρωσης αυτού με ειδικές τουριστικές υποδομές εκτός αν αυτό αποκλείεται από ειδικές διατάξεις.

- Αναπτυσσόμενες τουριστικά περιοχές: αύξηση της ελάχιστης απαιτούμενης επιφάνειας γηπέδου σε δέκα (10) στρέμματα και θέσπιση μέγιστης πυκνότητας 8, 9 και 10 κλινών/στρέμμα για ξενοδοχεία 5, 4 και 3 αστέρων, αντιστοίχως. Υιοθέτηση της κατεύθυνσης αυτής και στην περίπτωση επέκτασης υφιστάμενου καταλύματος, πλην της περίπτωσης τυχόν συμπλήρωσης αυτού με ειδικές τουριστικές υποδομές εκτός αν αυτό αποκλείεται από ειδικές διατάξεις.
- Περιοχές με περιθώρια ανάπτυξης ειδικού και εναλλακτικού τουρισμού: αύξηση της ελάχιστης απαιτούμενης επιφάνειας γηπέδου σε δεκαπέντε (15) στρέμματα και θέσπιση μέγιστης πυκνότητας 8, 9 και 10 κλινών/ στρέμμα για ξενοδοχεία 5, 4 και 3 αστέρων, αντιστοίχως. Υιοθέτηση της κατεύθυνσης αυτής και στην περίπτωση επέκτασης υφιστάμενου καταλύματος, πλην της περίπτωσης τυχόν συμπλήρωσης αυτού με ειδικές τουριστικές υποδομές εκτός αν αυτό αποκλείεται από ειδικές διατάξεις.

Χάρτης 3: Η χωρική οργάνωση του τουρισμού μέσα από την ανάλυση του νέου ΠΧΠ Αν. Μακεδονίας & Θράκης

Η παρούσα μελέτη υλοποιήθηκε από το INSETE στο πλαίσιο της Πράξης: «Δράσεις πρόγνωσης και παρακολούθησης μεταβολών του Τουριστικού Τομέα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του» με κωδικό MIS 5003333, η οποία εντάσσεται στο **Επιχειρησιακό Πρόγραμμα “Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία 2014-2020”** και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)

 Ευρωπαϊκή Ένωση <small>Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο</small>	 <small>ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΤΠΑ, ΤΣ & ΕΚΤ ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΑΝΕΚ</small>	ΕΠΑνεΚ 2014-2020 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ	 ΕΣΠΑ 2014-2020 <small>ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη</small>
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης			